

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O POSLOVANJU FINANCIJSKE AGENCIJE ZA 2018. GODINU

U Zagrebu, lipanj 2019. godine

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ PREDSJEDNIKA UPRAVE.....	3
2. O NAMA.....	6
2.1. Fina u zajednici.....	10
2.2. Zakonodavni okvir.....	11
2.3. Tijela Agencije.....	12
2.4. Organizacijska struktura.....	12
2.5. Misija, vizija i organizacijske vrijednosti Fine.....	14
3. IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA.....	15
3.1. Financijski i operativni pregled poslovanja.....	16
3.1.1. Financijski rezultati poslovanja.....	16
3.1.2. Ključne aktivnosti po poslovnim segmentima.....	21
3.1.2.1. Segment poslovanja za financijsku industriju.....	21
3.1.2.2. Segment komercijalnih digitalnih rješenja.....	25
3.1.2.3. Segment javnih servisa.....	33
3.1.2.4. Segment servisa za državu.....	43
3.1.3. Upravljanje rizicima.....	48
3.2. Izvješće o održivosti poslovanja.....	49
Ekonomска dimenzija održivosti.....	79
Okolišna dimenzija održivosti.....	85
Društvena dimenzija održivosti	89
Metodološka matrica standarda usklađenosti.....	108
POPIS PRIKAZA UNUTAR IZVJEŠĆA.....	110
PRILOG I	
Godišnji financijski izvještaji i izvješće neovisnog revizora	111

1. UVODNA RIJEČ PREDSJEDNIKA UPRAVE

1. Uvodna riječ predsjednika Uprave

Poštovani,

Izvještajna godina bila je prva godina implementacije Strateškog razvojnog plana Financijske agencije za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Gledajući unatrag, smatramo kako su strateški ciljevi dominantno uspješno realizirani, što se potvrđuje ne samo u poboljšanju financijskih rezultata, nego i u općem dinamiziranju razvoja novih usluga te generalnom povećanju agilnosti organizacije. U 2018. godini potvrdili smo ulogu pouzdanog partnera osnivača u provedbi dodijeljenih nam javnih ovlasti, preuzeli smo ulogu ključnog katalizatora digitalne transformacije javne uprave te smo nastavili s ulaganjem resursa u moderniziranje naše tradicionalne uloge infrastrukture domaćeg bankarskog sustava.

U segmentu javnih ovlasti, 2018. godinu obilježilo je noveliranje Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima. Navedenim zakonom propisano je da Financijska agencija prestaje s izvršavanjem osnove za plaćanje ako se tražbina iz osnove za plaćanje ne naplati od ovršenika fizičke osobe u cijelosti u roku od tri godine od primitka u Financijsku agenciju, nakon što po toj osnovi za plaćanje nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci. Stoga je 4. kolovoza 2018. godine Financijska agencija djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovru po oko 1,6 milijuna osnova za plaćanje izdanih na teret građana, odnosno za više od 225 tisuća ovršenika s ukupnim iznosom duga od oko 49,4 milijardi kuna. Ovim zakonskim rješenjem deaktivirano je 50.695 građana. Dodatnih 6.248 građana Financijska agencija je deaktivirala sukladno odredbama Zakona o otpisu dugova fizičkim osobama koji je stupio na snagu 21. srpnja 2018. godine kada smo djelomično ili u cijelosti prestali izvršavati više od 380 tisuća osnova za plaćanje za više od 150 tisuća građana s ukupnim iznosom duga od oko 1,3 milijardi kuna.

Kao ključni partner državi na projektima digitalne transformacije javne uprave, Financijska agencija je, zajedno s Ministarstvom uprave, tijekom 2018. godine uložila znatne napore u pripremu i realizaciju projekata e-Poslovanje i e-Pristojbe. U projektu e-Poslovanje, kojim će se gospodarskim i drugim poslovnim subjektima omogućiti dostupnije, jednostavnije, transparentnije i djelotvornije korištenje usluga javne uprave, Financijska agencija je zadužena za uspostavu Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava (NIAS). U projektu e-Pristojbe, kojim će se uvesti elektronička naplata upravnih pristojbi i naknada u postupcima i procedurama za koje je propisana njihova naplata, Financijska agencija je tijekom izvještajne godine uspostavila dio ovog sustava namijenjenog uredima državne uprave u županijama. Iz opsega realiziranih aktivnosti (razvoj, priprema pravnog okvira, edukacije, distribucija opreme itd.) jasan je specifični položaj Financijske agencije u digitalnoj transformaciji javne uprave gdje nastupa ne samo u smislu razvoja softverskih sustava, već kao pružatelj integralne usluge podrške. Financijska agencija u izvještajnoj je godini, zajedno s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta, započela i aktivnosti na projektu START – sustavu za elektroničko pokretanje poslovanja. Ovim sustavom, koji će korisnicima biti dostupan preko portala e-Građani, fizičkim i pravnim osobama omogućiti će se pokretanje poslovanja, komunikacija sa svim institucijama i prikupljanje podataka kroz jednu kontaktну točku. Osim navedenih projekata, Financijska agencija je tijekom izvještajne godine prepoznata i kao projektni partner Ministarstva uprave na projektu Jedinstveno upravno mjesto – kontaktne točke građana s državom.

S obzirom na prirodu gore navedenih projekata digitalne transformacije javne uprave, Financijska agencija usmjerena je EU fondovima te smo tako tijekom 2018. godine, zajedno s Ministarstvom uprave kao nositeljem projekata, uložili iznimne napore u pogledu pripreme projekata Jedinstveno upravno mjesto, e-Poslovanje i e-Pristojbe za financiranje bespovratnim sredstvima iz Europskog socijalnog fonda, u ukupnom iznosu od oko 205,8 milijuna kuna. Također, u svojstvu nositelja projekta ePIC, Financijska agencija osigurala je dodatnih 3,7 milijuna kuna iz

Instrumenta za povezivanje Europe – još jedan od do sada ukupno šest projekata odobrenih za finansiranje iz ovoga fonda.

U segmentu poslovanja Financijske agencije kao infrastrukture nacionalnog bankarskog sustava nastavlja se negativni trend u dijelu uplata i isplata građana na šalterima, a koji je dominantno uvjetovan proliferacijom mobilnih platno-prometnih tehnologija. Kako bi zadržala relevantnu ulogu u platno-prometnoj infrastrukturi, Financijska agencija je zajedno s bankovnom zajednicom tijekom 2018. godine radila na izgradnji sustava za obračun i namiru instant platnih transakcija, odnosno uvođenju nove platne sheme u nacionalni platni promet pod nazivom SEPA instant kredit transfer (SCTInst). Naime, novi trendovi nameću potrebu zadavanja plaćanja bilo kada, bilo gdje i na bilo koji način što podrazumijeva izvršavanje platnih transakcija u realnom vremenu 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu, 365 dana u godini.

U 2018. godini Financijska agencija je ostvarila prihod od ukupno 812,6 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje od 1% u odnosu na prethodnu godinu te ukupne rashode od 785,9 milijuna kuna što je smanjenje za 3% u odnosu na prethodnu godinu. Stoga je ostvarena neto dobit od 13,9 milijuna kuna, što je uvećanje od gotovo tri puta u odnosu na prethodnu godinu, čime se potvrđuje ekonomska održivost poslovanja Financijske agencije. Tijekom izvještajne godine realizirane su investicije u vrijednosti od 87,4 milijuna kuna, dominantno u zanavljanje informatičke opreme.

Financijska agencija je kao odgovoran socijalni partner u izvještajnoj godini započela, a u tekućoj i uspješno okončala kolektivno pregovaranje. Na temelju primjereno definiranih materijalnih i socijalnih prava radnika gradimo kvalitetan odnos s našim najvažnijim organizacijskim kapitalom – naših 2.785 zaposlenika.

U 2019. godinu ulazimo odlučni ispuniti očekivanja naših partnera na realizaciji spomenutih i drugih projekata digitalne transformacije javne uprave, unaprijeđenja platno-prometne infrastrukture, ali i posvećeni održavanju i dalnjem razvoju već ranije uspostavljenih servisa.

2. O NAMA

2. O nama

Financijska agencija (Fina) je vodeća hrvatska tvrtka na području pružanja financijskih i elektroničkih usluga.

Nacionalna pokrivenost, informatički sustav prokušan na najzahtjevnijim poslovima od nacionalne važnosti te visoka profesionalna razina stručnih timova omogućuju pripremu i provedbu različitih projekata, od jednostavnih financijskih transakcija do naj sofisticiranijih poslova u elektroničkom poslovanju.

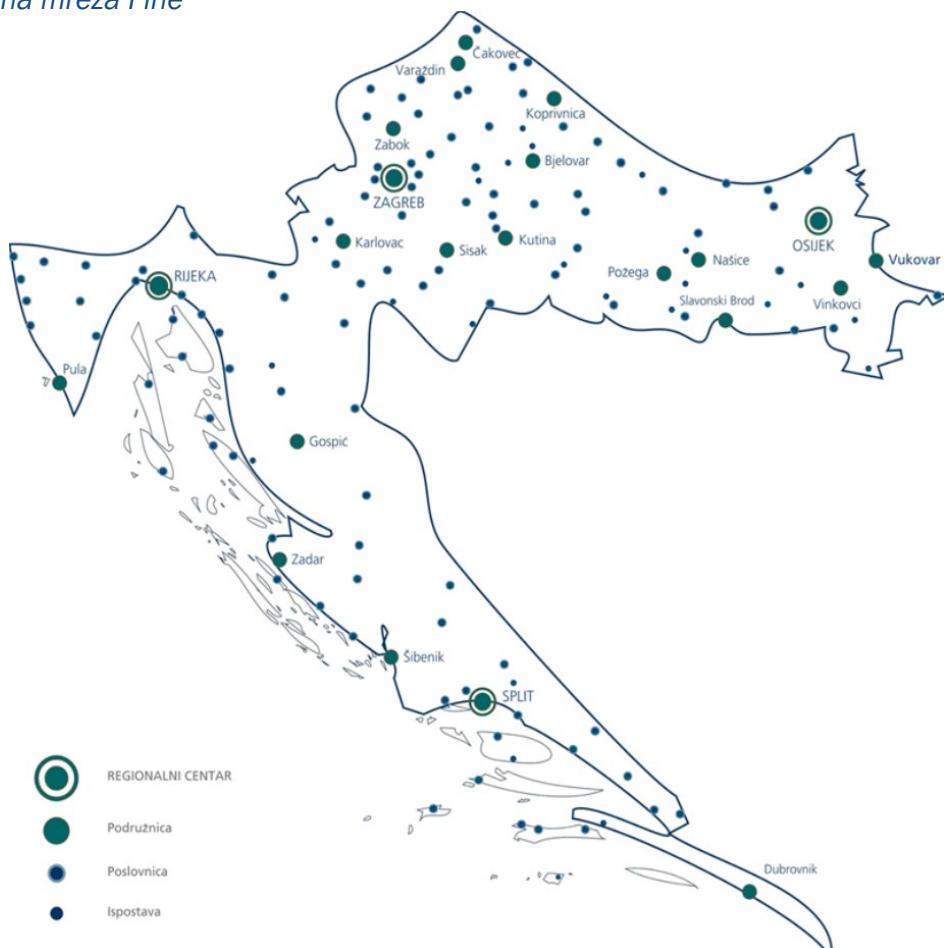
U desetljećima svog poslovanja, Fina je izrasla u relevantnog partnera, na tržištu prepoznatog zbog kvalitete i pouzdanosti svog rada te inovacija u razvoju novih rješenja za različite klijentske skupine. Prepoznavanjem navika i preferencija svojih klijenta dobivamo i zadržavamo njihovu lojalnost i osnažujemo brand Fine.

Iako u državnom vlasništvu, Fina pretežito posluje na tržišnom principu. Uspješno poslujemo s bankama, Hrvatskom narodnom bankom, brojnim poslovnim sustavima i drugim subjektima poslovnog života. Također, partner smo državi na području javnih financija gdje smo proveli nekoliko sveobuhvatnih i ključnih projekata.

Strateški resursi i strateške kompetencije koje postoje unutar Fine i u funkciji su postizanja kvalitete i izvrsnosti Fininih usluga, temelje se na znanju i stručnosti naših ljudskih potencijala, točnije 723 radnika Središnjice i 2.062 radnika u poslovnoj mreži te Fininoj referenci nacionalne pokrivenosti koja obuhvaća:

- četiri (4) regionalna centra,
- 18 podružnica,
- 144 poslovnice,
- 20 ispostava i
- osam (8) izdvojenih šaltera.

Prikaz 1: Poslovna mreža Fine

Fina posluje u okruženju kontinuiranih promjena u kojem tradicionalne usluge zamjenjuju nove, a fokus u poslovanju i razvoju novih rješenja je na korisniku i korisničkom iskustvu te na društvenim izazovima koji prate tehnološki razvoj.

Na potrebe naših klijenata odgovaramo proaktivnim pristupom i visokom kvalitetom svojih usluga, kako boljom dostupnošću, jednostavnosti proizvoda, personaliziranim odnosom i razvojem usluga prilagođenih njihovim očekivanjima, specifičnim zahtjevima i potrebama, tako i kroz primjenu suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i poslovnih rješenja.

Finina poslovna mreža slijedi logiku i intenzitet gospodarskih aktivnosti. Informatička povezanost čak i onih fizički najudaljenijih poslovnih jedinica jamči brzinu i pouzdanost izvršenja naj sofisticiranijih zahtjeva, čineći svaku točku sustava sposobnom za obavljanje svih zadaća i pravodoban odgovor na svaki zahtjev korisnika naših usluga.

Sustavan rad na unaprjeđenju odnosa s korisnicima, načinu komuniciranja u poslovnoj mreži i kontakt centru potvrđen je i rezultatima niza istraživanja u kojima je Fina izvrsno ocijenjena po percepciji korisnika i njihovom dojmu komunikacije s javnom upravom.

Fina jamči primjene najboljih korporativnih praksi te dugogodišnje iskustvo razvoja i primjene suvremenih tehnoloških rješenja u servisima koje vodimo. Snaga podataka koje kao organizacija posjeduje nameće se pritom kao jedan od najvažnijih resursa u suvremenom digitalnom poslovanju.

Digitalna revolucija oblikuje način na koji korisnici pristupaju finansijskim proizvodima i uslugama. Fina u tom pogledu prati globalne trendove, kontinuirano razvija nove usluge te doprinosi napretku šire zajednice i društva u cjelini.

Uspostavom registara, prikupljanjem podataka iz raznih izvora, njihovom obradom i izradom kvalitetnih proizvoda, Fina se danas nameće kao središnje mjesto pouzdanih informacija o poslovanju poslo-

nih subjekata i o ukupnim kretanjima u hrvatskome gospodarstvu.

Svoju snagu pokazujemo posebice u realizaciji velikih projekata u uslugama podrške državi, provedbi zakonskih odrednica, informatizaciji i unaprjeđenju javnih usluga te pružanju svojih znanja i stručnosti u finansijskim, elektroničkim, gotovinskim i drugim servisima, uvažavajući potrebe svih svojih klijentskih skupina.

Najvažnije segmente svog kapitala i dugogodišnje reference Fina će u narednom razdoblju još značajnije usmjeriti na razvoj novih poslovnih modela koji će rješavati potrebe i voditi ka unaprjeđenju javne uprave, novim uslugama za finansijsku industriju, poslovne subjekte i građane, razumijevajući i primjenjujući najnovije tehnologije. Poseban razvojni napor bit će usmjerjen Fininim mogućnostima pri pružanju savjetodavnih usluga i podrške raznim dionicima u gospodarstvu.

Na temeljima organizacijskih vrijednosti stvaramo bolju i uspješniju Finu, koja je društveno odgovorna, bliska svojim klijentima i radnicima te vrijedna svojoj zajednici.

U okviru Strateškog razvojnog plana Financijske agencije za razdoblje 2018.-2020. godine, donesen je novi strateški okvir u kojem će se kaskadiranje strateških namjera provoditi polazeći od vizije, misije i zajedničkih vrijednosti. Svoju viziju Fina namjerava ostvariti preko tri fokus područja i unutar njih dvanaest strateških ciljeva.

Fokus područja kojima smo dali nazive snaga, rast i agilnost predstavljaju tri temeljna razvojna stupa kroz koja Fina izvrsnošću postiže sinergiju unaprjeđenja temeljnog poslovanja, rast i razvoj kroz nove usluge i nova tržišta, bivajući pritom moderna i agilna organizacija koja razumije i prati trendove, stvara nove te živi digitalno doba na dobrobit svojih dionika i društva u cjelini.

Na isti način na koji vizija treba biti vodilja organizacije, kroz odabir fokus područja stvaraju se zajedničke točke koje usmjeravaju sve resurse u pravom smjeru.

Fina je u strateškom horizontu pokretač i integrator različitih vrsta suradnji i partnerstava u svom poslovnom okruženju. Strateškim povezivanjem stvaraju se nova znanja, integriraju vještine i resursi (ljudski, finansijski, tehnološki). Istovremeno Fina je i kreator mreže s ciljem stvaranja novih vrijednosti za gospodarstvo te za naprednije društvo u cjelini.

1,8 mlrd.kn

UKUPNA IMOVINA

87,4 mil.kn

INVESTICIJE

812,6 mil.kn

PRIHODI

194

BROJ LOKACIJA

2.785

BROJ RADNIKA

76%

UDJEL ŽENA U UKUPNOM BROJU RADNIKA

3%

VEĆA REALIZACIJA POSLOVNIH PRIHODA OD PLANIRANIH

29%

UDJEL PRIHODA OD JAVNIH OVLASTI

13,9 mil.kn

NETO DOBIT IZVJEŠTAJNE GODINE

49,2 mil.kn

UPLAĆENO NEIZRAVNIM POREZA DRŽAVI

2,4 mil.kn

DIO DOBITI IZ 2017. GODINE UPLAĆEN U DRŽAVNI PRORAČUN

29,6 mil.kn

OPĆE PRIČUVE

378,8 mil.kn

TROŠAK OSOBLJA

89,3 mil.kn

AMORTIZACIJA

69

BROJ ZNAČAJNIH RIZIKA U POSLOVANJU

1,0 milijun

OBRADENIH OSNOVA ZA PLAĆANJE

30,1 mlrd.kn

OBRADENO GOTOVINE

2.1. Fina u zajednici

U okviru poticanja razvojno-inovacijske kulture Fina je u 2018. godini aktivno sudjelovala povezujući se s Akademskom zajednicom, startupovima, javnom upravom, privatnim poduzećima i dr.

Stupanjem na snagu Zakona o otpisu dugova fizičkim osobama u srpnju 2018. godine, Fina je bez ikakvog dodatnog angažmana vjerovnika ili dužnika, djelomično ili u cijelosti prestala izvršavati preko 380.000 osnova za više od 150.000 građana. Ukupan iznos duga koji je Fina prestala izvršavati sukladno Zakonu o otpisu dugova fizičkim osobama iznosio je 1,3 milijardi kuna.

Provedbom čl.12 Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima Fina je dana 4. kolovoza 2018. godine djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovahu na novčanim sredstvima za 225.322 ovršenika što je 1.567.353 osnova za plaćanje izdane na teret deblokiranih 50.695 građana.

U 2018. godini se e-učenje počelo provoditi putem Moodle sustava [eng. Modular Object – Oriented Dynamic Learning Environment], sustava za udaljeno učenje otvorenog koda koji omogućuje izradu i integraciju svih vrsta digitalnih materijala te provjeru znanja polaznika.

Financijska agencija je kao društveno odgovoran poslodavac za akademsku godinu 2018./2019. dodijelila IT stipendije za 13 studenata fakulteta in-

formatičkih usmjerenja iz Zagreba, Splita i Osijeka.

Otvorene su tri nove mini poslovnice u zagrebačkim naseljima Travno, Gajnice i Novi Jelkovec, kako bi se Fina približila potencijalnim klijentima.

Otvoreno je šest samoposlužnih mjenjačnica u Rovinju, Splitu, Zadru, Plitvicama, Puli i Šibeniku, putem kojih Fina pruža uslugu razmjene stranih valuta u kune.

Fina dobila priznanje na Danu nastavnih baza Sveučilišta u Splitu kao jedan od najvećih partnera akademskoj zajednici u stručnom osposobljavanju studenata.

Održana 10. Zlatna bilanca – nagrada koju Financijska agencija dodjeljuje najuspješnijim poduzetnicima u pojedinoj djelatnosti.

Temeljem prisilne naplate koju provodi Fina ~ 43,4 mil. kuna izvršeno tražbina po osnovi zakonskog uzdržavanja djeteta.
~ 38,9 mil. kuna izvršeno tražbina po osnovi obračuna poslodavca o neisplaćenoj placi.

2.2. Zakonodavni okvir

Finansijska agencija osnovana je 1. siječnja 2002. godine temeljem odredbi Zakona o Finansijskoj agenciji (NN broj 117/01, 60/04 i 42/05) kao pravni slijednik Zavoda za platni promet (ZAP) odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske (SDK). Osnivač Finansijske agencije je Republika Hrvatska.

Fina je pravna osoba i za svoje obveze odgovara cijelom svojom imovinom, a svoje odnose sa svim korisnicima i naručiteljima usluga rješava ugovornim putem.

Fina nije korisnik državnog proračuna.

Sukladno članku 29. Statuta Finansijske agencije (Klasa: 010-00/09-03/2, Ur.broj: 01-09-3 od 25. studenoga 2009. godine - pročišćeni tekst), Fina poslovne knjige vodi po načelima profitnog knjigovodstva.

Agencija je obvezna primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15 i NN 120/16), a sukladno članku 4. stavku 3. nije obveznik izrade konsolidiranih finansijskih izvještaja. Okvir Finansijskog izvještavanja Agencije je Zakon o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16 i NN 116/18).

Odlukom o izboru i primjeni računovodstvenih politika (Klasa: 010-01/18-01/5, Ur.broj: 01-18-7), koju je dana 13. prosinca 2018. godine donio Nadzorni odbor, Fina primjenjuje Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja koje je usvojila EU (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama) osim Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 10: Konsolidirani finansijski izvještaji (MSFI 10), kojeg će primjenjivati počevši od 1. siječnja 2019. godine.

Fina ima Statut, kojim se sukladno ovom Zakonu pobliže utvrđuje ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela te uređuju druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Fine.

2.3. Tijela Agencije

Tijela Financijske agencije čine Nadzorni odbor i Uprava.

~ NADZORNI ODBOR ~

Ivana Radeljak Novaković, predsjednica Nadzornog odbora

Milan Kovač, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora

Davor Kalinić, član Nadzornog odbora

dr. sc. Davor Mikulić, član Nadzornog odbora

Dragica Vranješ, članica Nadzornog odbora

Nadzorni odbor Fine je u 2018. godini održao pet sjednica.

~ UPRAVA ~

Dražen Čović, predsjednik Uprave

2.4. Organizacijska struktura

~ DIREKTORI SEKTORA ~

Sektor usluga za finansijsku industriju ~ **Marijana Gašpert**

Sektor komercijalnih digitalnih rješenja ~ **Andreja Kajtaz**

Sektor javnih servisa ~ **Dragutin Kovačić**

Sektor servisa za državu ~ **Iva Sabljak**

Sektor upravljanja ljudskim potencijalima, pravnim i općim poslovima ~ **Karlo Seleši**

Sektor finansijskog i strateškog upravljanja ~ **Zlatko Žuro**

Sektor informatike ~ **Ivan Vučetić**

Sektor poslovne mreže ~ **Tomislav Čizmarević**

~ DIREKTORI REGIONALNIH CENTARA ~

Regionalni centar Zagreb ~ **Nevenka Brkić**

Regionalni centar Osijek ~ **Boris Lauc**

Regionalni centar Rijeka ~ **Nevio Prtenjača**

Regionalni centar Split ~ **Hrvoje Budimir**

~ VODITELJI UREDA I SLUŽBI PRI UPRAVI ~

Ured Uprave ~ **Vinka Ilak i Davor Kirn**, savjetnici Uprave

Ured za unutarnju reviziju ~ **Mirjana Car**

Služba prodaje i marketinga ~ **Jasmina Dulić**

Služba sigurnosti ~ **Ivica Sivrić**

Služba podrške razvoju poslovanja ~ **Agneza Margetić**

Prikaz 2: Organizacijska struktura Fine

2.5. Misija, vizija i organizacijske vrijednosti Fine

~ MISIJA ~

Fina je jedinstveno mjesto susreta tradicionalnog i digitalnog svijeta kojem vjerujete.

~ VIZIJA ~

Biti nezaobilazan partner javnom sektoru i gospodarstvu u poslovanju i stvaranju naprednjeg društva.

~ ORGANIZACIJSKE VRJEDNOSTI ~

Posvećenost klijentu.

Svaki klijent je bitan i zaslužuje profesionalan odnos i ophođenje s poštovanjem i pozornošću. Svaki radnik Fine je tu za klijenta, bez iznimke, nudeći pravovremenu i točnu informaciju te najvišu kvalitetu usluge. Fina će kontinuirano raditi na unaprjeđenju svojeg portfelja proizvoda i usluga kako bi odgovorila strogim zahtjevima tržišta, a istovremeno će, u suradnji sa svojim klijentima, razvijati inovativne proizvode i usluge koji će savršeno odgovarati klijentovim potrebama i željama. Zajedništvo zaposlenika i odgovornost prema zajednici.

Proaktivnost.

Najvažniji kapital Fine su njeni radnici čije je proaktivno ponašanje osnovni pokretač našeg rasta i realizacije strateških ciljeva. Naši radnici preuzimaju odgovornost, iniciraju unapređenja postojećih procesa, proizvoda ili usluga, razvijaju nova rješenja, proizvode i usluge, svakodnevno rade na razvoju vlastitih znanja i kompetencija. Razvojem karijere, upravljanjem talentima i prepoznavanjem vrhunskih rezultata, stvarat ćemo kompetencije operativne izvrsnosti i poduzetničke kompetencije za usluge novog digitalnog doba.

Profesionalnost.

Kako bi se uspjele ostvariti ambiciozne strateške smjernice, u temeljima organizacijskog kapitala Fine je profesionalnost. Svaki posao će se odvijati transparentno, po načelima društveno odgovornog poslovanja, po najvišim standardima struke, primjenom najboljih praksi i u definiranim rokovima. Cjelokupna organizacija njegovat će poštovanje prema eksternoj i internoj okolini Fine. Prema osnivaču, klijentima, partnerima i javnosti će se odnositi odgovorno, pouzdano, stručno i s uvažavanjem. Učinkovita interna komunikacija, međusobna suradnja i zajedništvo radnika temeljni su uvjeti za stvaranje nove vrijednosti. Svatko od nas svojim ponašanjem i svojim djelovanjem predstavlja Finu kao instituciju.

3. IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA

3. Izvješće poslovodstva

3.1. Financijski i operativni pregled poslovanja

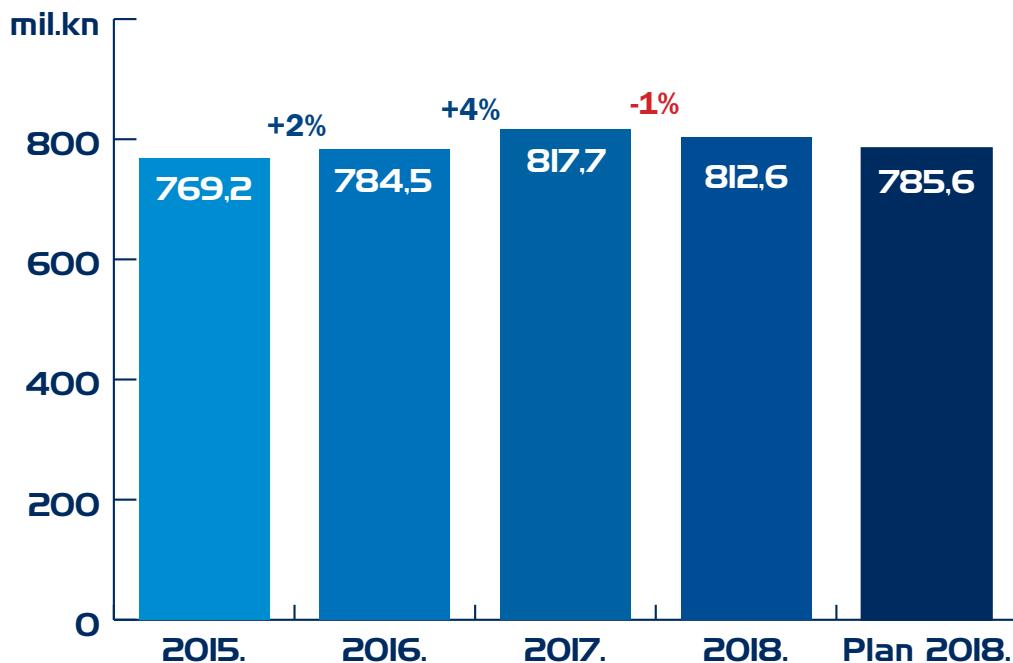
3.1.1. Financijski rezultati poslovanja

Finančna institucija je u 2018. godini ostvarila prihode u visini od 812,6 milijuna kuna dok ukupno ostvareni rashodi iznose 785,9 milijuna kuna. U izvještajnoj godini ostvarena je neto udobit visini od 13,9 milijuna kuna.

Prikaz 3: Financijski rezultati poslovanja

Izvještajna pozicija (u 000 kn)	2016.	2017.	2018.	PLAN 2018.	2018./ PLAN	2018./ 2017.	2018./ 2016.
PRIHODI	784.500	817.747	812.645	785.605	+3%	-1%	+4%
RASHODI	783.639	809.446	785.888	777.278	+1%	-3%	+0%
BRUTO DOBIT	861	8.301	26.757	8.328	+221%	+222%	>1.000%
NETO DOBIT	616	4.708	13.861	6.829	+103%	+194%	>1.000%

Prikaz 4: Prihodi po godinama

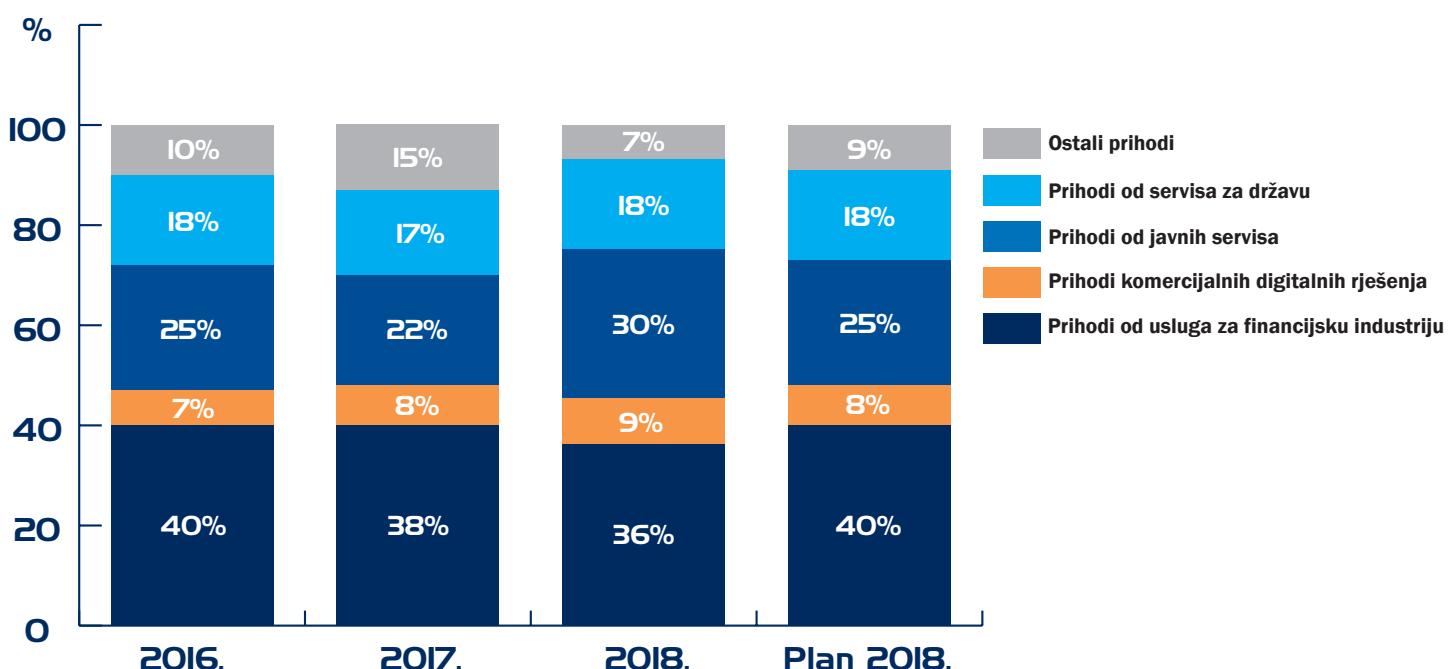
U odnosu na plan i realizaciju prihoda u 2017. godini, najveće povećanje prihoda u 2018. godini bilježe sljedeća tri segmenta poslovanja Fine:

- digitalne usluge [95% u odnosu na plan i 164% u odnosu na prošlu godinu] zbog realiziranih prihoda od državnih potpora (EU fondova),
- provedba ovrha na novčanim sredstvima pri čemu prihod s uključenim vrijednosnim usklađenjima potraživanja po osnovi nenaplaćenih računa prisilne naplate realno iznosi 189,2 milijuna kuna

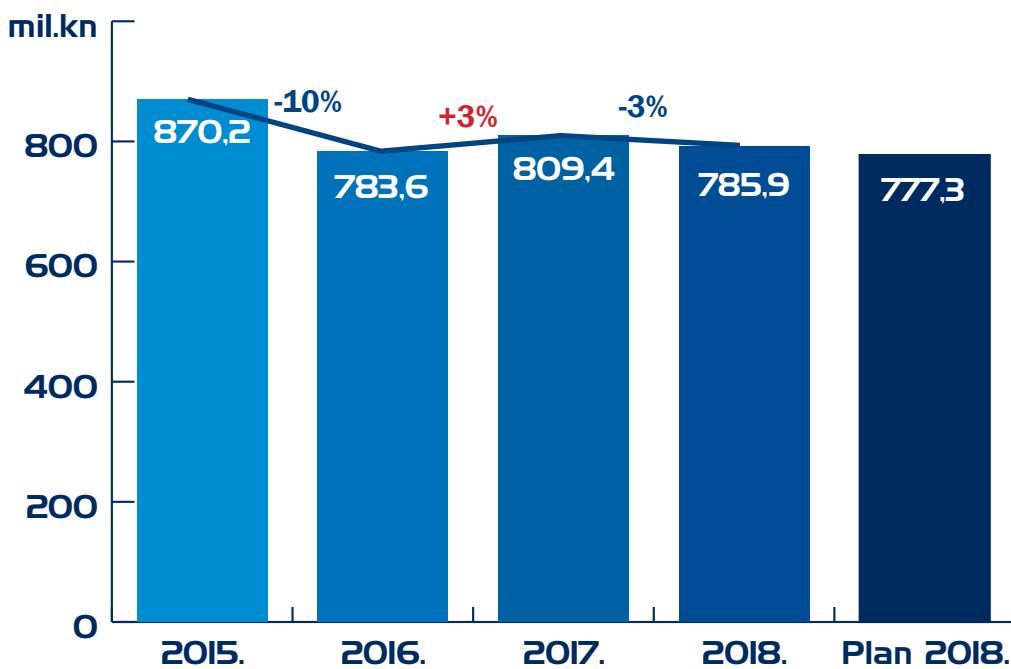
te je veći za 26% [a ne 35%] u odnosu na plan i za 30% [a ne 39%] veći u odnosu na ostvarene prihode u 2017. godini te

- poslovi riznice [9% u odnosu na plan i 12% u odnosu na prošlu godinu] zbog provođenja evidencije i naplate naknade Poreznoj upravi od lokalne samouprave.
- U strukturi ukupno ostvarenih prihoda Fine, prihodi od ovih poslova sudjeluju s 39%.

Prikaz 5: Struktura prihoda po godinama

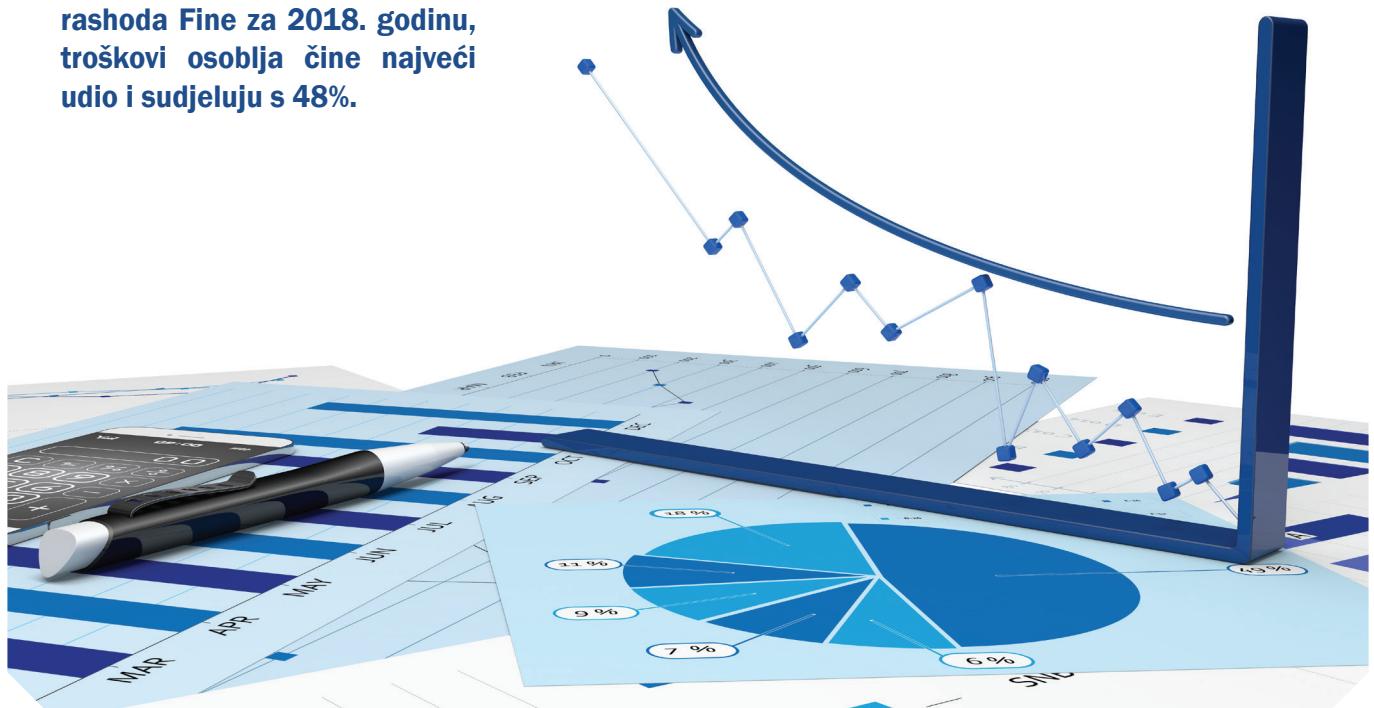
Prikaz 6: Rashodi po godinama

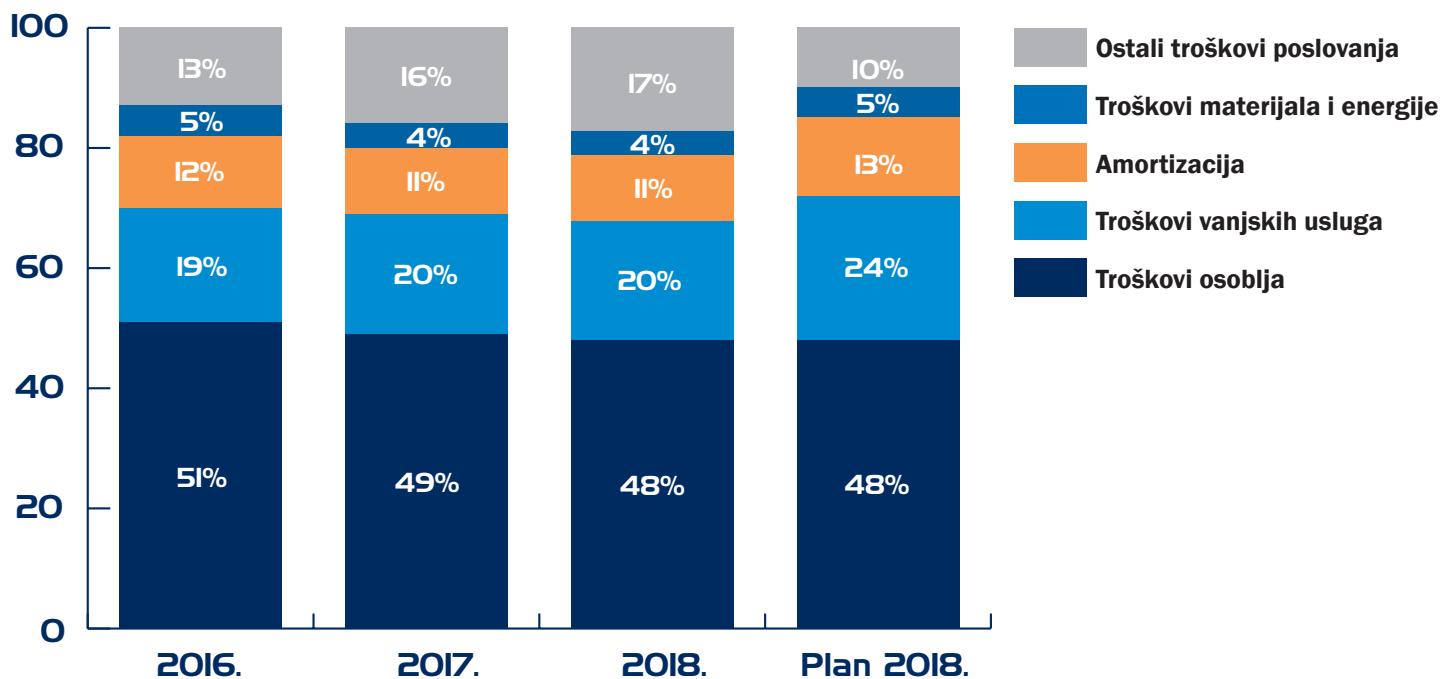
Povećanje troškova Fine za 8,6 milijuna kuna u odnosu na plan je najvećim dijelom posljedica prove-

denih vrijednosnih usklađenja potraživanja po osnovi nenaplaćenih računa prisilne naplate.

U strukturi ukupno ostvarenih rashoda Fine za 2018. godinu, troškovi osoblja čine najveći udio i sudjeluju s 48%.

Prikaz 7: Struktura rashoda po godinama

Ostvarena produktivnost po radniku bilježi povećanje za 18%, dok ostvarena ekonomičnost poslovanja bilježi povećanje od 2% u odnosu na 2017. godinu.

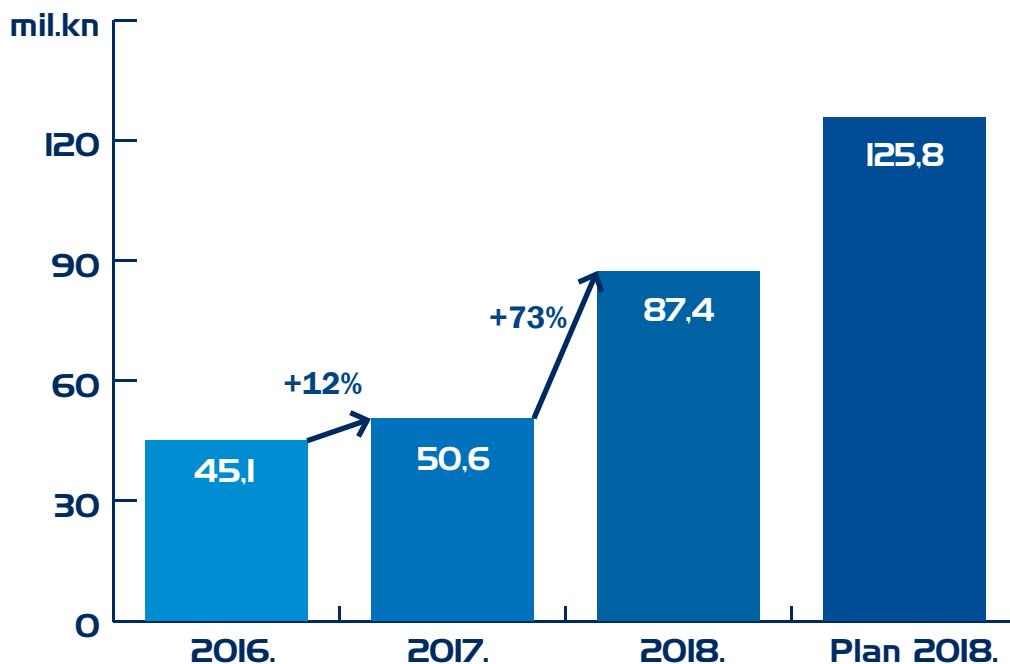
EBIT (dobit prije kamata i poreza) iznosi 44,0 milijuna kuna, dok EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) iznosi 133,4 milijuna kuna i veća je za 143% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Prikaz 8: Pokazatelji poslovanja

Pokazatelj poslovanja	% ODSTUPANJE	2018.	2017.
OSTVARENA PRODUKTIVNOST	+18%	309.579 kn	261.795 kn
EBITDA	+143%	133,4 mil.kn	54,8 mil.kn
ROA	+184%	0,79%	0,28%
ROE	+192%	0,95%	0,32%
POKAZATELJ AKTIVNOSTI	+7%	0,45	0,42
POKAZATELJ PROFITABILNOSTI	+196%	1,71%	0,58%
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	+2%	1,03	1,01

Ukupne investicije Fine za 2018. godinu iznose 87,4 milijuna kuna i manje su za 31% u odnosu na planirane te za 73% veće u odnosu na realizirane u 2017. godini.

Prikaz 9: Investicijska ulaganja

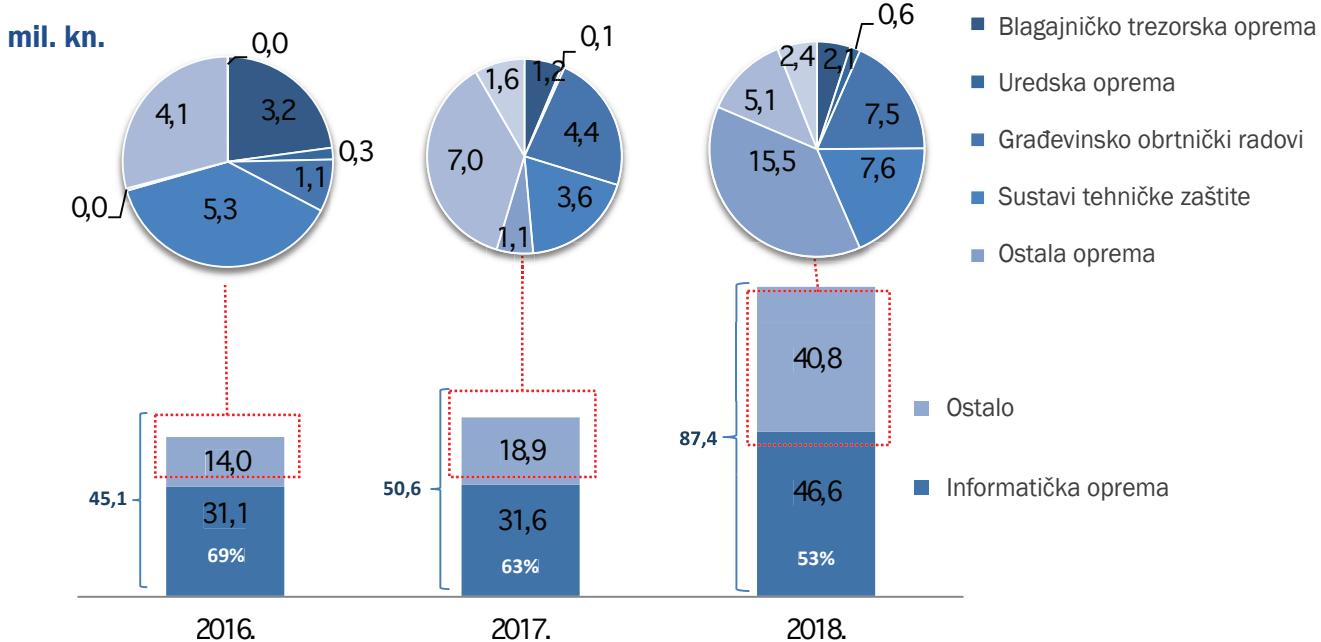

Planom za 2018. godinu je predviđeno ukupno 125,8 milijuna kuna investicijskih ulaganja, a u planiranoj strukturi najveći dio ulaganja je bio predviđen u informatičku opremu (54%), ostalu opremu (19%), građevinsko obrtničke radove (12%), energetiku (7%) i sustave tehničke zaštite (4%).

Investicijska ulaganja Finančna institucija Srbije financira iz vlastitih sredstava.

U strukturi ukupno realiziranih investicija za 2018. godinu, najveći udio čine investicijska ulaganja u informatičku opremu s 48% i ostalu opremu s 20% [nabava dostavnih i osobnih vozila].

Prikaz 10: Struktura investicijskih ulaganja

3.1.2. Ključne aktivnosti po poslovnim segmentima

3.1.2.1. Segment poslovanja za finansijsku industriju

Ovaj segment poslovanja obuhvaća tradicionalne, temeljne usluge koje se odnose na platni promet - ključna djelatnost prednika Financijske agencije - Zavoda za platni promet (ZAP) i Službe društvenog knjigovodstva (SDK). Danas se ovi poslovi, isključivo na komercijalnoj osnovi, odnose na vođenje poslovnog odnosa iz područja platnog prometa s kreditnim institucijama u RH, kao i sa Hrvatskom narodnom bankom te drugim ugovornim partnerima, a u cilju zadovoljenja potreba kreditnih institucija i njenih klijenata. U ovom segmentu su i srođni poslovi poput posredovanja pri prodaji proizvoda i usluga namijenjenih stanovništvu, mikro, malim i srednjim poduzetnicima te jedinicama lokalne i područne samouprave.

Fina kontinuirano pruža visoku kvalitetu usluga svojim klijentima, kako kroz interaktivni odnos sa sudionicima njegujući njihove potrebe tako i kroz primjenu suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i poslovnih rješenja koja zadovoljavaju zahtjeve za visokom raspoloživosti i kibernetičkom sigurnosti.

Platni promet u Republici Hrvatskoj odvija se preko četiri platna sustava od kojih su dva pod operativnim upravljanjem Fine [Nacionalni klirinški sustav - NKS i sustav EuroNKS].

NKS je platni sustav koji omogućuje obračun bezgotovinskih platnih transakcija u kunama (SEPA kreditnih transfera i SEPA izravnih terećenja) između kreditnih institucija sa sjedištem u RH, Hrvatske narodne banke (HNB) te Hrvatske banke za obnovu i razvitak. EuroNKS je platni sustav koji obrađuje međubankovne platne transakcije SEPA kreditnih transfera u eurima i omogućava svim svojim sudionicima dostupnost do bilo koje banke u području eurozone.

Fina obavlja poslove platnog prometa temeljem ugovora sklopljenih sa svim bankama koje imaju sjedište u RH, a široko rasprostranjena mreža poslovnica Fine je na taj način dostupna poslovnim klijentima svih banaka koji u Fini mogu obaviti usluge platnog prometa čime je obuhvaćeno podnošenje naloga za plaćanje na obradu i izvršenje, uplatu i isplatu gotovog novca sa svojih računa te preuzimanje izvadaka o stanju i prometu po računima u raznim oblicima i formatima.

Veliki broj banaka je omogućio svojim klijentima korištenje Fina e-plaćanja putem kojeg mogu korištenjem jednog sučelja i jedne prijave te autorizacije obaviti platne usluge s računa u više banaka. Ovakvim modelom suradnje postignuto je da banke svojim klijentima prepustaju odabir mesta na kojem žele obavljati svoja plaćanja (u Fini ili u banci) i čime je osigurana raspoloživost velikog broja Fininih lokacija, a navedene usluge Fina pruža i svim korisnicima državnog proračuna, odnosno klijentima Hrvatske narodne banke.

U području platnog prometa je proveden niz aktivnosti tijekom 2018. godine čije rezultate su prepoznali mnogobrojni partneri i klijenti. Nastavila se dinamična i uska suradnja s bankovnom zajednicom na standardizaciji i planu implementacije novih platnih instrumenata.

Fina i hrvatska bankovna zajednica tijekom 2018. godine rade na uvodenju nove platne sheme u nacionalni platni promet pod nazivom SEPA instant kredit transfer (SCTInst) budući se nameće potreba zadavanja plaćanja bilo kada, bilo gdje i na bilo koji način. Navedeno podrazumijeva izvršavanje platnih transakcija u realnom vremenu 24/7/365. Zahvaljujući dugogodišnjem iskustvu i ulozi nacionalnog operatora infrastrukturnih rješenja za provođenje plaćanja, Fina je od samog početka aktivno uključena u cjelokupni proces izgradnje sustava za obračun i namiru instant platnih transakcija.

Fina i hrvatska bankovna zajednica zajednički rade na definiranju poslovnih pravila i standarda za implementaciju novih usluga kao nadopune instant segmenta poslovanja s ciljem osiguravanja većeg stupnja dostupnosti i atraktivnosti instant plaćanja u zemlji. Budući registar posrednih identifikatora računa će građanima, klijentima svih banaka, omogućiti iniciranje plaćanja odabirom kontakta iz svog adresara na pametnom telefonu ili, primjerice, adrese električke pošte.

Ujedno je od strane Fine osmišljena nova platforma, namijenjena popularizaciji samih instant plaćanja, na čijoj implementaciji se intenzivno radi. Za uvođenje nove platforme Fina ima punu podršku bankovne zajednice jer ona uključuje standardna rješenja kod trgovaca i potrošača, odnosno jednostavnu primjenu nove usluge koja odgovara trendovima i zahtjevima kupaca, a uz racionalizaciju postojećeg poslovanja.

Kontinuirano se i prema potrebi provodi usklađivanje SEPA platne infrastrukture u kunama i eurima s promjenama europske platne sheme koje propisuje Europsko platno vijeće čime su nacionalni platni sustavi u potpunosti kompatibilni s platnim sustavima SEPA područja uz zadržavanje određenih nacionalnih specifičnosti.

U cilju osiguravanja stabilnog i pouzdanog rada platnih sustava, Fina je izvršila samoprocjenu rizika operativnog rada platnih sustava i uspješno testirala kontinuitet poslovanja u izvanrednim situacijama sukladno zahtjevima koje propisuje Hrvatska narodna banka.

Obzirom na današnja očekivanja klijenata da im informacije o stanju na njihovim transakcijskim računima bude dostupne u bilo koje doba dana i s bilo kojeg mesta, u okviru mFINA aplikacije je omogućen pregled stanja po svim računima te skeniranje naloga za plaćanje i njegova priprema za izvršenje unutar e-plaćanja Fine.

U dijelu usluga izravnog terećenja, nastavilo se s promocijom i ugvaranjem korištenja komercijalnog

rješenja za primatelje plaćanja kojima se nudi vođenje jedinstvene baze suglasnosti te kreiranje naloga izravnog terećenja.

Zajedno s bankama je nastavljen rad na razvoju usluge e-Suglasnosti koja će omogućiti ugvaranje izravnih terećenja elektroničkim putem na jednostavan način za primatelje, platitelje i banke.

Sukladno zakonskoj mogućnosti obavljanja mjenjačkog poslovanja putem mjenjačkog automata, Fina je prepoznala mogućnost širenja mreže mjenjačkih mjeseta izvan vlastite mreže poslovnica uz partnersku podršku više tvrtki te je tijekom 2018. godine postavila na korištenje šest mjenjačkih automata na raznim lokacijama u RH.

Dva mjenjačka automata instalirana su u Zračnim lukama Zadar i Pula, a ostala četiri na Plitvicama, Lučkoj Upravi Dubrovnik, Šibenik Spar i Rovinj. Obzirom na dobru prihvaćenost mjenjačkih automata od strane korisnika – građana, Fina nastavlja sa dalnjom implementacijom istih u 2019. godini. Mjenjački automat je samoposlužni uređaj s 24-satnom dostupnošću na kojem je moguće obavljanje transakcije otkupa stranih sredstava plaćanja za četiri strane valute.

U 2018. godini nastavljaju se prodajne aktivnosti vezane uz poslove posredovanja u osiguranju za Croatia osiguranje d.d. i Croatia osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom d.o.o. uz provođenje niza edukacija na temu prodajnih vještina i ponude proizvoda Croatia osiguranja za radnike Fine zastupnike u osiguranju. Obzirom na novi Zakon o osiguranju i obvezu provođenja edukacije zastupnika u osiguranju radi stjecanja uvjeta stručnosti u trajanju od minimalno 15 sati godišnje, obavljen niz aktivnosti radi izrade online edukacije radi dobivanja statusa Fine kao edukatora radnika zastupnika u osiguranju (odobrenje dodjeljuje HANFA u 2019. godini).

Usluga slanja i primjeka novca putem Western Uniona bilježi kontinuirani rast broja transakcija. Tijekom 2018. godine podržana je i nova vrsta usluge koju

nudi Western Union - slanje/primitak novca putem mobitela, kod koje korisnici iniciraju transakciju putem mobitela, a u jedinici Fine isti potvrde i izvrše transakciju.

Stalan rast bilježi i usluga izrade/slanja obrazaca u sustav ePorezna, osobito u segmentu korisnika iznajmljivača paušalista čiji se broj povećava prateći trendove rasta turizma u RH, a usluga se kontinuirano proširuje uključivanjem novih obrazaca za slanje u sustav ePorezna.

Također je proširena i prodaja kartica Erste Card Cluba te se tako u Fini obavlja akvizicija članstva za Diners Standard, Diners Oryx, Diners Revolving, Diners Croatia Airlines, Diners Rate2Go, MasterCard Standard, MasterCard Revolving, Visa Classic i Visa Revolving kartice. U jedinicama Fine je podržan novi način ugovaranja članstva koristeći on line pristupnicu Erste Card Cluba bez potrebe ispunjavanja papirnate pristupnice za članstvo.

Sukladno izmjenama Zakona o fondu hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, a vezano na zastupanje pri prodaji udjela u Fondu HB, isplati dividendi i udjela koje Fina obavlja sukladno Ugovoru o poslovnoj suradnji sa InterCapital Asset Managementom, promijenjena je dinamika i način isplate dividendi.

Naime, dividenda koja pripada članu Fonda, a koju član nije podigao do 31. prosinca 2018. godine, pretvara se u njegov udio/udjele u Fondu slijedom čega se u Fini od siječnja 2019. godine pa sve do perioda isplate nove dividende za prethodnu godinu obavlja isključivo otkup udjela u Fondu hrvatskih branitelja koji je uvećan za broj udjela ekvivalentan eventualno neisplaćenoj dividendi.

Stupanjem na snagu novog Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 180/17) izmijenjena su određena postupanja u jedinicama Fine vezano na provođenje mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, a koje Fina obavlja kao vanjski zastupnik temeljem ugovornog odnosa sa bankama (eksternalizacija) kao i u dijelu poslova koje Fina obavlja kao direktni obveznik Zakona.

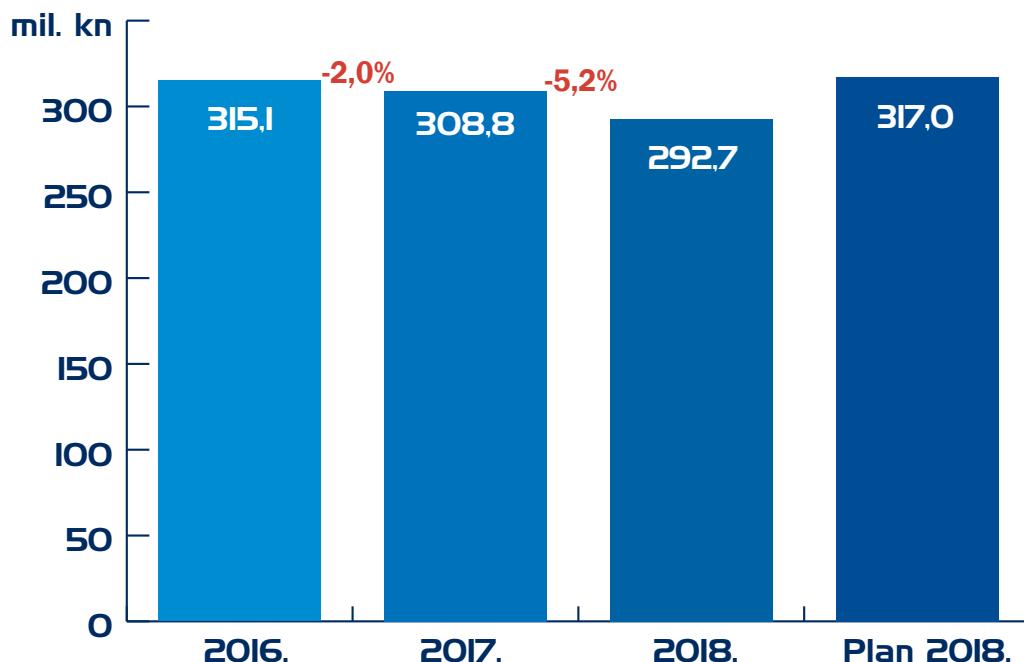
Uz uvođenje novog platnog instrumenta i platforme za instant plaćanja čija primjena se očekuje u naредnom razdoblju, u 2019. godini se planira daljnje unapređenje dostupnosti usluga, kako širenjem na veći broj lokacija, tako i produljenjem radnog vremena, kao i načina zadavanja transakcija na fizičkim mjestima te optimizacije i ubrzanja poslovnih procesa s ciljem prilagođavanja potrebama korisnika usluga i tržišnim trendovima.

Prihodi od usluga za finansijsku industriju

Ostvareni prihodi od usluga za finansijsku industriju u 2018. godini bilježe smanjenje od 5% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i 7% u odnosu na 2016. godinu.

Prikaz 11: Prihodi od usluga za finansijsku industriju

3.1.2.2. Segment komercijalnih digitalnih rješenja

U posljednjem desetljeću došlo je do velike digitalne revolucije pa su učinci tehnologije jasno vidljivi i prepoznatljivi. Sve je više organizacija koje prihvataju digitalna rješenja sa ciljem smanjenja troškova te time mijenjaju stare poslovne procese i zamjenjuju ih novima.

Strateške i organizacijske promjene nastale u 2018. godini imale su za cilj slijediti tržišno okruženje koje iziskuje prilagodbe, a sve u svrhu promišljanja koji su to održivi proizvodi, usluge i projekti koji mogu Finu ravnopravno konkurenčki pozicionirati u toj novoj paradigmi globalne digitalizacije. Ubrzani razvoj tržišnog okruženja i stalne promjene u okruženju su također dovele do toga da su korisnici postali puno zahtjevniji. S obzirom da je tehnologija postala standard, sve je više korisnika koji očekuju određeni pristup koji uključuje „prvo digitalno“, odnosno rješenje problema vide u tehnologiji.

S ciljem povećanja zadovoljstva korisnika Finih usluga, provodi se poslovna i korisnička transformacija. Uporaba digitalnih tehnologija dovodi do promjena u poslovnim modelima, ali istovremeno ima i utjecaj na povećanje prihoda organizacije te time omogućuje i stvaranje novih vrijednosti u poslovanju.

Pojedinačni gospodarstvenici, odnosno poslovni subjekti ne mogu sami stvoriti sve potrebne preduvjete za digitalnu transformaciju i tržišni uspjeh, već je nužna digitalna infrastruktura za umrežavanje gospodarstva na nacionalnoj razini. U tom kontekstu, potreban je razvoj i plasman usluga pod nazivnikom digitalnih rješenja što ne znači samo redefiniranje postojećih usluga, već razvoj konceptualno složenih proizvoda i usluga koji rješavaju kompleksnije potrebe pri čemu se vodi računa o zahtjevima tržišta koje u jednakoj mjeri predstavlja i realni sektor i javna uprava, s naglaskom na to da javna uprava treba potporu u digitalnoj transformaciji i razvoju digitalne infrastrukture.

S obzirom na odrednice propisane od strane EU prema kojima javna uprava treba težiti otvorenosti, učinkovitosti i uključivosti, osiguravajući cjelovite javne usluge za sve građane i poslovne subjekte koje su bezgranične, interoperabilne, personalizirane i prilagođene korisnicima, bitna je pozicija Fine kao strateškog partnera u području razvoja digitalnih rješenja za javnu upravu.

Fina kroz rezultate projekata koje provodi dokazuje opravdanost njenog odabira da bude dio temeljne državne digitalne infrastrukture, sa svim kapacitetima podrške koji su pri tom nužni. U svom punom opsegu, ostaje najbolji odabir za realizaciju mnogih digitalnih servisa.

Digitalizaciju ne treba promatrati kroz pretvaranje konvencionalnog proizvoda u elektronički ili kroz ponudu aplikacije koja će nešto učiniti dostupnim, već kao usluge digitalnih rješenja kroz realnu korisničku potrebu.

Središte iste je tehnološki sustav koji predstavlja okosnicu onoga što plasiramo u digitalnom obliku. Međutim, šira primjena i intenzivno korištenje, osim samog servisa i aplikacije, zahtjeva vrlo kompleksno stručno tehnološko znanje, poznavanje pravne i poslovne logike onog što razvijamo i nudimo, multidisciplinarna korisnička podrška, edukacije iz raznih područja i svih razina održavanja digitalnog proizvoda [od poslovnog, pravnog, sigurnosnog do IT održavanja].

Sve ove komponente su jako bitne pri plasmanu bilo kojeg digitalnog sustava, a kako Fina u potpunosti zadovoljava svim ovim komponentama, javna uprava odabire i koristi Finine kapacitete za podršku državnoj informacijskoj infrastrukturi.

Fina se pozicionirala kao institucija koja će zadovoljiti ne samo razvojne zahtjeve softverskog sustava, već cjelokupan mehanizam podrške nužan kod kompleksnih procesa digitalizacije.

Fina nastavlja biti pružatelj temeljne digitalne infrastrukture, međunarodno je potvrđeni kvalificirani pružatelj usluga povjerenja, izdavatelj digitalnih certifikata koji su nositelj elektroničkog identiteta i elektroničkog potpisa građana, poslovnih subjekata i javne uprave.

Fina je operativni provoditelj i nacionalnog identifikacijskog i autentikacijskog sustava (NIAS) koji čini središte usluga državne informacijske infrastrukture, provoditelj sustava elektroničkih pristojbi, provoditelj centralne platforme za e-Račun za državu te je vlasnik više elektroničkih servisa koji su na korist cijeloj zajednici.

Fina je nositelj cijelog procesa digitalizacije, od pohrane izvornog papira, do procesa njegove obrade i manipulacije te pretvaranjem i isporukom u različitim digitalnim rješenjima, uskladenim sa zahtjevima klijenata i pravnim okvirom arhivske struke. Ovdje je riječ o nekoliko modela elektroničkih arhiva koji su dostupni krajnjim korisnicima. Iskusni stručnjaci, kako u operativnoj tako i u tehničkoj podršci, omogućavaju poziciju Fine kao institucije koja je u mogućnosti udovoljiti zahtjevima cijelokupnog opsega digitalne transformacije.

Fina stoga potvrđuje svoje usmjerenje ka novoj, modernoj i kompleksnijoj tržišnoj paradigmi gdje se optimizaciji i inovaciji procesa pridaje jednaka pažnja.

Slijedom navedenog, u području elektroničkog poslovanja je proveden niz aktivnosti tijekom 2018. godine, a koje obuhvaćaju sljedeće:

- Uvršteni smo u MS root program kao priznati i kvalificirani izdavatelj certifikata čime je postignuto da se certifikatima Fine vjeruje svugdje u svijetu u okviru korištenja MS operativnog sustava. Naravno, preduvjet istom bila je potvrda uskladjenosti s eIDAS uredbom što je potvrđeno uspješno provedenom revizijom kojom je Fina osigurala status kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja i to ravnopravno sa svim drugim takvim pružateljima usluga u EU pa su Finini kvalificirani certifikati za elektroničke potpise i pečate, kao i kvalificirani vremenski žigovi time ravnopravno priznati na razini EU i nadalje izlistani na međunarodnoj pouzdanoj listi.
- Izdavanje digitalnih certifikata, uskladenim s EU profilima, komercijalni je posao te iako u Republici Hrvatskoj djeluju samo dva pružatelja ove usluge, cijelo europsko tržište usluga povjerenja je ravnopravna konkurenca. Fina je novim među-

narodnim reauditom osigurala dokaz o sukladnosti certifikata na sedam područja usluga povjerenja te je potvrđena i sukladnost profila certifikata za udaljeni elektronički potpis koji će korisnicima osigurati mobilnost i sigurnost.

- Fina dodatno radi na proširenju svog PKI assortimenta (infrastruktura javnog ključa) te sa nekoliko velikih ključnih kupaca, koji uključuju finansijski sektor i telekom operatere, započinje integracijski proces za korištenje servisa "ePotpis u oblaku". S Hrvatskom poštanskom bankom je zaključen ugovor o poslovnoj suradnji te je u prvom kvartalu 2018. godine započelo izdavanje certifikata e-Potpis u oblaku klijentima Hrvatske poštanske banke. Nadalje, u tijeku je finalizacija poslovne suradnji s HT-om temeljem kojeg će korisnici HT-a koristiti Finine certifikate za e-potpis u oblaku i kvalificirani vremenski žig.

• Novi ugovor o poslovnoj suradnji potписан je sa Startup tvrtkom MOBILEone i Zagrebačkim inovacijskim centrom oko ugradnje Fininih certifikata za e-potpis u oblaku i servisa u MOBILEone platformu s ciljem zajedničkog plasmana Fine i MOBILEone proizvoda na hrvatsko tržište i daljnog razvoja novih digitalnih distributivnih kanala. Ovom suradnjom nastaje i novi brand, FinaOne čiji će plasman zaživjeti u 2019. godini.

- Obnovljeni su digitalni certifikati iz projekta fiskalizacije koja je propisala korištenje digitalnih certifikata u trajanju od pet godina. Kako je isteklo prvi pet godina od uvođenja fiskalizacije, tako su svi obveznici iste trebali preuzeti nove certifikate radi nesmetanog funkcioniranja fiskalnih blagajni.
- U Finine servise su implementirani AdES formati potpisa, a njihova implementacija pozicionirala je Finu u pružatelja standardiziranih, naprednih potpisnih rješenja. Iste su ponuđene tržištu u obliku on line aplikacija i potpisnih modula, a potpisna rješenja su komercijalno plasirana te je u 2018. godini prošireno njihovo korištenje i u Ministarstvu pravosuđa (Trgovačke sudove, sudske savjetnike, državne odvjetnike i njihove zamjenike te zemljopisnoznajne referente pravosudnih tijela), Državnoj geodetskoj upravi, Zavodu za vještace-

nje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Sektoru za zapošljavanje i kontrolu za neliječničko osoblje itd.

• Uredba o organizacijskim i tehničkim standartima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu Finu je definirala kao jednog od pružatelja usluga Centra dijeljenih usluga. Navedena uloga jasnije je pozicionirala Finu u segmentu institucije koja sudjeluje u digitalnim projektima od nacionalne važnosti. Projekti e-Gradi, e-Poslovanje i e-Pristojbe su projekti javne uprave gdje Fina djeluje kao pružatelj usluge uspostave i podrške državnoj informacijskoj infrastrukturni te predstavljaju dio cijelovite slike virtualnog jedinstvenog upravnog mjesa.

- Fina operativno vodi Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (NIAS), vitalni dio sustava e-Gradi. U sustav je do sad uključeno preko 80 elektroničkih usluga tijela javne vlasti, a građani mogu koristiti bilo koju od 18 vjerodajnica uključenih u sustav. Sustavom, koji je uspješno podržao preko 12 milijuna prijava na servise aktivno se koristi preko 680.000 građana RH. U 2018. godini je intenzivirana priprema preduvjeta za valjanu (eIDAS usklađenu uredbu), prekograničnu autentifikaciju. Fina je aktivno sudjelovala u svim procesima koji vode osiguravanju ovih preduvjeta pa su u pripremi preduvjeti za povezivanje sa 10 EU zemalja.
- Odlukom Vlade o pokretanju projekta e-Poslovanje, posao uspostave i operativnog vođenja NIAS-a je povjeren Fini, ovog puta za tržište poslovnih subjekata. Ova odluka doživjela je svoju posljednju izmjenu u lipnju 2018. godine kada je precizirano da su sredstva za realizaciju projekta e-Poslovanje osigurana Ministarstvu uprave kao nositelju projekta iz Europskog socijalnog fonda Operativni program "Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020."
- Tijekom 2018. godine učinjeni su veliki napori u pripremi za financiranje projekata e-Poslovanje i e-Pristojbe. Fina je intenzivirala svoje napore u pogledu pripreme projekata za financiranje iz Europskog socijalnog fonda (ESF) te se i u ovom segmentu učvrstila kao partner državnim tijelima

ma i realnom sektoru. Projekti su pripremani za financiranje iz Europskog socijalnog fonda kao izravna dodjela sredstava u okviru Prioritetne osi 4 "Dobro upravljanje", Specifičnog cilja 11.i.1 "Povećanje djelotvornosti i kapaciteta u javnoj upravi kroz poboljšanje pružanja usluga i upravljanja ljudskim potencijalima", Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Kroz složene procese usklađivanja sa upravljačkim i posredničkim tijelima, Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te Ministarstvom uprave kao nositeljem operacija, definirana je partnerska uloga Fine te preciziran sadržaj operacije (projekta) kroz Sažetak operacija i popratnu dokumentaciju. Nakon objava poziva na natječaj te prijava projekata ovi složeni procesi u konačnici su rezultirali sklapanjem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Pristojbe u rujnu 2018. godine te e-Poslovanje u listopadu 2018. godine.

- Nositelj projekta "e-Poslovanje" je Ministarstvo uprave Republike Hrvatske, dok su Financijska agencija i APIS IT d.o.o. projektni partneri. Cilj projekta je jačanje učinkovitosti javne uprave i doprinos poboljšanju poslovne klime u Republici Hrvatskoj olakšavanjem poslovanja gospodarskih i drugih poslovnih subjekata. Specifični ciljevi projekta su:

- * Razvoj jedinstvene platforme e-Poslovanje koja će omogućiti gospodarskim i drugim poslovnim subjektima dostupnije, jednostavnije, transparentnije i djelotvornije korištenje usluga javne uprave.
- * Uspostava okvira sustava elektroničke komunikacije javne uprave s poslovnim korisnicima koji će služiti kao jedinstvena platforma za integraciju i daljnji razvoj e-usluga javnih institucija za poslovne korisnike.
- * Jačanje kapaciteta zaposlenika javne uprave za poticanje razvoja i prilagodbu e-usluga te njihovu integraciju na platformu e-Poslovanje.

Ukupna vrijednost projekta i iznos bespovratnih sredstava je 51,1 milijun kuna, a projekt traje do siječnja 2021. godine.

- Po sklapanju ugovora u 2018. godini projektom e-Poslovanje se fokusiralo na finalizaciju pret-hodno učinjenih radova i isporuka čime je Fina uspješno zaključila godinu sa predanim svim pla-niranim isporukama. Sukladno projektnom planu, sustav NIAS prilagođen je autentifikaciji poslov-nih subjekata. Osim toga, pripremljen je sustav e-Ovlaštenja, uključujući elektronička zastupanja i punomoći, a sve kako bi se krajnjim korisnicima i poslovnim subjektima ponudila cijelovita usluga. Obzirom da je Fina korektno obavila svoje isporu-ke, u 2018. godini je sa prvim zahtjevom za nado-knadom sredstava, započeo i priljev sredstava po ovom projektu. Zakon o upravnim pristojbama je vođenje Sustava e-Pristojbi povjerio Fini, a nadzor nad istim Ministarstvu uprave. Fina je u suradnji s Ministarstvom uprave u 2018. godini radila na pripremnim aktivnostima za podizanje projekta i iznalaženjem metode njegovog financiranja iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF). Sa-žetkom operacija Ministarstvo uprave je konkre-tiziralo cjelokupan okvir i opseg projekta koji je nadalje utvrđen ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Nositelj projekta "e-Pristojbe" je Mini-starstvo uprave, a Financijska agencija je projek-tni partner. Cilj projekta je pojednostavljinjanje, racionalizacija i modernizacija poslovnih proce-sa javne uprave u svrhu povećanja učinkovitosti javne uprave i pružanja sveobuhvatnih e-usluga građanima i poslovnim subjektima. S obzirom na značaj sustava e-Pristojbi te veliki broj poten-cijalnih korisnika usluga, kao i pružatelja javnih usluga, cilj je potpunim informatiziranjem poslov-nih procesa poboljšati komunikaciju javne upra-ve s korisnicima – fizičkim i pravnim osobama.

Ukupna vrijednost projekta i iznos bespovratnih sredstava je 50,5 milijuna kuna, a projekt traje do listopada 2020. godine.

- Fina se, po sklapanju ugovora za e-Pristojbe u rujnu 2018. godine, fokusirala na finalizaciju pla-niranih isporuka u 2018. godini pri čemu su de-finirani procesi, poslovni i funkcionalni zahtjevi, uspostavljen je jedinstveni registar usluga koje pružaju Uredi državne uprave u županijama. Dio sustava e-Pristojbi namijenjen je zaposlenicima

Ureda državne uprave, dok je u županijama uspostavljen. Pripremljen je pravni okvir, obavljene su planirane edukacije trenera, distribuirana je oprema (POS uređaji, digitalni certifikati), uspostavljena je poslovna podrška, a dio sustava je pripremljen za proizvodnji rad od siječnja 2019. godine. Obzirom da je Fina sve planirane isporuke predala u roku, u 2018. godini je sa prvim zahtjevom za nadoknadom sredstava, započeo i priljev sredstava po ovom projektu.

- Fina je u svibnju 2018. godine započela s provedbom ePIC [Electronic Public Identification Croatia] projekta, financiranog iz CEF eID programa ukupne vrijednosti od 505.407 €.**

Nositelj je Fina, a partneri su Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja i Narodne novine. Projektom ePIC, čija se finalizacija očekuje u 2019. godini, izvršit će se prilagodbe nad sedam zanimljivih javnih e-usluga kojima će moći pristupati građani EU/EEA korištenjem vlastitih vjerodajnica. Fina je uspostavila centralnu platformu za razmjenu elektroničkih računa prema obveznicima javne nabave. Naime, europska direktiva o izdavanju elektroničkih računa u javnoj nabavi propisala je novu normu i standard za e-račune u javnoj nabavi za cijelu EU pa je Fina u suradnji s Ministarstvom gospodarstva započela implementaciju nove norme i razvoj centralne platforme za zaprimanje e-računa u zadanim rokovima.

- U listopadu 2018. godine donesen je Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi koji definira Finu kao centralnu platformu za razmjenu eRačuna i centralnog informacijskog posrednika. Fina je centralni informacijski posrednik koji obavlja elektroničku razmjenu računa između izdavatelja eRačuna i javnih naručitelja, u skladu s europskom normom te na čiju su se platformu za razmjenu eRačuna dužni povezati ostali informacijski posrednici. Zakon je definirao Finu kao isključivog informacijskog posrednika za javne naručitelje – proračunske korisnike.**

- Fina je nadopunila registraciju i članstvo na međunarodnu Peppol mrežu za prekograničnu razmjenu e-računa te je Fina još uvijek jedina pristupna točka u RH. Nakon uspješno ostvarenih rezultata projekta CEF [Croatian eInvoicing Business to Administration Exchange Project] u 2017. godini, uspješno je u 2018. godini dovršen i drugi EU CEF eInvoicing projekt [eINVOICING for Croatian Public Authorities - eICPA] gdje je Fina prepoznala novi strateški građevni blok Peppol i eDelivery, koji pozicioniraju Finu pri europskim informacijskim posrednicima za međunarodnu razmjenu e-računa.
- U tijeku je razvoj trećeg EU CEF eInvoicing projekta naziva "InLoRe" [Croatian eInvoicing for Local and Regional Authorities] koji je okupio najveći konzorcij ikad prijavljen u EU komisiju i kojeg sačinjava 80 partnera - predstavnika javnih naručitelja.
- Novi prijavljen, najbolje ocijenjen i odobren za finansiranje (šesti po redu) je EU CEF projekt za validaciju elektroničkog potpisa/pečata (eS&S) pri čemu se vrši validacija e-potpisa/e-pečata svim zainteresiranim sukladno eIDAS uredbi, a unutar izrade CEF financiranog servisa u koordinaciji Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta i Narodnim novinama kao partnerom.
- Uspjesi Fine u realizaciji CEF telecom projekta su na europskoj sceni prepoznati kao veliki uspjesi Republike Hrvatske te je objavljen članak u djelu „Success Stories“ Europske komisije, pod nazivom: *CEF grant accelerated eInvoicing roll-out in Croatia's public sector*, za koji je intervjuiran CEF nacionalni koordinator, Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva u suradnji s Finom.
- Fina svoju ekspertizu u području e-Računa i PKI tehnologije plasira i prekogranično na način da pruža konzultantske usluge konzorciju koji je dobio natječaj „Poboljšanje modula za upravljanje i kontrolu izdavanja računa“ naručitelja: Nacionalna agencija za informacijsko društvo Republike Albanije. U 2019. godini očekuju se prve Finine isporuke konzorciju, a u skladu s ugovorenim uslugama.
- Fina je prepoznata kao bitan član arhivske zajednice te aktivno sudjeluje na savjetovanju hrvatske

skih arhivista, usko surađuje sa Katedrom za arhivistiku i dokumentaristiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu te je Fina u 2018. godini sudjelovala i u radu Radne skupine za digitalizaciju kulturne baštine u Ministarstvu kulture.

- Fina je u 2018. godini učinila iskorak u području digitalizacije te je uspješno zaključen posao kojim je realizirana kompleksna obrada dokumentacije Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo čime je osigurana specifična usluga na način da je kompletna obrada dokumentacije pružena kod klijenta.

Tijekom 2019. godine, očekivane aktivnosti obuhvaćaju sljedeće:

Širenje na području PKI tehnologije

Očekivanja su i dalje zadržati poziciju nacionalnog izdavatelja digitalnih certifikata. Održat će se kontinuitet postojećeg poslovanja u segmentu PKI s naglaskom na intenziviranju aktivnosti za proizvod ePotpis u oblaku, potpisne aplikacije i mobilna rješenja, a u svrhu sklapanja novih ugovora o poslovnoj suradnji sa ključnim kupcima. Fina je odlučila širiti svoju nišu i kroz suradnje sa malim startup tvrtkama, koje osmišljavaju svoje proizvode, a koje kombiniraju sa dijelovima Fina PKI infrastrukture, uključujući potpisne module i digitalne certifikate, naročito certifikate u oblaku.

Plasman spektra usluga digitalizacije

Planira se pokretanje prodajno marketinških aktivnosti cijelovite usluge pod zajedničkim nazivnikom digitalizacije. Naime, Fina započinje provedbu sustava digitalizacije koji uključuje pohranu izvorne dokumentacije, digitalnu obradu iste te dostupnost različitih web arhiva koji služe za pohranu skeniranog ili izvorno elektroničkog dokumenta. Nastavno na navedeno, u planu je kontinuirana aktivna prodaja proizvoda eArhiv i kroz široku dostupnu Fininu poslovnu mrežu. Usluga eArhiv će se ponuditi i svim korisnicima eRačuna kao dio cijelovitog paketa.

Nastavak projektnih aktivnosti strateških projekata ePoslovanje i ePristojbe

Za projekte ePoslovanje i ePristojbe, Fina kao ope-

rativni pružatelj usluge zadužena je za realizaciju projektnih aktivnosti po fazama, a u skladu s projektnim planom. Producicijski rad na oba projekta započeti će u 2019. godini. Edukacije i priprema tijela javne vlasti za uključivanje u sustave biti će intenzivni. ePristojbe će se početi primjenjivati na uslugama koje pružaju Uredi državne uprave u županijama te će se nadalje širiti na e-servise javnopravnih tijela za koje se plaća upravna pristojba. Od sredine godine ove e-usluge će moći koristiti mogućnost plaćanja karticama putem interneta. ePoslovanje će postupno uključivati elektroničke servise javne uprave namijenjene poslovnim subjektima. Servisi će osim autentifikacijske komponente moći koristiti komponente koje će rješavati pitanja autorizacije. Ove komponente će se tijekom 2019. godine nadograđivati novim izvorima podataka i autorizacijskim mehanizmima. Navedeni projekti od iznimne su važnosti za javnu upravu i gospodarstvo općenito obzirom da će pospješiti i ubrzati digitalni razvoj javne uprave, pružajući nove elektroničke usluge i građanima i poslovnim subjektima, omogućujući end to end digitalne procese.

Nastavak primjene sustava eRačuna za javne naručitelje

U listopadu 2018. godine donesen je Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi koji definira Finu kao Centralnu točku za razmjenu e-računa prema javnim naručiteljima te omogućuje jednostavno povezivanje sa svim sudionicima bez potrebe za korištenjem različitih protokola u slučaju povezivanja gospodarskih subjekata između dva i više različitih informacijskih posrednika čime se stvaraju značajne uštide u smislu integracijskih i operativnih troškova. Pored predloženih pojednostavljenja prema kojima se informacijski posrednici ili gospodarski subjekti povezuju na jedan, Finin sustav uz standardizirani protokol, tu su i ostale prednosti koje tako objedinjen sustav nudi u smislu snažnog analitičkog i nadzornog alata državi koji ne bi bio moguć bez upotrebe distribuiranog modela pri čemu Država dobiva transparentan sustav nad kojim može imati nadzor. Navedeni projekt je dio Nacionalnog programa reformi 2018. godine te će od 2019. godine generirati vrlo pozitivne mjerljive gospodarske rezultate, a rok za sve javne naručite-

Ije za zaprimanje e-računa preko Finine platforme bio je 1. prosinac 2018. godine. Rok za sve subjekte koji šalju račune prema javnim naručiteljima je 1. srpanj 2019. godine, a nakon tog datuma svi računi će morati biti elektronički računi te slanje računa na papiru neće biti dozvoljeno.

Aktivnosti vezane uz EU CEF projekte

Fina nastavlja svoje intenzivne aktivnosti u povlačenju sredstava iz CEF Telecom EU fonda, a unutar kojih Fina sudjeluje i kao tehnički koordinator i projektni administrator.

Obzirom da se Fina uspješno pozicionirala u europske informacijske posrednike za međunarodnu razmjenu e-računa, dalje se nastavlja rad na projektima iz ove domene. Treći projekt za eRačun "In-LoRe" [Croatian elnvoicing for Local and Regional Authorities] koji je pokrenut u rujnu 2018. godine nastavlja s realizacijom. Fina će dalje unaprijediti svoje aktivnosti za centralnu platformu te će ujedno i koordinirati najveći konzorcij ikad prijavljen u EU komisiju - sačinjava ga 80 partnera, predstavnika javnih naručitelja.

Fina se prijavila na novi poziv, a vezan uz elektronički potpis CEF eSignature koji je najbolje ocijenjen i odobren za financiranje iz CEF EU fonda te će se u skladu s pozivom razviti validacijski servis za elektronički potpis/pečat (eS&S). Projekt je pokrenut u studenom 2018. godine te će njegove aktivnosti biti intenzivirane u 2019. godini.

Fina će se u 2019. godini prijaviti na dodatni novi poziv, a vezan uz Automated Translation pa obzirom na stečeno iskustvo u realizaciji ove vrste projekata očekujemo da će i ovaj projekt biti odobren.

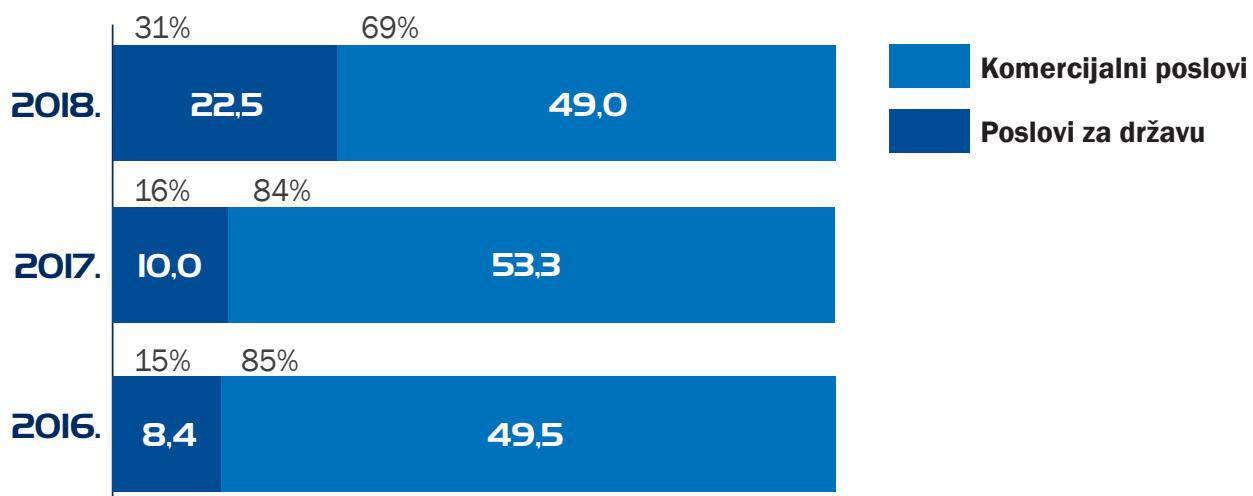
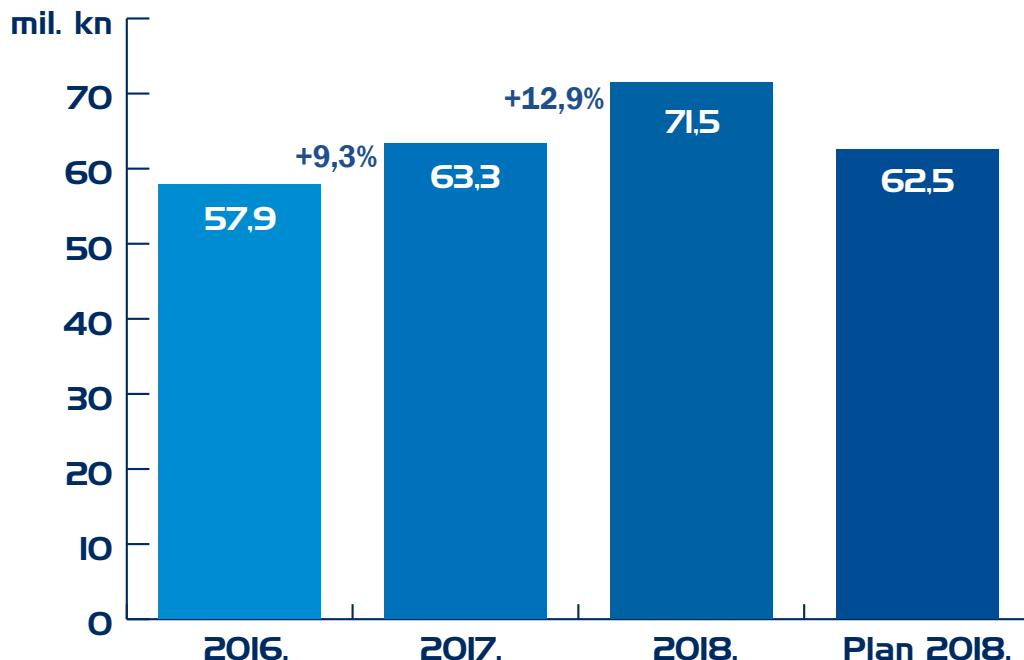
Intenzivnim naporima i sudjelovanjem u ovim projektima, Fina uvelike doprinosi prepoznatom podizanju ranga Republike Hrvatske u korištenju sredstava iz CEF telecom fonda.

Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja

Ostvareni prihodi od komercijalnih digitalnih rješenja u 2018. godini bilježe povećanje od 13% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i 23% u odnosu na 2016. godinu.

Prikaz 12: Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja

3.1.2.3. Segment javnih servisa

Fina je ključni partner državi u provođenju projekata od nacionalne važnosti (reforma platnog prometa, mirovinska reforma, poslovi državne riznice, centralni obračun plaća za tijela državne uprave). Pruža informatičku, tehničku i operativnu podršku, vodi veliki broj registara i servisa te obavlja veliki broj poslova za javni sektor i to poslova:

- provedbe ovrhe na nekretninama i pokretninama,
- provedbe ovrhe na novčanim sredstvima,
- provedbe izvansudskog postupka stečaja potrošača,
- vođenja upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja,
- vođenja registara i pružanja informacija,
- prikupljanja i obrade finansijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija.

Kroz navedene poslove, sinergijom poslovnih znanja te razvojem novih proizvoda i usluga s dodanom vrijednošću, Fina tijelima državne uprave pruža kvalitetne usluge i infrastrukturu radi unaprjeđenja njihova poslovanja i smanjivanja troškova poslovanja, kako na strani državne uprave, tako i na strani poslovnih subjekata i građana.

• **Provedba ovrhe na novčanim sredstvima**

Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10, 112/12; u dalnjem tekstu: ZPONS) uređena je provedba ovrhe na novčanim sredstvima, koju od 1. siječnja 2011. godine provodi Fina. ZPONS je donesen radi omogućavanja jedinstvene i učinkovite provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, neovisno o tome je li ovršenik fizička ili pravna osoba.

Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ustrojena je kao centralizirani sustav provođenja ovrhe s jedinstvenim redoslijedom naplate te ustrojenim Jedinstvenim registrom računa, slijedom čega se pokazala iznimno učinkovitom i znatno je poboljšala opseg naplate dospjelog potraživanja u odnosu na dotadašnje postupanje.

Postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima je formalan postupak, a Fina kao provedbeno tijelo nema ovlasti utvrđivati prava i obveze stranaka kao niti položaj stranaka u postupku, već ovrhu provodi na temelju zaprimljene osnove za plaćanje u skladu sa zakonskim i podzakonskim odredbama.

Nakon što zaprimi osnovu za plaćanje, Fina provjerava može li postupiti po osnovi za plaćanje, na način da utvrdi je li ista dostavljena na propisani način i uz propisani obrazac u slučaju izravne naplate te sadrži li osnova za plaćanje podatke koji su potrebni za njezino izvršenje. Primljene osnove za plaćanje i podaci o stanju njihove izvršenosti evidentiraju se u elektroničkom obliku u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje (u dalnjem tekstu: Očevidnik), koji predstavlja jedinstvenu bazu podataka o redoslijedu primitaka osnova za plaćanje i stanju njihove izvršenosti po pojedinom ovršeniku. Osnove za plaćanje upisuju se u Očevidnik prema trenutku (datum, sat i minuta) primitka, a Očevidnik sadrži podatke o svim zaprimljenim, izvršenim i neizvršenim osnovama za plaćanje. Nakon što zaprimi osnovu za plaćanje, Fina elektroničkim putem daje nalog bankama za izvršavanje osnove za plaćanje na novčanim sredstvima po svim računima i oročenim novčanim sredstvima ovršenika u svim bankama, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti. Banka postupa prema podacima sadržanim u nalogu dobivenom od Fine i vrši pljenidbu novčanih sredstava, prijenos novčanih sredstva i/ili blokadu, odnosno deblokadu računa ovršenika.

Ovrha se ne provodi po primanjima i naknadama koji su sukladno članku 172. (u cijelosti) i članku 173. (djelomično) Ovršnog zakona (u dalnjem tekstu: OZ) ili nekim drugim zakonom propisani kao izuzeti od ovrhe. Sredstva koja su djelomično ili u cijelosti izuzeta od ovrhe isplaćuju se na poseban račun.

Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (čl. 12.) propisano je da ako se tražbina iz osnove za plaćanje ne naplati od ovršenika fizičke osobe u cijelosti u roku od tri godine od primitka u Finu, nakon što po toj osnovi za plaćanje nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci, Fina prestaje s izvršavanjem te osnove za plaćanje.

Temeljem te odredbe, Fina je dana 4. kolovoza 2018. godine za 225.322 ovršenika djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovrhu na novčanim sredstvima. Fina je djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovrhu po 1.567.353 osnova za plaćanje koje su izdane na teret građana.

Ukupan iznos duga iz osnova za plaćanje po kojima je Fina prestala provoditi ovrhu sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima iznosio je 49,44 milijardi kuna, od toga glavnica u iznosu od 30,07 milijardi kuna i kamata u visini od 19,37 milijardi kuna pri čemu je deblokirano 50.695 građana.

Temeljem dosadašnje prakse i iskustava prikupljenih od 2011. godine odnosno od početka provedbe ovrhe na novčanim sredstvima do danas, Fina je prepoznala potrebne mjere i aktivnosti koje bi postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima u budućnosti unaprijedile i pojednostavile. Mjere za unaprjeđenje pozitivno bi se odrazile na sve sudionike u postupku (ovršenike, ovrhovoditelje, sud ...), a za implementaciju istih nužna je izmjena postojećeg zakonodavnog okvira te razvoj i implementacija novih informatičkih rješenja.

Predložene mjere obuhvaćaju unaprjeđenje sustava razmijene podataka između Fine i sudova, razmjenu pismena koje Fina dostavlja sudu sukladno zakonskim odredbama te primitak i obradu pismena u elektroničkom obliku koje donose sudovi, a po kojima je Fina dužna postupiti u provedbi stecajnog i predstecajnog postupka i postupka stecaja potrošača kroz:

- razvoj novih funkcionalnosti elektroničkog servisa eBlokade za pregled podataka iz Očevidnika o redoslijedu osnova za plaćanje
- izrada brošura odnosno priručnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima s ciljem da se ovršenike informira o načinu i postupku provedbe ovrhe, naročito u pogledu zaštite primitaka izuzetih od ovrhe, sve kako bi se smanjio broj reklamacija i upita prema Fini i tijelima državne vlasti.

• **Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama**

21. srpnja 2018. godine na snagu je stupio Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama, a svrha i cilj ovoga Zakona je rješavanje problema većeg broja građana s blokiranim računima odnosno stvaranje mogućnosti za smanjenje njihovog duga i deblokadu računa. Prema Zakonu, vjerovnici su bili podijeljeni na dvije grupe s različitim načinom postupanja prema dužnicima.

Fina je automatizmom prestala izvršavati otpisani dug vjerovnika grupe I, a vjerovnici grupe II otpisivali su dug prema svojoj odluci. Vjerovnici iz grupe I su:

- Republika Hrvatska
- proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna koji se nalaze u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika
- trgovачka društva u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske
- pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska koje se nalaze u Registru trgovачkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija
- vjerovnici tražbina koje se naplaćuju temeljem rješenja Porezne uprave.

Za vjerovnike iz grupe I, Fina je temeljem samog Zakona, bez ikakvog dodatnog angažmana vjerovnika ili dužnika, djelomično ili u cijelosti prestala izvršavati 381.309 osnova za 150.474 građana te je o istome dostavila izvješće vjerovnicima sukladno Zakonu i ukupno je deblokirano 6.248 građana.

Ukupan iznos duga koji je Fina prestala izvršavati sukladno Zakonu o otpisu dugova fizičkim osobama iznosio je 1,3 milijarde kuna, od toga glavnica u iznosu 846,2 milijuna kuna i kamata u visini od 491,8 milijuna kuna.

Dužniku se prema Zakonu otpisao dospjeli dug najviše do ukupnog iznosa zbroja glavnice i troška svih vjerovnika iz grupe I od 10.000 kuna, uvećan za padajuće dospjele kamate.

• Stečaj potrošača – izvansudski postupak

Od 1. siječnja 2016. godine sukladno Zakonu o stečaju potrošača u savjetovalištima Fine provodi se izvansudski postupak stečaja potrošača sukladno Zakonu o stečaju potrošača (Narodne novine, broj: 100/15 i 67/18).

Navedenim postupkom se pruža mogućnost građima da u neformalnom izvansudskom postupku pred savjetovalištima Fine sklope sporazum s vjerovnicima i na taj način umanje svoja dugovanja prema vjerovnicima i urede novi način otplate postojećih dugovanja.

Provredbom postupka stečaja potrošača pred nadležnim općinskim sudom dužnik se može u cijelosti

osloboditi svojih obveza pod određenim uvjetima, s time da postoji razdoblje provjere ponašanja potrošača u razdoblju od 1 - 5 godina. Nakon proteka navedenog roka potrošač se može osloboditi svojih obveza i na taj način „početi ispočetka“ bez dugova.

Finančna agencija u 2016. i 2017. godini zaprimila ukupno 1.105 zahtjeva za provedbu izvansudskog postupka stečaja potrošača. U 2018. godini zaprimljeno je ukupno 148 zahtjeva za provedbu izvansudskog postupka stečaja potrošača.

Najviše izvansudskih postupaka pokrenuto je pred savjetovalištem u Zagrebu, dok je najmanje pokrenuto pred savjetovalištima u Vukovaru, Karlovcu i Gospicu.

Prikaz 13: Trend kretanja izvansudskih postupaka stečaja potrošača prema vrsti potrošača

VRSTA POTROŠAČA	2016.	2017.	2018.
FIZIČKA OSOBA - GRAĐANIN	727	375	148
FIZIČKA OSOBA KOJA OBavlja obrt / samostalnu djelatnost	2	1	0
UKUPNO	729	376	148

Ako pred savjetovalištem nije došlo do sklapanja izvansudskog sporazuma, odnosno u slučaju ako je izvansudski sporazum sklopljen samo s dijelom vjerovnika, savjetovalište izdaje Potvrdu da pokušaj sklapanja izvansudskog sporazuma nije uspio. Potvrda da pokušaj sklapanja izvansudskog sporazuma nije uspio izdaje se također i u slučaju ako neki od vjerovnika nakon objave poziva za sudjelovanje izjaviti da ne želi sudjelovati u izvansudskom postupku ili pokrene ili nastavi postupak radi prisilnog ostvarenja svoje tražbine. Izvansudski sporazum sklopljen između potrošača i vjerovnika ima učinak izvansudske nagodbe i predstavlja ovršnu ispravu.

Temeljem dosadašnje prakse i iskustava prikupljenih od početka provedbe izvansudskog postupka stečaja potrošača, moguće je prepoznati potrebne mјere i aktivnosti koje bi postupak stečaja potrošača u budućnosti unaprijedile, odnosno pojednostavile. Za isto bi bila potrebna i izmjena postojećeg zakonodavnog okvira.

Predložene mјere su:

- viši stupanj informiranja potrošača i vjerovnika o prednostima izvansudskog postupka stečaja potrošača, a radi mogućnosti namirenja sukladno sporazumu stranaka

- mogućnost pokretanja postupka po službenoj dužnosti
- jasnija zakonska regulativa vezana uz postupanje Fine s obvezama za plaćanje za vrijeme trajanja razdoblja provjere ponašanja
- pružanje podrške sudovima, posrednicima, odvjetnicima i ostalim sudionicima u postupku, s ciljem povećanja dostupnosti informacija vezanih uz provedbu postupka
- povećan intenzitet suradnje između institucija zaduženih za provedbu Zakona o stečaju potrošača.

• **Poslovi registara**

Poslovi registra obuhvaćaju poslove vođenja jedinstvenog registra računa, registra godišnjih finansijskih izvještaja, vođenje registra koncesija te prikupljanje i obradu finansijskih izvještaja proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija.

Jedinstveni registar računa (dalje u tekstu: JRR) je elektronička baza podataka o računima svih poslovnih subjekata, uključivo i HNB te poslovnih banaka, štedionica i kreditnih unija, jedinice lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave te o računima građana, otvorenih u bankama koje posluju u RH. Osim podataka o računima poslovnih subjekata i građana, u JRR-u se evidentiraju i podaci o postojanju oročenih novčanih sredstava, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama.

JRR je ustrojen 2002. godine, s tim da su u njemu bili sadržani isključivo računi poslovnih subjekata, a od 1. siječnja 2011. godine u JRR-u se vode i podaci o računima građana.

Vođenjem JRR-a postižu se sljedeći pozitivni učinci:

- Na jednom mjestu dnevno se vodi i ažurira evidencija sa svim računima (uključivo i računi oročenih novčanih sredstava, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama poslovnih subjekata i građana koja sadrži podatke o imatelju računa (naziv ili ime i prezime), OIB-u, MB-u (za poslovne subjekte), njegovoj adresi, broju računa, nazivu banke ili druge kreditne institucije u

kojoj se račun vodi, datumu otvaranja i datumu zatvaranja računa (za račune koji su zatvoreni), o statusu blokade (Da/Ne), o tome je li poslovni subjekt u postupku predstečaja, stečaja, likvidacije ili je brisan i druge podatke sukladno zakonskim i podzakonskim aktima.

- Javni podaci iz JRR-a su dostupni svima, bez navođenja pravnog interesa, a nejavni podaci (o računima građana i o oročenim novčanim sredstvima građana i poslovnih subjekata), dostupni su vlasniku računa i nadležnim tijelima uz navođenje opravdanog pravnog interesa,
- Podaci i informacije iz JRR-a dostupne su osim na papiru i e-obliku u svim Fininim poslovnim jedincima i putem WEB aplikacije te putem mobilnih uređaja, slanjem SMS upita, što poslovnim subjektima omogućava brz i jednostavan pristup ažurnim informacijama potrebnim za donošenje poslovnih odluka.
- JRR je neizostavni dio sustava provedbe ovrha na novčanim sredstvima po računima dužnika koji se vode u bankama u RH.

Registar godišnjih finansijskih izvještaja (dalje u tekstu: RGFI) središnji je izvor informacija o uspješnosti poslovanja i Financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit. Registr je 10. travnja 2003. godine ustrojila Fina temeljem Zakona o Registru godišnjih Finansijskih izvještaja (NN 47/13), a danas ga vodi temeljem Zakona o računovodstvu (NN 78/15, 134/15 i 120/16, dalje u tekstu ZoR) u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Fine.

U Registru godišnjih finansijskih izvještaja pohranjuje se dokumentacija, ali i podaci iz standardne dokumentacije, a čime je obuhvaćeno sljedeće:

- pojedinačni godišnji finansijski izvještaji (Bilanca i RDG) te dodatni podaci za statističke i druge potrebe,
- pojedinačni godišnji finansijski izvještaji (Bilanca i RDG) u svrhu javne objave,
- odluka o utvrđivanju godišnjeg finansijskog izvještaja,

- odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka,
- konsolidirani godišnji finansijski izvještaji (Bilanca i RDG),
- izvješće revizora zajedno s izvještajima koji su bili predmet revizije,
- godišnje izvješće,
- konsolidirano godišnje finansijsko izvješće,
- revizorsko izvješće (članka 20. stavak 6. ZoR-a),
- obavijesti iz članka 30. stavak 8. ZoR-a,
- naknadno promijenjeni dokumenti iz članka 30. stavak 8. ZoR-a,
- izjavu o neaktivnosti.

Među pozitivnim učincima vođenja RGFI-a ističu se sljedeći:

- Obveznicima podnošenja izvještaja omogućeno je da svoje izvještaje predaju jedanput i na jednom mjestu te na taj način u potpunosti ispune svoju zakonsku obvezu predaje izvještaja za potrebe Porezne uprave (podaci iz Registra čine dio porezne prijave), Državnog zavoda za statistiku (DZS), Hrvatske narodne banke (HNB) i Trgovačkih sudova.

• Podatke iz Registra koristi Porezna uprava za potrebe poreznog nadzora, a DZS i HNB za potrebe statističkih istraživanja, što rezultira uštedom na strani navedenih institucija jer nemaju potrebu posebno prikupljati izvještaje za navedene potrebe.

- Obveznici mogu predati dokumentaciju na više načina: na papiru, u elektroničkom obliku na nositelju podataka ili putem web aplikacije uz korištenje Fininih digitalnih certifikata, kojima ovlaštene osobe potpisuju dokumentaciju, što na strani obveznika smanjuje troškove predaje dokumentacije.
- Pristup Registru omogućen je 24 sata dnevno, 365 dana u godini.
- Dokumentacija iz Registra dostupna je u papirnom i elektroničkom obliku svim zainteresiranim

korisnicima: državnim tijelima i institucijama, znanstvenoj zajednici i pravnim i fizičkim osobama, bez dokazivanja pravnog interesa.

- Na internetu su svima, počevši od poslovne 2008. godine, na stranici aplikacije RGFI – javna objava, bez naknade dostupni godišnji finansijski izvještaji i druga nestandardna dokumentacija koju su poduzetnici prema članku 30. ZOR-a dužni radi javne objave dostaviti Registru odnosno Fini. Za mikro i male poduzetnike javno je objavljen godišnji finansijski izvještaj: bilanca i RDG (u skraćenom obliku) i bilješke uz finansijski izvještaj te ostala dokumentacija: izvješće neovisnog revizora - ako je obveznik revizije i Odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka. Za srednje i velike poduzetnike objavljen je godišnji finansijski izvještaj: bilanca, RDG, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz finansijski izvještaj te ostala dokumentacija: izvješće neovisnog revizora - ako je obveznik revizije, godišnje izvješće i Odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka, cjelovita bilanca i RDG. Za obveznike konsolidacije javno su dostupni i konsolidirani finansijski izvještaji i druga nestandardna dokumentacija.
- Svaka pravna i fizička osoba može uz naknadu iz Registra dobiti presliku ili ispis godišnjeg finansijskog izvještaja, godišnjeg izvješća ili izvješća neovisnog revizora.
- Razmjena podataka iz Registra tj. između Fine i tijela državne uprave, drugih državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga obavlja se bez naknade.
- Standardne podatke iz Registra Fina priprema u elektroničkom obliku prikladnom za ponovnu uporabu na zahtjev fizičkih i pravnih osoba radi korištenja u komercijalne i nekomercijalne svrhe sukladno zakonu i podzakonskim propisima kojima se uređuje ponovna uporaba informacija.
- Podaci iz Registra koriste se za donošenje poslovnih odluka i procjenu i planiranje makroekonomskih kretanja te za kreiranje analiza, bonitetnih informacija i izradu znanstvenih i stručnih radova.

- Zbog primjene čl. 70., st. 1., t. 3. Zakona o sudskome registru (NN 1/95 do 110/15), Fina je dužna obavijestiti Visoki trgovački sud o obveznicima koji nisu postupili sukladno čl. 30. ZOR-a i tri godine za redom u Finu nisu predali godišnji Financijski izvještaj i ostalu propisanu dokumentaciju za javnu objavu. Nadležni trgovački sud, u navedenome slučaju, može po službenoj dužnosti pokrenuti postupak brisanja subjekata. Visoki trgovački sud je za 2017. godinu zaprimio popis 3.194 društva koja nisu ispunila navedenu zakonsku obvezu.
- Sukladno čl. 34., st. 15. ZOR-a Fina je ovlašteni tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka protiv poduzetnika te drugih pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit te odgovorne osobe poduzetnika radi ne postupanja prema čl. 30. i 32. ZOR-a. S te osnove, Fina je u srpnju 2018. godine započela s izdavanjem prekršajnih naloga radi ne predaje GFI-a za statističke i druge potrebe za 2016. godinu te je u 2018. godini s te osnove izdano 18.041 prekršajni nalog koji obuhvaća pravne i odgovorne osobe. To će se pozitivno odraziti na veći obuhvat u prikupljanju godišnjih finansijskih izvještaja od obveznika njihova sastavljanja i dostave u Registar, ali se smanjuje i broj onih koji tu obvezu nisu ispunjavali.
- Tijekom 2018. godine podaci iz standardne dokumentacije (Bilanca i RDG), namijenjeni ponovnoj uporabi učinjeni su dostupnima u strojno čitljivom obliku i otvorenom formatu na način da ih svatko može preuzeti i slobodno koristiti u komercijalne ili nekomercijalne svrhe, što je potpora društvenom razvoju i inovativnom gospodarstvu.

Registar koncesija središnji je izvor informacija o svim koncesijama i jedinstvena elektronička evidencija svih ugovora o koncesijama danim na području Republike Hrvatske koji su evidentirani u Registru. Fina vodi Registar koncesija u skladu s važećom zakonskom regulativom te temeljem ugovornog odnosa s vlasnikom - Ministarstvom Financija. Registar je ustrojen 26. studenoga 2004. godine.

Vođenjem Registra koncesija osigurava se sljedeće:

- upis (evidentiranje) podataka iz novosklopljenih ugovora o koncesiji i druge dokumentacije i pravovremeno ažuriranje postojećih podataka u Registru koncesija,
- evidentiranje uplata s osnove naknade za koncesije,
- stanje duga/preplate po osnovi ugovornih obveza korisnika koncesije,
- rješavanje neprepoznatih odnosno pogrešno uplaćenih naknada,
- obračun zakonske zatezne kamate,
- omogućavanje uvida u podatke subjektima upisa i nadzornim tijelima korištenjem Fininog digitalnog certifikata, u skladu s njihovim ovlaštenjima,
- omogućavanje besplatnog uvida u javne podatke svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama putem WEB servisa Registra koncesija,
- zaštita sustava i baze podataka
- pravovremeno rješavanje reklamacija sa svrhom pravovaljane evidencije o uplatama koncesijskih naknada i ispunjavanja obveza definiranih ugovorima o koncesijama,
- kreiranje raznovrsnih setova podataka korištenjem izvještajnog sustava u skladu s potrebama korisnika i u skladu s važećom zakonskom regulativom.
- ažurna, lako dostupna evidencija svih ugovora o koncesiji sklopljenih na području RH,
- kontinuitet u praćenju naplate koncesijskih naknada u skladu s obvezama definiranim u evidentiranim ugovorima o koncesijama, od strane davatelja koncesija i nadležnih tijela,
- transparentan uvid u javne podatke iz Registra koncesija na web stranicama Fine i Ministarstva Financija za sve zainteresirane pravne i fizičke osobe, bez naknade.

Novim Zakonom o koncesijama (NN 69/17) i Pravilnikom o Registru koncesija (NN 1/18) definirana je ključna uloga davatelja koncesija u postupku unosa

i ažuriranja podataka u Registar koncesija odnosno propisano je da su od 15. siječnja 2018. godine svi davatelji koncesija dužni unositi i ažurirati podatke koji se odnose na ugovorene koncesije, a predložena mjere unaprjeđenja je održavanje dodatnih edukacija za davatelje koncesija u cilju što učinkovitije evidencije podataka u Registru koncesija.

Prikupljanje i obrada finansijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija

Fina u skladu sa važećom zakonskom regulativom te temeljem ugovornog odnosa s Ministarstvom financija, obavlja poslove prikupljanja i obrade finansijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija.

Obveznici sastavljanja finansijskih izvještaja su:

- proračunski korisnici državnog proračuna,
- proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski korisnici, ustanove i mjesna samouprava te
- neprofitne organizacije.

Zbog racionalnijeg poslovanja, ušteda i minimiziranja pogrešaka, za obveznike iz segmenta proračuna i proračunskih korisnika, propisana je obveza sastavljanja finansijskih izvještaja isključivo u Excel formatu.

Navedeni obveznici izvještaje mogu dostaviti u bilo koju poslovnu jedinicu Fine, neovisno o njihovu sjedištu, a neprofitne organizacije izvještaje mogu podnijeti na više načina (u papirnom obliku, u elektroničkom obliku na nositelju podataka ili putem web aplikacije, uz korištenje digitalnih certifikata).

Podacima iz obrađenih finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija koriste se, pod određenim uvjetima, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i drugi poslovni subjekti. Pojedinačni podaci iz polugodišnjih finansijskih izvještaja dostupni su isključivo vlasniku izvještaja odnosno neprofitnoj organizaciji na koju se izvještaj odnosi. Pojedinačni

podaci iz godišnjih finansijskih izvještaja dostupni su svima, obzirom da su ti izvještaji javno objavljeni i putem Registra neprofitnih organizacija na web stranici Ministarstva financija. Agregirani podaci iz svih vrsta finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija dostupni su svima, a koriste se u analitičke svrhe i za isporuku po posebnim zahtjevima poslovnih subjekata.

Po okončanju obrade, Ministarstvu financija isporučuje se kompletna baza podataka iz svih finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija, i to pojedinačni podaci i agregirani podaci svrstani u tablice prema zadanim kriterijima. Državnom zavodu za statistiku obrađene podatke dostavlja Ministarstvo financija, stoga za ovu skupinu poslovnih subjekata nije potrebno provoditi posebno statističko istraživanje u svrhu prikupljanja podataka o tim subjektima, čime se ostvaruje korist za društvo, a subjekti se ne opterećuju i ne izlažu dodatnim troškovima s osnove premanja podataka za statističke i druge potrebe.

• Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima

Temeljem zakona o Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima, 2006. godine u Fini je osnovana Služba upisa koja vodi Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja (u daljnjem tekstu: Upisnik).

Moderne tehnologije i razvoj elektroničkog poslovanja, između ostalog utjecali su i na napuštanje dotadašnjeg zastarjelog načina objava osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima u javnom glasilu Narodne novine.

Osnivanjem i vođenjem Upisnika osigurava se sljedeće:

- da je Upisnik elektronička javna knjiga odnosno jedinstvena baza podataka o pravima kojima se u svrhu osiguranja namirenja tražbina vjerovnika ograničava, prenosi odnosno pridržava vlasništvo ili neko drugo pravo na pokretnim stvarima i pravima dužnika ili treće osobe,
- javna dostupnost podacima koji se upisuju u Upi-

- snik bez dokazivanja, bez dokazivanja postojanja pravnog ili bilo kojeg drugog interesa,
- trajnost u pohrani podataka i dokumenata upisanih i dostavljenih u Upisnik,
- komplementarnost sa zemljišnim knjigama uz popunjavanje praznine koja je u našem pravnom sustavu postojala glede ograničenja i opterećenja na pokretninama i pravima, za razliku od zemljišnih knjiga u koja se upisuju ograničenja i opterećenja prava vlasništva samo na nekretninama,
- upisivanje u realnom vremenu što podrazumijeva da odmah i istodobno proizvodi pravne učinke i upis je vidljiv na svim upisničkim mjestima Službe upisa bez obzira na njihovu lokaciju.

Izmjena postojećeg zakonodavnog okvira dovode I do implementacije novih informatičkih rješenja u smjeru ustroja e-Upisnika pri čemu će se prijedlozi, sudske takse i druge isprave dostavljati elektroničkim putem.

• Provedba ovrhe na nekretninama i pokretninama

Temeljem odredbi Ovršnog i Stečajnog zakona, Fina od 1. siječnja 2015. godine provodi ovrhu na nekretninama i pokretninama u ovršnim postupcima i postupcima osiguranja, a od 1. rujna 2015. godine i ovrhu na nekretninama, pokretninama, pravima i imovini u stečajnim postupcima, a provedba prodaje nekretnina i pokretnina obavlja se elektroničkom javnom dražbom (e-Dražba).

Navedenim postupkom provedbe ovrhe osigurava se sljedeće:

- Javna dostupnost podacima o svim nekretninama, pokretninama, pravima i imovini koji se prodaju u postupcima prisilne naplate, na jednom mjestu, putem Očevidnika nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku, a objavljuju na mrežnim stranicama Fine u aplikaciji Očevidnik nekretnina i pokretnina,

- Javna dostupnost svih pismena koja su izdana od nadležnog tijela ili od Fine u ovršnom i stečajnom postupku te postupku osiguranja, dostupno na mrežnim stranicama Fine u aplikaciji Javna objava,
- Transparentnost provedbe postupka prodaje te mogućnost praćenja postupka prodaje od početka do kraja putem javno dostupnih aplikacija (Očevidnik i Javna objava),
- Elektronička provedba predmeta koji se prodaju u ovršnom, stečajnom postupku i postupku osiguranja i to putem aplikacije e-Dražba kojoj se može pristupiti uz ispunjenje zakonskih preduvjeta (uplata jamčevine, digitalni certifikat).

Jedan predmet prodaje moguće je prodavati na više dražbi (npr. u ovršnom postupku i postupku osiguranja, predmeti se mogu prodavati na dvije dražbe, dok se u stečajnom postupku predmeti mogu prodavati na četiri elektroničke javne dražbe).

Tijekom 2018. godine nastavljena je tendencija povećanja zaprimljenog broja spisa u Fini, što je rezultiralo većim brojem provedenih elektroničkih javnih dražbi, većim brojem zainteresiranih kupaca i povećanom prodajom nekretnina i pokretnina.

Temeljem dosadašnje prakse i iskustava prikupljenih od 2015. godine odnosno od početka provedbe elektroničke javne dražbe do danas, Fina je prepoznala potrebne mjere i aktivnosti koje bi postupak provedbe ovrhe na nekretninama i pokretninama u budućnosti unaprijedile i pojednostavnile. Mjere za unaprjeđenje pozitivno bi se odrazile na sve sudionike u postupku, u prvom redu na stranke u postupku (ovrhovoditelj/razlučni vjerovnik, ovršenik/stečajni dužnik), nadležna tijela koja postupak vode, zainteresirane kupce i ostale pa predložene izmjene normativnog okvira (Ovršnog zakona te podzakonskih propisa), a koje će normativne izmjene biti potrebno popratiti razvojem i implementacijom novih informatičkih rješenja obuhvaćaju:

- produljenje nadmetanja za dalnjih deset minuta u situacijama kada je u posljednjih deset minuta prije isteka roka koji je u pozivu na sudjelovanje određen kao vrijeme završetka prikupljanja ponuda prikupljena valjana ponuda, sve dok ne protekne deset minuta od posljednje najpovoljnije valjane ponude – na opisani način nadmetanje će se produljivati sve dok postoji interes za kupnju konkretnog predmeta prodaje te će se postići najviša moguća cijena što je i cilj prisilne prodaje u okviru sudskega postupka;**

- povećanje iznosa i broja dražbenih koraka u nadmetanju – u cilju boljeg korisničkog iskustva ponuditelja u servisu e-Dražba te kako bi u nadmetanju jednostavnije bila postignuta cijena predmeta prodaje koja bi bila što je moguće bliža realnoj tržišnoj cijeni;
- nakon početka prikupljanja ponuda prikaz broja ponuditelja koji su potpisali prijavu na sudjelovanje u električkoj javnoj dražbi – u cilju boljeg korisničkog iskustva ponuditelja u servisu e-Dražba te veće transparentnosti prilikom dražbovanja za sudionike u nadmetanju;
- ukidanje električkog potpisa prilikom predaje svake pojedinačne ponude u servisu e-Dražba u cilju boljeg korisničkog doživljaja te bržeg dražbovanja;
- omogućavanje ovrhovoditeljima i razlučnim vjerovnicima sudjelovanje u električkoj javnoj dražbi bez uplate jamčevine – obzirom da iznosi potraživanja često višestruko premašuju iznos jamčevine, čime se nepravedno uvjetuje sudjelovanje u e-Dražbi uplatom jamčevine za navedenu skupinu osoba, potrebno je zakonski regulirati oslobođenje pojedinih kategorija osoba od uplate jamčevine;
- izmjena u pogledu skraćivanja vremena nadmetanja te očekivanog vremena završetka nadmetanja na način da očekivani završetak nadmetanja više ne bude u 23:59:59 sati, već da isti bude u tijeku redovnog radnog vremena (primjerice u 10:00 sati tijekom radnog dana) – završetak nadmetanja unutar radnog vremena pridonijet će

većoj transparentnosti sustava, a skraćivanjem rokova proces prodaje će se dodatno ubrzati;

- izmjene kod donošenja rješenja o dosudi kako bi se na najmanju moguću mjeru izbjegle situacije u kojima se radi neuplate kupovine poništavaju rješenja o dosudi i predmeti prodaje prodaju po nižoj cijeni od one koja je postignuta kao najviša cijena u nadmetanju;
- usklađivanje sa smjernicama i direktivama EU – implementacija regulative EU u području zaštite osobnih podataka (Uredba EU 2016/679 Europskog parlamenta i vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka - GDPR) te usklađivanje sustava e-Dražbe sa pravnim stečevinama EU, naročito na području primjene digitalnih certifikata i olakšanog pristupa svim članicama EU sustavu e-Dražbe;
- prezentacije i pružanje podrške sudovima, stečajnim upraviteljima, odvjetnicima i ostalim sudionicima u postupku, s ciljem povećanja dostupnosti informacija vezanih uz provedbu električke javne dražbe, posebice imajući u vidu da se radi o sustavu baziranom na informatičkoj tehnologiji;
- ulaganje dodatnih npora kako bi se sustav e-Dražbe pojednostavio i učinio dostupnijim korisnicima te kako bi se pospješio korisnički doživljaj. Do sada je već uloženo mnogo stručnog znanja, rada i ostalih sredstava u razvoj kvalitetne, suvremene i profesionalne tehnologije, s posebnim naglaskom na siguran i učinkovit servis, sve kako bi korisnicima bila dostupna mogućnost sudjelovanja u nadmetanju korištenjem digitalnih tehnologija.

Zaključno, iako uvijek postoji prostor za poboljšanje sustava, uvođenjem e-Dražbe u hrvatsko pravosuđe osigurano je okruženje za brži rad pravosudnih tijela i učinkovitiju provedu sudskega postupaka, što je bila i jedna od temeljnih vizija hrvatskog zakonodavca. Razvojem ovakve vrste nove tehnologije Fina se nastavila afirmirati kao pouzdan partner u razvoju hrvatskog pravosuđa i digitalnog društva.

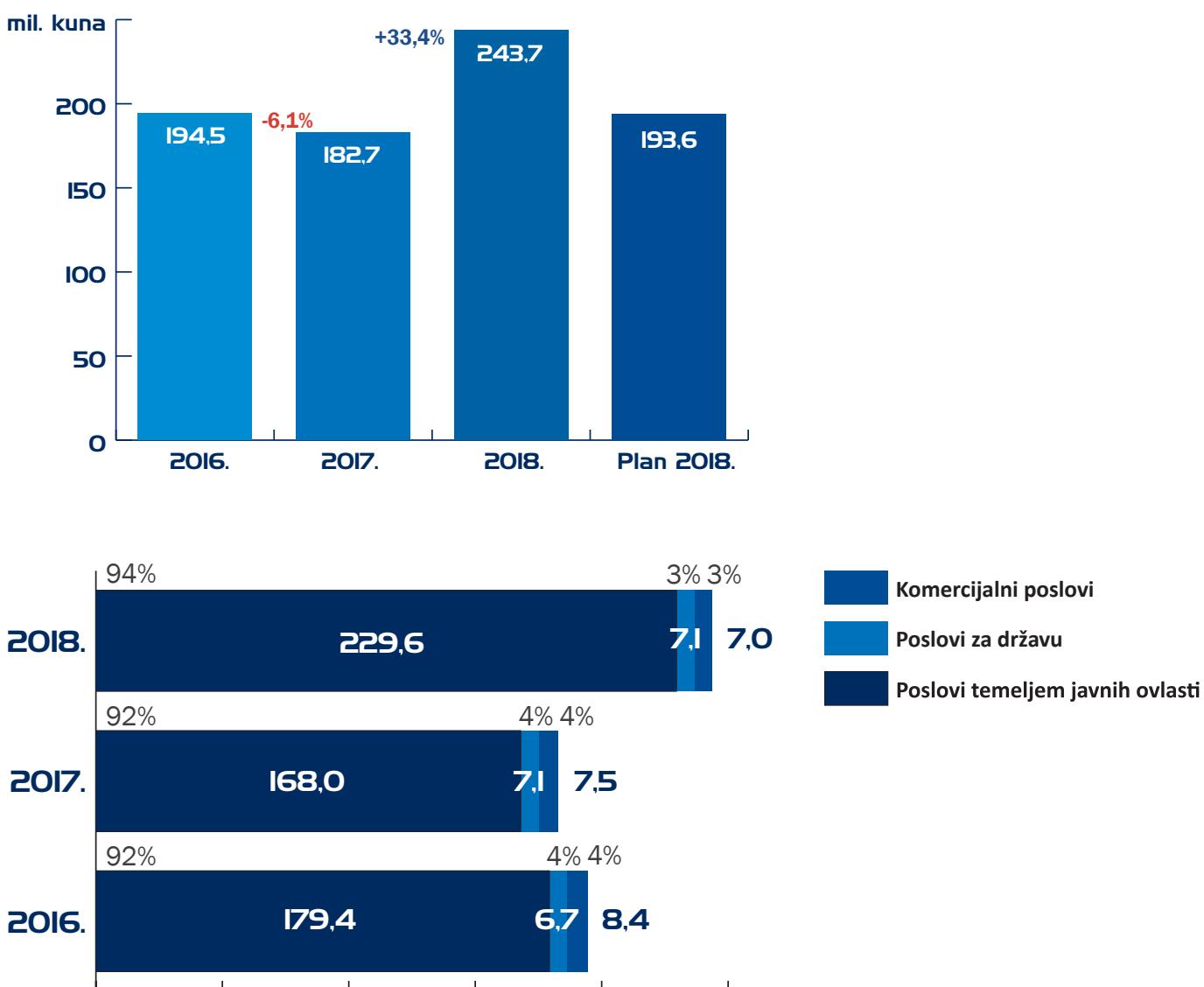
Prihodi od javnih servisa

Dana 4. kolovoza 2018. godine stupio je na snagu Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima kojim se promijenio način obračuna i naplate naknade za provedbu osnove za plaćanje. Fina bilježi uvećanje troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca po osnovi nenaplaćenih računa prililne naplate pa ostvareni prihodi od provedbe ovrhe na novčanim sredstvima [najveći udjel u segmentu jav-

nih servisa] u 2018. godini se ne mogu uspoređivati s prethodnim prihodovnim performansama, nego se trebaju promatrati korigirano za iznose spomenutih vrijednosnih usklađenja.

Sukladno navedenom, ostvareni prihodi Fine od javnih servisa u 2018. godini bilježe realno povećanje od 26% [a ne 33%] u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i 19% povećanje u odnosu na plan [a ne 26%].

Prikaz 14: Prihodi od javnih servisa

3.1.2.4. Segment servisa za državu

Temeljem sklopljenih ugovora u kojima je u ulozi naručitelja Vlada RH, a u ulozi izvršitelja Fina, Fina uspostavlja i vodi informacijske servise od nacionalnog značaja u smislu svoje uloge u očuvanju finansijske stabilnosti države, likvidnosti proračuna, održivosti mirovinskog sustava, pravovremenu isplatu plaća svim zaposlenima u javnoj upravi te nadzora potrošnje plinskih goriva.

Ugovoreni poslovi obuhvaćaju pružanje cijelovitih usluga nužnih za rad najvećih državnih servisa te usluga koje su po svojoj naravi u funkciji ostvarenja strateških nacionalnih ciljeva, uključujući i provedbu Nacionalnog plana reformi.

Ugovoreni poslovi za državu obuhvaćaju cijeli niz aktivnosti od izgradnje potrebne IT infrastrukture i izrade aplikativnih rješenja s ugrađenim svim propisanim poslovnim pravilima i u sukladnosti sa zahtjevima informacijske sigurnosti i zaštite osobnih podataka pa do provođenja svih organizacijskih i tehnoloških radnji nužnih za pouzdan rad servisa.

U dijelu koji se odnosi na stabilnost rada servisa uz kontinuiran angažman u dijelu vođenja poslovanja, Fina ulaže velike napore u kvalitetno izvršavanje svih povjerenih zadataka zbog čega je uspostavila korisničku, tehnološku i organizacijsku potporu koja može odgovoriti na sve zahtjeve korisnika, naručitelja, zakonske izmjene te istovremeno proaktivno djelovati sa ciljem dizanja razine kvalitete postojećih usluga i davanja prijedloga za unaprjeđenja sustava ili aktivnosti kojima se mogu postići određene uštедe ili pojednostavnići i ubrzati poslovni procesi, a poseban fokus je na aktivnostima usmjerenih ka uspostavi različitih mehanizama nadzora i izvješćivanja.

Segment servisa za državu obuhvaća podršku sustavu evidentiranja i rasporeda javnih prihoda, podršku sustavu državne riznice, poslove za Poreznu upravu (PU), poslove za Središnji registar osiguranika (REGOS), uspostavu i vođenje poslova centraliziranog obračuna plaća i upravljanje ljudskim resursima za sva tijela državne uprave (COP), vođenje sustava za nadzor potrošnje posebnog goriva za poljoprivredu i ribolovstvo, vođenje sustava za naplatu javnih prihoda odnosno mandatnih kazni i upravnih pristojbi putem platnih kartica i poslove servisa HITRO.HR.

U okviru podrške sustavu riznice, Fina obavlja tehnološko-operativne i informatičko-tehničke poslove podrške radu sustava Državne riznice, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Istarske županije, Hrvatske turističke zajednice, Ministarstva pravosuđa i OTP banke.

Navedeno se odnosi na evidentiranje i raspored javnih prihoda, nadzor nad računima javnih prihoda, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, izradu izvještaja mjerodavnim tijelima iz sustava javnih prihoda, objedinjavanje i dostava podataka Poreznoj upravi iz sustava poslovnih banaka o prihodima proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave, vođenje Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika i vođenje Registra računa dobavljača u sustavu Ministarstva financija, prikupljanje zahtjeva/naloga za isplatu plaća, tekućih izdataka i obustava iz mirovine za određene proračunske korisnike, povrate poreza i drugih pogrešno uplaćenih javnih prihoda i poslove reklamacija po računima javnih prihoda, prijeboj potraživanja s obvezom po osnovi poreznog duga te konačno i održavanje središnjeg računalnog sustava, udomljavanje opreme, održavanje komunikacijske infrastrukture i održavanje uredske računalne opreme kod krajnjih korisnika.

Fina za Središnji registar osiguranika (REGOS) obavlja poslove vođenja registra osiguranika II stupa, prikupljanja podataka po osiguranicima o obveznim mirovinskim doprinosima putem Obrazaca R-S/R-Sm i Obrasca JOPPD, raspoređivanja sredstava doprinosa za obvezna mirovinska osiguranja I. i II. stupa po računima osiguranika te osigurava sve tijekove novca i informacija povezanih s tim procesima. Fina je u ulozi ugovornog partnera razvila informacijski sustav REGOS-a i obavlja najveći dio poslova u ime i za račun REGOS-a. Fina za ovaj poslovni sustav osigurava tehnološka znanja za operativni razvoj poslovnih procesa, informatička znanja za razvoj aplikativnih rješenja, telekomunikacijsko-informatičku infrastrukturu te ljudske i druge resurse za operativno obavljanje ugovorenih poslova u svojoj poslovnoj mreži.

Sustav plavi dizel je usluga vođenja sustava za nadzor potrošnje posebnih goriva označenih plavom bojom. Sustavom se evidentira svaka prodaja plavog dizela korisnicima prava, čime se nadzire korištenje prava na kupnju plavog dizela u čiju cijenu nije uračunata trošarina. U sustavu su evidentirana i javno objavljena sva registrirana prodajna mjesta plavog dizela, a zabilježeni su i potrebni podaci o svim korisnicima prava i pripadajućim odobrenim količinama plavog dizela za namjensku potrošnju – kvotama. Sustav se temelji na kartici za kontrolu potrošnje goriva posebnih namjena. Karticom se na posebnim uređajima postavljenim na prodajnim mjestima potvrđuje pravo na kupnju i bilježi kupljena količina te se na taj način, u gotovo realnom vremenu, vodi evidencija realizirane prodaje plavog dizela ograničene na iznos pojedinačne godišnje kvote.

Za potrebe Sustava za naplatu javnih davanja platnim karticama Fina je EFT POS uređaje i potporne sustave posebno prilagodila i u suradnji s bankama i kartičnim kućama omogućila naplatu javnih prihoda platnim karticama sukladno propisima koji reguliraju načine plaćanja u korist državnog proračuna.

Uvođenjem naplate javnih prihoda platnim karticama smanjilo se vrijeme naplate i povećala efikasnost rada službenika.

Trenutni korisnici uređaja za naplatu javnih prihoda

platnim karticama su Ministarstvo unutarnjih poslova (policijske patrole), Carinska uprava Ministarstva financija (carinski prijelazi), Prometna inspekcija i Lučke kapetanije Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Uz određene prilagodbe moguće je naplaćivati bilo koje javne prihode bilo kojeg javnog tijela platnim karticama.

Informacijski sustav za Centralizirani obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru (COP) predstavlja jedinstven, centralizirani i uređeni poslovno - informacijski sustav za obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima koji omogućava kvalitetno upravljanje rashodima za zaposlene, standardizirani obračun plaća i ostalih naknada uz plaće te standardizaciju upravljanja ljudskim resursima.

Vlada RH, uključivo sva nadležna tijela, ima pristup informacijama o svim plaćama, dodacima na plaće, evidencijama radnog vremena, kompetencijama zaposlenika i drugim podacima temeljem kojih je omogućena izrada brojnih izvješća i simulacija u funkciji izrade složenih analiza, predviđanja i izrade podloga za pripremu i ugovaranje izmjena kolektivnih ugovora.

U sustavu su podržana brojna poslovna pravila za obračun plaća i ostalih naknada uz plaće definiranih s više od 80 različitih pravnih akata (zakona, uredbi, temeljnih i granskih kolektivnih ugovora, pravilnika, odluka itd.), uključujući više od 350 njihovih verzija/izmjena/dopuna.

Uloga Fine je pružanje cjelokupne infrastrukturne, informatičke i organizacijske podrške uspostavi i radu sustava, pružanje poslovne i savjetodavne podrške korisnicima, školovanje korisnika te dnevna suradnja s resornim ministarstvima u dijelu operativnog izvršenja isplata i izvješćivanja po raznim kriterijima.

Korisnicima sustava smatraju se sva državna tijela i javne službe kojima se rashodi za zaposlene osiguravaju u državnom proračunu. U sustavu COP do kraja 2018. godine podatke o zaposlenima vodi 226 državnih tijela i 1.896 tijela javne uprave.

Prikaz 15: Vrsta i broj institucija - korisnika COP sustava

Za buduće razdoblje planirane su aktivnosti unapređenja poslovnih procesa i uvođenja dodatnih kontrola u aplikativna rješenja, provedba članka 41. stavka 5. Zakona o OPG – u NN 29/2018., odnosno uspostava sustava za analitičko praćenje svih evidentiranih uplata OPG-ova koji su u sustavu ovrh i obračun evidentiranih stanja uplata OPG-ova sa utvrđenim mjesечnim limitima dostavljenim od strane Ministarstva poljoprivrede te uspostava e-Rješenja/Zahtjeva za povrat/preknjiženje sredstava.

U okviru napora koji se na nacionalnoj razini ulažu u uspješnu provedbu mirovinske reforme, u suradnji s REGOS-om i drugim povezanim institucijama, Fina će napraviti potrebne prilagodbe sustava kako bi se omogućilo osiguranicima kvalitetno informiranje o mogućim iznosima raznih vrsta mirovina u cilju njihovog lakšeg i kvalitetnijeg odabira vrste mirovine. Također, razvit će se rješenje za odabir mirovinskog osiguravajućeg društva na šalteru u Fini te aplikativno rješenje za automatski raspored osiguranika u mirovinsko osiguravajuće društva ako osiguranik to u roku ne obavi osobno. Tijekom godine očekuju se i

izmjene sustava u dijelu automatskog rasporeda na način da se osiguranici raspoređuju u fondove kategorije A uz izmjene sustava koje će omogućavati promjenu kategorije fonda jednom godišnje neovisno o mjesecu rođenja osiguranika.

U kartičnom poslovanju planiraju se provoditi aktivnosti usmjerene ka omogućavanju daljnog širenja primjene kartičnog poslovanja u naplati javnih davanja za potrebe opće države, uključivanju dodatnih prihvativatelja platnih transakcija u rad sustava kao i uvođenja naplate javnih davanja platnim karticama putem Interneta. Istovremeno, zbog promjena na tržištu kartične opreme, moraju se provoditi aktivnosti obnove postojećih EFT POS uređaja i pripreme za primjenu novih tehnoloških platformi i načina plaćanja. Dodatno, poslovi nadzora potrošnje plavog dizela kontinuirano će se unaprjeđivati kako bi se očuvala razina sigurnosti te osiguralo ispunjenje potreba tijela državne uprave.

U segmentu grupe poslova vezanih uz vođenje sustava Centraliziranog obračuna plaća planira se

daljnji razvoj sustava u smjeru potpore upravljanja ljudskim potencijalima u javnom sektoru te izrade naprednog alata za izvješćivanje i za simulacije troškova plaća kao sredstva koje će se koristiti pri donošenju poslovnih odluka i planiranju rashoda državnog proračuna.

Da bi se osigurala analitička potpora donošenju poslovnih odluka temeljem korištenja raspoloživih podataka u sustavu, u planu je uspostava odgovarajuće infrastrukture te sinergija organizacijskih i tehničkih mjera nadležnih koordinacijskih tijela i Fine/Centra za COP.

Dosad provedene analize temeljene na Državnoj strategiji razvoja javne uprave 2015.-2020. upućuju na to da bi izgradnja jedinstvenog sustava upravljanja ljudskim potencijalima u javnom sektoru kao logička nadogradnja, već uspostavljenog sustava COP, predstavljala optimalno rješenje.

Kroz očekivano intenziviranje aktivnosti u sklopu Radne skupine za izradu metodologije izračuna plaća za potrebe novog Nacrta prijedloga zakona o plaćama državnih službenika i namještenika, u smislu izrade simulacija, pregleda te simulacija modela nagrađivanja temeljem raspoloživih podataka u sustavu i novih inicijativa, nastavlja se doprinos procesu standardizacije radnih mesta, koeficijenata i plaća u javnom sektoru te povećanju transparentnosti upravljanja proračunskim sredstvima.

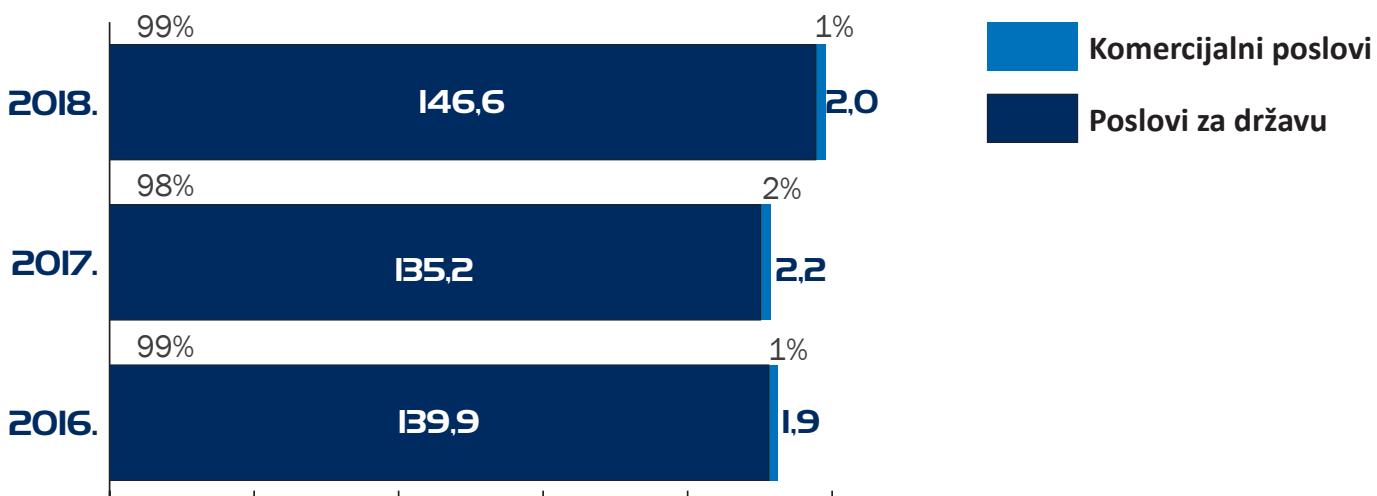
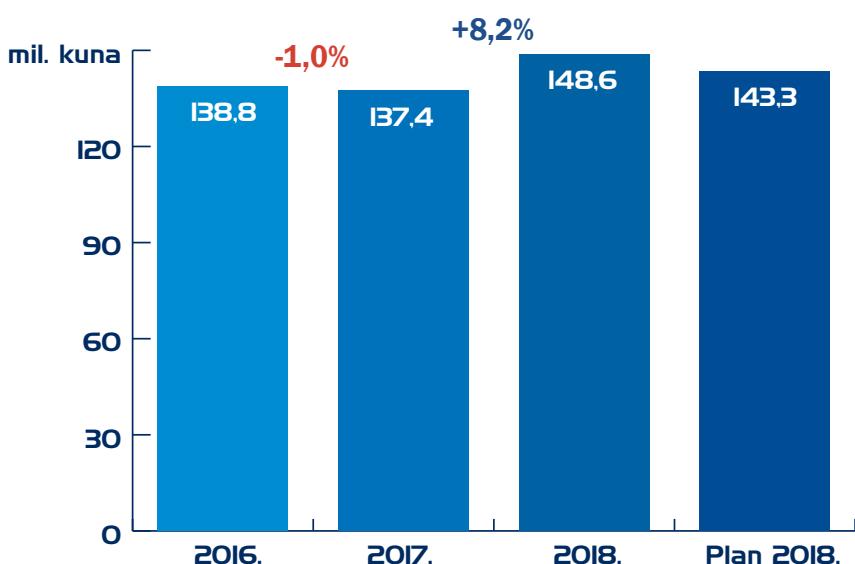
U 2019. godini slijedi realizacija ugovora i početak aktivnosti na projektu uspostave sustava centraliziranog obračuna plaća u Crnoj Gori, a u sklopu međunarodnog konzorcija. Ovaj projekt osigurat će širu prepoznatljivost specijalističkih znanja i iskustava Fine u području uspostave i standardizacije sustava plaća u javnom sektoru, ali na međunarodnoj razini.

Prihodi od servisa za državu

Ostvareni prihodi od servisa za državu u 2018. godini bilježe povećanje od 8% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i povećanje od 7% u odnosu na 2016. godinu.

Prikaz 16: Prihodi od servisa za državu

3.1.3. Upravljanje rizicima

Sve aktivnosti Fine u skladu su sa zakonskim propisima koji reguliraju njeno poslovanje i pozitivnom praksom poslovanja.

Upravljanje rizicima kao neizostavan dio strateškog planiranja, procesa donošenja odluka i izgradnje organizacijske kulture, integrirano je u poslovnu strategiju i poslovno odlučivanje. Koristi se kao alat za sprječavanje nastanka ili ublažavanje posljedica nepovoljnih događaja koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva, dovesti do poremećaja u obavljanju djelatnosti Fine, nanjeti štetu okolišu, imovini, radnicima, klijentima i korisnicima Fininih usluga.

Pravovremeno uočiti ključne rizike i poduzeti odgovarajuće mјere znači izbjеći i sve one finansijske učinke koji će se nužno javiti da bi sanirali probleme, odnosno posljedice aktiviranih rizika.

Istovremeno uz promatranje rizika kao negativnih događaja po kojima treba djelovati, prisutan je i pogled na rizike kao prilike i mogućnosti za strateško i operativno unaprjeđenje Fine.

Kontinuirano se poboljšava praksa upravljanja rizicima u skladu sa najboljom praksom iz područja kako bi u konačnici upravljanje rizicima postalo kompetitivnom prednošću, a svaki radnik bio upoznat s njegovom važnošću i ciljevima. Cjelokupna razina rukovodstva i svi radnici uključeni su u proces upravljanja rizicima, a Fina osigurava educiranost kako bi se učinkovito provodili procesi upravljanja rizicima. Sustavno upravljanje rizicima podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje prema prikazu [proces upravljanja rizicima] u nastavku.

Cjelokupan proces upravljanja rizicima podržan je interno razvijenim aplikativnim rješenjem Fine (FRM), a u godini izvještavanja, procjenom rizika obuhvaćeno je 69 poslovnih procesa te su organizirane 94 radionice osvjećivanja organizacijskih jedinica i procjene rizika kroz rad multidisciplinarnih timova.

Prikaz 17: Proces upravljanja rizicima

Okvir upravljanja rizicima u Fini je uspostavljen prema normi ISO 31000, primjenom smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa svojim specifičnostima u poslovanju, a usvojene temeljne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima obuhvaćaju:

- Politiku upravljanja rizicima i
- Strategiju upravljanja rizicima u Fini.

Navedenim dokumentiranim informacijama, a kroz upravljanje rizicima prepoznaju se i procjenjuju vanjski i unutarnji rizici i to kroz kategorije: opći poslovni, operativni i finansijski rizici.

Opći poslovni rizici proizlaze iz svih segmenata upravljanja organizacijom kao neželjeni događaji koji mogu nepovoljno utjecati na ostvarenje dugoročnih i srednjoročnih ciljeva i strateških prioriteta i aktivnosti [dominantno su usmjereni na šire interne skupine, građane, klijente i slično].

Operativni rizici su neželjeni događaji koji mogu nepovoljno utjecati na provedbu funkcija, aktivnosti i procesa u zadanim rokovima, na razinu kvalitete usluge, na propuste u primjeni zakonskih akata i procedura.

3.2. Izvješće o održivosti poslovanja

Lokacija sjedišta i lokacije poslovanja

Sjedište Financijske agencije je na lokaciji Ulica grada Vukovara 70 u Zagrebu, Hrvatska.

Regionalna rasprostranjenost sa 194 poslovnih jedinica omogućava nam intenzivnu i visoku razinu provođenja gospodarske aktivnosti u državi.

Centri proizvoda pri poslovnim sektorima u Fini su

u suštini zaduženi za poslovne odnose (s bankama, državom, klijentima), propisivanje tehnologije rada (uputa, procedura i sl.), koordinaciju, organizaciju i nadzor primjene tehnologije i uputa vezanih za proizvod/uslugu dok se izravni kontakt s klijentom i obrada odvijaju u poslovnim jedinicama koje nam omogućavaju nacionalnu pokrivenost i regionalni pristup poslovanju.

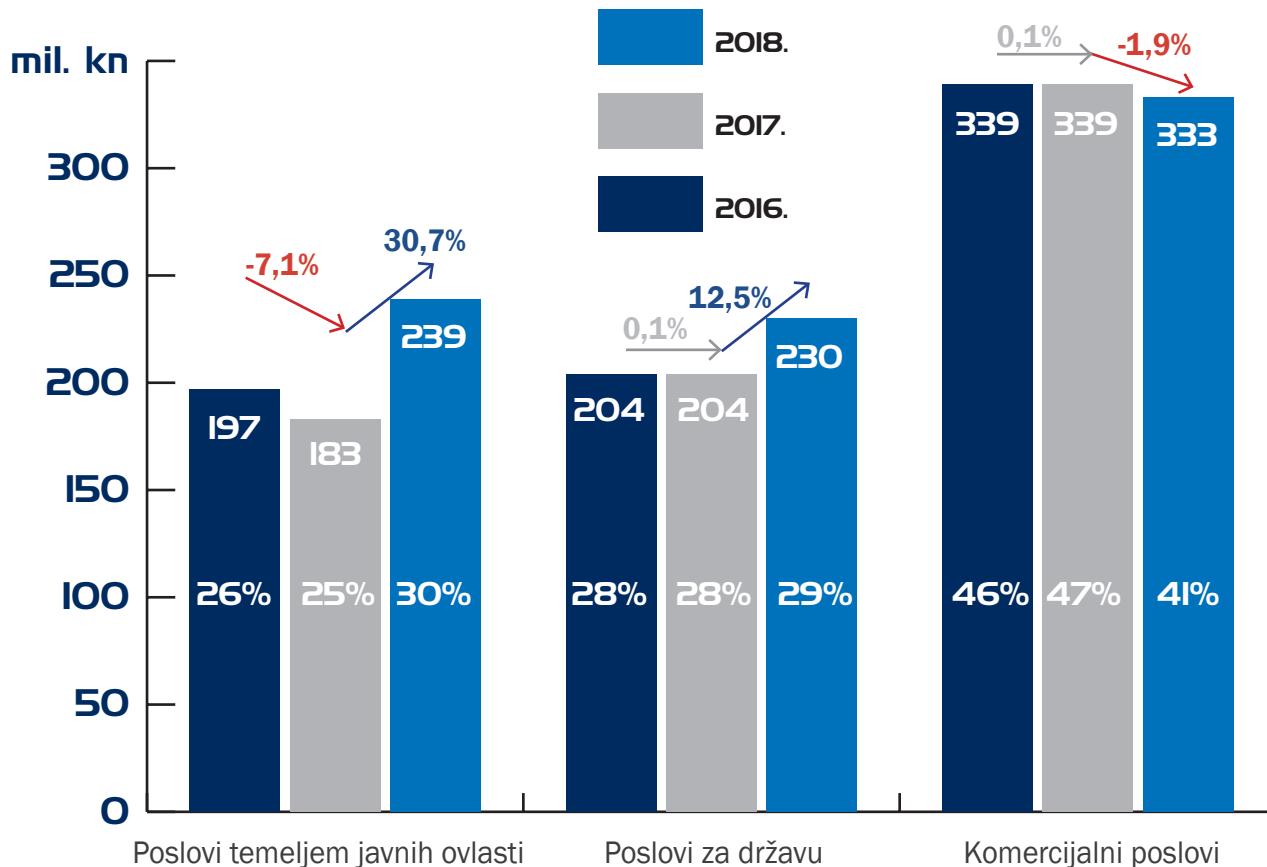
Tržišna segmentacija

Kupci na domaćem tržištu temeljem kojih Fina ostvaruje najznačajnije prihode su banke i ostali klijenti.

Prikaz 18: Najznačajniji kupci na domaćem tržištu

Prikaz 19: Tržišna segmentacija

Ostvareni prihodi **temeljem javnih ovlasti** obuhvaćaju poslove provedbe ovrha na novčanim sredstvima, poslove prikupljanja i obrade Financijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija te ustroj i vođenje registra koncesija, usluge za građane i poduzetništvo (poslovi prodaje robe na domaćem tržištu), poslove vođenja upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja, provođenje ovrhe na nekretninama i pokretninama.

Povećanje prihoda od poslova temeljem javnih ovlasti u 2018. godini bilježi realno povećanje od 23% [a ne 31%] zbog provedenih vrijednosnih usklađenja potraživanja po osnovi nenaplaćenih računa prisilne naplate.

Poslovi za državu obuhvaćaju dio poslova Arhivsko dokumentacijskog centra, poslove platnog prometa i električnog poslovanja, usluge za građane i poduzetništvo (izuzev poslova prodaje robe na domaćem tržištu), poslove kartičnog poslovanja, manji dio poslova HITRO.HR-a, poslove za REGOS i sustav rizni-

ce, poslove centraliziranog obračuna plaća, ePravo-sudje i veći dio HITRONet-a.

Komercijalni poslovi obuhvaćaju poslove računovodstvenih servisa, Arhivsko dokumentacijskog centra, platnog prometa i električnog poslovanja, nacionalni klinički sustav, usluge za građane i poduzetništvo, poslove registara i kartičnog poslovanja, veći dio poslova HITRO.HR-a, u manjem dijelu za REGOS i sustav riznice, ostale informatičko komunikacijske usluge i manji dio HITRONet-a.

Usporedbom prihoda po segmentima ostvarenih prihoda Fine u razdoblju 2016. – 2018. godina, vidljiv je trend rasta prihoda ostvaren od poslova za državu i poslova temeljem javnih ovlasti [u strukturi ostvarenih prihoda, ova dva segmenta čine ukupno 59%].

Prihodi od komercijalnih poslova u 2018. godini bili je smanjenje od 2% u odnosu na 2017. godinu.

Broj registriranih djelatnosti

Financijska agencija je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- informatičko-tehnološke podrške radu sustava državne riznice,
- informatičko-tehnološke podrške sustavu prikupljanja javnih prihoda,
- informatičko-tehnološke podrške REGOS-u,
- informatičko-tehnološke podrške drugim registri-ma osiguranika,
- prikupljanja, obrade, objave i dostave podataka iz različitih izvora te osiguravanje povezivanja i višenamjenske uporabe podataka iz registra za daljnju evidenciju, analizu i informatičku uporabu u ministarstvima i Vladinim službama za potrebe državne statistike i javnosti,
- obavljanje statistike finansijskih tokova evidentiranih kod ovlaštenih organizacija, izrada analize, bonitetnih i drugih informacija te obavljanje drugih poslova određenih propisima i na osnovi ugovora,
- prikupljanje, obrađivanje, objavljivanje i dostavljanje podataka iz propisanih statističkih izvješća,
- prikupljanje i obrađivanje podataka iz poreznih bilanci poslovnih subjekata i dostavljanje istih tijelima nadležnim za porezni nadzor,
- prikupljanje, obrađivanje i dostavljanje podataka o dioničkim društvima i velikim poduzećima u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima,
- prikupljanje i objedinjavanje podataka o novčanim primicima i izdacima poslovnih subjekata,
- prikupljanje i objedinjavanje podataka o nepodmirenim obvezama evidentiranim na računima poslovnih subjekata u bankama,
- prikupljanje, obrada i publiciranje podataka utvrđenih programom statističkih istraživanja RH,
- prikupljanje, priprema i objedinjavanje podataka

o poslovnim subjektima te vođenje odgovarajućih registara,

- vođenje i drugih registara, evidencija i zbirke podataka za potrebe države i drugih subjekata,
- sudjelovanje u većim statističkim akcijama i propisima te obavljanje drugih aktivnosti na osnovi odgovarajućih propisa, odnosno ovlasti,
- obavljanje ostalih poslova za potrebe Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima,
- obavlja administrativno-tehničke poslove u vezi osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima,
- na zahtjev državnih tijela, pružanje informatičko-tehnološke podrške u poslovima nadzora i kontrole pravnih subjekata.

Financijska agencija obavlja sljedeće komercijalne djelatnosti:

- usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva,
- distribucija i obrada gotovine u ime HNB-a (poslovi izdvojeni osnivanjem tvrtke Kćeri),
- vodi sustave za međubankovne obračune (NKS),
- vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva - Registar digitalnih certifikata (RDC),
- operativno vođenje drugih javnih i komercijalnih registara,
- pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju,
- pomoćne djelatnosti u osiguranju i mirovinskim fondovima,
- pružanje usluga uključenih ili usko povezanih s finansijskim posredovanjem, ali koje same ne uključuju finansijsko posredovanje,

- obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje,
- distribucija, unutarnji i međunarodni prijevoz gotovine, domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica te zaštita pri prijevozu, temeljem ugovora s poslovnim bankama i poslovnim subjektima (poslovi izdvojeni osnivanjem tvrtke kćeri),
- mjenjačko poslovanje,
- računalne i srodne djelatnosti,
- mikrografsko-dokumentacijski poslovi,
- pružanje podataka u traženom formatu izravnim pretraživanjem ili pristupom (računalnim upravljanjem) svakome ili određenim korisnicima,
- pruža usluge pohrane gotova novca u dnevno-noćnim trezorima te usluge pohrane i deponiranja vrijednosti u sigurnosne sebove,
- poslove opsluživanja bankomatske mreže poslovnih banaka (poslovi izdvojeni osnivanjem tvrtke kćeri),
- Agencija može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti iz prethodnih stava-ka,
- pruža usluge poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama u ostvarivanju njihovih zakonom propisanih prava i obveza, usluge pribavljanja podataka, isprava, odobrenja i drugih akata elektroničkim putem od nadležnih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, a po potrebi i usluge dostavljanja tih podataka, isprava i akata tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevima i drugim podnescima naručitelja usluga,
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem,
- računovodstveni i knjigovodstveni poslovi,
- kupnja i prodaja robe,
- prijenos govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog bez uporabe radiofrekvencijskog spektra, osim javnih govornih usluga,
- zastupanje u osiguranju.

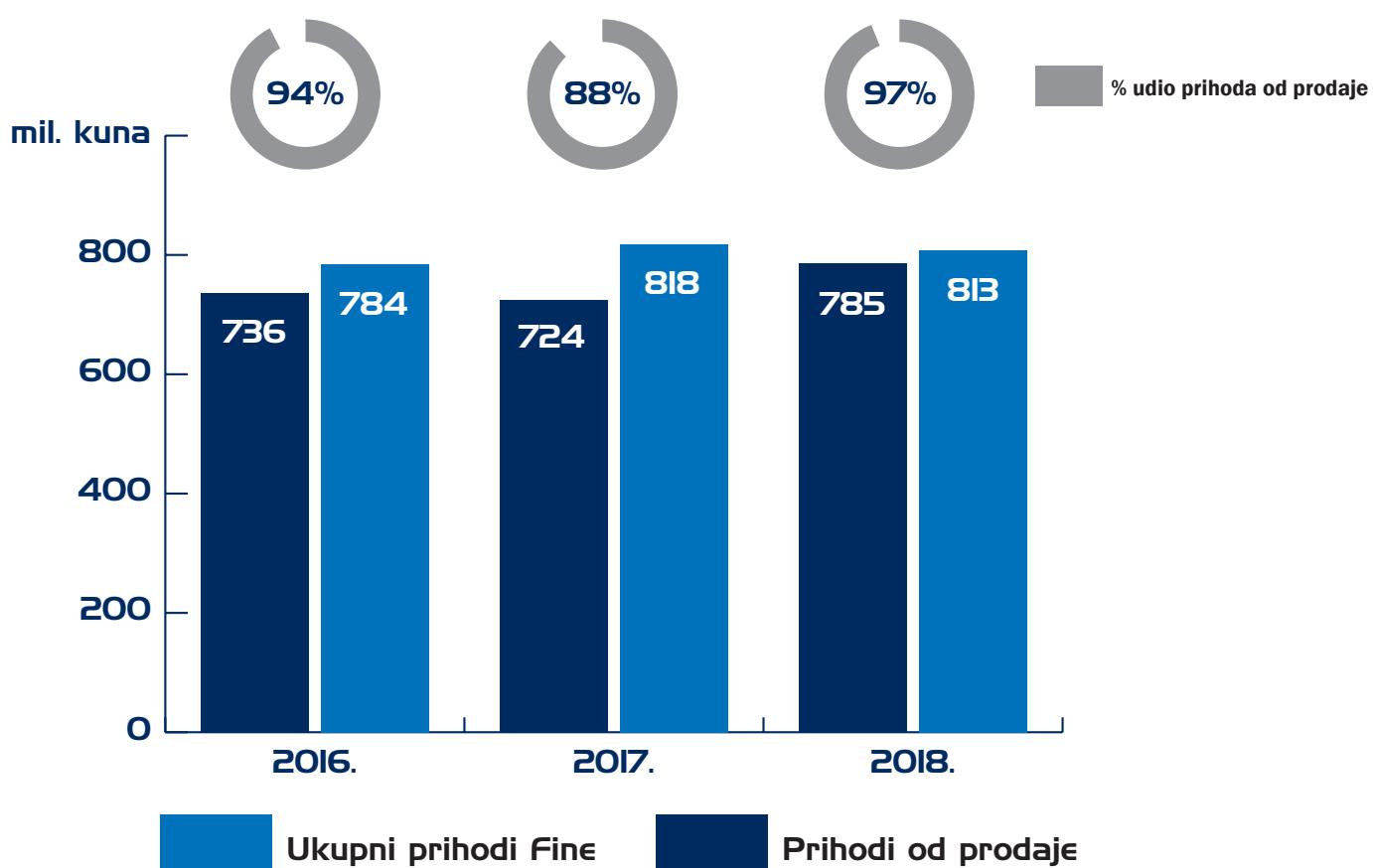

Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje u 2018. godini bilježe povećanje od 9% u odnosu na 2017. godinu i 7% u odnosu na 2016. godinu ponajviše u dijelu segmenta poslova provedbe ovrha na novčanim sredstvima.

U strukturi ukupno ostvarenih prihoda, prihodi od prodaje sudjeluju sa 97%, a prikaz je dan u nastavku.

Prikaz 20: Udio prihoda od prodaje u ukupnim prihodima

Količinski pokazatelji poslovanja

OBRADA NALOGA I GOTOVINE

Količinski pokazatelji petogodišnjeg trenda poslovanja obuhvaćaju dva najznačajnija segmenta poslovanja:

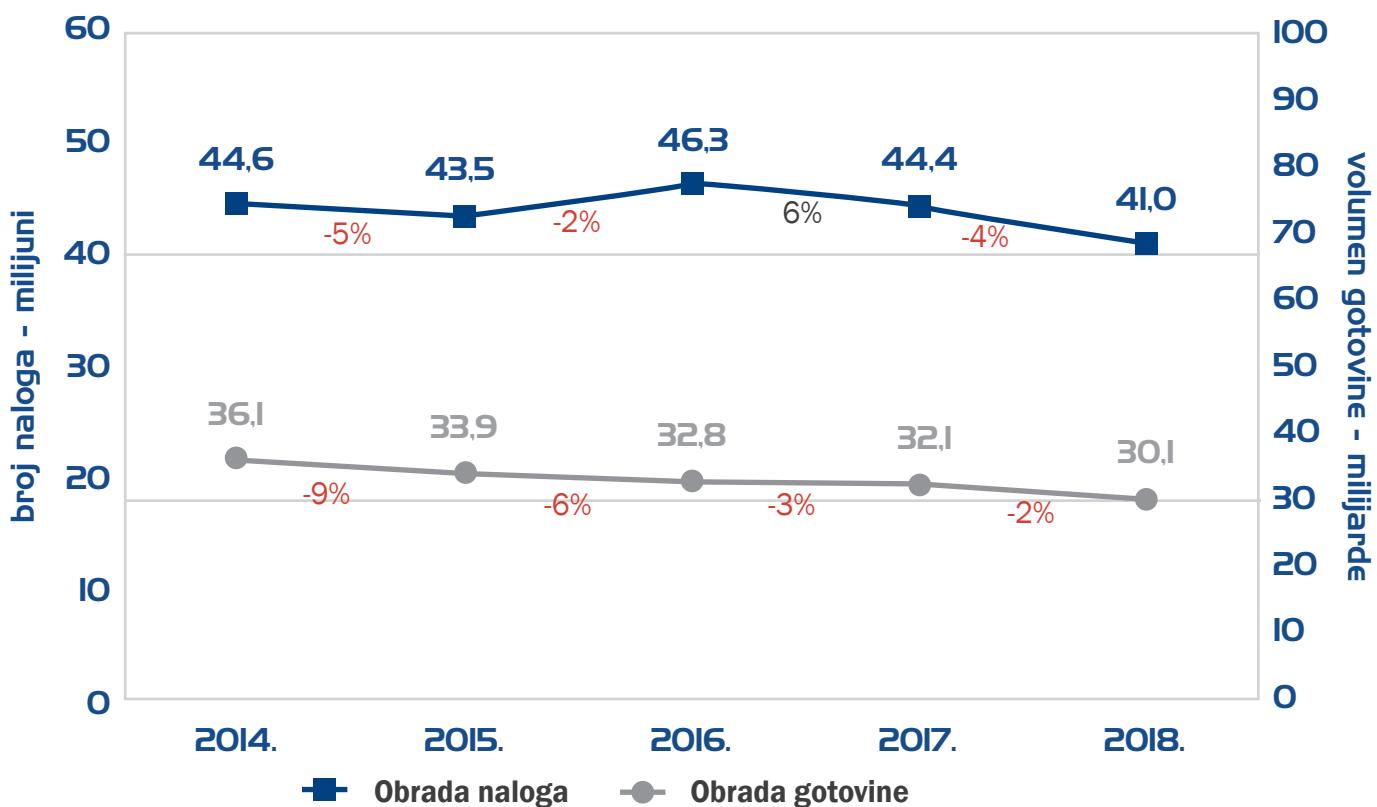
- obrada gotovinskih i bezgotovinskih nalog platnog prometa - obuhvaćaju naloge građana i kolekcije, gotovinske uplate i isplate naloge, dnevo-noćni trezor, bezgotovinske naloge (na papiru, magnetnom mediju, elektronički i automatski nalozi),

- obrada gotovine kroz uplate i isplate klijenata te uplate i isplate za banke.

Promatrajući trend kretanja najznačajnijih količinskih pokazatelja poslovanja u posljednjih pet godina, vidljiv je kontinuirani pad fizičkog obujma posla u tradicionalnim Fininim poslovima.

Petogodišnji trend poslovanja kroz segmente poslovanja platnog prometa te poslova s građanima je prikazan u nastavku.

Prikaz 21: Trend kretanja broja obrađenih naloga i gotovine

U razdoblju od 2014. do 2018. godine obrada broja naloga je smanjena za 8%, a glavni generator tog pada je smanjenje obrade gotovinskih naloga čiji je broj u promatranom razdoblju smanjen za 13%.

Sukladno promjenama na tržištu i usmjerenju prema „e“ i „m“ kanalima te zamjene „fizičkih“ naloga digitalnim, obrada bezgotovinskih naloga na papiru bilježi smanjenje za 43% u odnosu na 2014. godinu.

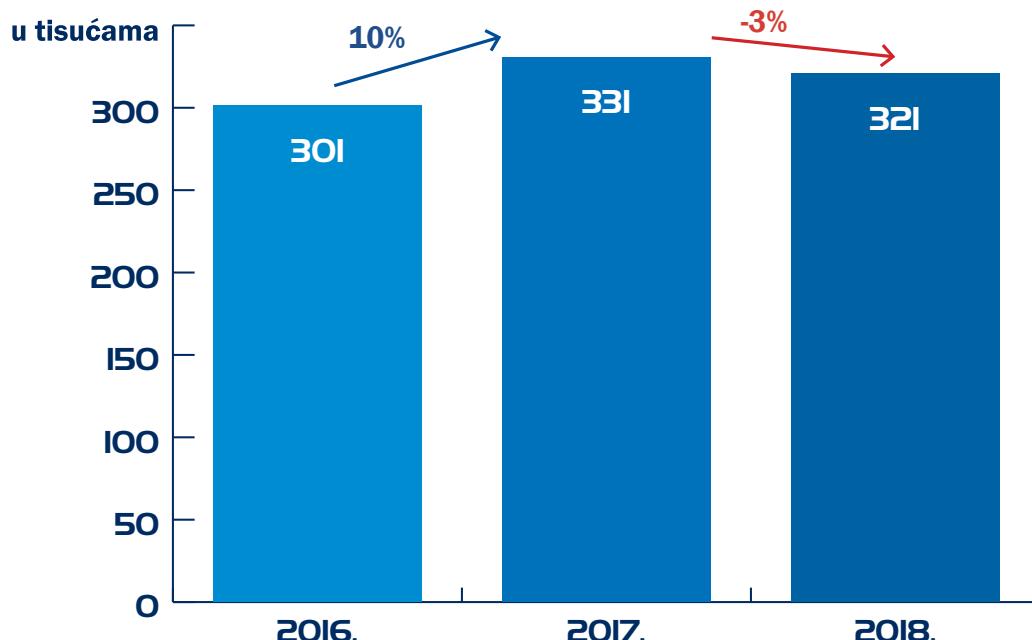
Obrada gotovine u promatranom razdoblju bilježi kontinuirani pad te je u 2018. godini za 17% manja u odnosu na 2014. godinu.

DIGITALNE USLUGE

Trend poslovanja u posljednje tri godine prema broju aktivnih certifikata je prikazan u nastavku.

Prikaz 22: Trend kretanja broja aktivnih certifikata

Finine usluge izdavanja kvalificiranih certifikata za električne potpise i pečate te usluge izdavanja kvalificiranih vremenskih žigova uvrštene su na EU Trusted listu svih kvalificiranih pružatelja usluga povjerenja.

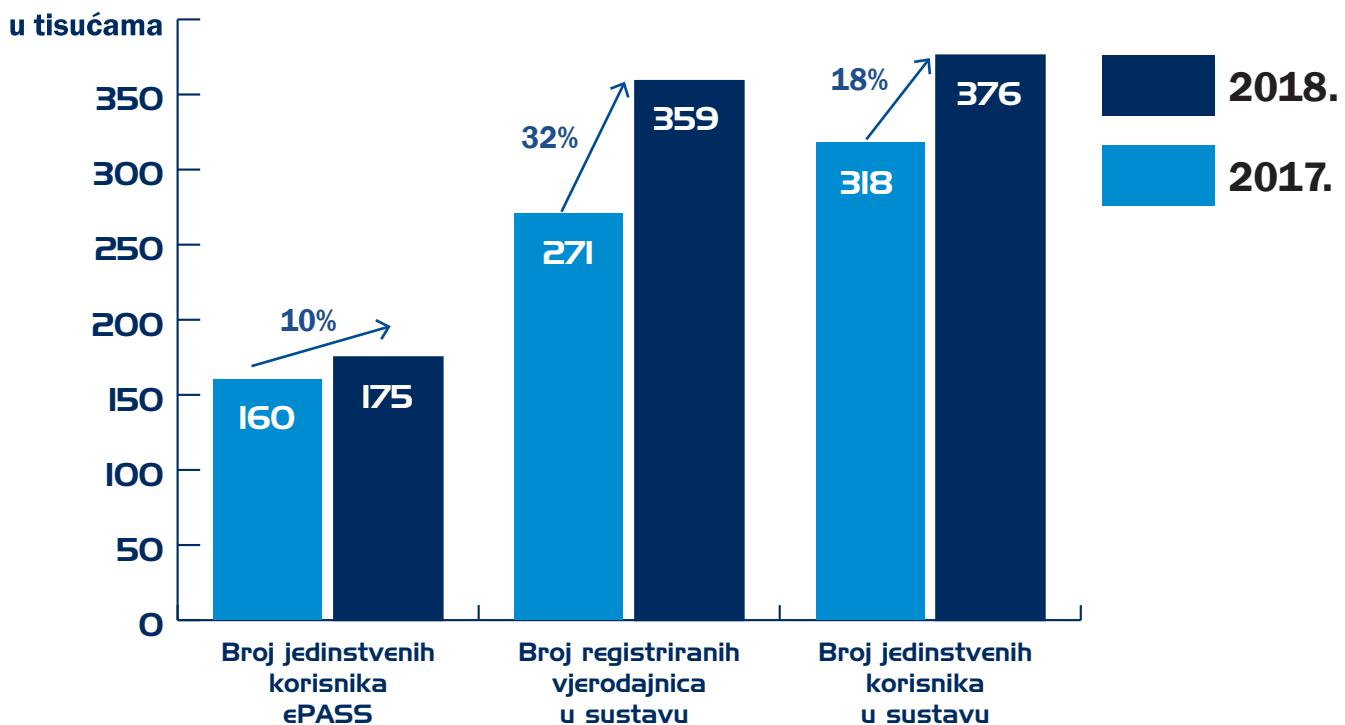
Navedeno osigurava plasman, kvalitetu, pravnu ispravnost i prihvaćenost Fininih digitalnih certifikata

i izvan nacionalnih granica te unatoč konkurenciji, Finia i dalje bilježi porast izdavanja digitalnih certifikata te broj 6% više aktivnih certifikata 2018. godine u odnosu na 2016. godinu.

Trend poslovanja u posljednje dvije godine prema broju korisnika u sustavu NIAS je prikazan u nastavku.

Prikaz 23: Trend kretanja broja korisnika u sustavu NIAS

Broj jedinstvenih aktivnih ePASS korisnika obuhvaća građane koji su u Fini zatražili ePASS vjerodajnicu (korisničko ime i lozinka), a kako bi putem iste pristupali sustavu NIAS odnosno sustavu eGrađani.

Broj jedinstvenih korisnika ePASS u 2018. godini je za 10% veći nego prethodne poslovne godine.

Broj registriranih vjerodajnica u sustavu prikazuje broj korisnika koji su pristupili sustavu NIAS, odnosno broj autentikacija na sustav eGrađani (koristeći različite vjerodajnice).

Broj registriranih vjerodajnica u 2018. godini je za 32% veći nego prethodne poslovne godine.

Broj jedinstvenih korisnika u sustavu prikazuje ukupan broj građana koji su se barem jednom prijavili putem NIAS-a na bilo koju od e-usluga koje su dostupne unutar sustava eGrađani.

Broj jedinstvenih korisnika u 2018. godini je za 18% veći nego prethodne poslovne godine.

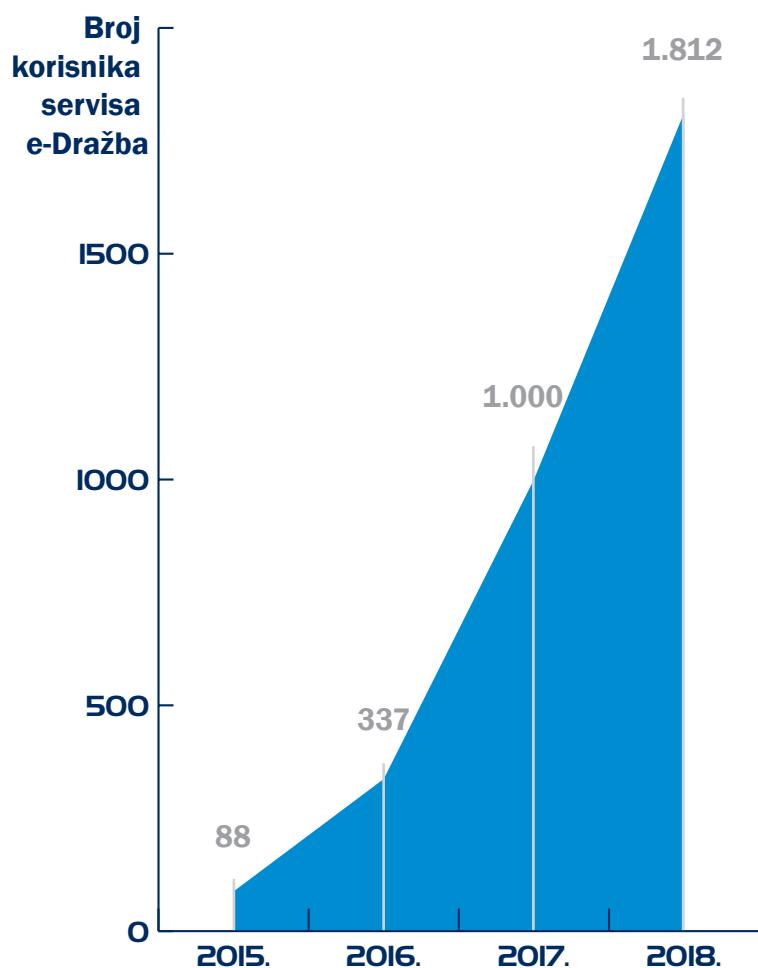
SERVIS E-DRAŽBA

Servis e-Dražba je Finina usluga koja korisnicima omogućuje sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi za prodaju nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku. Korištenje servisa e-Dražba ostvaruje se upotrebom Fininih digitalnih certifikata i to, normaliziranog/autentikacijskog te kvalificiranog/potpisnog.

snog, a podrazumijeva pristup servisu, sudjelovanje, potpisivanje i predaju ponuda na elektroničkoj javnoj dražbi.

Broj korisnika servisa e-Dražba u razdoblju 2015.-2018. godina je prikazan u nastavku.

Prikaz 24: Trend kretanja broja korisnika sustava e-Dražba

Servis e-Dražba korisnicima omogućuje elektroničko potpisivanje prijave za sudjelovanje u određenoj elektroničkoj javnoj dražbi te potpisivanje i predaju ponude elektroničkim putem pod pretpostavkom prethodnog ispunjenja uvjeta propisanih zakonskim i podzakonskim propisima, a koji reguliraju sudjelovanje u provedbi prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku putem elektroničke javne dražbe.

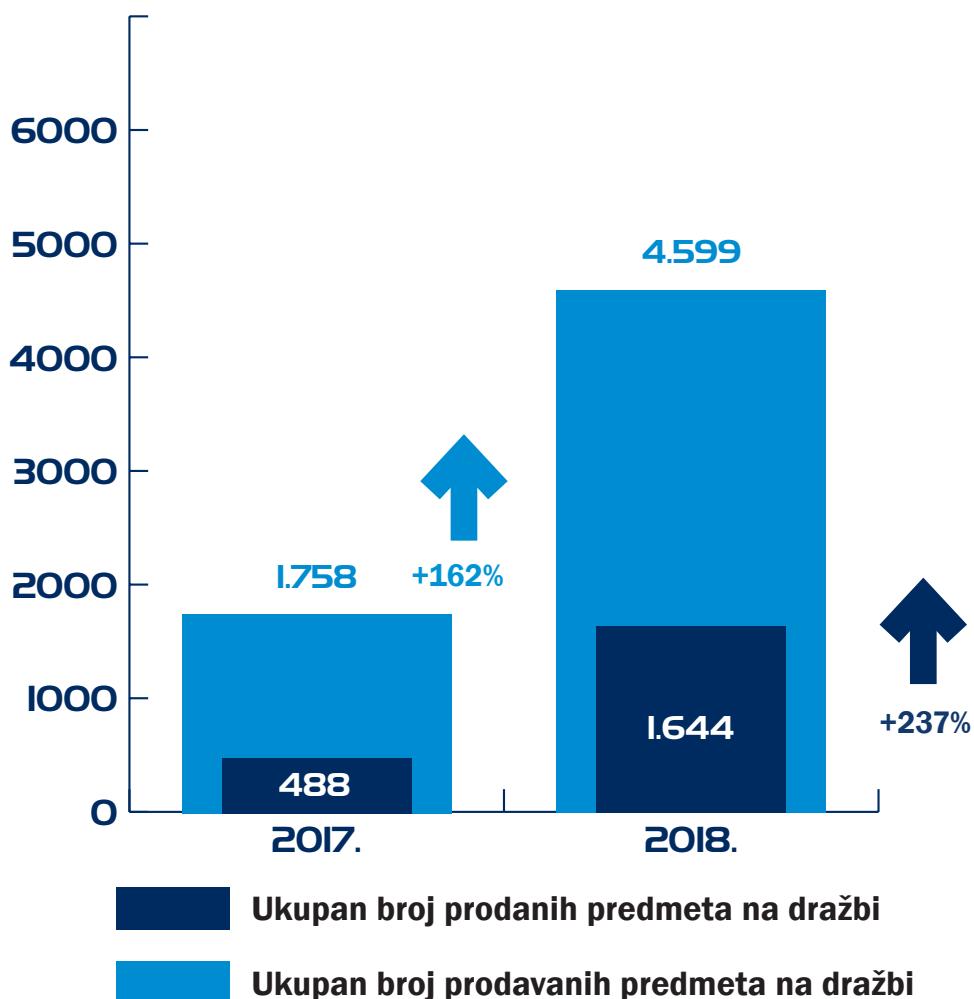
Servis e-Dražba mogu koristiti fizičke osobe/građani i poslovni subjekti.

Finina na svojim mrežnim stranicama u aplikaciji Javna objava objavljuje podatke o predmetima prodaje koji se prodaju putem elektroničke javne dražbe i putem ostalih načina prodaje (neposredna pogodba, usmena javna dražba, pisano prikupljanje ponuda itd).

Tijekom 2018. godine nastavljena je tendencija povećanja zaprimljenog broja spisa u Fini, što je rezultiralo većim brojem provedenih elektroničkih javnih dražbi, većim brojem zainteresiranih kupaca i povećanom prodajom nekretnina i pokretnina.

U 2018. godini je prodano 1.644 predmeta na dražbi, a trend poslovanja u posljednje dvije godine prema broju predmeta na dražbama je prikazan u nastavku.

Prikaz 25: Trend kretanja broja predmeta na dražbama

Prema stanju na dan 31. prosinac 2018. godine u Očevidnik nekretnina i pokretnina bilo je upisano ukupno 3.701 predmeta prodaje, od čega se najveći dio odnosio na nekretnine.

Sustav e-Dražbe ima određene posebnosti kojima se postižu sljedeći pozitivni učinci za zajednicu:

- u cilju razvoja i usvajanja najviših europskih standarda u posljednjih deset godina, Fina je razvila nepristrani i učinkoviti sustav koji s jedne strane osuvremenjuje i prilagođava hrvatsko pravosuđe

europskim mjerilima, a s druge strane čuva tradiciju i postojeće vrijednosti hrvatskog pravnog sustava. Sustav e-Dražba zasnovan je na svim postulatima digitalnog društva te predstavlja uvođenje novih tehnologija u pravosudni sustav kao i informatizaciju samog pravosuđa,

- dostupnost krajnjim korisnicima - pristup sustavu e-Dražba kao i predmeti prodaje dostupni su na jednom mjestu i to na mrežnim stranicama Fine putem aplikacija Javna objava, Očevidnika

nekretnina i pokretnina i e-Dražba. Korisnicima je omogućen pristup podacima o predmetu prodaje, uvjetima prodaje, rokovima, načinu uplate jamčevine te sudjelovanje u nadmetanjima,

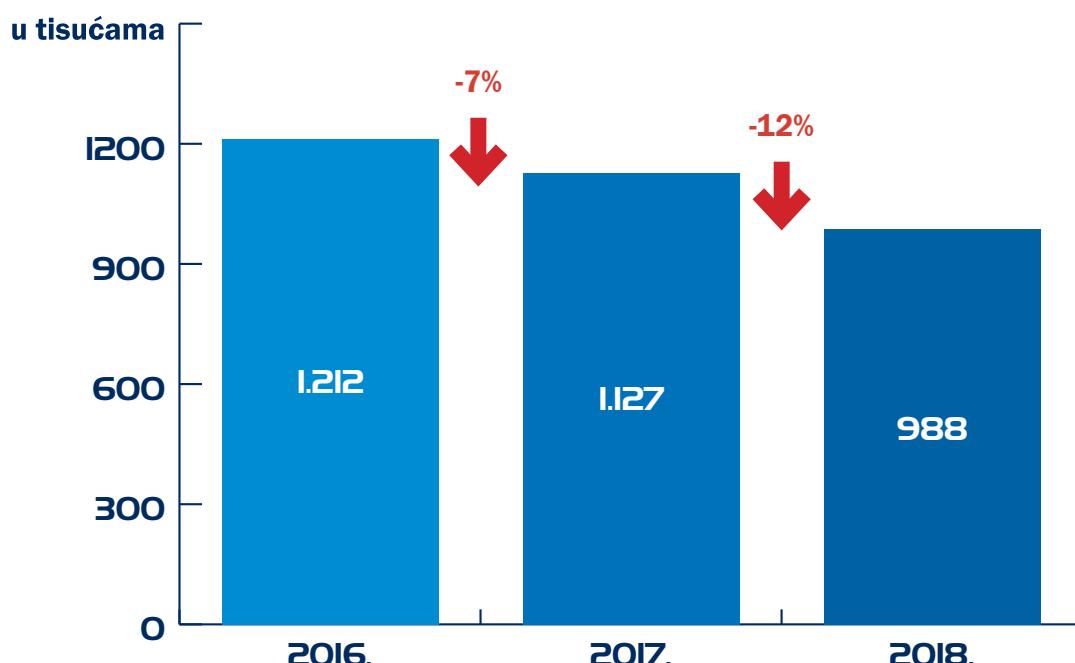
- podmirenje tražbine vjerovnika – ovakvim informatiziranim sustavom doprinosi se povećanju transparentnosti prisilne prodaje nekretnina i pokretnina, povećava se mogućnost prodaje nekretnine radi lakše dostupnosti informacija o predmetima prodaje u sudskim postupcima što rezultira učinkovitijim načinom naplate vjerovnika te podmirenjem vjerovnikove tražbine u većem iznosu,
- podmirenjem duga dužnika u što većem iznosu – sustavom e-Dražbe štiti se i osigurava slobode tržišnog natjecanja, prodaja se ne obavlja u uskom krugu sudionika nego je dostupna većem broju zainteresiranih kupaca, što posredno uzrokuje postizanje cijene koja je bliža stvarnoj vrijednosti predmeta prodaje te podmirenje većeg iznosa duga dužnika,
- pristup sustavu e-Dražbe tijekom 24 sata radnim i neradnim danom, više vremena za donošenje odluke o kupnji i komunikaciju između zastupnika i stranaka,

- mogućnost kupnje nekretnine nevezano uz lokaciju na kojoj se korisnik i nekretnina nalaze - uvođenjem sustava e-Dražbe omogućeno je npr. korisniku iz Varaždina sudjelovanje u nadmetanju za postupak koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Osijeku za nekretninu koja se nalazi u Dubrovniku,
- zakonom zajamčena anonimnost ponuditelja, rasterećenje sudova, smanjenje opsega posla suca i stečajnog upravitelja,
- jasni rokovi za poduzimanje određenih ovršnih radnji, ujednačenost prakse,
- dostupan izvještajni sustav sa statističkim podacima o provedenim elektroničkim javnim dražbama.

PROVEDBA OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Trend poslovanja u posljedne tri godine za zaprimljene osnove za plaćanje prema ovršeniku je prikazan u nastavku.

Prikaz 26: Trend kretanja broja zaprimljenih osnova za plaćanje

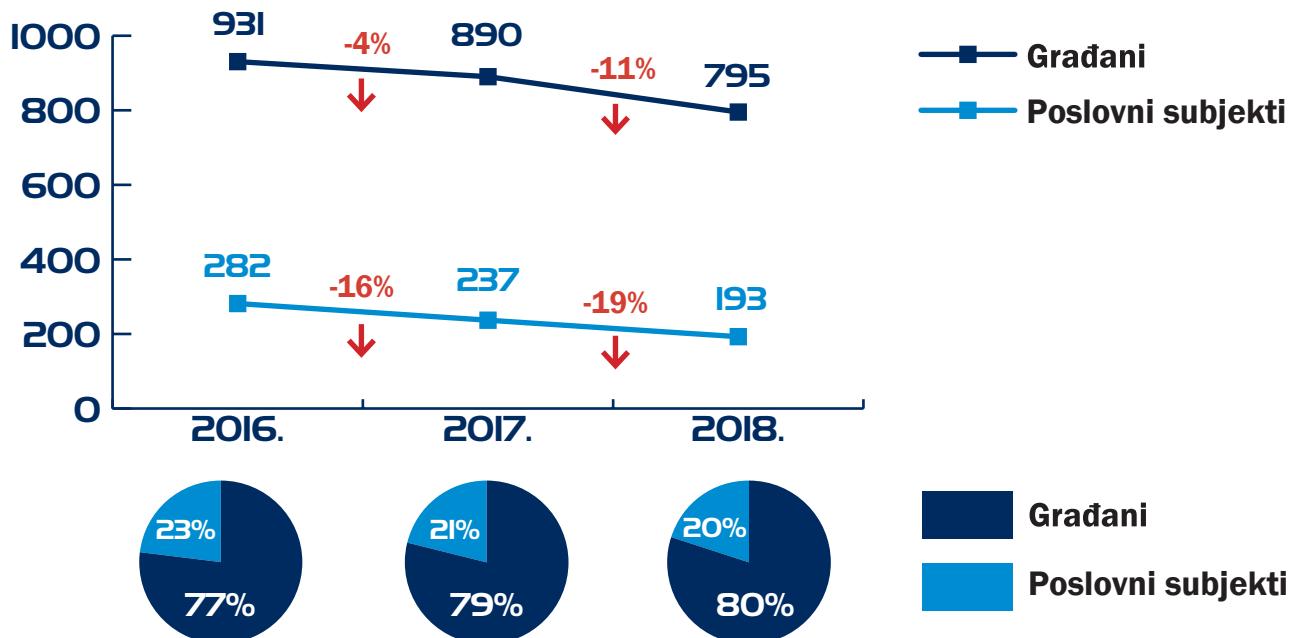
Pozitivni učinci provedbe ovrhe na novčanim sredstvima na zajednicu:

- Naplata dospjelih tražbina vjerovnika, bez obzira na to o kojoj vrsti tražbine se radi i je li ovršenik fizička ili pravna osoba.
- Provedba ovrhe na novčanim sredstvima je iznimno učinkovita i brza te je omogućeno povećanje naplate dospjelih tražbina jer više nema mogućnosti da ovršenik izbjegne ovrhu, s obzirom na to da se ovrha na novčanim sredstvima provodi po svim računima i novčanim sredstvima i bez njegove suglasnosti.
- Povećanje pravne sigurnosti koja proizlazi iz jedinstvenog postupka, metodologije i redoslijeda u izvršenju i ujednačene primjene propisa. S obzirom na to da jedna institucija provodi ovrhu na novčanim sredstvima, nadzor nad izvršenjem je olakšan te je olakšano prikupljanje i obrada podataka u svrhu izrade statističkih, finansijskih i drugih izvješća.
- Određen je prioritet u redoslijedu naplate za pojedine tražbine pa tako zakonsko uzdržavanje djeteta uvijek ima prioritet u naplati, odnosno provodi se prije ostalih osnova za plaćanje, jednako kao i privremeno uzdržavanje djeteta, obračun poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine te predujam za namirenje troškova stečajnog postupka prema Stečajnom zakonu. Na ovaj način zakonodavac je omogućio prioritetu naplatu tražbina koje su od posebnog značaja kako bi se djeci i radnicima omogućilo da što prije dođu do novčanih sredstava koja su im neophodna za život. Po prvi put inicijativa za pokretanje postupka prisilne naplate neisplaćene plaće/naknade plaće prebačena je sa radnika na poslodavca te je omogućena isplata do tri minimalne plaće od strane Agencije za osiguranje

radničkih tražbina radniku kojem poslodavac nije isplatio plaću.

- Svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi omogućeno je da podnese osnovu za plaćanje Fini, kako bi se provedla ovrha na novčanim sredstvima ovršenika čime su se znatno smanjili troškovi vođenja postupka kao i vrijeme koje je potrebno za donošenje određene odluke pred sudom.
- Jednostavnije otvaranje zaštićenih računa.
- Centraliziranost i elektronička baza podatka iz sustava provedbe ovrhe koju vodi Fina omogućavaju praćenje stanja vezano za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima te prepoznavanje i uočavanje problema pri provedbi ovrhe na novčanim sredstvima. Upravo zbog podataka kojima Fina raspolaže i javno ih objavljuje moguće je prepoznati problem dugotrajno blokiranih građana.
- Uvođenjem predujma troškova provedbe ovrhe na novčanim sredstvima od strane orvhovoditelja, destimuliraju se orvhovoditelji na pokretanje ovrhe na novčanim sredstvima u slučaju kada nije vjerojatno da se na tom predmetu ovrhe mogu namiriti.
- Vjerovnicima je omogućeno da od Fine pribavi podatke o iznosu i trajanju blokade računa građanina i na taj način vjerovnik može donijeti odluku o tome hoće li ili neće pokrenuti ovrhu na novčanim sredstvima kada je izvjesna nemogućnost naplate na tom predmetu ovrhe.
- Primjenom odredbe o ograničenju trajanja provedbe ovrhe na tri godine, orvhovoditelj koji nema pravni interes da ustraje na ovrsi na novčanim sredstvima, budući da ovršenik nema sredstava za naplatu njegove tražbine, treba pokrenuti novi ovršni postupak ili na drugi način rješavati svoj odnos sa dužnikom.

Prikaz 27: Broj i struktura zaprimljenih osnova za plaćanje prema ovršeniku

Tijekom 2018. godine zaprimljeno je 12% manje osnova nego tijekom 2017. godine. Manji broj novozaprimljenih osnova za plaćanje tijekom 2018. godine rezultirao je i manjim iznosom izvršenog duga iz osnova za plaćanje.

Od ukupno zaprimljenih osnova za plaćanje u 2018. godini, izvršeno je 82% osnova za plaćanje u odnosu na ukupni iznos koji je izvršen 2017. godine.

Od ukupnog broja zaprimljenih osnova 80% se odnosi na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana, a 20% na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata.

Iako je broj osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa građana daleko veći od broja osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa poslovnih subjekata, iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata neznatno je manji od iznosa duga iz osnova za plaćanje na teret računa građana.

Iznos duga iz osnova za plaćanje zaprimljenih u 2018. godini na teret računa poslovnih subjekata je

manji u odnosu na 2017. godinu, dok je iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa građana manji u 2017. godini. Od ukupnog broja zaprimljenih osnova za plaćanje u 2017. i u 2018. godini, manje je izvršeno na teret računa građana u odnosu na poslovne subjekte.

57% ukupnog iznosa izvršenih osnova za plaćanje zaprimljenih u 2018. godini se odnosi na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata, a 43% na osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana.

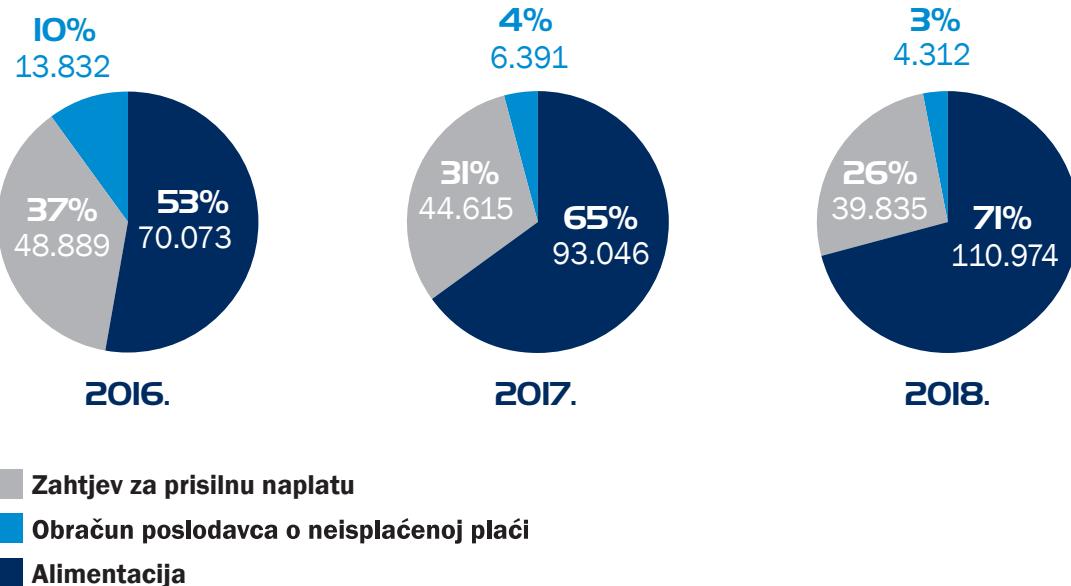
Od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2018. godine zaprimljeno 9.385.274 osnova, od čega se 25% odnosi na poslovne subjekte, a 75% na građane. U istom periodu ukupno je izvršeno 155,8 milijardi kuna po osnovama koje se odnose na poslovne subjekte i 91,0 milijarda kuna po osnovama koje se odnose na građane.

Od ukupnog broja zaprimljenih osnova za plaćanje za građane, u razdoblju od 1. siječnja 2011. do

31. prosinca 2018. godine izvršeno je 78% osnova za plaćanje, dok je postotak izvršenosti osnova za plaćanje kod poslovnih subjekata veći i iznosi 81%.

Struktura osnova za plaćanje prema vrstama tražbi na za građane je prikazana u nastavku.

Prikaz 28: Broj i struktura osnova za plaćanje prema vrstama tražbina za građane

Iskazana struktura zaprimljenih osnova za plaćanje po vrstama tražbina za građane ukazuje na povećanje broja osnova u 2018. godini za 19% u naplati alimentacije u odnosu na 2017. godinu.

Iznos duga iz osnova za plaćanje po osnovi alimentacije i po osnovi zahtjeva za prisilnu naplatu bio je veći u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu, dok je iznos duga iz osnove za plaćanje po osnovi obračuna poslodavca o neisplaćenoj placi bio manji u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.

Ukupan iznos izvršenih osnova za plaćanje po zahtjevu za prisilnu naplatu bio je veći, dok je po osnovi obračuna poslodavca o neisplaćenoj placi bio manji u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.

Središnja država je s udjelom od 26% najveći ovrhovoditelj po osnovama za plaćanje zaprimljenim u 2018. godini na teret računa poslovnih subjekata. Slijede banke s udjelom od 6%, zatim županije, gra-

dovi i općine sa 5% te komunalne tvrtke sa 4%. Od svih ostalih ovrhovoditelja, pojedinačno je u 2018. godini zaprimljeno manje od 4% osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata.

Od svih ostalih ovrhovoditelja, pojedinačno je u 2018. godini zaprimljeno manje od 4% osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata.

Kao i kod poslovnih subjekata, središnja država najveći je vjerovnik i po osnovama za plaćanje zaprimljenim u 2018. godini na teret računa građana. Od središnje države u 2018. godini na teret računa građana zaprimljeno je 23% osnova za plaćanje, od banaka, kreditnih unija, ŠKZ i štedionica zaprimljeno je 12% osnova za plaćanje, 7% osnova za plaćanje zaprimljeno je od komunalnih tvrtki, 6% od telekomunikacijskih tvrtki, dok je od županija, gradova i općina zaprimljeno 4% osnova za plaćanje.

Od svih ostalih ovrhovoditelja, pojedinačno je u 2018. godini zaprimljeno manje od 4% osnova za plaćanje na teret računa građana.

Prikaz 29: Broj zaprimljenih osnova za plaćanje po grupama ovrhovoditelja

Grupe ovrhovoditelja	BROJ ZAPRIMLJENIH OSNOVA ZA PLAĆANJE PO GRUPAMA OVRHOVODITELJA					
	2016.		2017.		2018.	
	Poslovni subjekti	Građani	Poslovni subjekti	Građani	Poslovni subjekti	Građani
BANKE, KREDITNE UNIJE, ŠKZ I ŠTEDIONICE	17.356	108.448	15.298	108.215	12.028	95.885
LEASING I FACTORING DRUŠTVA	3.819	2.307	3.291	1.828	2.232	1.619
OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA	5.117	26.104	3.522	20.608	3.119	16.490
TVRTKE - KARTIČNO POSLOVANJE	652	7.896	822	7.609	653	5.538
SREDIŠNJA DRŽAVA	65.936	220.316	59.121	202.299	50.536	183.527
ŽUPANIJE, GRADOVI/OPĆINE	17.773	54.339	17.462	41.332	10.028	33.824
TELEKOMUNIKACIJSKE TVRTKE	9.103	65.889	6.170	59.022	4.542	44.922
ODVJETNICI I SUDSKI VJEŠTACI	2.089	3.726	1.753	3.494	1.630	3.513
KOMUNALNE TVRTKE	12.437	81.017	10.561	81.843	7.674	56.632
SVI OSTALI OVRHOVODITELJI	147.308	360.497	118.905	363.913	100.275	353.360
Ukupno	281.590	930.539	236.905	890.163	192.717	795.310
Sveukupno	1.212.129		1.127.068		988.027	

Prikaz 30: Iznos duga iz zaprimljenih osnova za plaćanje

IZVANREDNI POSTUPAK STEČAJA POTROŠAČA

Fina je u 2018. godini zaprimila ukupno 61% manje zahtjeva za provedbu izvansudskog postupka stečaja potrošača.

Najviše izvansudskih postupaka pokrenuto je pred savjetovalištem u Zagrebu, dok je najmanje pokrenuto pred savjetovalištima u Vukovaru, Karlovcu i Gospiću.

Ako pred savjetovalištem nije došlo do sklapanja izvansudskog sporazuma, odnosno u slučaju ako je izvansudski sporazum sklopljen samo s dijelom vjerovnika, savjetovalište izdaje Potvrdu da pokušaj sklapanja izvansudskog sporazuma nije uspio. Potvrda da pokušaj sklapanja izvansudskog sporazuma nije uspio izdaje se također i u slučaju ako neki od vjerovnika nakon objave poziva za sudjelovanje izjaví da ne želi sudjelovati u izvansudskom postupku ili pokrene ili nastavi postupak radi prisilnog ostvarenja svoje tražbine. Izvansudski sporazum sklopljen između potrošača i vjerovnika ima učinak izvansudske nagodbe i predstavlja ovršnu ispravu.

Izvansudski postupak stečaja potrošača ima određene posebnosti kojima se postižu sljedeći pozitivni učinci za zajednicu:

- smanjenje duga građana
- neformalan postupak i dostupan je svim građanima koji žele pokrenuti izvansudski postupak
- veći broj savjetovališta Fine – građanin sam bira savjetovalište pred kojim želi provesti postupak (nije propisana mjesna nadležnost prema prebivalištu građanina)
- komunikacija između građanina i posrednika u savjetovalištu odvija se putem telefona, elektro-

ničke pošte, neposredno, što dovodi do smanjenja troškova (nije obvezna komunikacija putem pošte)

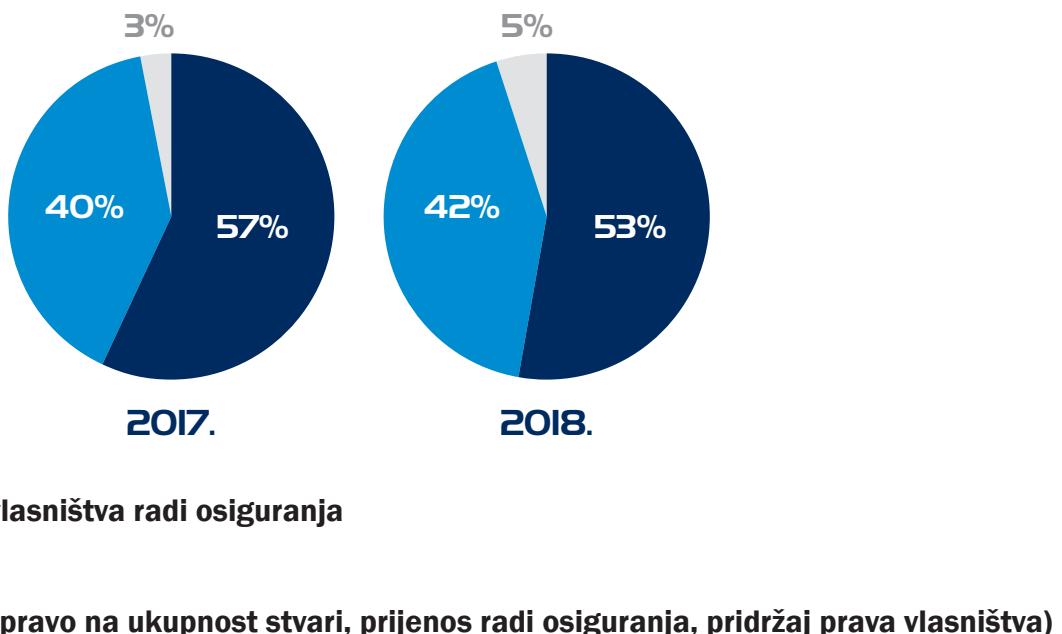
- javna objava zakonom propisane dokumentacije na mrežnoj stranici Fine – smanjenje troškova postupka (nije obavezna dostava putem pošte)
- nije preduvjet za pokretanje sudskog postupka stečaja potrošača te građanin nije obvezan nakon provedenog izvansudskog postupka pokrenuti sudski postupak
- dostupnost informacija na jednom mjestu
- posrednik u savjetovalištu pruža pomoć građanu prilikom sastavljanja popisa imovine i obveza i plana ispunjenja obveza
- rasterećenje sudova – građanin i vjerovnici mogu urediti svoje odnose mimo suda sklapanjem sporazuma u izvansudskom postupku

UPISNIK ZALOŽNIH PRAVA

Od početka rada Upisnika [2006. godine] do 31. prosinca 2018. godine upisano je ukupno 785.761 pokretnina i prava, od čega se najveći broj pokretnina i prava odnosi na kategoriju „Ostale pokretnine i prava“ (47%) što postojeći Upisnik koji vodi Fina po opsegu zahvaćanja vrste predmeta osiguranja čini značajnije većim od bilo kojeg sličnog registra u europskom okruženju Republike Hrvatske.

Podaci o naturalnim pokazateljima usluga Službe upisa za 2017. i 2018. godinu ističu pojavu većeg broja prijedloga za upis brisanja zbog završetka kreditnih ciklusa koji su bili osnova za upis osiguranja. Osim navedenog, pored administrativno tehničke kategorije „Dostava obavijesti, zaključaka i drugih isprava“ obrada prijedloga za glavni upis i upis nove radnje ima značajan udio u ukupnim naturalnim pokazateljima Službe upisa.

Prikaz 31: Upisana založna prava prema vrsti

Od instituta koji je ponudio zakonodavac, još uvijek su najčešće vrste prava koje se odnose na prijenos prava vlasništva radi osiguranja i založnog prava, kao tradicionalni instituti stvarnog prava.

Vođenje Upisnika ima određene posebnosti kojima se postižu slijedeći učinci za zajednicu:

- pokretnine i prava koja se upisuju u Upisnik predstavljaju značajan imovinski potencijal sudionika u pravnom i gospodarskom prometu i proširuju njihovu kreditnu osnovu, osobito kada predmeti osiguranja ostaju u njihovom posjedu. Naime, temeljno obilježje Upisnika jest da predmet osiguranja ostaje u posjedu dužnika što čini razliku i prednost u odnosu na klasično založno pravo odnosno prijenos vlasništva radi osiguranja na pokretninama i pravima, jer s jedne strane omogućuje dužniku gospodarsko iskorištavanje predmeta osiguranja, a s druge vjerovnik nije opterećen brigom oko njegova čuvanja i održavanja;
- Upisnik je dodatni instrument upravljanja rizikom na strani vjerovnika i istovremeno zaštita njihovih interesa u odnosu na treće osobe glede postojanja, sadržaja i mogućnosti ostvarenja osiguranja na istim predmetima i pravima, što se postiže odgovarajućim publiciranjem prava kojim je optere-

ćen predmet osiguranja čime se povećava pravna sigurnost u dužničko vjerovničkim odnosima;

- ostvarena je zaštita vjerovnika koji su ta prava stekli upisom u Upisnik kroz javno publiciranje mjera osiguranja i prava koje su u njemu upisane (besplatna javna tražilica na Internetu u režimu 7/24, besplatni uvid u Upisnik na upisničkim mjestima, izdavanje izvadaka iz uložaka, izdavanje preslika i prijepisa iz zbirke isprava);
- ostvarena je zaštita interesa i trećih osoba – potencijalnih vjerovnika, jer mogu doći do informacije o kreditnoj sposobnosti dužnika;
- Povjerenje u istinitost upisanih podataka i zaštita onih koji su poduzimali pravne poslove pouzdajući se u te podatke;
- mrežna i komunikacijska povezanost na cijelokupnom teritoriju Republike Hrvatske (22 upisnička mjesta), a provođenjem upisa osiguranja tražbine na upisničkom mjestu, bez obzira na lokaciju, osigurano je automatsko ažuriranje u Upisniku;
- osigurana je besplatna pravna pomoć i podrška svima zainteresiranim za usluge i proizvode Službe upisa.

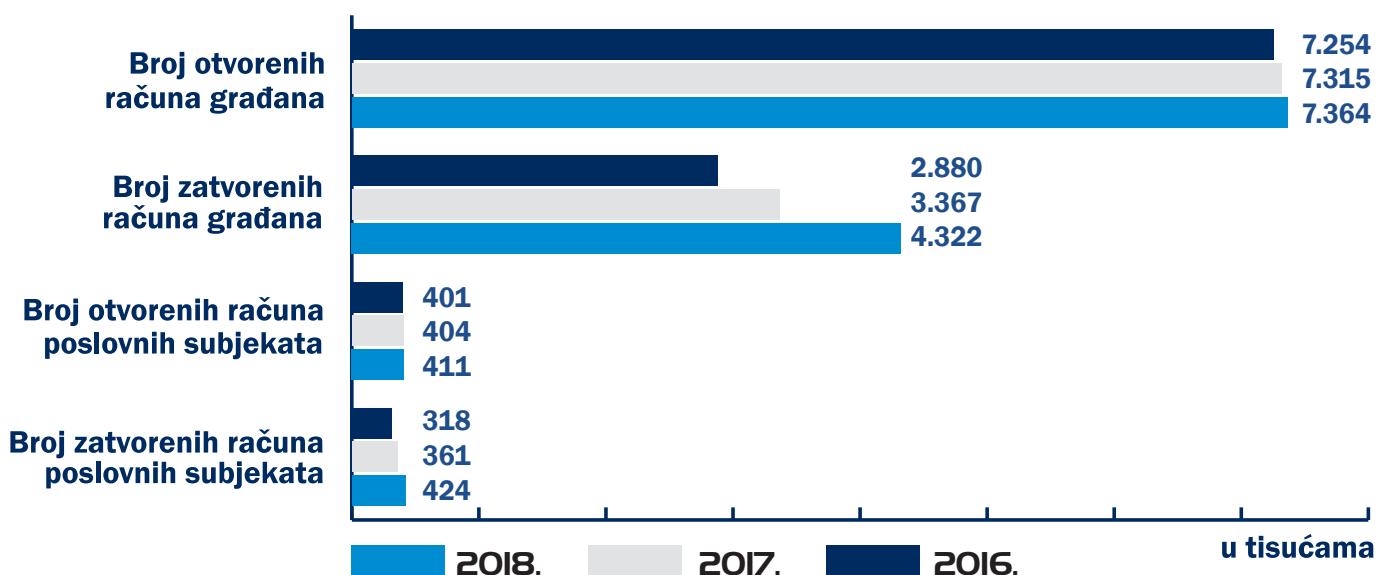
JEDINSTVENI REGISTAR RAČUNA [JRR]

Prema stanju na dan 31. prosinac 2018. godine evidentirano je ukupno 12.520.417 računa poslovnih subjekata i građana (otvorenih i zatvorenih), od čega najveći udio s 59% čine otvoreni računi građana

na [na dan 31. prosinac 2017. godine ovaj udio je iznosio 64%].

Broj računa poslovnih subjekata i građana za posljednje tri godine je prikazan u nastavku.

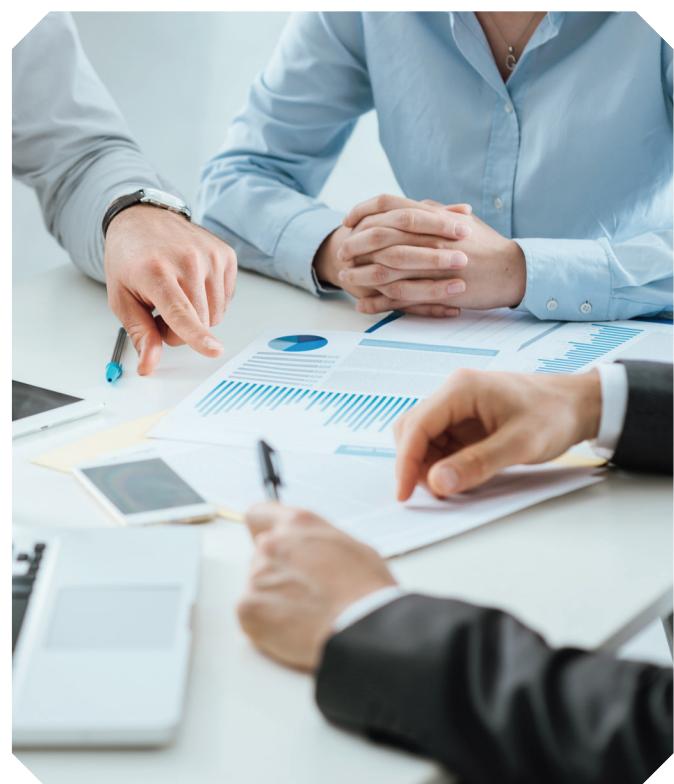
Prikaz 32: Broj računa poslovnih subjekata i građana u Jedinstvenom registru računa

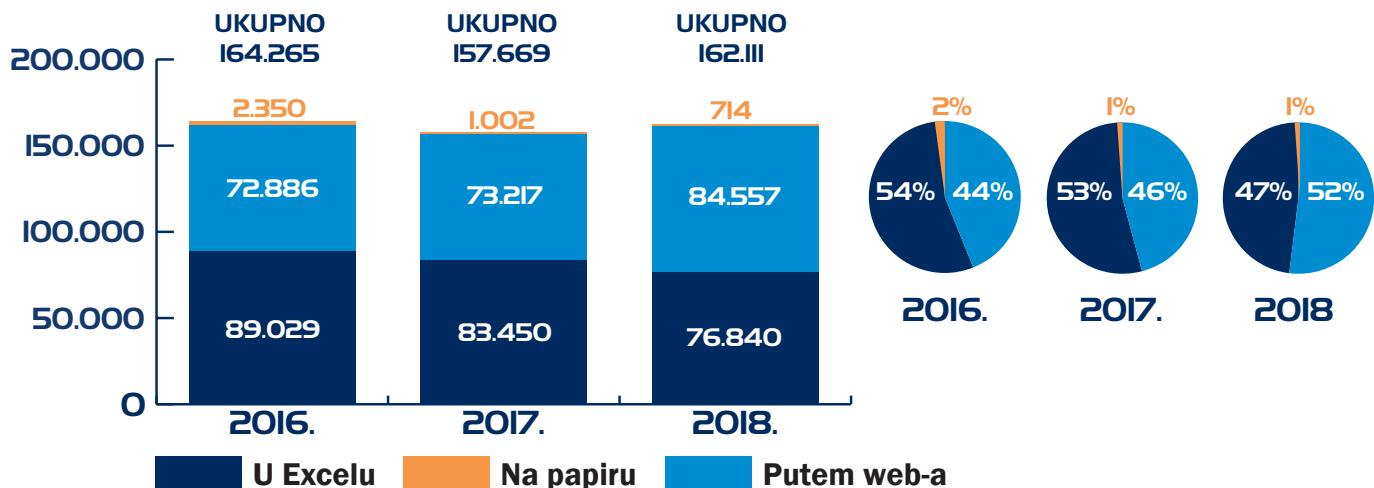
REGISTAR GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA [RGFI]

Prema stanju od 31. prosinca 2018. godine za 2017. godinu objavljeni su pojedinačni godišnji finansijski izvještaji i druga propisana dokumentacija za 114.362 poduzetnika i konsolidirani finansijski izvještaji i druga propisana dokumentacija za 540 poduzetnika koje su [prema članku 30. Zakona o računovodstvu] dostavili Fini odnosno u Registar godišnjih finansijskih izvještaja.

162.111 obrađenih godišnjih finansijskih izvještaja [+3% u odnosu na 2017. godinu]

Prikaz 33: Broj obrađenih finansijskih izvještaja prema načinu predaje

Ukupan broj aktivnih korisnika aplikacije RGFI – javna objava na dan 31. prosinac 2018. godine je 85.954, a ukupan broj besplatno preuzetih dokumenata je 5.249.950, što se pozitivno odrazilo na razvoj transparentnosti poslovanja i posredno na osnaživanje hrvatskog gospodarstva smanjivanjem rizika u poslovanju.

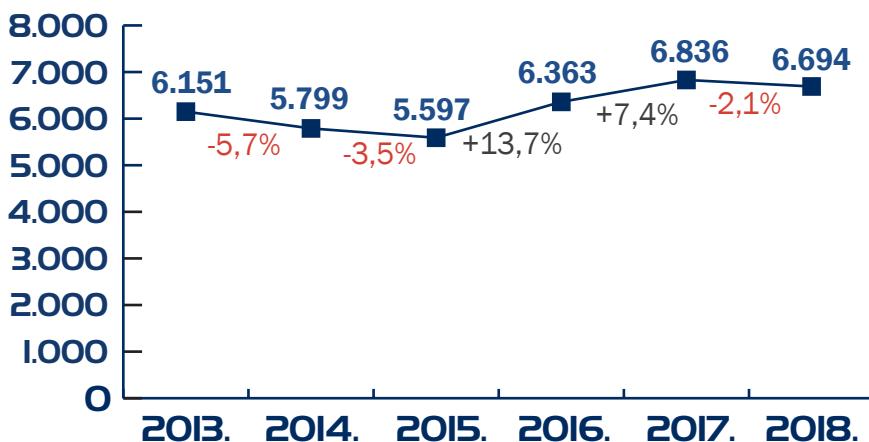
HITRO.HR

U 2018. godini je zabilježen pad osnivanja putem servisa HITRO.HR za 4% u odnosu na prethodnu godinu.

J.d.o.o. u istom periodu i dalje ostaje dominantni poslovni subjekt u Republici Hrvatskoj, prvenstveno zahvaljujući manjim troškovima osnivanja u odnosu na društvo s ograničenom odgovornošću.

Trend poslovanja u posljednjih pet godina prema broju novoosnovanih obrta/poduzeća je prikazan u nastavku.

Prikaz 34: Broj osnovanih d.o.o. i j.d.o.o. putem servisa HITRO.HR

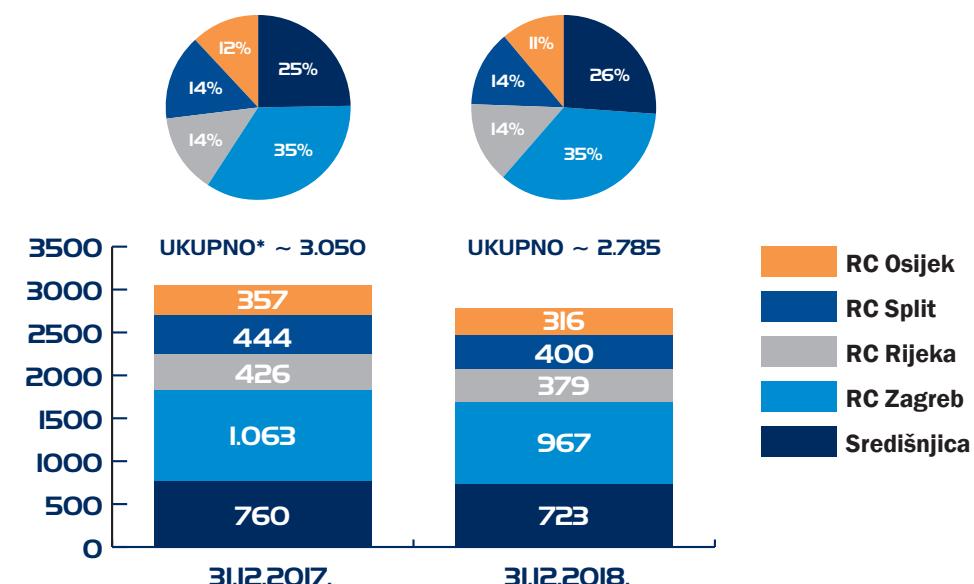
U HITRO.HR uredima rezervacija imena društva (imena pod kojim subjekt upisa namjerava poslovati i sudjelovati na tržištu) podnosi se elektroničkim putem kroz uslugu e-Tvrтka, kroz koju se kreira i šalje nadležnom trgovačkom sudu putem elektroničkog

obrasca RZ s potrebnim prilozima (dokaz o uplati, objašnjenja i/ili dokazi za ime društva).

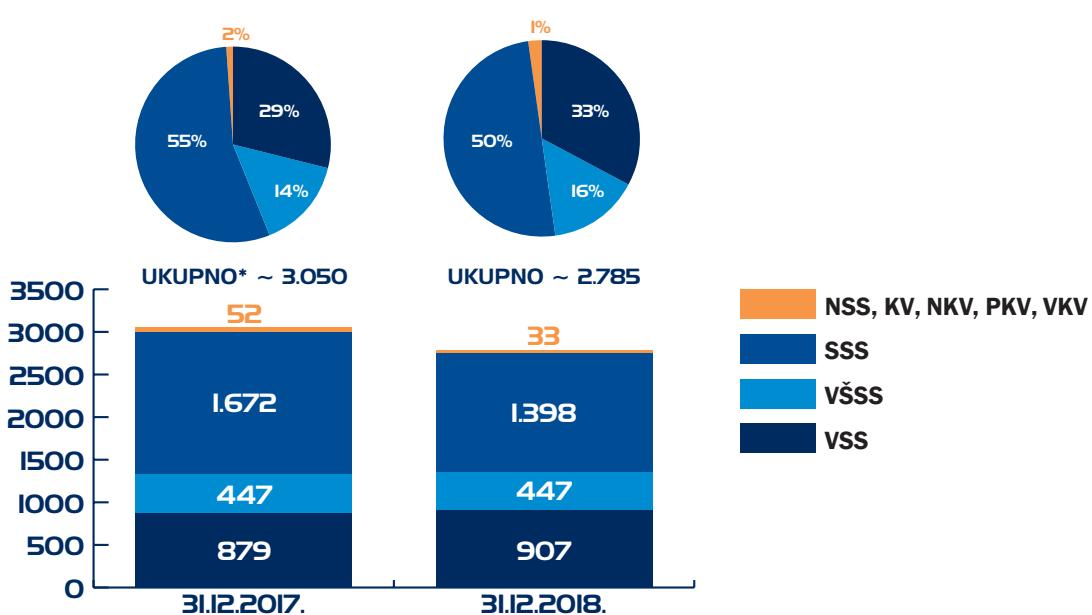
Udio rezervacija imena putem servisa HITRO.HR u odnosu na ukupni broj rezervacija na Trgovačkim sudovima u RH čini 42% u 2018. godini.

Osnovne značajke i struktura zaposlenika

Prikaz 35: Broj radnika Fine po regionalnim centrima i Središnjici na dan 31. prosinac 2018. godine

Prikaz 36: Struktura radnika Fine prema stručnoj spremi na dan 31. prosinac 2018. godine

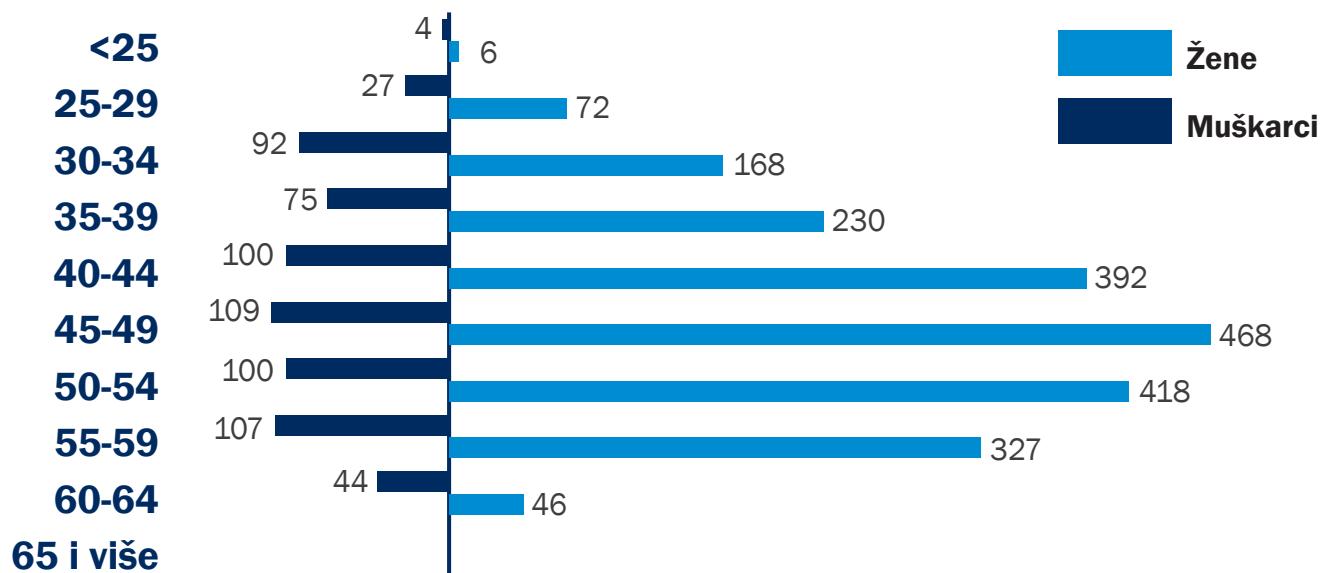
*Iskazan broj radnika na dan 31. prosinac 2017. godine obuhvaća 347 radnika u sklopu programa utvrđivanja tehnološkog viška.

U strukturi ukupnih zaposlenika Fine, najveći udio radnika bilježi Regionalni centar Zagreb (35%). Kvalifikacijska struktura zaposlenih radnika Fine na dan 31. prosinac 2018. godine je prikazana u nastavku.

Prikazana kvalifikacijska struktura obuhvaća:

- VSS za sve završene sveučilišne ili specijalističke diplomske studije (VSS/mag/struč.spec., MR, mr.sc i dr.sc.) i broj 907 radnika.
- VŠSS za sve završene sveučilišne ili specijalističke preddiplomske studije (VŠSS/bacc.) i broj 447 radnika.

Prikaz 37: Dobna i spolna struktura radnika Fine na dan 31. prosinac 2018. godine

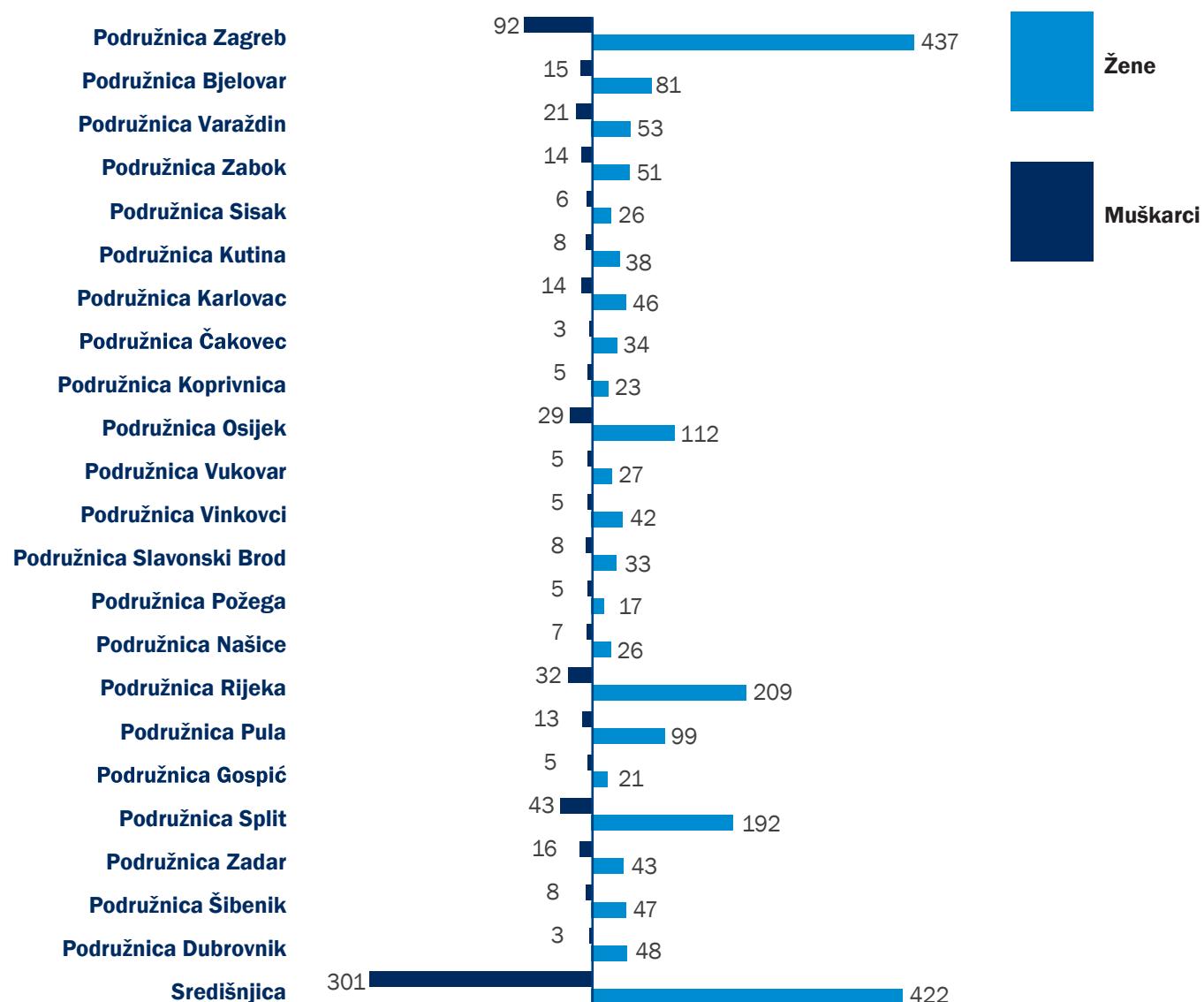

Prikazana struktura zaposlenih radnika Fine prema dobi i spolu ukazuje da:

- najveći broj zaposlenika čine radnici između 45 i 49 godina života (21%),

- utvrđena prosječna starosna dob radnika Fine je 46 godina,
- najveći broj radnika čine žene (76% u strukturi ukupnog broja radnika).

Prikaz 38: Spolna struktura radnika Fine prema organizacijskim jedinicama na dan 31. prosinac 2018. godine

Pristup predostrožnosti i načela održivog razvoja Fine

Načelo predostrožnosti Financijska agencija primjenjuje u slučajevima kada su objektivnom procjenom i samoinicijativno, ali i zbog vanjskih intervencija uočeni mogući negativni učinci na poslovanje Financijske agencije koji bi mogli onemogućiti procjenu rizika s prihvatljivim stupnjem sigurnosti.

Također, ovo načelo se primjenjuje i u situacijama uvođenja novih mjera koje bi mogle imati utjecaj na Financijsku agenciju, a osobito na financijsko poslovanje te operativne kapacitete uzimajući u obzir posebna obilježja i poteškoće na koje Financijska agencija nailazi u poslovanju.

Zbog izbjegavanja rizika i opasnosti pri planiranju i poduzimanju radnji, primjenjuju se sve mjere predviđene propisima, kao i dobra iskustva i prakse.

Fina poduzima mjere predostrožnosti kada prema vanjskim inicijativama, a koje se ne mogu uvijek predvidjeti, uoči da postajeća uhodana praksa otvara mogućnost nastanka mogućih štetnih posljedica.

Nadalje, u sporovima pokrenutim protiv Fine, Fina poziva odnosno obavještava treću stranu o parnici, a radi stjecanja mogućnosti isticanja intervencijskog učinka presude prema toj trećoj strani. Isto tako, pokrenuti sporovi protiv Fine u slučaju ocjene njihove utemeljenosti dovode i do sklapanja nagodbe, sudske ili izvansudske.

U svrhu poticanja održivog razvoja, Financijska agencija se pridržava odredbi relevantnih nacionalnih zakona i pravnih akata EU-a koji imaju izravne učinke, kao i internih akata Fine.

Financijska agencija u obavljanju svojih djelatnosti se, između ostalog, pridržava i sljedećih propisa:

- Zakona o obveznim odnosima,
- Zakona o parničnom postupku,
- Ovršnog zakona,
- Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima,

- Stečajnog zakona,
- Zakona o stečaju potrošača,
- Zakona o javnoj nabavi,
- Zakon o pravu na pristup informacijama,
- Opće uredbe o zaštiti podataka i dr.

Članstva u strukovnim udružama

Svoj doprinos gospodarskoj i društvenoj zajednici Financijska agencija osigurava kroz aktivno i dugogodišnje sudjelovanje u radu domaćih i međunarodnih udruženja.

Tijekom 2018. godine Financijska agencija broji 18 članstva u domaćim udruženjima i šest u međunarodnim udruženjima.

Prikaz 39: Članstva u strukovnim udruženjima

HUP
Hrvatska udruga poslodavaca

hrvatski izvoznici
croatian exporters

HRVATSKA
Hrvatska turistička zajednica

HZN Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

PEPPOL PAN-EUROPEAN PUBLIC PROCUREMENT ONLINE

HRVATSKI CEH ZAŠTITARA
STRUČNA KOMORA ZAŠTITARSKE KOMORE

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

iIB
INTERNATIONAL INSTITUTE OF BUSINESS

RAČUNOVODSTVO
financije

HIR
Hrvatski Institut Internih Revizora

PMI
Project Management Institute

hroug
hrvatska udruga oracle korisnika

**Hrvatska Udruga
Menadžera Sigurnosti**

RIPE NCC
RIPE NETWORK COORDINATION CENTRE

HRVATSKA UDRTGA BANAKA
CROATIAN BANKING ASSOCIATION

HRcentar

iCV

Hrvatska psihološka komora

sqldaria

EACHA
European Automated Clearing House Association

HRVATSKA UDRTGA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU

HUJAK
Hrvatska udruga Java korisnika
Croatian Java User Association

HDK
Hrvatsko društvo za kvalitetu

HRUSKO HRVATSKA UDRTGA
SAP KORISNIKA

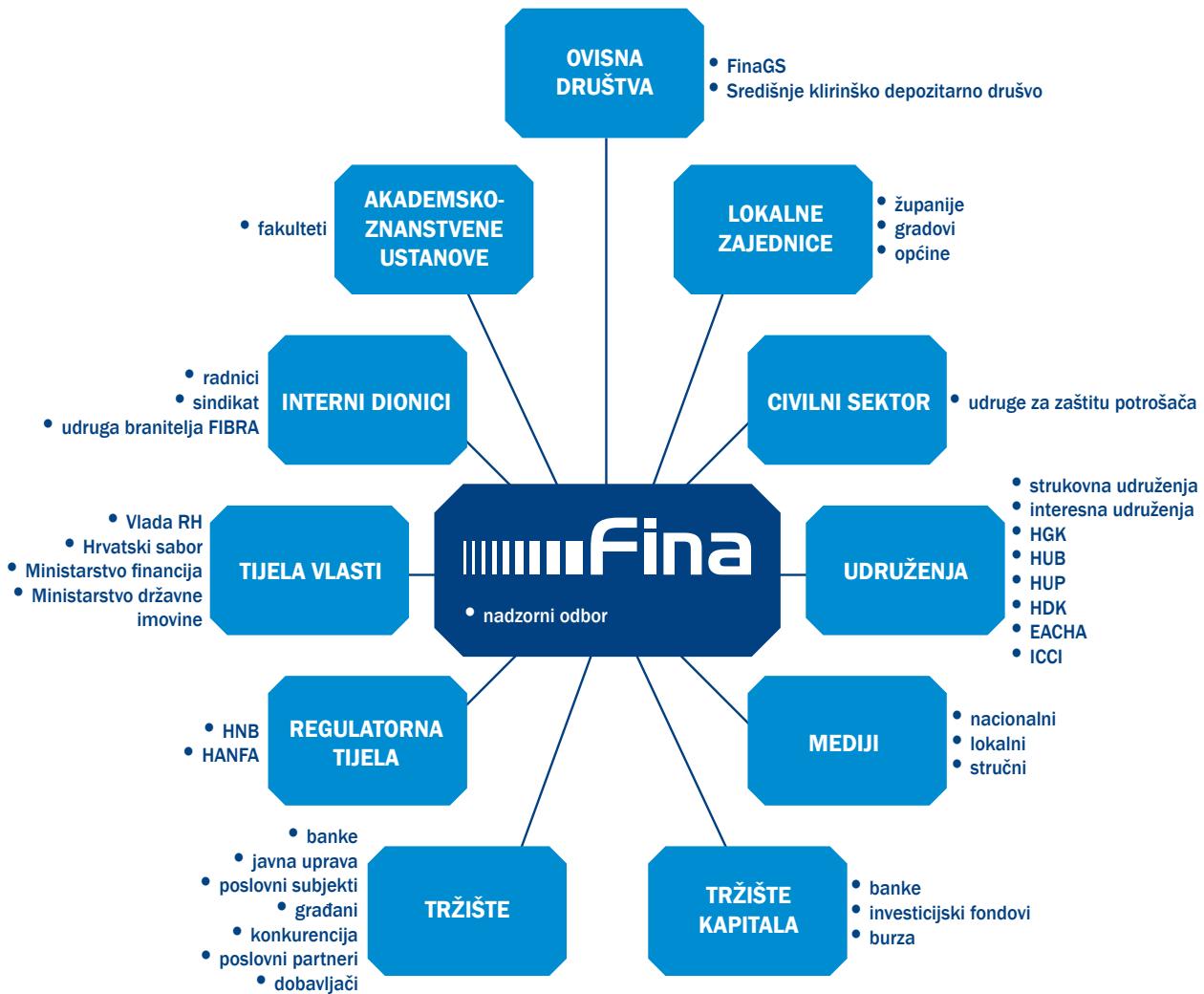
Dionici i zainteresirane strane

Aktivna suradnja s dionicima temeljno je načelo Fininog poslovanja koje pridonosi dobivanju povratnih informacija koje ugrađujemo u stalno poboljšanje našeg poslovanja i usluga.

Otvorena i transparentna komunikacija s klijentima, radnicima, dobavljačima i svim drugim skupinama u osnovi su svih Fininih odnosa.

Potrebe dionika i njihovo razumijevanje bile su temelj u identificiranju sadržaja ovoga prvog izvješća pri čemu se kontinuirano provodila koordinacija u usmjeravanju skupine dionika unutar organizacije u smislu unaprjeđenja međusobnog povezivanja i uključenosti u konceptualnu pripremu i izradu, a sve u svrhu još boljeg razumijevanja osnove promišljanja svog poslovnog razvoja i napretka.

Prikaz 40: Dionici i zainteresirane strane

Sukladno normi ISO 9001:2015, zainteresirane strane obuhvaćaju vlasnike, klijente, dobavljače, radnike i šиру društvenu zajednicu.

Fin svakodnevno komunicira s klijentima na različite načine (izravno u poslovnicama, telefonom, putem interneta, putem kontaktne centralne i besplatnog info telefona) kako bi osigurala podršku u rješavanju upita i dobila povratne informacije.

U suradnji s poslovnim organizacijama i finansijskim institucijama Fina je usmjerena na razmjenu informacija i razvoj dobre prakse u poslovanju te na međusobnu razmjenu mišljenja.

Suradnja s državnom administracijom i regulatorima uključuje komunikaciju i suradnju s predstavnicima tijela državne i javne uprave, agencijama te tijelima zaduženim za nadzor tržišta na kojem Fina posluje te savjetovanje u vezi sa zakonima i procedurama.

Finin socijalni partner koji sudjeluje u kolektivnim pregovorima je Nezavisni sindikat „Solidarnost“. Komunikacija poslodavca sa Sindikatom je redovita i transparentna, a radnici su o svim važnim temama o kojima se razgovara ili pregovara informirani putem interne mreže Fine.

Finin se odnos sa zajednicom temelji na stvaranju kvalitetnih i dugoročnih odnosa i uspostavljanju partnerstava u područjima u kojima možemo pridonijeti svojom dugogodišnjom prisutnošću, znanjem i iskuštvom.

Svjesni smo da je suradnja s lokalnim dionicima ključna za uspjeh pa smo posebno usmjereni na rješavanje problema u društvu, prvenstveno onih koji su vezani uz određeno područje i tiču se unaprjeđenja kvalitete života, razvoja gospodarstva, obrazovanja te sigurnosti i ekoloških pitanja.

Radnici su najvažniji dionici i najveća Finina vrijednost, a za ostvarivanje ambicioznih i dinamičnih razvojnih projekata zaslužni su radnici koji su ujedinjeni u aktivnostima i procesima iskazali fleksibilnost i spremnost na promjene u svrhu dugoročnog rasta i razvoja Agencije.

Sukladno planu razvoja i unaprjeđenja procesa inoviranja u 2018. godini pokrenut je niz aktivnosti u cilju podizanja razine informiranja i komunikacije sa radnicima na individualnoj, operativnoj i korporativnoj razini pri čemu se aktivno primjenjuje praksa uključivanja zaposlenika na svim razinama poslovanja, imajući u vidu važnost komunikacije kao najboljeg pokazatelja uspješnosti u svim cjelinama poslovanja i mjerjenja. Razvojno-inovativne aktivnosti su se pri tom intenzivirale, proces prijave inicijativa je informatiziran, a suradnja u mreži partnera je proširena.

Cilj Fine je potaknuti i podržati razvoj i inoviranje u organizaciji, stvoriti mrežu partnera iz okruženja te osigurati prepoznatljivost u području istog, a da bi procesi razvoja i inoviranja bili „u punoj funkciji“ nužno je bilo osigurati neke osnovne preduvjete kao što su jednostavni procesi prijave ideja dostupni svim radnicima i poslovnim centrima, kvalitetnu internu komunikaciju, angažman cijele organizacije u cilju osiguravanja što većeg broja ideja i prilika, podrška menadžmenta te motivacijski sustav kako bi sve zajedno rezultiralo stvaranjem zdrave razvojno-inovacijske klime koja je osnova za kontinuirani razvoj svake organizacije. U takvom okruženju, koje se gradi postepeno i kroz niz godina, prepoznato je da radnici dobivaju osjećaj prihvaćenosti pri čemu se njihovo mišljenje, dijeljenje znanja i iskustva traži i uvažava, ali se jasno i otvoreno komunicira pa je samim time efikasnost razmjene znanja veća, generiraju se nove ideje, unaprjeđuju se procesi te stvaraju nove vrijednosti.

Međusobno poznavanje radnika, kvalitetna interna komunikacija, prezentiranje Fininih projekata i dobre prakse prema okruženju te veći angažman u razvojno-inovacijskom i akademskom okruženju uz istovremeno širenje mreže partnera, ključni su elementi za stvaranje internog razvojnog okruženja i postizanja kontinuiteta u inoviranju.

Iako Financijska agencija dugi niz godina provodi aktivnosti razvoja unutar svojih poslovnih sektora i sektora informatike, procesi razvoja koji angažiraju organizaciju u cijelosti i procesi inoviranja su kao takvi novijeg datuma. Svjesni činjenice da je za postizanje pune funkcionalnosti istih potrebna implementacija, prihvaćanje procesa odnosno prepoznatljivost unutar organizacije, angažman organizacije te puna potpora menadžmenta, planom je predviđen razvoj procesa po fazama pri čemu rezultati jedne faze određuju tijek sljedeće faze.

Fina dugi niz godina ima svoj vlastiti razvoj usluga i proizvoda, a koncept razvoja se povremeno mijenja i unaprjeđuje s ciljem praćenja zahtjeva naših korisnika i novih trendova iz okruženja.

Centralno mjesto za poticanje razvoja novih usluga, proizvoda i procesa, kontinuiranog unapređenja i, u

konačnici, razvoja inovacijske klime i poticanja inovacija čini organizacijska jedinica zadužena za razvoj i inovacije.

Kroz inspirativno predavanje "Revolucija čitanja - Idejom, hrabrošću i proaktivnošću do uspjeha", koje je održala Alis Marić [autorica uspješnog bloga i stranice na Facebooku „Čitaj knjigu“], radnicima je na primjerima iz vlastitog života pokazala što ju je motiviralo i pokretalo te na koji je način osvojila internet zajednicu i pritom svima prenijela svoj optimizam i pozitivnu auru. Razmjena znanja, inspirativnih iskustava i motivirajućih priča bitni su u organizacijama koje potiču kulturu inovativnosti, u samom procesu pokretanja novih inicijativa i projekata te u konačnici i razvoju novih usluga.

Uz navedeno, osmišljena je i pokrenuta interna radionica naziva „Što se krije iza Design thinkinga i poslovnog modela Canvas, kao alata za poticanje inovativnosti?“ unutar koje je u 2018. godini educirano preko 100 radnika Fine. Koncept radionice je osmišljen na način da kroz puno primjera, zanimljivih informacija, praktičnog iskustva i pružanja teoriskog znanja polaznike potakne na proaktivnost, timski rad, nauči ih što doprinosi stvaranju novih ideja, ukaže na glavne prepreke u realizaciji ideja te kako razmišljajući kao dizajner realizirati svoju ideju i kako se uz pomoć poslovnog modela mogu unaprijediti postojeći proizvodi ili usluge. U sklopu radionice istaknuta je važnost poticanja razvojno-inovativne kulture koja u konačnici rezultira organizacijom koja podupire inoviranje te potiče radnike na otvorenost prema drugaćijem načinu razmišljanja, odvažnom i proaktivnom ponašanju te spremnosti na promjenu postojećeg stanja.

S ciljem da se Fina eksterno poveže s ostalim dionicima na tržištu, tijekom 2018. godine su organizirana tri Fina susreta u neformalnim i ugodnim prostorima kako bi sudionici komunicirali opušteno i otvoreno, međusobno se predstavili i upoznali, razgovarali o aktualnim temama, davali ideje i prijedloge što u konačnici ima za cilj stvaranje novih poslovnih prilika, ali u novim područjima i zauzimanje pozicije i definiranje smjernica nekih budućih kretanja.

Fina je kao domaćin susreta unutar kojih su se te-

matski obrađivali razvoj i inoviranje u javnom sektoru, razmatrali i načini kako se povezati sa startupovima i kako jačati razvojno-inovativnu klimu. Ovakav okvir organizacije događanja je još jedan korak više u ostvarivanju prepoznatljivosti Fine, a što je jedan od dugoročnih ciljeva i važan faktor za daljnji razvoj ovoga područja rada.

Tijekom 2018. godine se intenzivno i proaktivno sudjelovalo na događanjima koja obrađuju teme inoviranja u RH, inoviranja u javnom sektoru, teme o važnosti radnika kao pojedinca te koji su to faktori koji ih motiviraju na ovakav angažman pri čemu se Fina pokazala kao ravnopravan dionik i potencijalan partner.

Brojne prilike za predstavljanje u okviru poticanja razvojno-inovacijske kulture Fina je u 2018. godini dokazala povezujući se s Akademskom zajednicom, startupovima, javnom upravom, privatnim poduzećima i dr. U suradnji s Akademskom zajednicom, održavaju se predavanja studentima te se osigurava praksa za studente koji su iskazali interes za stjecanjem šireg opsega znanja iz područja poslovanja Fine.

Fina se prepoznaje kao dobar primjer u krugu tvrtki u državnom vlasništvu i javnom sektoru, jer osim što je jedna od rijetkih koja ima uspostavljenu organizacijsku jedinicu i primarno se bavi poslovima razvoja i inoviranja s jasnim razgraničenjima različitih vrsta razvoja, koristi se i elementima eksperimentiranja u ovisnosti o rezultatima jedne faze prihvatanja te definira sljedeću fazu promocije i primjene procesa inoviranja.

Konačni cilj svih navedenih aktivnosti i projekata je da se, uz poticanje razvoja novih usluga, proizvoda i procesa te kontinuiranog unaprjeđenja postojećih stvari okruženje u kojem se mišljenje radnika cijeni i detaljno evaluira, doprinosi razvoju i inovativnosti, uči radnike modernim metodologijama i alatima za poticanje inovativnosti, a eksterno da Fina pokaže znanje, stručnost, stekne vrijedne poslovne kontakte te proaktivnim nastupom svojim sadašnjim i budućim partnerima i klijentima pruža visoku kvalitetu usluga kroz primjenu suvremeno informacijsko-komunikacijskih tehnologija i poslovnih rješenja.

Kontinuiranim praćenjem najnovijih trendova, strateškim promišljanjem i suvremenim procesima upravljanja ljudskim potencijalima, Fina stvara konkurenčku prednost upravo svojim ljudskim kapitalom. Radnici Fine poštuju standarde izvrsnosti te međusobnom suradnjom, dijeljenjem znanja i iskustva, predlaganjem novih ideja i solidarnošću stvaraju zajedništvo koje se kontinuirano razvija.

Konsolidirani finansijski izvještaji

Finansijska agencija osnovana je temeljem Zakona o Finansijskoj agenciji (NN 117/01 s izmjenama i dopunama) kao pravna osoba čije se ustrojstvo i način rada uređuje istim Zakonom i drugim propisima na temelju njega.

Sukladno tome, Finansijska agencija ne ispunjava definiciju poduzetnika iz članka 2., stavka 2. Zakona o računovodstvu (NN 109/07 s izmjenama i dopunama).

Naime, navedenim člankom, poduzetnik je, za potrebe Zakona o računovodstvu, definiran kao:

1. trgovacko društvo i trgovac pojedinac određeni propisima koji uređuju trgovacka društva,
2. poslovna jedinica poduzetnika iz prethodne točke sa sjedištem u stranoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja te poslovna jedinica poduzetnika iz strane države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi.

Obveza Finansijske agencije na primjenu odredbi Zakona o računovodstvu uređena je člankom 2. stavkom 3. prema kojem su odredbe Zakona o računovodstvu dužne primjenjivati i svaka pravna i fizička osoba koja je obveznik poreza na dobit određena propisima koji uređuju poreze. Međutim, sukladno istom stavku ovi obveznici nisu dužni primjenjivati odredbe Zakona koje uređuju konsolidaciju godišnjih finansijskih izvještaja (članak 16.), reviziju godišnjih finansijskih izvještaja (članak 17.), godišnje izvješće (članak 18.) i javnu objavu (članak 20.).

Finansijska agencija je sukladno članku 3. Zakona o računovodstvu subjekt od javnog interesa odnosno obveznik revizije godišnjih finansijskih izvještaja sukladno članku 20. Zakona o računovodstvu.

Finansijska agencija na dan 31. prosinca 2018. godine ima 100% udjel u trgovackom društvu Fina gotovinski servisi d.o.o. te većinski udjel [56,62%] u Središnjem klirinško depozitarnom društvu.

Fina je obvezna primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15 i NN 120/16), a sukladno članku 4. stavku 3. nije obveznik izrade konsolidiranih finansijskih izvještaja. Okvir Finansijskog izvještavanja Agencije je Zakon o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16 i NN 116/18).

Odlukom o izboru i primjeni računovodstvenih politika (Klasa: 010-01/18-01/5, Ur.broj: 01-18-7), koju je dana 13. prosinca 2018. godine donio Nadzorni odbor, Fina primjenjuje Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja koje je usvojila EU (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama) osim Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 10: Konsolidirani finansijski izvještaji (MSFI 10), kojeg će primjenjivati počevši od 1. siječnja 2019. godine.

Konceptualno određivanje materijalnih granica i cjeline

Načela za konceptualno određivanje sadržaja podrazumijevala su identifikaciju konteksta održivosti u smislu da se primjene one smjernice koje pobliže daju odgovor na koji način Fina doprinosi ili u budućnosti namjerava doprinositi unaprjeđenju ekonomskih, okolišnih i društvenih uvjeta, kretanja i trendova na lokalnoj razini te na koji način se te celine odražavaju na značajne ekonomске, okolišne i društvene utjecaje koji u najvećoj mjeri utječu na definiranje koncepta cjelovitosti (dimenzije područja primjene, granice ili na prakse u prikupljanju informacija, ali i na opravdanost i prikladnost prikazanih informacija).

Za 2018. godinu su odabrane materijalne cjeline i granice na temelju procijenjene važnosti pojedinih cjelina na identificirane dionike, vodeći računa o specifičnosti industrije i poslovnih procesa. Fina interese i očekivanja ključnih skupina svojih dionika (radnici, vlasnici, tijela vlasti, regulatorna tijela) smatra prioritetom pri utvrđivanju rizika održivosti i određivanju njihova utjecaja, a ovo izvješće izrađeno je od strane interne ekspertne skupine u skladu sa zahtjevima GRI standarda.

Profil i značajke izvješća

Financijska agencija prijedlog modela za izradu godišnjeg izvješća o održivosti i cjeline poslovanja sa-

gleđava odabirom konceptualne usklađenosti s GRI standardima (Globalne inicijative za pripremu izvještavanja o održivosti).

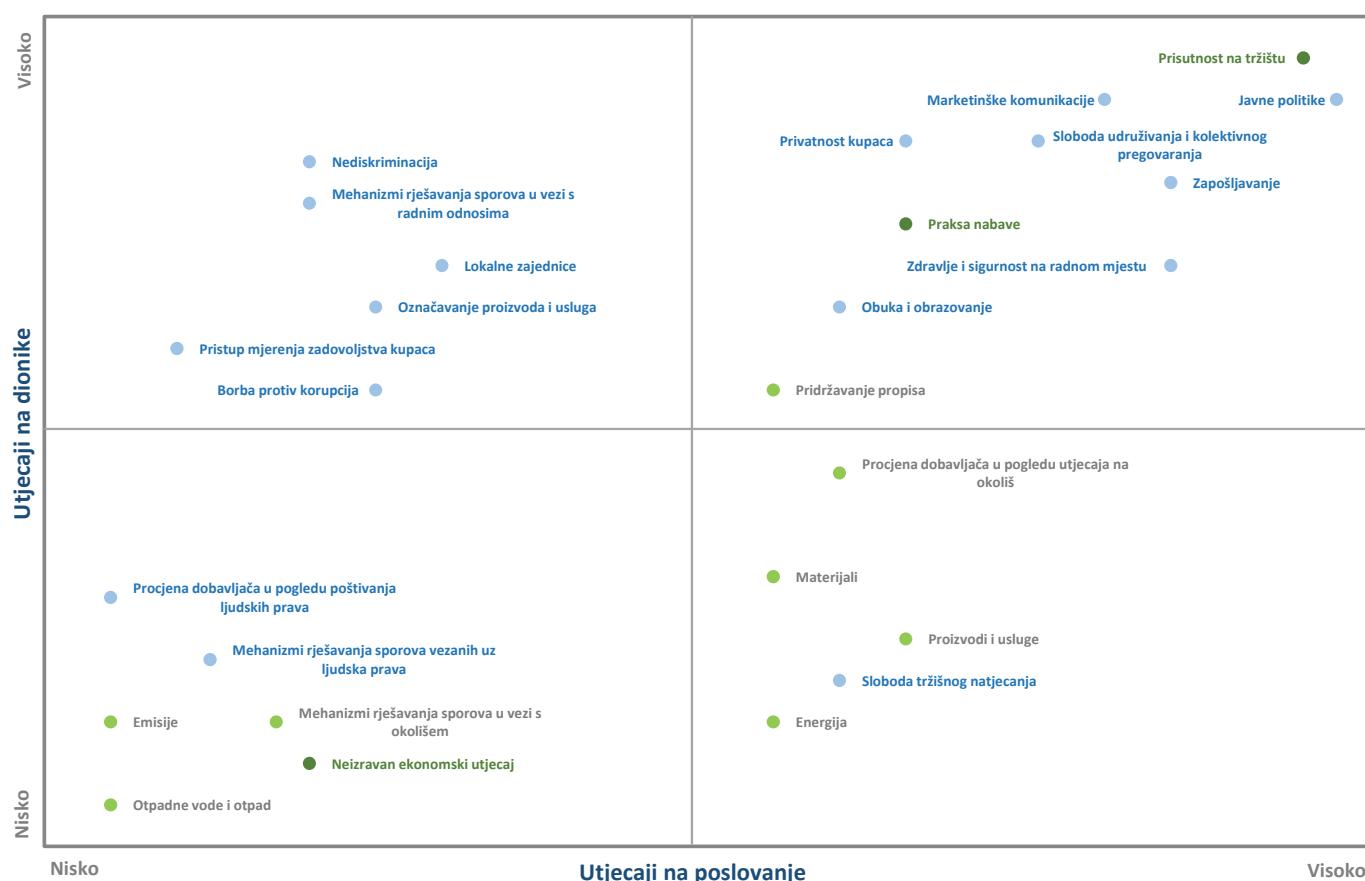
Referentne politike u godini izvještavanja:

- Politika sigurnosti Financijske agencije.
- Politika kvalitete.
- Politika upravljanja rizicima.
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja Financijske agencije.

Referentni certifikati u godini izvještavanja:

- DQS ISO 9001:2015.
- Bureau Veritas ISO 27001:2013.

Prikaz 41: Matrica materijalnosti Fine

Materijalne cjeline prilagođavat će se budućim promjenama vanjskih i poslovnih utjecaja, a sukladno prepoznatim prioritetima održivosti.

Etički kodeks i organizacijski integritet

U Fini postoji nekoliko dokumenata kojima se ure-

đuju pravila primjerenog ponašanja zaposlenika na radnom mjestu, njihove odgovornosti i obveze u odnosu s kolegama, poslovnim suradnicima i klijentima, kao i zaštita njihova dostojanstva. Isti su objavljeni na internoj mreži Fine.

Pravilnikom o postupku i mjerama za zaštitu dosto-

janstva radnika Financijske agencije donesenom dana 27. prosinca 2005. godine, utvrđuju se postupci i mjere, uključujući i preventivne mjere zaštite do stojanstva radnika Financijske agencije te isti strogo zabranjuje uznemiravanje po bilo kojoj osnovi. Sve eventualne pritužbe radnici trebaju prijaviti svojim povjerljivim savjetnicima ili njihovim zamjenicima, koji su imenovani posebnom Odlukom Uprave od 31. srpnja 2015. godine (s izmjenama i dopunama), nakon savjetovanja sa socijalnim partnerom, a čije postupanje je propisano spomenutim Pravilnikom.

Kodeks ponašanja, donesen 24. srpnja 2007. godine, na jednom mjestu objedinjuje jednostavna pravila ponašanja na radnom mjestu.

Svrha njegova donošenja je podizanje standarda u odnosu prema klijentu na još višu razinu i ujednačavanje kvalitete usluge u poslovnicama i svim poslovnim prostorima u kojima Fina posluje.

Dana 29. prosinca 2015. godine (s izmjenom i dopunom 1. veljače 2016. godine), donesen je novi Etički kodeks za radnike Financijske agencije, čija je primjena započela početkom 2016. godine. Svrha Etičkog kodeksa je promicanje etičkih i moralnih načela, vrijednosti, kao i ugradnja načela profesionalne etike u poslovne procese i radno okruženje Fine, kako bi ista postala ustaljeni obrazac ponašanja svih zaposlenika Fine u skladu s etičkim i profesionalnim normama te općeprihvaćenim civilizacijskim vrijednostima.

Također, u skladu s Odlukom Uprave od 1. veljače 2016. godine (s izmjenom i dopunom), nakon savjetovanja sa socijalnim partnerom, imenovani su povjerenici za etiku i njihovi zamjenici, koji podnose kvartalna i godišnja izvješća o provedenim aktivnostima, a početkom godine donosi se i Godišnji plan povjerenika za etiku. Odlukom Uprave od 11. travnja 2016. godine (s izmjenom i dopunom), uz dobivenu suglasnost Sindikata, formirano je i etičko povjerenstvo.

Godišnji plan povjerenika za etiku usmjeren je na nekoliko područja:

- zaprimanje pritužbi za neetično postupanje i pokretanje postupka ispitivanja osnovanosti iste,

- provedbu edukativnih aktivnosti za povjerenike za etiku i njihove zamjenike s ciljem usvajanja specifičnih znanja i vještina bitnih za njihov djelokrug rada,
- ukazivanje na važnost etičkog postupanja i usmjeravanje pažnje na posebno rizične skupine djelatnika kroz provedbu različitih promotivnih aktivnosti na razini Fine.

Tijekom 2018. godine radilo se na promicanju etičkog postupanja u međusobnim odnosima radnika Fine. Navedeno je postignuto provedbom različitih edukativno-promotivnih aktivnosti kroz koje je ukazano na različite teme vezane uz etičnost poslovanja i međuljudske odnose na razini Fine. U tu svrhu u 2018 godini provedena je radionica „Primjenjivost ravnoteže poslovnog – privatnog u poslovnom okružju“. Radi ukazivanja na važnost solidarnosti održana je radionica „Udomiteljstvo je li to za mene?“ te su osigurana rabljena računala u domljenoj djeci.

U sklopu godišnjeg plana rada Povjerenika za etiku, održana je radionica „Uspjeh i produktivnost“ na kojoj se radnike s invaliditetom osvijestilo o tome što je bitno za postizanje uspjeha na radnom mjestu, kao i što nam je sve neophodno da bi naša radna produktivnost bila na što višem nivou. U ovom kontekstu sudionici su ujedno podijelili svoje zadovoljstvo radom u Financijskoj agenciji, ali su i dali svoje ideje na koji način bi se mogli stvoriti još bolji uvjeti za bolju radnu učinkovitost.

U sklopu programa uvođenja u posao koji se provodi za pripravnike i osobe na stručnom osposobljavanju, a po potrebi i za druge zaposlenike, prezentiraju se standardi ponašanja u Fini koji podrazumijevaju kratak osvrt na svaki od navedenih dokumenata uz navođenje praktičnih primjera. U 2018. godini osmisili smo i kreirali edukaciju za Povjerenike za etiku i njihove zamjenike pod nazivom „Vještina medijacije u postupku rješavanja pritužbi za neetično postupanje“. U sklopu radionice sudionici su razvijali vještine medijacije koje mogu primjenjivati u rješavanju kako slučajeva povrede Etičkog kodeksa tako i rješavanju drugih sukoba koji se mogu pojavit u radnoj sredini.

EKONOMSKA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI

Dobavljački lanac i procedure postupanja

496 postupaka nabave u 2018. godini [+22% u odnosu na 2017. godinu]

U izvještajnoj godini evidentirana su 82 nova dobavljača, a njihov udio iznosi 6% od ukupno realizirane vrijednosti plana nabave.

Novi dobavljači uredno su izvršili predmete nabave tijekom 2018. godine, a od ukupno realizirane vrijednosti plana nabave u 2018. godini 97% se odnosi na dobavljače sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Dokumentacija o nabavi tijekom izvještajne godine sadržavala je „klauzulu integritet“ ili „izjavu o integritetu“ (ovo potonje u postupcima nabave roba i usluga čija je procijenjena vrijednost 6,0 milijuna kuna, odnosno u postupcima nabave radova čija je procijenjena vrijednost 12,0 milijuna kuna) sukladno Antikorupcijskom programu Vlade RH. Prihvaćanjem „klauzule integritet“ odnosno potpisivanjem „izjave o integritetu“ ponuditelji jamče korektnost u postupku kao i izostanak bilo kakve zabranjene prakse u vezi s postupkom nabave (radnja koja je korupcija ili prijevara, nuđenje, davanje ili obećavanje neke ne-prilične prednosti koja može utjecati na djelovanje nekog zaposlenika), izražavaju suglasnost s provedbom revizije cijelog postupka od strane neovisnih stručnjaka te prihvaćaju odgovornost i određene sankcije uključujući i bezuvjetni otkaz ugovora ukoliko se krše pravila. Neprihvaćanje navedenog čini razlog za odbijanje ponude.

Dokumentacija o nabavi tijekom izvještajne godine sadržavala je, sukladno Zakonu o javnoj nabavi (NN 120/2016 dalje: ZJN), obvezu dokazivanja neosuđivanosti za sljedeća kaznena djela:

- a) sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, na temelju:
- članka 328. (zločinačko udruženje) i članka 329. (počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja) Kaznenog zakona,
- članka 333. (udruživanje za počinjenje kaznenih djela), iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11 i 143/12).

- b) korupciju, na temelju:

- članka 252. (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 253. (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 254. (zlouporaba u postupku javne nabave), članka 291. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 292. (nezakonito pogodovanje), članka 293. (primanje mita), članka 294. (davanje mita), članka 295. (trgovanje utjecajem) i članka 296. (davanje mita za trgovanje utjecajem) Kaznenog zakona,
- članka 294.a (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 294.b (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 337. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 338. (zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti), članka 343. (protuzakonito posredovanje), članka 347. (primanje mita) i članka 348. (davanje mita) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11 i 143/12).

- c) prijevaru, na temelju:

- članka 236. (prijevara), članka 247. (prijevara u gospodarskom poslovanju), članka 256. (utaja poreza ili carine) i članka 258. (subvencijska prijevara) Kaznenog zakona,
- članka 224. (prijevara), članka 293. (prijevara u gospodarskom poslovanju) i članka 286. (utaja poreza i drugih davanja) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11 i 143/12).

- d) terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, na temelju:
- članka 97. (terorizam), članka 99. (javno poticanje na terorizam), članka 100. (novačenje za terorizam), članka 101. (obuka za terorizam) i članka 102. (terorističko udruženje) Kaznenog zakona,
  - članka 169. (terorizam), članka 169.a (javno poticanje na terorizam) i članka 169.b (novačenje i obuka za terorizam) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11 i 143/12).
- e) pranje novca ili Financiranje terorizma, na temelju:
- članka 98. (Financiranje terorizma) i članka 265. (pranje novca) Kaznenog zakona,
  - članak 279. (pranje novca) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11 i 143/12).
- f) dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima, na temelju:
- članka 106. (trgovanje ljudima) Kaznenog zakona

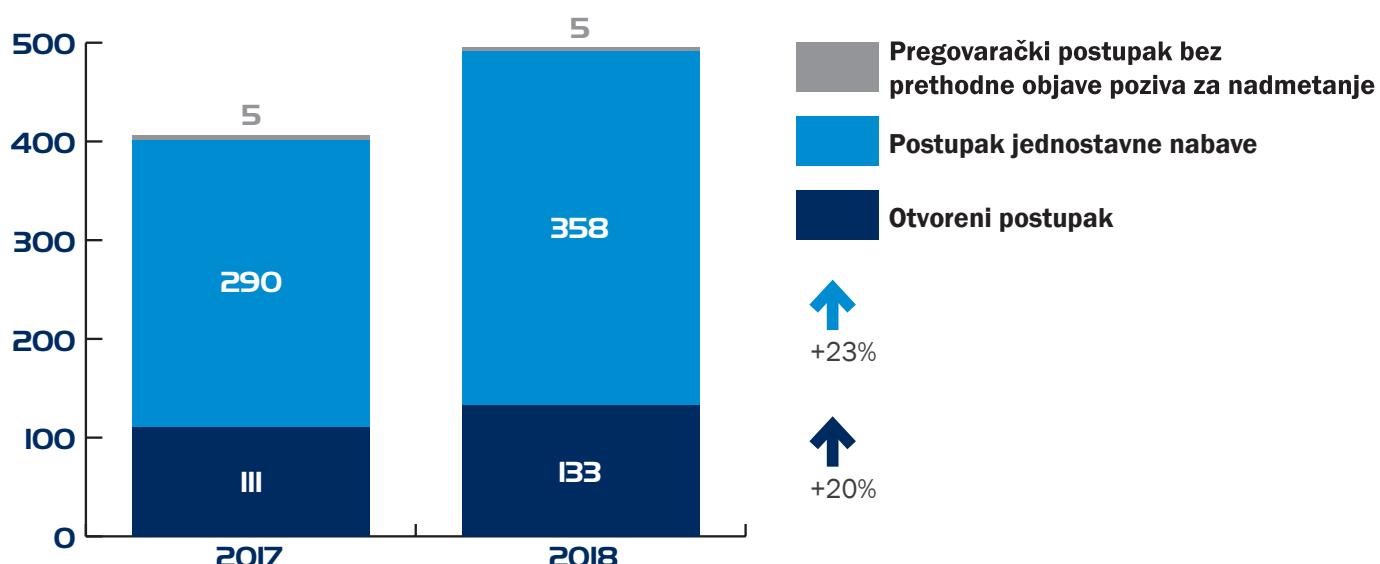
- članka 175. (trgovanje ljudima i ropstvo) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11 i 143/12),

ili za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

Naprijed navedenu neosuđivanost dokazuje gospodarski subjekt i osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora tog gospodarskog subjekta. Naprijed navedena osuđivanost je razlog za odbijanje ponude.

Vezano uz zaštitu okoliša, tijekom izvještajne godine u pojedinom postupcima nabave, gdje je to bilo primjерeno, dokumentacijom o nabavi propisano je kako ponuditelji moraju biti ISO 14001 certificirani, što podrazumijeva da svojim poslovnim procesima upravljaju u skladu s načelima zaštite okoliša.

Prikaz 42: Broj i struktura postupaka nabave

U postupcima nabave, kao dokaz sposobnosti, odnosno poštivanja radnih prava traženo je uvjerenje/potvrda ovlaštene institucije o provedenom osposobljavanju za rad na siguran način za stručnjake koji će biti uključeni u izvršenje predmeta nabave te certifikat kojim se dokazuje da ponuditelj ima uveden sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu, a sve temeljem i sukladno propisima iz područja radnog prava.

Sukladno ZJN-u, dokumentacije o nabavi sadržavale su uvjete sposobnosti koje gospodarski subjekt mora ispuniti. Također, sadržavale su i razloge isključenja gospodarskog subjekta (osuđivanost za naprijed navedena kaznena djela i nepodmirene obveze po osnovi poreza i doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje). Posljedica nedokazivanja prethodno navedenog je odbijanje ponude.

Sukladno članku 313. st. 2. ZJN-a koji propisuje da je javni naručitelj obvezan kontrolirati da li je izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranoj ponudi, Fina je obavljala propisanu kontrolu.

U izještajnoj godini velika većina ugovora o nabavi izvršena je uredno. U pojedinim slučajevima utvrđena su određena odstupanja od ugovorenih uvjeta te je pisanim putem pozivana druga ugovorna strana na usklađenje s ugovorom.

U cilju što bolje kontrole izvršenja ugovora o nabavi, dana 13. lipnja 2016. godine donesena je i Procedura za ocjenjivanje izvršitelja ugovora o nabavi temeljem koje se ocjenjuje svaki ugovor o javnoj nabavi te se negativno ocijenjene ponuditelje na propisani način sankcionira, a 13. travnja 2017. godine ista je dorađena sukladno preporukama vanjskog audita.

Dana 21. studenoga 2016. godine donesena je Procedura upravljanja auditom dobavljača, a cilj procedure je provjera certificiranih sustava auditirane tvrtke (u slučaju kad tvrtka ima neki certificirani sustav upravljanja) ili samo određenih dijelova koji su ključni za međusobno poslovanje. Vezano za na-

vedeno, treba uzeti u obzir da Fina, kao obveznik primjene ZJN-a, prije sklapanja ugovora o nabavi provodi postupak nabave tijekom kojega traži od gospodarskog subjekata da dokaže nepostojanje razloga isključenja (neosuđivanost, podmirenje dosjelih obveza po osnovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje) te sposobnost (pravnu i poslovnu, Financijsku, tehničku i stručnu uključujući razne certifikate, usklađenost s normama i sl.).

Fina namjerava provoditi audit posebice tijekom dugotrajnijih ugovornih odnosa, odnosno onih čiji je predmet od vitalne važnosti za Finu.

U gotovo svim postupcima nabave, pored obveznih dokaza (o neosuđivanosti, o podmirenim dosjelim obvezama po osnovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, o upisu u odgovarajući registar), tražen je barem jedan dokaz tehničke i stručne sposobnosti.

Osim popisa uredno izvršenih ugovora s potvrdoma druge ugovorne strane, prilikom nabave roba, usluga i radova tražena je odgovarajuća stručna sposobnost osoba koje će izvršavati predmet nabave (stručna spremna, certifikati, iskustvo u radu na istim ili sličnim poslovima/projektima), ISO certifikati (najmanje oni koje posjeduje naručitelj, a po potrebi i drugi kao već spomenuti ISO 14001) te dokaz usklađenosti robe s određenim normama.

Fina je tijekom izještajne godine postupala sukladno članku 80. ZJN-a te je na svojim internetskim stranicama i u dokumentacijama o nabavi navodila popis gospodarskih subjekata s kojima je u sukobu interesa, odnosno s kojima ne smije sklapati ugovore o javnoj nabavi. Tijekom 2018. godine bila su četiri gospodarska subjekta s kojima je Fina bila u sukobu interesa.

U izještajnom razdoblju nije bilo značajnijih neizravnih ekonomskih utjecaja na poslovanje i dionike Financijske agencije.

Izravno stvorena i distribuirana ekonomска vrijednost

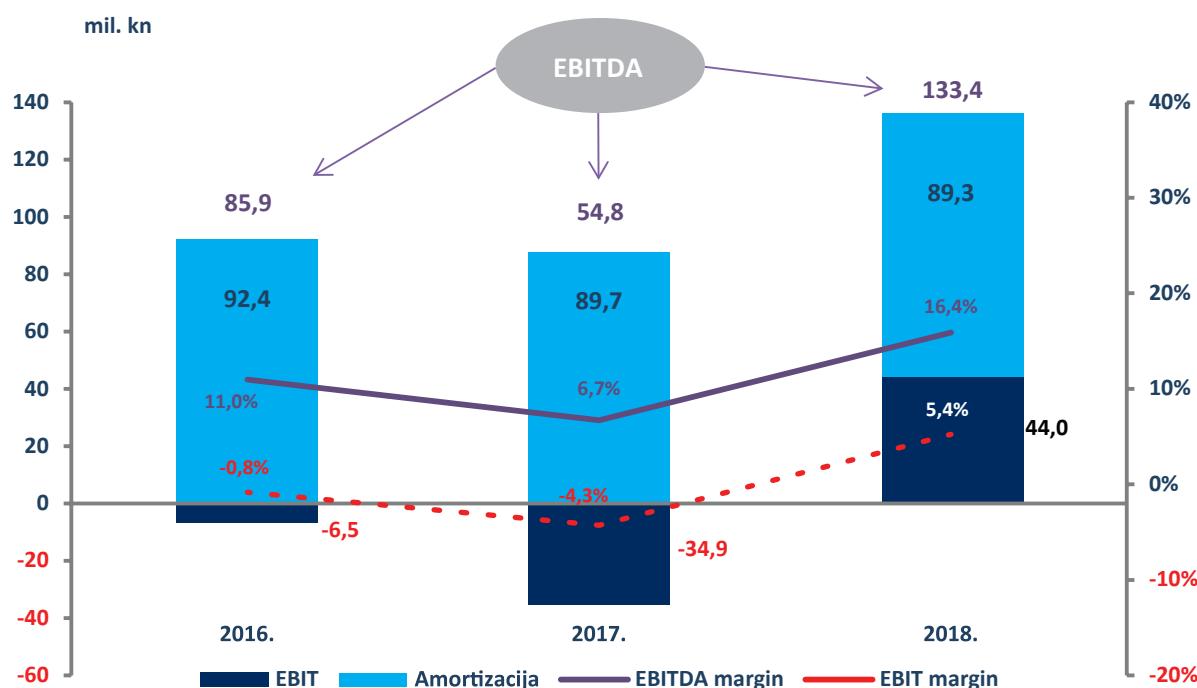
Prema finansijskim značajkama poslovanja u izvještajnoj godini, izravno stvorena ekonomска vrijednost iznosi 812,6 milijuna kuna, dok distribuirana ekonomска vrijednost iznosi 785,9 milijuna kuna pa rezultat zadržane ekonomске vrijednosti iznosi 26,8 milijuna kuna.

Pokazatelji poslovanja za 2018. godinu ukazuju da je povećanje prihoda Fine u 2018. godini rezultiralo povećanjem prihoda po zaposlenom za 11%, a ostvarena ekonomičnost poslovanja bilježi povećanje od 2% u odnosu na 2017. godinu. EBIT (dobit prije kamata i poreza) iznosi 44,0 milijuna kuna, dok EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) iznosi 133,4 milijuna kuna i veća je za 143% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Prikaz 43: Izravno stvorena i distribuirana ekonomска vrijednost

Ekonomska vrijednost (000 kn)	2017.	2018.
Izravno stvorena ekonomска vrijednost	817.747	812.645
POSLOVNI PRIHODI	770.723	803.099
OSTALI PRIHODI	47.024	9.546
Distribuirana ekonomска vrijednost	809.446	785.888
TROŠKOVI POSLOVANJA	444.248	452.743
TROŠKOVI PLAĆA I DOPRINOSA	363.977	330.951
ULAGANJA U ZAJEDNICU	1.222	2.194
Zadržana ekonomска vrijednost	8.301	26.757

Prikaz 44: Trend kretanja EBIT i EBITDA po godinama

Fina na dan 31. prosinac 2018. godine nema kreditnih zaduženja.

Fina ne koristi državna jamstva.

Kao društveno odgovorna institucija, Fina nastoji podržati inicijative pojedinaca i institucija u području unaprjeđenja kvalitete života te razvoja gospodarstva i društva u cjelini.

Donacijama i sponzorstvima Fina podupire gospodarske, obrazovne, znanstvene i kulturne projekte kao i projekte očuvanja i zaštite okoliša te projekte važne za lokalne zajednice u kojima poslujemo. Pri izboru projekata koje podržava, Fina daje prednost onima koji imaju koristi za širu društvenu zajednicu i zadovoljavaju potrebe većeg broja članova društva.

Područja djelovanja u kojima će se projekti i inicijative podržavati utvrđuju se u godišnjem poslovnom planu donacija i sponzorstva, a postupak i kriteriji za dodjelu donacija i sponzoriranja programa i/ili projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i druge organizacije civilnog društva uređeni su Pravilnikom o postupcima i kriterijima dodjele donacija i sponzoriranja udruga i drugih organizacija civilnog društva u Financijskoj agenciji.

Fina je tijekom 2018. godine realizirala 92% donacija kroz humanitarno djelovanje i unaprjeđenje kvalitete života te 8% donacija u kulturno područje djelovanja.

U segmentu realiziranih sponzorstava, Fina je tijekom 2018. godine realizirala:

- dva iz područja **ekologije i očuvanja okoliša** [Mi smo prijatelji čistog životnog okoliša i Plava vreća u 2018. godini],
- 22 sponzorstva iz područja **gospodarstva** [HUP, Tehno škola, "e-biz 2018", 10. konferencija HIR-a, 18. KHDK, Zagreb Goverment Jam, Porezna i mirovinska budućnost, Hrvatska kakvu trebamo, Pirocijada 2018. godine, 20. sajam gospodarstva u Zaprešiću, konferencija MAGROS 2018., Tjedan karijera 2018., 26. savjetovanje Hrvatskog društva ekonomista, 8. Hrvatski maloprodajni forum, 50. Savjetovanje hrvatskih arhivista, konferencija CORP2IN 2018., 6. Međunarodna kontroling konferencija, sponzoriranje projekata Organizatora, sponzorstvo kviza "Krško je znanje", "Croma Smart StartUp" i sponzorstvo za Nagrade najboljim hrvatskim poduzetnicima],

tva ekonomista, 8. Hrvatski maloprodajni forum, 50. Savjetovanje hrvatskih arhivista, konferencija CORP2IN 2018., 6. Međunarodna kontroling konferencija, sponzoriranje projekata Organizatora, sponzorstvo kviza "Krško je znanje", "Croma Smart StartUp" i sponzorstvo za Nagrade najboljim hrvatskim poduzetnicima],

- 11 sponzorstva iz područja **kulture** [Sponzoriranje 10. mađarskog bala, 4. Dani ICARUS konferencije, Međunarodna izložba karikatura u Sisku "MIKS 18", Dani pobjede i domovinske zahvalnosti, 303. Sinjska alka, sponzorstvo tjedna kajkavske kulture i Festival kajkavskih popevki, Špancirfest 2018., manifestacija 53. Vinkovačke jeseni, izložba "Ukradena baština", 70. obljetnica opće deklaracije o ljudskim pravima UN-a i "Želim život"],
- 10 sponzorstva iz područja **obrazovanja** [natjecanje EBEC Challenge Zagreb, projekt "Business Matchmaker", projekt DUMP DAYS, "App Start Contest", sponzoriranje Brošure, simpozij „Neurofibromatoza tip 1“, virtualni Dani karijera i znanja, međunarodna konferencija "International Conference on Smart Systems and Technologies 2018.", brukošijada 2018. i "Soft Skills Academy" radionica] i
- 12 iz područja **sporta** [Rukometni klub Borovo, Uskršnji konjički turnir, rukometna utakmica u Vukovaru, 45. sportski susret, ŠRU Ribič Vukovar, Nogometni klub Ban Jelačić Vukovina, 14. Varaždinski kajak kanu maraton, 3. Feeder kup, HNK "VUKOVAR 1991", HNK "Mitnica" Vukovar, Stolnoteniski klub TIS i ŽRK Vukovar 2018.].

Uz donacije novčanih sredstava, Fina donira informatičku i drugu opremu te na taj način pomaže i osigurava informatičku podršku institucijama koje to ne mogu ostvariti iz vlastitih sredstava.

Uvjeti za dodjeljivanje sponzrostava i donacija kao i popis svih primatelja u 2018. godini objavljeni su na Fininoj internetskoj stranici.

Finansijska pomoć koju je Fina primila od vlada

Finansijska agencija je u 2018. godini zaprimila državnu potporu u okviru subvencija iz EU u visini od 12,6 milijuna kuna za projekte ePoslovanje i ePristojbe. Državne potpore (prihodi od EU fondova) se priznaju u račun dobiti i gubitka na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem subjekt priznaje kao rascrte odnosne troškove za čije su pokriće potpore namijenjene.

Ljudski potencijali i minimalna plaća

Prosječna isplaćena bruto plaća po radniku temeljem sati rada u Fini za 2018. godinu iznosi 8.892 kune i veća je za 3% u odnosu na utvrđenu prosječnu isplaćenu bruto plaću u 2017. godini.

Prosječna isplaćena neto plaća po radniku temeljem sati u Fini za 2018. godinu iznosi 6.520 kuna i veća je za 2% u odnosu na utvrđenu prosječnu isplaćenu neto plaću u 2017. godini.

OKOLIŠNA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI

Materijali

Troškovi materijala (materijal za uredsko poslovanje, mikrofilm, blagajničko-trezorsku opremu i sl.) u 2018. godini su 13% manji u odnosu na troškove 2017. godine, a u strukturi ukupnih rashoda Fine sudjeluju s 1%.

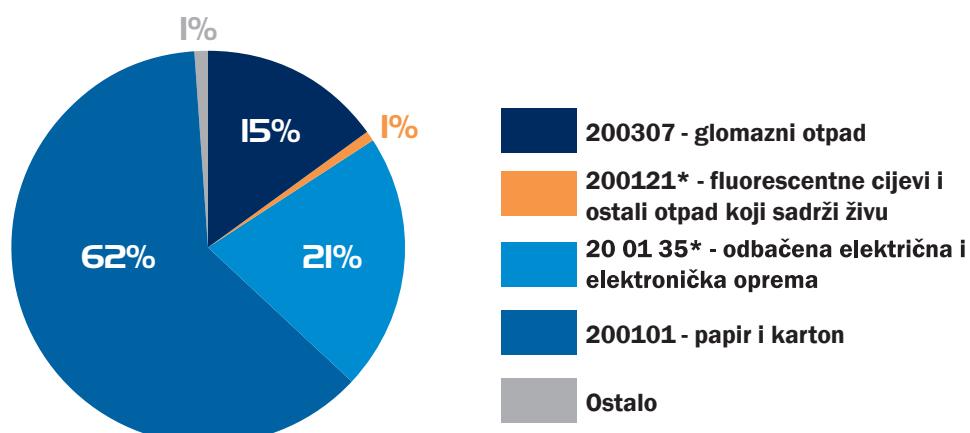
Zbrinjavanje otpada se u Financijskoj agenciji provodi u skladu s procedurama i radnim uputama o gospodarenju i zbrinjavanju otpada putem ovlaštenih tvrtki koje za to posjeduju dozvolu Ministarstva zaštite okoliša i energetike te je u zadanom roku putem baze ROO (Registar onečišćavanja okoliša) izvršena dostava podataka o vrstama i količinama otpada te ispustima u zrak.

Financijska agencija je za 2018. godinu u ROO prijavila 89,435 tona otpada, a zbog lokacije arhivskog centra i velike količine papirne dokumentacije najveći broj otpada bilježi lokacija Vrtni put u Zagrebu.

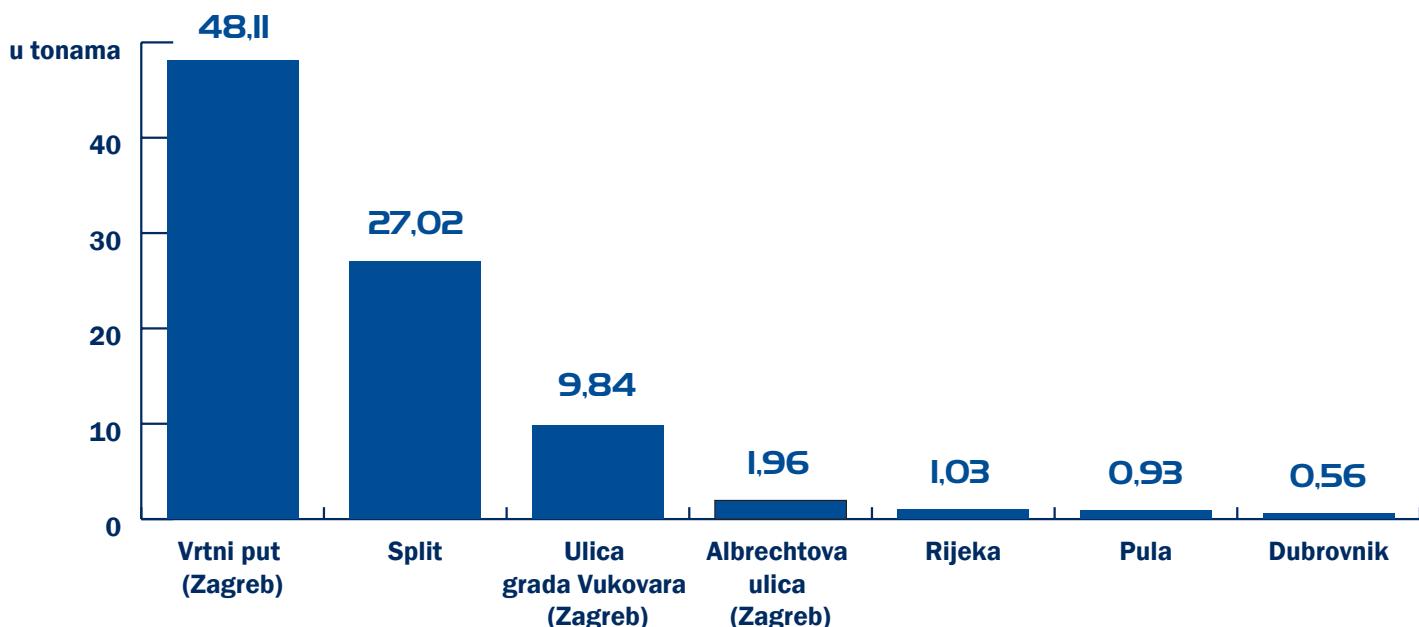

Pregled najzastupljenijih količina otpada prema ključnom broju pojedinog otpada u 2018. godini je prikazan u nastavku.

Prikaz 45: Struktura otpada prema ključnim kategorijama

Prikaz 46: Količina otpada prema lokaciji

Troškovi za zaštitu okoliša u 2018. godini za odvoz i zbrinjavanje opasnog otpada (kemikalija) iznose 2.700 kuna, dok za potrebe redovnog održavanja i ultrazvučnog mjerjenja nepropusnosti plina na sustavima za gašenje požara na lokacijama Fine u Zagrebu (Ulica grada Vukovara 70 i Koturaška 43) i sistemskim prostorima na lokaciji Fine u Zaboku iznose 121.085 kuna.

Sukladno članku 26. Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 129/12, 97/13), u 2018. godini izvršeno je mjerjenje emisije onečišćavanja na 16 lokacija Finansijske agencije, a rezultati mjerjenja dostavljeni su nadležnoj instituciji. Troškovi za navedena mjerjenja

emisija iznose 21.450 kuna.

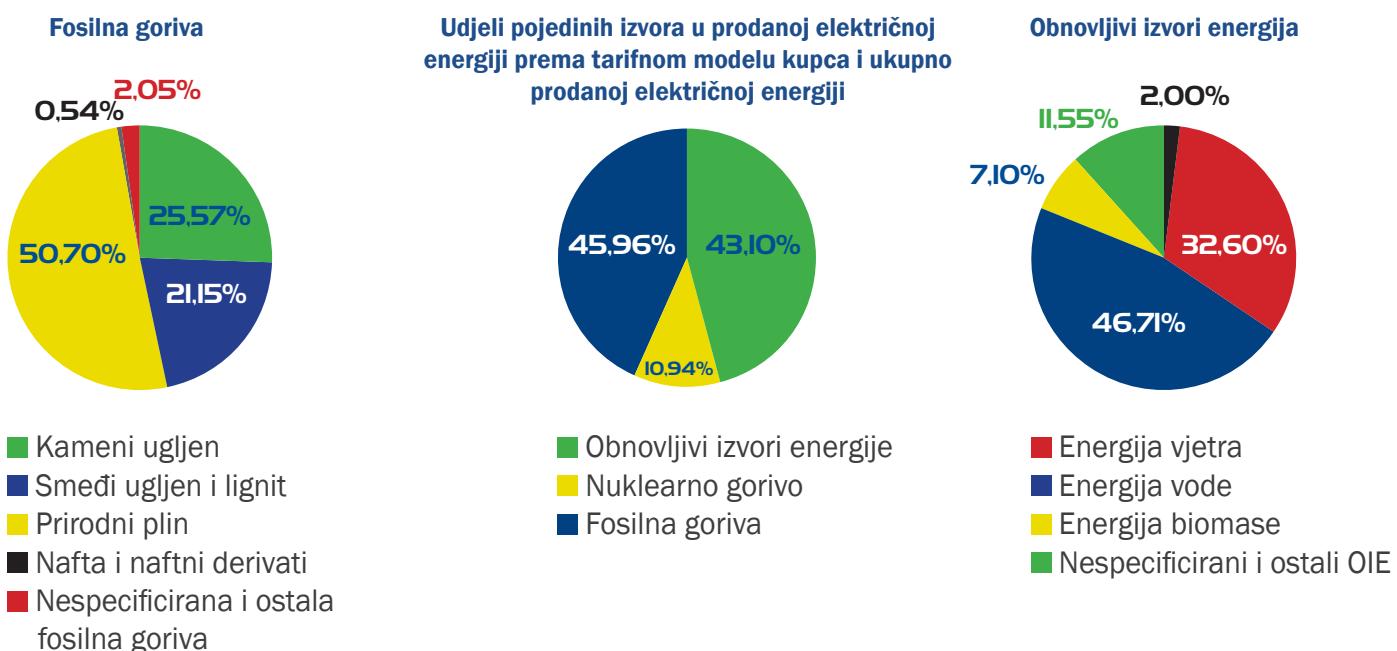
Energija

Troškovi energije (struja, plin, gorivo i sl.) Fine u 2018. godini su za 9% veći u odnosu na troškove 2017. godine, a u strukturi ukupnih rashoda Fine sudjeluju s 2%.

Sukladno izvješćima Ugovornih dobavljača energije, udio potrošnje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije iznosi 43% od ukupno proizvedene električne energije u RH.

Prikaz 47: Struktura udjela izvora električne energije

Izvor: <http://www.hep.hr/elektra/trziste-elektricne-energije/izvori-elektricne-energije/1553>

Na bazi dostupnih podataka za 2018. godinu, potrošnja električne energije u Fininim poslovnicama u Hrvatskoj je iznosila 14.008.800 kWh, od čega je ukupna potrošnja isporučena iz obnovljivih izvora energije sukladno sklopljenom Ugovoru o isporuci električne energije. Smanjenje ukupne potrošnje električne energije u odnosu na 2017. godinu rezultat je mjera energetske učinkovitosti koje se provode od 2015. godine.

Kao početak procesa planiranja i korištenja dobre prakse, Financijska agencija provodi sustavno praćenje gospodarenja energijom na razini cijele Hrvatske za svoje poslovne objekte te dobivene podatke putem aplikacije ISGE dostavlja APN-u. Kao potvrdu za ažurno obavljanje obveza, APN je Fini dao pozitivnu ocjenu za aktivnosti vezano za unos računa, praćenje i za poduzete mјere za unaprjeđenje energetske učinkovitosti u Fini.

Smanjenje emisija stakleničkih plinova

Sukladno Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i temeljem Kyoto protokola o smanjenju emisije CO₂ i Direktivama EU (Delegirana uredba Komisije (EU) br. 244/2012 od 16. siječnja 2012. godine o dopuni Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća o energetskim svojstvima zgrada utvrđivanjem usporednog metodološkog okvira za izračunavanje troškovno optimalnih razina za minimalne zahtjeve energetskih svojstava zgrada i dijelova zgrada (značajno za EGP) za korištenje energetski učinkovite opreme)), 2015. godine Fina je započela sa zamjenom postojeće opreme za KGVH s energetski učinkovitijom opremom.

Tijekom izvještajne godine na sedam lokacija Fine zamijenjeni su rashladnici vode [Osijek, Varaždin, Ludbreg i dvije lokacije u Zagrebu] i kompletan sustav grijanja i hlađenja na dvije lokacije Fine [Sesvete i Zaprešić], započeta je priprema kotlovnica za

zamjenu energenata [lož ulje] sa plinskim gorivima ili omogućavanje prelaska na dizalice topline te zamjena rasvjete energetski učinkovitijom na lokacija ma Fine u Našicama, Vinkovcima, Vukovaru i Poslovni ci 4 u Zagrebu.

Otpadne vode

Finančna agencija u svom poslovnom procesu nije proizvođač značajnih količina tehnološke vode pa sve proizvedene količine se nakon neutralizacije odvode u komunalnu odvodnju. Sanitarne i atmosferske otpadne vode se odvode zasebno, tamo gdje su predviđene komunalno izvedenim instalacijama. U područjima s mješovitom odvodnjom otpadnih voda nakon skupljanja u zajednički šahrt se odvode zajedno, a tamo gdje su komunalni sustavi odvojeni odvode se odvojeno.

Pridržavanje propisa i sankcije

U 2018. godini obavljen je jedan inspekcijski nadzor inspektora zaštite okoliša na lokaciji Fine u Požegi i bez utvrđenih nedostatka u načinu vođenja i praćenja stanja sa otpadom.

Financijska agencija uredno provodi usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša te nije bilo evidentiranih novčanih kazni kao niti nenovčanih sankcija.

Dobavljači koji su provjereni pomoću kriterija utjecaja na okoliš

Upitnici za procjenu dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš nisu korišteni, ali su vezano uz zaštitu okoliša korišteni neki drugi ZJN-om dopušteni mehanizmi pa je tako tijekom izvještajne godine u postupcima nabave gdje je opseg radova obuhvaćao rad s tvarima koje ugrožavaju okoliš, dokumentacijom o nabavi propisano kako ponuditelji moraju biti ISO 14001 certificirani, a što podrazumijeva da svojim poslovnim procesima upravljaju u skladu s načelima zaštite okoliša.

Nadalje, u postupku nabave fotokopirnog papira kao kriterij odabira ponude, uz cijenu, propisan je i ekološki kriterij sukladno Nacionalnom akcijskom planu za zelenu javnu nabavu Ministarstva zaštite okoliša i prirode (Mjerila za prioritetne skupine proizvoda: Papir za ispis i kopiranje) pri čemu proizvodnja papira mora biti obavljena na način da osigura minimalno onečišćenje okoliša, zraka i vode tijekom proizvodnje, a količina opasnih tvari mora biti smanjena (elementarni klor) te papir mora biti proizveden iz održivih izvora sirovine.

Kao dokaz navedenoga, u ponudi je morao biti priložen dokaz da je proizvod prijavljen na EU Ecolabel web stranici <http://ec.europa.eu/ecat/category/en/3/copying-and-graphic-paper> kao certificiran te označen odgovarajućim brojem licence koji korespondira sa proizvodom navedenim u ponudi.

Također, u postupku nabave električne energije kao kriterij odabira ponude, uz cijenu, bio je propisan i ekološki kriterij u okviru električne energije iz obnovljivih izvora energije.

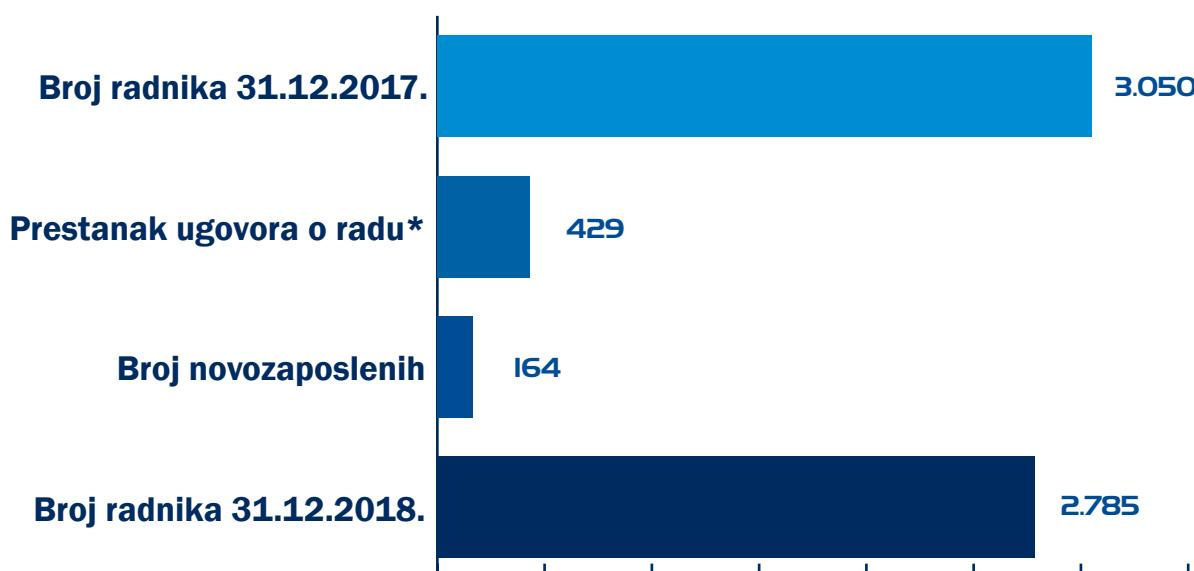

DRUŠTVENA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI

Fluktuacija zapošljavanja u Fini

U razdoblju od 31. prosinca 2017. do 31. prosinca 2018. godine broj radnika u Fini se smanjio za 9% kao posljedica provedenog plana zbrinjavanja [*iskazan prestanak ugovora o radu obuhvaća otišli broj radnika]. Tijekom 2018. godine je ukupno zapošljen 164 radnika.

Prikaz 48: Broj novozaposlenih i prestanaka ugovora o radu

Već dugi niz godina, tradicija Fine je zapošljavanje osoba s invaliditetom koje se posebno prate i u okviru Savjetovališta.

Inicijalno na telefonskoj centrali su zapošljavane slijepi i slabovidne osobe, dok su na drugim radnim mjestima osobe s invaliditetom zapošljavane u skladu s obrazovnim profilom, kompetencijama i potrebama poslodavca, uzimajući u obzir psihofizičko stanje svake pojedine osobe.

Osim osoba s invaliditetom, Fina kao socijalno osjetljiv poslodavac, ima zaposlene i osobe koje imaju „smanjenu radnu raspoloživost” (potkrijepljeno određenom medicinskom dokumentacijom/rješenjem HZMO-a ili utvrđeno neposrednim promatraњem poslodavca) te koje su, u skladu s tim, raspoređene na odgovarajuće poslove sukladno preostaloj radnoj sposobnosti.

Na taj način, radnicima kojima je radna sposobnost trajno ili privremeno umanjena, pruža se mogućnost

da uz podršku članova stručnog tima Savjetovališta lakše prevladaju svoje probleme te se prilagode zahtjevima radnog mjesto.

O jednakom postupanju i promicanju različitosti na radnom mjestu, svjedoči i podatak, da je na dan 31. prosinac 2018. godine u Fini bilo zaposleno 2,2% osoba s invaliditetom.

Povlastice zaposlenika

Odlukom Uprave od 14. svibnja 2014. godine (s izmjenama i dopunama), donesen je Katalog radnih mesta, temeljem kojeg radnici mogu biti raspoređeni na različite razine unutar pojedinog radnog mesta u skladu sa sistematizacijom radnih mesta u odgovarajućoj organizacijskoj jedinici.

Svako radno mjesto u Katalogu ima utvrđen odgovarajući broj razina ovisno o njegovoj svrsi, zadacima i odgovornostima te potrebnim znanjima i kompetencijama, a za svaku razinu radnih mesta određeni su platni razredi (Lista univerzalnih platnih razreda čini sastavni dio Kolektivnog ugovora).

Sustav plaća s mogućnošću platežnog i pozicijskog napredovanja motivira zaposlenike u ostvarivanju zadanih ciljeva. Na temelju procjene radnog učinka rukovoditelji mogu zaposlenike predložiti za napredovanje unutar platnih razreda radnog mesta i za napredovanje na višu razinu u okviru radnog mesta.

Sustavom plaća obuhvaćena su sva radna mjesta izuzev predsjednika i članova Uprave, kojima se plaća utvrđuje ugovorima koje sklapa Nadzorni odbor.

Ostali oblici nagrađivanja zaposlenika

Svi radnici u Fini imaju pravo na sljedeće beneficije:

- plaćeni sistematski pregled za sve zaposlenike (u pravilu svake dvije godine),
- godišnji odmor definiran Kolektivnim ugovorom dulji od utvrđenog Zakonom,
- kolektivno osiguranje od nezgoda,
- pravo na plaćeni dopust u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom (npr. prilikom sklapanja braka, rođenja djeteta, selidbe, smrti članova obitelji i sl.),
- pravo na slobodni dan u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom (npr. prilikom prenatalnog pregleda, darivanja krvi, prekovremenog rada i sl.),
- pravo na jednodnevnu novčanu pomoć u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom,
- regres,
- dar u naravi za Uskršnje blagdane,
- godišnju nagradu (božićnicu) u visini polovice najvišeg neoporezivog iznosa prigodne nagrade prema poreznim propisima,
- uplatu u dobrovoljnu mirovinsku štednju, odnosno Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Fine,
- poslodavac radnicima koji imaju djecu u dobi do 15 godina isplaćuje dar za Božić/Sv. Nikolu.

Radnici Fine mogu dobiti sljedeće oblike novčanih nagrada:

- uvećanje osnovne plaće do 20% za postignute iznadprosječne rezultate rada,
- nagradu za provedenu inovaciju i racionalizaciju te nagradu za postignute rezultate na projektima,
- jubilarnu nagradu za dugogodišnji neprekinuti rad kod poslodavca.

U slučaju otkazivanja ugovora o radu nakon dvije godine neprekinutog rada, osim iz razloga uvjetovanih ponašanjem te u situacijama kada je primjerice radnik pretrpio ozljedu na radu odnosno prebolio profesionalnu bolest, a kada nakon završenog liječenja nije vraćen na rad, kao i u slučajevima umirovljenja radnika, predviđena je isplata otpremnine u skladu s Kolektivnim ugovorom.

U skladu s praksom redovite brige o zdravlju zaposlenih, poslodavac je u 2017. godini pribavio uslužu sistematskog pregleda koji je u primjeni do

1. ožujka 2018. godine odnosno police dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, koja uključuje sistematski, specijalistički pregled i dijagnostiku.

Rodiljni dopust

Temelj za ostvarivanje prava na rodiljni i roditeljski dopust je Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama (NN 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17; dalje u tekstu: Zakon).

Tijekom 2018. godine radnici Fine su po ovoj osnovi koristili:

- rodiljni dopust (članci 9., 12., 15. i 17. Zakona),
- roditeljski dopust (članak 9., 13., 14., 15. i 17. Zakona),
- stanku za dojenje djeteta i dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete (članak 19. Zakona).

U 2018. godini je 5% radnika Fine koristilo prava po osnovi ovog Zakona.

Obavještavanje o značajnim promjenama u poslovanju

Dana 1. travnja 2014. godine, između Financijske agencije i socijalnog partnera Nezavisnog sindikata „Solidarnost“ sklopljen je posljednji važeći Kolektivni ugovor za radnike Financijske agencije. Isti je obuhvatio nekoliko izmjena pa je u 2016. godini sklopljen III Dodatak [primjena sklopljenog Ugovora traje do 31. prosinca 2017. godine], u 2017. godini su sklopljeni IV, V i VI Dodatak te u 2018. godini VII Dodatak kojim je regulirana uplata premije u dobrovoljni mirovinski fond za radnike Fine.

Obzirom da kod Poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, Poslodavac i Sindikat suglasno su utvrdili da sindikalni povjerenik preuzme sva prava i obveze radničkog vijeća koje za njega proizlaze iz Zakona o radu i Kolektivnog ugovora (čl.2., st.5. i čl.120).

Sukladno članku 2., stavku 6. Kolektivnog ugovora sindikalni povjerenik će se na prijedloge općih i drugih akata i odluka Poslodavca koji mu se dostavljaju na savjetovanje ili suodlučivanje sukladno Zakonu o radu i Kolektivnom ugovoru očitovati u roku od 15 dana, a ako se ne očituje u navedenom roku, smatra se da je suglasan odnosno da nema primjedbi i prijedloga.

Na dostavljene odluke o redovitom i izvanrednom otkazu ugovora o radu sindikalni povjerenik će se očitovati u roku od osam odnosno pet dana, a ako se ne očituje u navedenom roku smatra se da je suglasan.

Zaštita zdravlja i sigurnost na radnom mjestu

Finacijska agencija provodi mjere zaštite na radu sukladno važećoj zakonskoj regulativi ne prepушtajući slučaju niti jednu i najmanju mogućnost nastajanja bilo koje vrste ozljede vezane za radno mjesto.

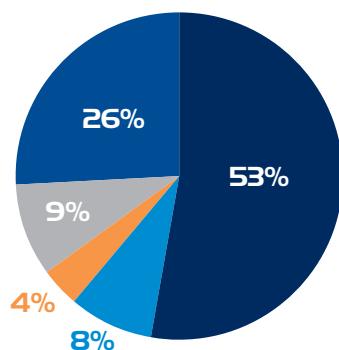
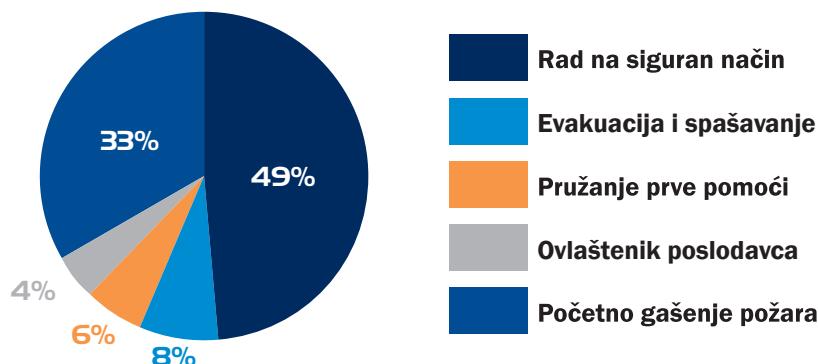
Sukladno zakonskim odredbama putem ovlaštenih tvrtki, tijekom 2018. godine provedena su osposobljavanja za 117 radnika, od čega je najveći broj radnika [65%] osposobljen za početno gašenje požara sukladno Pravilniku o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Organizacijska jedinica u Fini samostalno provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način za sva radna mesta i sve radnike na razini Fine, sukladno Planu i programu osposobljavanja radnika koje je odobreno od strane Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva (2006. godina).

Za rad na siguran način za nove radnike ili uslijed promjene radnog mjeseta u Fini je tijekom 2018. godine obavljeno ukupno 132 osposobljavanja, a za sve radnike na radnim mjestima sa srednjim rizikom provedena su i praktična osposobljavanja u suradnji stručnjaka za zaštitu na radu i neposrednog ovlaštenika radnika.

Struktura provedenih osposobljavanja u Fini tijekom 2017. i 2018. godine po područjima je prikazana u nastavku.

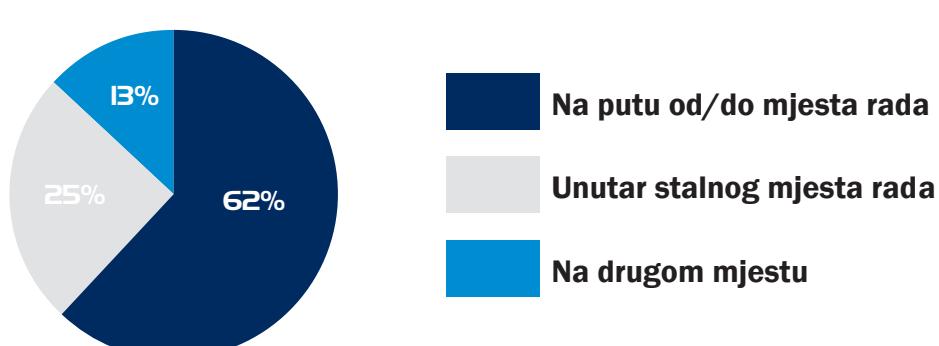
Prikaz 49: Struktura provedenih osposobljavanja radnika

Radnici koji su u obvezi pohađanja liječničkih pregleda za poslove s posebnim uvjetima rada, a rade na poslovima tehničkog održavanja, upućeni su na godišnji liječnički pregled kod doktora medicine

rada uključujući radnike koji rade na poslovima mikrofilmiranja ili rade noćni rad ili rukuju viličarom i platformom.

Prikaz 50: Struktura ozljeda na radu prema lokaciji nastanka ozljede

Najveći broj ozljeda radnika (18) se dogodio prilikom puta na posao/s posla, a najčešći način ozljeda čini pad radnika (13 ozljeda) pri čemu najčešći uzrok ozljeda čini nezgodan pokret (10 ozljeda).

Tijekom 2018. godine je utrošeno 6.952 radna sata odnosno 864 radna dana [22% manje u odnosu na prethodnu godinu], a ukupan broj ozljeda na radu je za 17% manji u odnosu na prethodnu godinu kada su evidentirane 24 ozljede na radu.

Pitanja obuhvaćena formalnim sporazumima sa sindikatima

Kolektivnim ugovorom (dalje u tekstu: KU) za radnike Financijske agencije uređuje se:

- zaštita života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva radnika,
- zaštita radnika od diskriminacije,
- obveza osiguravanja povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje za rad,
- zaštita određenih kategorija radnika (trudnica, roditelja i posvojitelja, malodobnih radnika, radnika koji su privremeno ili trajno nesposobni za rad i dr.),
- postupak zaštite prava radnika pred Poslodavcem.

Člankom 153. KU propisano je da se Kolektivni ugovor ne može otkazati, ali da svaka ugovorna strana ima pravo u pisanim oblicima predložiti izmjenu i/ili dopunu Ugovora pri čemu je dužna iznijeti razloge svog prijedloga te ih iscrpno i precizno obrazložiti.

Druga strana ima obvezu očitovanja na prijedlog u roku od 15 dana, a ukoliko druga strana ne prihvati prijedlog u roku od 15 dana, strana koja je predložila izmjenu i/ili dopunu Ugovora ovlaštena je predložiti postupak mirenja.

Postupak mirenja provodi se u slučajevima ako strana kojoj je predložena izmjena i/ili dopuna Ugovora u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga za provođenje tog postupka isti prihvati.

Mehanizmi rješavanja sporova u vezi s radnim odnosima i uz ljudska prava

Rješavanje sporova u vezi s radnim odnosima u Financijskoj agenciji propisano je Kolektivnim ugovorom za radnike Financijske agencije.

Zaštita prava radnika može se ostvariti podnošenjem Zahtjeva za zaštitu prava, u postupku mirnog rješavanja individualnih radnih sporova (Mirovno vijeće) kao opcionalno te u sudskom sporu, ali uvijek postoji mogućnost sklapanja nagodbe između radnika i poslodavca.

U odnosu na 2017. godinu kada je Fina vodila pet sporova iz radnih odnosa, tijekom 2018. godine se vodilo sedam sporova iz radnih odnosa od čega su:

- četiri spora u reviziji,
- jedan spor u drugostupanjskom postupku,
- jedan spor u prvostupanjskom postupku,
- u jednom sporu sklopljena nagodba.

Fina u 2018. godini ne bilježi postupak vezan za ljudska prava, dok je u dijelu naknade štete pravomoćno okončano 28 sporova od kojih je Fina izvršila isplatu naknade štete u dva spora, a u jednom sporu je sklopljena nagodba.

Ljudska prava i obuka zaposlenika

U Financijskoj agenciji prepoznata je potreba brige o radnicima, a ona se očituje u skrbi o zaštiti života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva zaposlenika te zaštiti od diskriminacije. Fina osigurava primjene uvjete rada, mjere zdravstvene zaštite, zaštitnu opremu i zaštitna sredstva.

Također, radnicima koji zbog zdravstvenog stanja ne mogu obavljati poslove radnog mjesa na koje su zaposleni, osigurava se drugi primjereno posao te dodatni uvjeti za rad zaposlenih s invaliditetom.

Financijska agencija uz propisane uvjete rada i mjere za njihovu primjenu, provodi i dodatne mjere skrbi o radnicima.

Zaštita života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva radnika te zaštita radnika od diskriminacije definirani su u glavi III. Kolektivnog ugovora za radnike Financijske agencije s dodacima.

Fina kontinuirano ulaže u obrazovanje i usavršavanje svojih zaposlenika, a uvjeti i načini na koje se omogućava školovanje utvrđeni su Pravilnikom o obrazovanju, usavršavanju i osposobljavanju radnika Financijske agencije.

U 2018. godini je evidentirano ukupno 3.873 pohanđanja radnika [nisu uvršteni radnici koji su sudjelovali u online edukacijama i instruktazama u poslovnoj mreži kroz interni prijenos znanja u poslovnoj mreži] na različite oblike školovanja [obrazovanje, usavršavanje, osposobljavanje radnika Fine i osoba na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa] od čega je na istima sudjelovalo 24% muškaraca i 76% žena.

U odnosu na prethodnu godinu, 2018. godina bilježi povećanje broja polaznika edukacija za 17%.

Podržavajući i promovirajući koncept cjeloživotnog učenja u organizaciji, Fina u 2018. godini bilježi porast broja polaznika raznih vrsta edukacija. Polaznici internih i eksternih edukacija su sudjelovali na različitim vrstama usavršavanja i osposobljavanja [56% internih i 44% eksternih edukacija].

Radnici sudjeluju na eksternim edukacijama u zemlji i inozemstvu kroz organizirane seminare, savjetovanja, simpozije, konferencije, tečajeve, kao i na internim edukacijama koje Fina provodi u vlastitoj organizaciji i resursima. U internom prijenosu znanja sudjeluju stručnjaci iz različitih područja u svojstvu predavača te radnici koji su prošli edukaciju i certificirani su za provođenje internih treninga iz područja „mekih“ vještina. Tijekom 2018. godine u Središnjici i poslovnoj mreži održano je ukupno 200 treninga iz područja „mekih“ vještina s iznimno pozitivnim komentarima polaznika i visokim ocjenama zadovoljstva ocjenjenih od strane 1.963 polaznika treninga.

Polaznici su tijekom 2018. godine imali priliku sudjelovati na internim treninzima iz područja „mekih“ vještina, poput komunikacijskih, prezentacijskih vještina, vještina rješavanja konflikta, timskog rada, upravljanja vremenom, ciljevima i prioritetima i drugim, dok se posebna pozornost stavila na usavršavanje prodajnih vještina radnika.

U tu svrhu organiziran je trening trenera radnika poslovne mreže te je kreiran novi interni trening naziva „Prodajne vještine za šalterske radnike“, koji su uz radnike organizacijske jedinice upravljanja ljudskim potencijalima provodili i treneri poslovne mreže. U 2018. godini je održano 134 prodajnih treninga za 1.124 polaznika diljem Hrvatske.

Uz edukacije za radnike, tijekom 2018. godine se je započelo s provođenjem programa za razvoj rukovoditelja kako bi rukovoditelji kao ključni nositelji funkcija u Fini mogli uspješno odgovoriti na sve izazove koji se danas pred njih stavljuju.

U tu svrhu su pokrenuta tri nova programa od čega dva interna leadership programa te jedan eksterni leadership program za top menadžment:

- **„Edukacijsko razvojni program“ za nove rukovoditelje [interni program]**

Kako bi podržali nove rukovoditelje u njihovojoj novoj ulozi, dali im korisne savjete, tehnike i alate koji će im biti od pomoći u svakodnevnom radu, pripremljen je novi edukacijsko-razvojni program od 8 pojedinačnih modula iz područja mekih vještina i menadžmenta. Program je namijenjen uspješnijem funkcioniranju novih voditelja u poslovnom okruženju, a realizirali su ga treneri Službe upravljanja ljudskim potencijalima.

- **„Fina Leadership program“ za niži menadžment [interni program]**

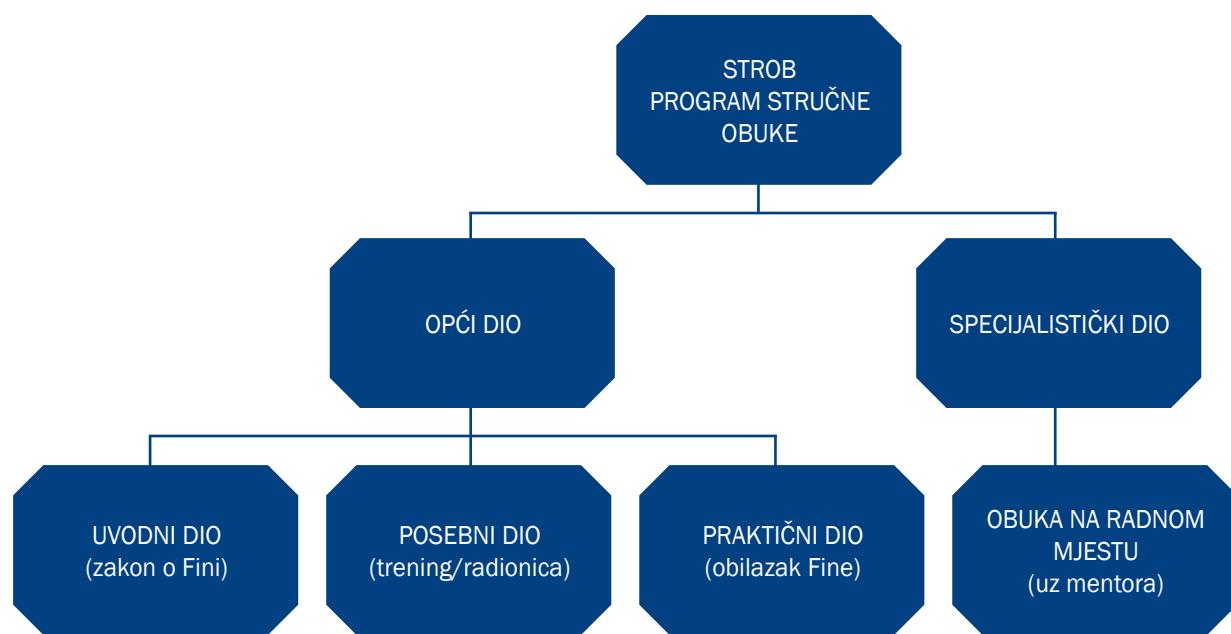
U cilju pružanja konkretnih znanja i menadžerskih vještina, koje su izravno primjenjive u realnome poslovnom okruženju, održani su treninzi iz područja vođenja i motivacije zaposlenika te rješavanja konflikata za 22 grupe polaznika [rukovoditelja središnjice i poslovne mreže].

- **„Fina Leadership program“ za srednji i viši menadžment [eksterni program]**

U 2018. godini započelo se s edukacijom top menadžmenta te je u sklopu programa koji će se kontinuirano provoditi i naredne godine, potkraj 2018. godine održana eksterna edukacija naziva „Upravljanje ciljevima“ unutar koje je sudjelovalo 63 rukovoditelja Fine.

Uvođenje u Program stručne obuke novozaposlenih u Fini definirano je Pravilnikom o obrazovanju, usavršavanju i osposobljavanju radnika Finansijske agencije te Programom stručne obuke pripravnika koji se odnosi na pripravnike (STROB).

Prikaz 51: Struktura Programa stručne obuke novozaposlenih (STROB)

U sklopu provedbe programa tijekom 2018. godine, održana je edukacija jedne generacije STROB-a na kojoj je sudjelovalo 12 polaznika.

Kao i proteklih godina, u okviru Općeg dijela Programa polaznici su se upoznali s profilom i unutarnjim ustrojstvom kompanije, Zakonom i Statutom Fine, pravima i obvezama iz radnih odnosa i drugim važnim sadržajima, dok je specijalistički dio programa bio proveden na radnim mjestima novozaposlenih uz vodstvo mentora.

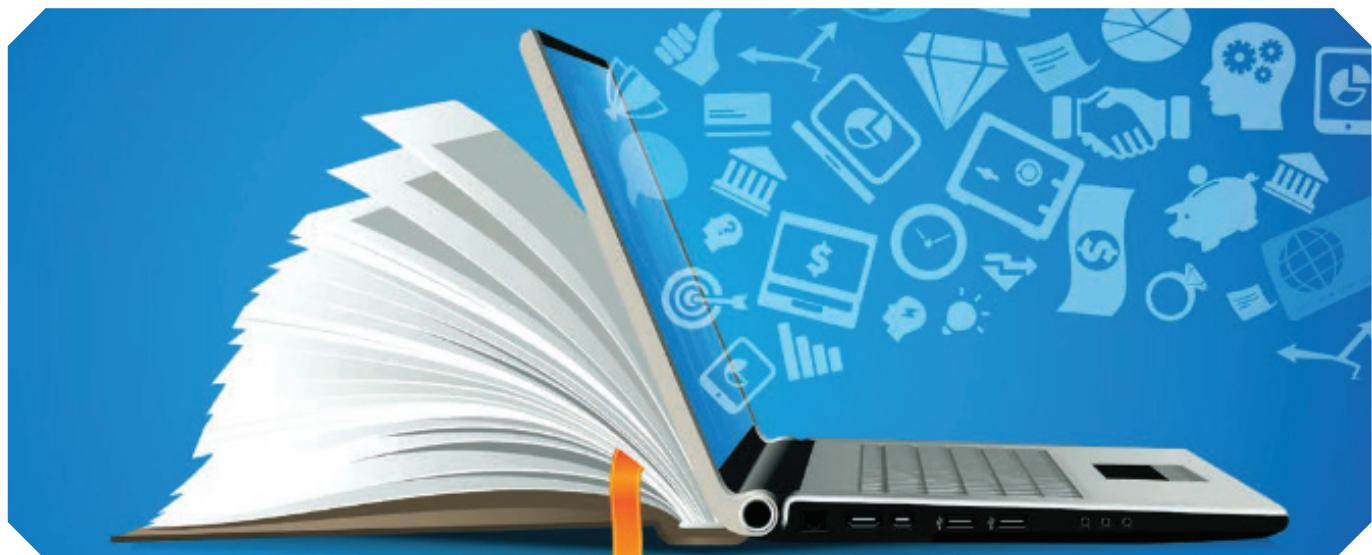
Tijekom 2018. godine u Finansijskoj agenciji su se održavali ciklusi internih treninga (Stres i ja – tko jači taj kvači; Rješavanje konflikta) koji se bave problematikom stresa, s posebnim naglaskom na metode i tehnike koje mogu pomoći u prevenciji i optimalnom nošenju sa stresom na radnom mjestu

kako bi se izbjegla mogućnost „sagorijevanja“ odnosno „burnouta“ radnika.

Obveze poslodavca u vezi s prevencijom stresa na radu ili u vezi s radom definirane su i u okviru glave 10. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14).

Radnicima Fine je u 2018. godini pružena prilika za usavršavanje iz područja informatičke pismenosti i stranog jezika [tečajevi se održavaju kontinuirano tijekom godine za 44 radnika koji imaju potrebu nadogradnje postojećeg poznавanja engleskog jezika].

Uz tradicionalne edukacije, a u cilju postizanja veće efikasnosti, uštede vremena i financijskih sredstava, u Fini se sve više koristi metoda učenja na daljnju [e-learning].

U 2018. godini se e-učenje počelo provoditi putem Moodle sustava [eng. Modular Object – Oriented Dynamic Learning Environment], sustava za udaljeno učenje otvorenog koda koji omogućuje izradu i integraciju svih vrsta digitalnih materijala te provjeru znanja polaznika. Implementacija Moodlea uvelike je olakšala distribuciju digitalnog sadržaja širom cijele organizacijske strukture te ujednačila kvalitetu obuke radnika. U godinu dana, pripremljeno je i provedeno 11 različitih online tečajeva, od tečajeva iz područja planiranja, menadžmenta, ljudskih poten-

cijala, uvođenja novih usluga i proizvoda do osvješćivanja o informatičkoj sigurnosti.

Tijekom 2018. godine svoja vrijedna iskustva rada i snalaženja u poslovnom okruženju u Fini je stjecao 41 student i osam učenika koji su obavljali učeničku/studentsku stručnu praksu u Fini. Time je Fina pružila priliku mlađim naraštajima da upoznaju stvarne poslovne izazove te uz stručno vodstvo mentora steknu nova znanja i vještine koje im mogu pomoći prilikom predstavljanja na tržištu rada.

Diskriminacija i poduzete mjere

U Etičkom kodeksu radnika Fine nalaze se odredbe vezane uz načelo jednakosti i poštovanja dostojanstva osobe, prema kojima je zabranjen svaki oblik izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rase, etničke pripadnosti, spola, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, invaliditeta, spolne orientacije i slično.

Unutar izvještajne godine u Financijskoj agenciji nije bilo primjera direktne diskriminacije ni po jednoj od osnova propisanih zakonom.

Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja

U Financijskoj agenciji djeluje Nezavisni sindikat „Solidarnost“, a povjesno datira od dana 27. lipnja 1991. godine kada je u tadašnjoj Službi društvenog knjigovodstva Hrvatske održana Osnivačka skupština Sindikata Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske. Od toga dana pa do danas, obzirom na transformaciju SDKH u Zavod za platni promet, koji od 1. siječnja 2002. godine posluje pod nazivom Financijska agencija [Fina], Sindikat je nekoliko puta mijenjao naziv, a svoj ustroj i organizaciju prilagođavao kako bi se sindikalni rad odvijao na najbolji i najprihvatljiviji način.

Od 1. siječnja 2003. godine Sindikat u Fini djeluje pod nazivom Nezavisni sindikat „Solidarnost“ (NSS), a novim se Statutom sindikata (od 16. prosinca 2002. godine) nastojalo sačuvati zajedništvo Sindikata, omogućiti kontinuirana sindikalna zaštita, kao i sva prava utvrđena u prethodnom Statutu svim članovima Sindikata, pokretanje kolektivnog pregovaranja (ne samo s Finom, nego i s mogućim drugim poslodavcima).

Pristup Sindikatu je na dobrovoljnoj osnovi, a učlanjivanjem u Sindikat svaki član ostvaruje određena prava i obveze u skladu sa Statutom.

Fina kao aktivni dionik lokalne zajednice

Transparentnost u zapošljavanju, stipendije i employer branding

Provodenje seleksijskih postupaka u Fini je strukturirano i jasno definirano te se primjenjuje jednakno prema svim prijavljenim kandidatima. Osobita pažnja pridaje se transparentnosti procesa i otvorenoj komunikaciji s kandidatima. Status pojedinog natječaja (priključenje prijava, seleksijski postupak u tijeku, zaključen natječaj) kandidati mogu pratiti na Fininim internet stranicama i u sklopu aplikacije za online prijavu.

Svi kandidati dobivaju povratnu informaciju o zaprimanju prijave i završetku seleksijskog postupka, a na internet stranicama se objavljuju podaci o odbranim kandidatima.

U Fini je prepoznata važnost kontinuirane komunikacije s tržistem rada, informiranja kandidata te promoviranja tvrtke kao poželnog i odgovornog poslodavca.

Tijekom 2018. godine nastavljene su aktivnosti predstavljanja Fine kao poželjno mjesto rada u sklopu kojih su Finini predstavnici sudjelovali na ukupno devet događanja/gostovanja/projekata:

- 01-06/2018 App Start Contest, FER.
- 03/2018 natjecanje EBEC Challenge, FER – Case Study natjecanje.
- 03/2018 Zlatni indeks – dobivanje nagrade.
- 04/2018 gostovanje na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakultetu u Zagrebu: vježbe iz područja upravljanja ljudskim potencijalima.
- 04/2018 Sajam poslova u Varaždinu.
- 04/2018 Priznanje za izvrsnu suradnju – Sveučilište u Splitu.
- 04/2018 Business Matchmaker, EFZG.
- 04/2018 FOI natjecanje u izradi aplikacije prototipa aplikacije Tjedna karijera.

- 05/2018 IT konferencija DUMP Days, FESB Split.
- 05/2018 Job Fair - najveći studentski sajam poslova, FER.
- 06/2018 Predavanje na FOI-u Varaždin (tema "Otkrij tajnu e-Računa").
- 10/2018 Tjedan karijera, FOI.
- 10/2018 Konferencija SST, FERIT.
- 11/2018 Brucošijada FER-a.
- 10/2018 Virtualni sajam karijera i znanja.
- 12/2018 Career speed dating, FER.
- 12/2018 sponzorstvo radionice Soft Skills Academy na FER-u.

Financijska agencija je kao društveno odgovoran poslodavac za akademsku godinu 2018./2019. dodjelila IT stipendije za 13 studenata fakulteta informatičkih usmjerenja iz Zagreba, Splita i Osijeka.

Uz mjesecni iznos stipendije studenti imaju priliku obaviti stručnu praksu u Fini, dobiti pomoć prilikom izrade diplomskog rada i zaposliti se u Sektoru informatike po završetku studija.

Također, Financijska agencija dodjeljuje pomoć za školovanje, odnosno stipendiju u neoporezivom iznosu prema poreznim propisima djeci umrlih zaposlenika Fine, zaposlenika poginulih na radu i poginulih branitelja u Domovinskom ratu. Tijekom akademске godine 2017./2018. godina Fina je na taj način stipendirala 10 učenika i 11 studenata dok je za akademsku godinu 2018./2019. planirana potpora za devet učenika i 14 studenata.

Navedeno pravo regulirano je i Kolektivnim ugovorom za radnike Financijske agencije.

Nove poslovnice i usluge - još bliže klijentima

U 2018. godini otvorene su tri nove mini poslovnice u zagrebačkim naseljima Travno, Gajnice i Novi Jelkovec, kako bi Finini klijenti mogli svoje transakcije obavljati brže, bliže i povoljnije.

Također, u 2018. godini otvoreno je šest samoposlužnih mjenjačnica u Rovinju, Splitu, Zadru, Plitvicama, Puli i Šibeniku, putem kojih Fina pruža uslugu razmjene stranih valuta u kune.

Ova Finina usluga predstavlja i proširenje hrvatske turističke ponude, s obzirom da turisti iz inozemstva mogu tijekom cijelog dana, od 0 do 24 sata, putem ovih mjenjačkih automata doći do hrvatskih kuna. U planu je postavljanje još ovakvih uređaja na frekventnim lokacijama diljem zemlje.

FINA Innovation Susreta na CORP2IN konferenciji

U okviru 4. Corporate Innovation & Intrapreneurship konferencije – CORP2IN Fina je, zajedno s organizatorima konferencije, bila domaćin Fina Innovation Susreta koji je održan 30. studeni 2018. godine, u zagrebačkom novom HUB-u inovativnosti Algebra LAB-u. Događanje je održano kako bi se pružile smjernice i konkretni okviri koji mogu biti podrška u izgradnji inovativnog eko-sustava u Hrvatskoj. Fina je unutar vlastite organizacije ostvarila konkretnе korake za kreiranje inovativne kulture pa je pokrenula ova događanja s namjerom da okupi menadžere, vlasnike i druge zainteresirane strane iz državnih institucija i biznisa kako bi se kreirao prostor za razmjenu iskustva i konkretnih koraka u kreiranju inovacija.

Poseban naglasak tijekom navedenog događaja stavljen je kroz ulogu digitalne ekonomije i inovacija.

e-Račun predstavljen na Maloprodajnom forumu

Osmi po redu hrvatski maloprodajni forum i Retail Expo održani su 15. studenoga 2018. godine u Zagrebu okupio je vodeće europske stručnjake iz područja trgovine. Posjetitelji su imali priliku upoznati se s najnovijim trendovima u području trgovine te su se na jednom mjestu upoznali s aktualnom B2B ponudom za trgovce pri čemu je Fina predstavila projekt e-Račun.

Radionica “Registers - Talking regional, thinking global”

Finini predstavnici sudjelovali su na radionici koja je održana prigodom obilježavanja 16. obljetnice Centralnog registra Republike Makedonije. Glavna tema je bila predstavljanje demo verzije Portala Regionalnog registra uz potpisivanje Sporazuma o uspostavljanju i upravljanju Regionalnim portalom gospodarskih registara Jugoistočne Europe između Makedonije i Srbije. Cilj je uspostava Regionalnog registra koji će, putem zajedničke platforme, svim zainteresiranim korisnicima (investitorima, ulagačima, potencijalnim partnerima i dr.) pružati informacije o poslovnim subjektima koji imaju sjedište u Jugoistočnoj Europi.

Međunarodna konferencija “Transparentnost stvarnog vlasništva”

U okviru aktivnosti Vijeća Europe usmjerenih na jačanje kapaciteta za sprječavanje pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma, u Tirani je krajem 2018. godine održana međunarodna konferencija pod nazivom “Transparentnost stvarnog vlasništva”.

Fina u suradnji s Uredom za sprječavanje pranja novca razvija Registrar stvarnih vlasnika koji predstavlja odgovor na međunarodne standardne u pogledu transparentnosti stvarnog vlasništva, prikupljanja podataka i detaljne provjere klijenata (customer due diligence).

Konferencija o prekograničnom poslovanju u ŽK Pula

U listopadu 2018. godine u prostorijama Hrvatske gospodarske komore održana je konferencija o prekograničnom poslovanju na temu „Kako poslovati u Sloveniji, Italiji i Hrvatskoj“. Konferencija u organizaciji HGK-ŽK Pula i SPOT savjetovanja Obalno-kraške regije iz Kopra je bila namijenjena poduzetnicima Slovenije i Hrvatske. Fina je predstavila rad ureda HITRO.HR.

e-Račun predstavljen na ICT konferenciji MIPRO

U svibnju 2018. godine, u Opatiji je održan jubilarni 40. MIPRO, najznačajnija znanstveno-stručna ICT konferencija u ovom dijelu Europe. Glasovita konferencija je okupila oko 1.200 sudionika iz 39 zemalja, a održani su okrugli stolovi i radionice na temu različitih aspekata digitalnog društva, od telekomunikacija preko medija pa do bankarske industrije ka novom tehnološkom dobu. Unaprjeđenje elektroničkog poslovanja javne uprave se prvenstveno odnosi na obvezu zaprimanja i izdavanja e-računa što je činilo glavnu temu programa nazvanog „CEF - Croatian Invoicing B2A Exchange Project“.

Zagreb Government Jam

Government Jam, manifestacija u okviru globalne inicijative u kojoj su dionici javne uprave, zaposlenici državnog i privatnog sektora te studenti diljem svijeta istovremeno radili na rješavanju zadanoog problema, po prvi put se održala od 5. do 7. lipnja 2018. godine u Zagrebu. Fina je pritom prepoznala važnost dizajna javnih usluga i rješavanja izazova javnog sektora na inovativan način te se uključila u projekt.

Prvi Zagreb Government Jam okupio je 30-ak sudionika različitih profila, od zainteresiranih građana, udruga, zaposlenika u svim segmentima javne uprave, do neprofitnih organizacija, dizajnera i studenata koji su kroz eksperimentiranje, suradnju i prijateljsko natjecanje razvili nove usluge inspirirane zajedničkom temom. Takav pristup rješavanju problema u skladu je s globalnim trendovima u kojima sve veću važnost ima service design, odnosno dizajn usluga.

Konferencija “Industrija 4.0. i kibernetička sigurnost”

Fina je sudjelovala na ICT konferenciji „Industrija 4.0. i kibernetička sigurnost“ koja se održala 18. i 19. svibnja 2018. godine u Osijeku. Fina je održala izlaganje pod nazivom „Digitalizirane kompanije i te-

melji na kojima se grade Smart poduzeća“ te predstavila kao institucija koja nudi proizvode i usluge okrenute digitalizaciji, brine o ICT-u i informacijskoj sigurnosti te pruža podršku državnoj informacijskoj infrastrukturi kroz usluge NIAS i eRačun za državu.

Finina konferencija „Revizija u digitalnom svijetu“

U organizaciji Financijske agencije, u svibnju 2018. godine je održana konferencija naziva “Revizija u digitalnom svijetu”. Konferencija je bila namijenjena revizorskim društvima, a organizirana je u suradnji s Hrvatskom revizorskom komorom. Cilj konferencije je bio educirati revizorska društva o novostima vezanim uz potpisivanje i dostavu revizorskih izvješća.

Finini stručnjaci iz različitih područja poslovanja revizorskim su društvima predstavili finine usluge, koje im mogu olakšati prilagodbu novim regulativama, unaprijediti poslovne procese te im ujedno omogućiti lakše i ekonomičnije poslovanje.

Zlatna bilanca

U lipnju 2018. godine Fina je tradicionalno ekskluzivno predstavila rezultate poslovanja poduzetnika u prethodnoj godini te najuspješnijim poduzetnicima dodijelila nagrade u sklopu 10. po redu dodjele nagrada „Zlatna bilanca“.

Zlatna bilanca je nagrada koju Financijska agencija dodjeljuje najuspješnijim poduzetnicima u pojedinoj djelatnosti, prema ukupnom rangu dobivenom rangiranjem 11 finansijskih pokazatelja u 5 kategorija: prema pokazateljima profitabilnosti, likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti i ekonomičnosti. Ukupni pobjednik, najbolji među najboljima, izabire se prema tim kriterijima te ima najvišu ocjenu finansijskog reitinga prema Fininoj metodologiji.

Fina susret: „Startupovi i javna uprava – zašto je važno povezati se“

Drugi po redu Fina susret na temu „Startupovi i javna uprava – zašto je važno povezati se“ održan je u lipnju 2018. godine. U panelu su sudjelovali Dora Blažević, Senior Digital Customer Experience konzultantica u Vipnetu, Goran Dautović, voditelj projekata Startup Factory-a, Hrvoje Prpić, jedan od osnivača Hrvatske mreže poslovnih odjela (CRANE) i Mirela Đuran, voditeljica Odjela za mikro poduzetnike u HBOR-u. U okviru panela prisutni su mogli čuti vrijedna znanja i savjete panelista koji imaju bogato iskustvo te direktno ili indirektno podupiru razvoj novih tvrtki. Svi okupljeni u neformalnoj i opuštenoj atmosferi imali su priliku iznijeti svoje stavove, iskustva i prijedloge.

Fina susret: „Inovacije u javnoj upravi – izazovi i mogućnosti“

Fina je u veljači 2018. godine organizirala prvi susret na temu „Inovacije u javnoj upravi – izazovi i mogućnosti“. U panel diskusiji sudjelovali su: Bruno Radojica, voditelj Službe za pripremu i praćenje poticanja istraživanja, razvoja i inovacija u Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta, Hrvoje Hadžić, menadžer za inovacije, strategiju i razvoj poslovanja Ericsson Nikola Tesle, Frane Šesnić, direktor Razvojne agencije Zagreb te Željko Krizmanić, direktor agencije Eventa01. Uz spomenute izlagače, na događanju su bili prisutni predstavnici dvaju ministarstava, HGK, akademske zajednice, Razvojne agencije Zagreb, Startup factory Zagreb i Microsoft. U sklopu izlaganja prisutni su mogli čuti vrijedna znanja i savjete izlagača koji imaju bogato iskustvo u području razvoja i inovacija, a pritom su svi imali priliku iznijeti svoje stavove, iskustva i probleme s kojima se susreću u svakodnevnom radu.

21. Osječki jesenski sajam

U listopadu 2018. godine održan je 21. po redu Osječki jesenski sajam u Osijeku, u suradnji s HGK ŽK Osijek i pod pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Fina se predstavila kao izlagač, nastojeći približiti posjetiteljima svoje usluge.

Izložba „Jesen u Lici“

U listopadu 2018. godine u Gospiću je održana jubilarna 20. tradicijska izložba „Jesen u Lici“, najveća izložbeno – prodajna i tradicijska manifestacija u Ličko-senjskoj županiji unutar koje izlagači predstavljaju isključivo svoje proizvode. Radnici Fine iz Gospića su u tri sajamska dana odgovarali na upite brojnih posjetitelja te promovirali Finine usluge.

21. Obrtnički sajam Istre

U listopadu 2018. godine Fina se predstavila na 21. obrtničkom sajmu Istre koji se održao u Puli. Organizatori sajma su Obrtnička komora Istarske županije, Istarska županija, Grad Pula, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Pula, a sve pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta Republike Hrvatske.

26. Zagorski gospodarski zbor

U rujnu 2018. godine je u sklopu 53. Tjedna Kajkavskе kulture u Krapini održan 26. Zagorski gospodarski zbor (ZGZ) na kojem je uz više od 270 izlagača trinaesti put nastupila i Fina. Ovo tradicionalno sajamsko okupljanje gospodarstvenika i obrtnika, zajedno su organizirali Krapinsko-zagorska županija, Grad Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije i HGK Županijska komora Krapina.

26. Jesenski Bjelovarski sajam

Fina je po drugi put nastupila kao izlagač na ovom sajmu koji je najveći međunarodni gospodarsko-obrtnički i stočarski događaj ovoga tipa u Republici Hrvatskoj i u široj regiji, a unutar kojeg izlagači predstavljaju svoje novitete, obavljaju direktnu prodaju te u komunikaciji sa ostalim izlagačima i poslovnim subjektima razmjenjuju vrijedna poslovna iskustva i informacije.

Seminar za privatne iznajmljivače u Karlovcu

Hrvatska gospodarska komora je u Karlovcu dana 13. travnja 2018. godine organizirala seminar na temu pružanja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu. Obzirom da Fina dvije godine pruža podršku iznajmljivačima, Finini predstavnici su na seminaru održali predavanje na temu obvezne obračuna i podnošenja PDV-a.

Fina na sajmu poslova u Varaždinu

I ove je godine Finina podružnica Varaždin sudjelovala na sajmu poslova u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Regionalnog ureda Varaždin pod pokroviteljstvom Varaždinske županije i Grada Varaždina.

FOS

Peti po redu regionalni Forum obiteljskog smještaja Istarske županije održan je u Puli dana 16. veljače 2018. godine u Domu hrvatskih branitelja u organizaciji HGK (Županijske komore Pula i Upravnog odjela za turizam Istarske županije). Finini radnici iz Pule su tradicionalno sudjelovali na forumu sa prezentacijom „Usluge za male porezne obveznike“-iznajmljivače paušaliste.

Akcije darivanja krvi

U organizaciji Crvenog križa grada Zagreba se tri puta godišnje u Fininim prostorijama u Ulici grada Vukovara 70 u Zagrebu održavaju akcije darivanja krvi. Akcije darivanja krvi u Fini se organiziraju gotovo četiri desetljeća. Fina je jedna od rijetkih institucija koja ima tako dugu povijest u organiziranom darivanju krvi u kojem na području Zagreba sudjeluje oko 200 Fininih zaposlenika, a svakoj se akciji u prosjeku odazove njih 100. Treba naglasiti i to da Finini radnici iz drugih gradova također dugi niz godina daruju krv u Zavodima/Odjelima za transfuzijsku medicinu prema mjestu stanovanja. Tijekom 2018. godine u Zagrebu su organizirane tri takve akcije i to: u siječnju kada je darivanju pristupilo 106 osoba, svibnju kada je darivanju pristupilo 84 osoba te u listopadu kada je darivanju pristupilo 105 osoba.

Finini radnici osjećaju ponos uslijed pomaganja onih kojima je takva pomoć potrebna, „davanjem dijela sebe drugima“. Pojedini od njih su i svojevrsni rekorderi u broju darivanja pa su dobili i posebna priznanja, a njihova posebnost očituje se i u poticaju drugih kolega da se odazovu budućim akcijama.

Radionica za radnike s invaliditetom - „Uspjeh i produktivnost“

Fina je u sklopu Službe upravljanja ljudskim potencijalima započela s uvođenjem elemenata disability managementa. Na ovakav način slijedimo primjere dobre prakse brojnih inozemnih kompanija koje briňu za razvoj radnika s invaliditetom.

Na ovoj su radionicici radnici s invaliditetom osvijestili što je bitno za postizanje uspjeha na radnom mjestu te razmijenili i podijelili svoja iskustva.

Trening „Vođenje i motivacija zaposlenika“ u Ministarstvu pravosuđa

Finine interne trenerice su u prosincu 2018. godine održale uspješnu edukaciju rukovoditelja u Centru za obrazovanje pri Ministarstvu pravosuđa, čiji je cilj

bio upoznati sudionike s praktičnim alatima i tehnikama u radu.

Tjedan karijera na FOI-u 2018.

Tjedan karijera u organizaciji FOI Centra za podršku studentima i razvoj karijera predstavlja mjesto povezivanja studenata i poslodavaca. Finini predstavnici održali su predavanje na temu “Otkrij tajnu e-Računa” u okviru kojeg su prikazali poslovnu stranu, arhitekturu i tehnologiju sustava.

Međunarodna znanstvena konferencija SST 2018

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija u Osijeku (FERIT) bio je domaćin i organizator treće međunarodne znanstvene konferencije “International Conference on Smart Systems and Technologies 2018” (SST 2018). Cilj ove konferencije bio je istraživačima i stručnjacima omogućiti širenje znanstvenih i stručnih spoznaja iz područja pametnih sustava i tehnologija u području računarstva, elektrotehnike, robotike, automatike te ostalih interdisciplinarnih područja i primjena. Služba upravljanja ljudskim potencijalima predstavila je posjetiteljima mogućnosti buduće suradnje s Finom.

Studentsko natjecanje App Start Contest

U lipnju 2018. godine održana je svečana završnica App Start Contesta, vodećeg studentskog natjecanja u izradi web i mobilnih aplikacija. Cilj natjecanja bio je okupiti studente različitih interesa, omogućiti im stjecanje praktičnih znanja te ih povezati sa stručnjacima iz vodećih hrvatskih tvrtki. Kroz održavanje konzultacija i ocjenjivanje konačnih rješenja, Finini mentori su imali priliku upoznati motivirane i kreativne studente te im predstaviti Finu kao dobro mjesto za početak karijere.

Job Fair 2018.

Fin je u svibnju 2018. godine sudjelovala na Job Fairu na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, najvećem sajmu poslova u regiji. Studenti tehničkih fakulteta mogli su upoznati potencijalne poslodavce i trendove u IT području. 103 domaće i strane tvrtke su se predstavile kroz kreativne štandove, predavanja i praktične radionice. Finini predstavnici informirali su studente o mogućnostima zapošljavanja i suradnje s Finom: obavljanju stručne prakse, izradi diplomskih radova, studentskom poslu i IT stipendijama.

Konferencija Dump Days 2018.

Financijska agencija sudjelovala je na IT konferenciji DUMP Days koja je u svibnju 2018. godine održana u prostorima Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, a okupila je studente i renowirane IT stručnjake koji su održali brojna predavanja, radionice i panel rasprave o aktualnim trendovima iz područja programiranja, dizajna, marketinga i tehnologija.

U dijelu izložbenog prostora, posjetitelji su mogli upoznati brojne IT tvrtke, razmijeniti iskustva i stvoriti nova poslovna poznanstva.

Natjecanje u izradi aplikacije na FOI-u

Fin je u travnju 2018. godine podržala studentsko natjecanje u izradi prototipa aplikacije na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Studenti su tijekom mjesec dana izrađivali aplikaciju za "Tjedan karijera", jesenski projekt koji se sastoji od predavanja, sajma poslova i predstavljanja tvrtki na fakultetu. Natjecatelji su pokazali visoku razinu znanja i kreativnosti, a Fin kroz ovakve projekte ima priliku upoznati talentirane studente i potaknuti ih na buduću suradnju.

Business Matchmaker

Fin je sudjelovala na prvom Business Matchmaker događaju koji se održao 19. travnja 2018. godine unutar prostora Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Cilj projekta bio je omogućiti studentima završnih godina da stupe u kontakt s potencijalnim poslodavcima te im pomoći u pronalasku stručne prakse ili prvog posla.

Sajam poslova u Varaždinu

Predstavnici Fine iz podružnice Varaždin sudjelovali su na sajmu poslova u Varaždinu. Sajam se održao po jedanaesti puta u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Regionalnog ureda Varaždin, a pod pokroviteljstvom Varaždinske županije i Grada Varaždina.

Fin dobila priznanje na Danu nastavnih baza u Splitu

Dan nastavnih baza Sveučilišta u Splitu svečano je obilježen dana 20. travnja 2018. godine na Ekonomskom fakultetu u Splitu. Ovom su prilikom predstavljene brojne suradnje ustanova i tvrtki te su studenti imali priliku bolje upoznati nastavne baze koje im nude mogućnost stručne prakse, odnosno edukaciju u praktičnom dijelu nastave.

Dan nastavnih baza bio je prigoda za nagraditi one najbolje, kako predstavnike institucija i tvrtki, tako i studente koji su kod njih uspješno odradili stručnu praksu, a jedan od dobitnika priznanja je i Financijska agencija.

Borba protiv korupcije

Provođenjem Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje od 2010. do 2012. godine, Financijska agencija je izradila i provodila akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa. Na taj način realizirala je postavljene ciljeve kao što su jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu te stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama.

Nakon isteka razdoblja definiranog Programom, Fina je nastavila provoditi započete mјere.

Dana 12. svibnja 2014. godine, Uprava Fine je donijela Antikorupcijski program u Financijskoj agenciji, s ciljem provođenja antikorupcijske politike. Donošenjem vlastitog Antikorupcijskog programa, Uprava i svi radnici Fine izrazili su svoju spremnost i posvećenost na bezuvjetnu i potpunu afirmaciju pristupa „nulta tolerancija“ na korupciju.

Antikorupcijski program (dalje u tekstu: AKP) je politika Financijske agencije koja sadržava sveobuhvatne mјere za sprječavanje korupcije u Agenciji, a donesen je u cilju unaprjeđenja profesionalnog i etičkog ponašanja zaposlenika, povećanja njihova zadovoljstva, kao i klijenata te povećanja društveno odgovornog poslovanja Financijske agencije. Riječ je o dokumentu koji je javno objavljen na internetskim stranicama Financijske agencije.

Uprava Financijske agencije imenuje Antikorupcijski tim koji nadgleda i ocjenjuje provedbu AKP-a, prikladnost propisanih mјera, povremeno preispituje relevantne pravne instrumente i administrativne mјere kako bi ocijenila jesu li isti prikladni za sprječavanje i borbu protiv korupcije.

Antikorupcijski tim čine povjerenik za etiku, osoba za nepravilnosti, službenik za informiranje, voditelji- ca interne revizije i koordinator AKP-a.

Objedinjeno izvješće o radu službenika za informiranje, povjerenika za etiku i osobe za nepravilnosti, dostavlja se na standardiziranom obrascu Upravi Financijske agencije.

Službenik za informiranje kao i povjerenik za etiku donose Godišnji plan rada, a osim toga kontinuirano koordiniraju rad tima koji uređuje i ažurira podatke na internetskim stranicama Fine.

Također, tijekom 2018. godine pripremljen je Izvještaj o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama Povjerenici za informiranje.

Temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama u 2018. godini službenik za informiranje Financijske agencije zaprimio je, odgovorio i arhivirao 26 zahtjeva vanjskih korisnika te 50 zahtjeva koji se ne smatraju Zahtjevima za pristup informacijama nego se odnose na druge djelatnosti Fine, a koji su dani na postupanje nadležnim Službama u Fini.

U 2018. godini osoba za nepravilnosti kontinuirano je pratila i zaprimala informacije o nepravilnostima i sumnjama na nepravilnost u poslovanju Financijske agencije te poduzimala odgovarajuće aktivnosti u vezi s provjerama ili istraživanjem nepravilnosti te zaprimila tri prijave pa su sukladno Pravilniku o sustavu prijavljivanja nepravilnosti poduzete odgovarajuće aktivnosti radi provjere njezine osnovnosti. Sve prijave su se odnosile na ovršni postupak i dostavljene su na postupanje nadležnoj Službi.

Sve radnje poduzete zbog utvrđivanja činjeničnog stanja provedene su na način kojim se jamči tajnost postupka i zaštita privatnosti svake osobe.

Sloboda tržišnog natjecanja

U 2018. godini u Financijskoj agenciji nije bilo postupaka vezanih za ponašanje u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja i povrede propisa kojima se reguliraju zabranjeni sporazumi poduzetnika (trustovi) i monopol.

Javne politike

Fina je svojim stručnim znanjima, prepoznavanjem prilika i najboljim tehnološkim rješenjima dala svoj doprinos u operacionalizaciji sljedećih državnih akata:

- Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020.
- Akcijski plan provedbe strategije razvoja javne uprave 2017.-2020.
- Strategija eHrvatska 2020.
- Akcijski plan provedbe Strategije eHrvatska 2020.
- Nacionalni program reformi 2018.

Nastavno na navedene državne akte, tijekom 2018. godine su se realizirali sljedeći akti:

- Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi koji definira Finu kao centralnu platformu za razmjenu eRačuna i centralnog informacijskog posrednika.
- Pravilnik o vrsti i visini naknada za usluge zaprimanja i slanja elektroničkih računa za javne naručitelje u javnoj nabavi.
- Pravilnik o tehničkim elementima, izdavanju i razmjeni elektroničkog računa i pratećih isprava u javnoj nabavi.

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.

- Odluka o pokretanju projekta ePoslovanje u kojoj je precizirano da su sredstva za realizaciju projekta e-Poslovanje osigurana Ministarstvu uprave, kao nositelju projekta iz Europskog socijalnog fonda (Operativni program: Učinkoviti ljudski potencijali), a posao uspostave i operativnog vođenja NIAS-a je povjeren Fini.

Nositelj: Ministarstvo uprave.

- Nastavno na Zakon o provedbi eIDAS uredbe [u primjeni od 2017. godine], stručnjaci Fine sudjelovali su u pripremi Pravilnika o korištenju i pružanju usluga povjerenja.

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.

U izvještajnom razdoblju Fina nije dala finansijske niti nenovčane političke priloge u bilo kojem obliku.

Odgovornost za proizvode i usluge

Proizvodi i usluge Fine ne predstavljaju rizik po zdravlje i sigurnost njenih dionika. U 2018. godini nije evidentiran slučaj nepridržavanja propisa i dobrovoljnih kodeksa u vezi s utjecajima proizvoda i usluga na zdravlje i sigurnost te nije bilo povlačenja proizvoda ili usluga s tržista.

Označavanje proizvoda/usluga i objava

U načelu, Fina nije podložna propisima o posebnom označavanju proizvoda i usluga.

Fina redovito informira klijente o svojim proizvodima i uslugama putem plakata, letaka i brošura, koji su klijentima dostupni u Fininim poslovnim jedinicama te putem internetske stranice koja je tijekom 2018. godine u potpunosti redizajnirana.

O proizvodima i uslugama Fina obavještava klijente i putem PR objava te oglašavanja, a 2018. godine razvili smo i novu mobilnu aplikaciju mFina.

Kao moderna i tehnološki razvijena institucija, Fina kontinuirano razvija razne e-usluge i prati trendove digitalizacije u poslovanju. Osim što pojednostavljuju i ubrzavaju poslovanje, usluge e-poslovanja utječu na smanjivanje upotrebe papira što pridonosi očuvanju okoliša.

U komunikaciji, koja ima za cilj promoviranje Fininih usluga e-poslovanja, sukladno tome navodi se sljedeće:

„Jedna manja tvrtka godišnje samo na administraciju potroši oko 60.000 listova papira. Jeste li znali da je za proizvodnju te količine papira potrebno uništiti čak 5 stabala? Korištenjem e-poslovanja doprinesite zaštiti šuma i očuvanju okoliša.“

Fina je prvi izdavatelj kvalificiranih digitalnih certifikata i vremenskih žigova u Hrvatskoj.

Informacije o izdavanju i korištenju kvalificiranih digitalnih certifikata, kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova i drugih usluga povjerenja sukladnih s eIDAS uredbom objavljene su na internetskim stranicama *Fina digitalni certifikati*. Znak pouzdanosti EU-a za kvalificirane usluge povjerenja omogućuje jasno razlikovanje kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja od drugih pružatelja usluga povjerenja.

Pristup mjerena zadovoljstva kupaca

Uprava Fine stalnim praćenjem zahtjeva naših klijenata i korisnika usluga nastoji te zahtjeve u potpunosti ispuniti poboljšanjem postojećih proizvoda i usluga i razvojem novih. Praćenje zadovoljstva klijenata i korisnika naših usluga koristi nam za što preciznije utvrđivanje i definiranje njihovih zahtjeva.

Prema reklamacijama ili pohvalama koje klijenti mogu uputiti usmeno, pismeno, elektroničkom poštom ili korištenjem besplatnih telefonskih linija, definiraju se njihovi zahtjevi i potrebe. Ispunjene zahtjeve klijenata Uprava ostvaruje osiguravajući potrebne resurse za njihovu realizaciju s ciljem povećanja zadovoljstva klijenata i stalnim poboljšanjem kvalitete naših proizvoda i usluga.

Uprava Fine stalnim praćenjem zahtjeva naših klijenata i korisnika usluga nastoji te zahtjeve u potpunosti ispuniti unaprjeđenjem postojećih proizvoda i usluga i razvojem novih. Praćenje zadovoljstva klijenata i korisnika naših usluga koristi nam za što preciznije utvrđivanje i definiranje njihovih zahtjeva.

U cilju unaprjeđenja svih cjelina poslovanja usmjerjenih prema korisnicima te u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača, Fina ažurno vodi Centralnu evidenciju primljenih i riješenih pritužbi i pohvala za rad zaposlenika Fine. Prema spomenutoj evidenciji, u Fini je tijekom 2018. godine zaprimljeno 165 pritužbi što je 87% više u odnosu na prethodnu godinu, a sve zaprimljene pritužbe rješavane su u skladu sa zadanim zakonskim rokom (u roku 15 dana od primka iste).

Tijekom 2018. godine, zaprimljeno je i 36 pohvala za rad Fininih zaposlenika što je 112% više u odnosu na 2017. godinu.

S ciljem praćenja zadovoljstva korisnika Fininim uslugama planirano je provođenje neovisnog i referentnog istraživanja zadovoljstva korisnika usluga i načinom pružanja usluga u Fininim poslovnim jedinicama, ali prije navedenog istraživanja u planu je provođenje ispitivanja kvalitete usluga Fine metodom *Tajne kupovine*.

Marketinške komunikacije

U 2018. godini nije zabilježen niti jedan slučaj nepridržavanja propisa i dobrovoljnih kodeksa u vezi s marketinškim komunikacijama.

Kako bi klijentima pravodobno pružili sve informacije vezane za proizvode i usluge, kontinuirano ih o svemu obavještavamo putem Fininih internetskih stranica. Finine internetske stranice tijekom 2018. godine u potpunosti su redizajnirane te je cijeli sadržaj na istima revidiran i prilagođen krajnjem korisniku.

Fina svoje usluge i proizvode pruža širokom i raznolikom segmentu klijenata te je i marketinška komunikacija prilagođena različitim kategorijama klijenata (građani, poslovni subjekti, banke, država) i za svaki tržišni segment se biraju različiti kanali komunikacije.

Marketinška komunikacija tijekom 2018. godine provodila se s ciljem pružanja podrške lansiranju novih usluga Fine na tržište (aplikacija mFina, Fin-TIS, e-Arhiv, e-potpis u oblaku, e-Račun u javnoj nabavi), privlačenja novih klijenata (e-Kutak, Računovodstveni servis, FINA.doc, Mjenjačnice, Western Union) i povećanja lojalnosti postojećih (Plaćanje računa i Western Union).

Komunikacija je u korelaciji sa imidžem Fine, a u komunikaciji se koristi topli, ljudski pristup. Također se uvažava tržišna okolina u kojoj Fina djeluje kao moderna, pouzdana tvrtka koja je učinkovita, konkurentna i inovativna te joj se može vjerovati i koja nudi, prije svega, kvalitetnu uslugu.

Tijekom 2018. godine se i dalje kontinuirano ulagalo u unifikaciju i markaciju poslovne mreže, a uz kampanje, Fina je aktivno sudjelovala na raznim sajmovima i događajima te organizirala vlastite događaje (konferencije, seminare, susreta i sl.).

Privatnost kupaca

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donesena je Odluka o proglašenju Zakona o provedbi opće uredbe o zaštiti podataka koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 27. travnja 2018. godine [objavljen u »Narodnim novinama«, a stupio na snagu 25. svibnja 2018. godine].

Temeljem navedenog Zakona, pokrenut je projekt usklađivanja poslovanja Fine s Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR), a projekt je zatvoren s danom 20. rujan 2018. godine. Tijekom projekta izvršena je izrada i isporuka krovnih strateških dokumenata i procedura, provedena inicijalna edukacija radnika i rukovoditelja, uspostavljena evidencija obrade osobnih podataka te je utvrđen način usklađivanja ugovornih odnosa s korisnicima i dobavljačima. Također, identificirane su obrade u Finansijskoj agenciji, a evidencija aktivnosti obrade je prikazana kroz aplikativno rješenje. Organizacijska jedinica nadležna za obradu je dužna aplikativno održavati Evidenciju aktivnosti obrade.

Aplikativno rješenje se temelji na obvezi čl. 30 Evidencija aktivnosti obrade Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Uz navedeno, izvršene su ključne dorade ostalih politika i procesne dokumentacije koji su utjecali na kvalitetan početak primjene GDPR-a u Fini, a temeljna dokumentacija (interni akti zaštite osobnih podataka u Fini) koja je u primjeni od dana 1. listopada 2018. godine je sljedeća:

- Organizacija upravljanja osobnim podacima u Finansijskoj agenciji,
- Politika zaštite osobnih podataka u Fini,
- Pravila postupanja s osobnim podacima u Finansijskoj agenciji,
- Prilog 1. Standardne ugovorne odredbe u obliku priloga ugovoru,
- Prilog 2. Standardne ugovorne odredbe u obliku ugovora,
- Uputa za doradu postojećih ugovora, procesa i procedura za upravljanje uslugama, drugim i trećim stranama.

Nadležno tijelo za obradu osobnih podataka je isključivo Agencija za zaštitu osobnih podataka, a obrada osobnih podataka je ugrađena u sustav kvalitete i procjenu rizika u Fini.

Kontinuirano se provode aktivnosti na poboljšanju zaštite osobnih podataka kao što su interna i vanjska edukacija, interni i vanjski audit i sudjelovanje na poslovnim susretima međunarodnog i lokalnog karaktera orientiranih na zaštitu osobnih podataka.

Zakoni i propisi koji se tiču ponude i upotrebe proizvoda i usluga

U izvještajnoj godini Fini nisu naplaćene novčane kazne po ovoj osnovi.

SADRŽAJNI KONCEPT	ODABRANI GRI STANDARDI USKLAĐENOSTI	STRANICA
UVODNA RIJEČ PREDSJEDNIKA UPRAVE	102-14	3
O NAMA	102-14	6
FINA U ZAJEDNICI	102-14	10
ZAKONODAVNI OKVIR	102-5	11
TIJELA AGENCIJE	102-32	12
ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	102-34	12
MISIJA, VIZIJA I ORGANIZACIJSKE VRIJEDNOSTI	102-14	14
LOKACIJA SJEDIŠTA I LOKACIJE POSLOVANJA	102-3/4	49
TRŽIŠNA SEGMENTACIJA	102-6	49
BROJ REGISTRIRANIH DJELATNOSTI	102-7	51
PRIHODI OD PRODAJE	102-7	53
KOLIČINSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	102-7	53
OSNOVNE ZNAČAJKE I STRUKTURA ZAPOSLENIKA	102-7/8/41	68
PRISTUP PREDOSTROŽNOSTI I NAČELA ODRŽIVOG RAZVOJA FINE	102-11/12	71
ČLANARINE U STRUKOVnim UDRUGAMA I OSTALA ČLANSTVA	102-13	71
DIONICI I ZINTERESIRANE STRANE	102-40/44	73
KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	102-45	76
KONCEPTUALNO ODREĐIVANJE MATERIJALNIH GRANICA I CJELINA	102-46/47	76
PROFIL IZVJEŠĆA I ZNAČAJKE	102-50/56	77
ETIČKI KODEKS I ORGANIZACIJSKI INTEGRITET	102-16/17	77
EKONOMSKA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI		
DOBAVLJAČKI LANAC I PROCEDURE POSTUPANJA	102-9/10, 203-1, 204-1	79
IZRAVNO STVORENA I DISTRIBUIRANA EKONOMSKA VRIJEDNOST	201-1	82
FINANCIJSKA POMOĆ KOJU JE FINA PRIMILA OD VLADA	201-4	84
LJUDSKI POTENCIJALI I MINIMALNA PLAĆA	202-1	84

SADRŽAJNI KONCEPT	ODABRANI GRI STANDARDI USKLAĐENOSTI	STRANICA
OKOLIŠNA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI		
MATERIJALI	301-1/2	85
ENERGIJA	302-1/5	86
SMANJENJE EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA	305-5	87
OTPADNE VODE	306-1	88
PRIDRŽAVANJE PROPISA I SANKCIJE	307-1	88
DOBAVLJAČI KOJI SU PROVJERENI POMOĆU KRITERIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ	308-1	88
DRUŠTVENA DIMENZIJA ODRŽIVOSTI		
FLUKTUACIJA ZAPOŠLJAVANJA U FINI	401-1	89
POVLASTICE ZAPOSLENIKA	401-2	90
RODILJNI DOPUST	401-3	91
OBAVJEŠTAVANJE O ZNAČAJNIM PROMJENAMA U POSLOVANJU	402-1	91
ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADNOM MJESTU	403-1/2	91
PITANJA OBUXVAĆENA FORMALnim SPORAZUMIMA SA SINDIKATIMA	403-4	93
MEHANIZMI RJEŠAVANJA SPOROVA U VEZI S RADNIM ODNOsimA I UZ LJUDSKA PRAVA	103-2-c	93
LJUDSKA PRAVA I OBUKA ZAPOSLENIKA	412-2/3	93
DISKRIMINACIJA I PODUZETE MJERE	406-1	97
SLOBODA UDRUŽIVANJA I KOLEKTIVNOG PREGOVARA-NJA	407-1	97
FINA KAO AKTIVNI DIONIK LOKALNE ZAJEDNICE	413-1	97
BORBA PROTIV KORUPCIJE	205-1/3	104
SLOBODA TRŽIŠNOG NATJECANJA	206-1	104
JAVNE POLITIKE	415-1	105
ODGOVORNOST ZA PROIZVODE I USLUGE	416-1/2	105
OZNAČAVANJE PROIZVODA / USLUGA I OBJAVA	417-1/2	105
PRISTUP MJERENJA ZADOVOLJSTVA KUPACA	102-43/44	106
MARKETINŠKE KOMUNIKACIJE	102-2, 417-3	106
PRIVATNOST KUPACA	418-1	107
ZAKONI I PROPISI KOJI SE TIČU PONUDE I UPOTREBE PROIZVODA I USLUGA	419-1	107

POPIS PRIKAZA UNUTAR IZVJEŠĆA

Prikaz 1: Poslovna mreža Fine.....	7
Prikaz 2: Organizacijska struktura Fine.....	13
Prikaz 3: Financijski rezultati poslovanja.....	16
Prikaz 4: Prihodi po godinama.....	16
Prikaz 5: Struktura prihoda po godinama.....	17
Prikaz 6: Rashodi po godinama.....	18
Prikaz 7: Struktura rashoda po godinama.....	19
Prikaz 8: Pokazatelji poslovanja.....	19
Prikaz 9: Investicijska ulaganja.....	20
Prikaz 10: Struktura investicijskih ulaganja.....	20
Prikaz 11: Prihodi od usluga za financijsku industriju.....	24
Prikaz 12: Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja.....	32
Prikaz 13: Trend kretanja izvansudskih postupka stečaja potrošača prema vrsti potrošača.....	35
Prikaz 14: Prihodi od javnih servisa.....	42
Prikaz 15: Vrsta i broj institucija - korisnika COP sustava.....	45
Prikaz 16: Prihodi od servisa za državu	47
Prikaz 17: Proces upravljanja rizicima.....	48
Prikaz 18: Najznačajniji kupci na domaćem tržištu.....	49
Prikaz 19: Tržišna segmentacija.....	50
Prikaz 20: Udio prihoda od prodaje u ukupnim prihodima.....	53
Prikaz 21: Trend kretanja broja obrađenih naloga i gotovine.....	54
Prikaz 22: Trend kretanja broja aktivnih certifikata.....	55
Prikaz 23: Trend kretanja broja korisnika u sustavu NIAS.....	56
Prikaz 24: Trend kretanja broja korisnika sustava e-Dražba.....	57
Prikaz 25: Trend kretanja broja predmeta na dražbama.....	58
Prikaz 26: Trend kretanja broja zaprimljenih osnova za plaćanje.....	59
Prikaz 27: Broj i struktura zaprimljenih osnova za plaćanje prema ovršeniku.....	61
Prikaz 28: Broj i struktura osnova za plaćanje prema vrstama tražbina za građane.....	62
Prikaz 29: Broj zaprimljenih osnova za plaćanje po grupama ovrhovoditelja.....	63
Prikaz 30: Iznos duga iz zaprimljenih osnova za plaćanje.....	63
Prikaz 31: Upisana založna prava prema vrsti.....	65
Prikaz 32: Broj računa poslovnih subjekata i građana u Jedinstvenom registru računa.....	66
Prikaz 33: Broj obrađenih finansijskih izvještaja prema načinu predaje	67
Prikaz 34: Broj osnovanih d.o.o. i j.d.o.o. putem servisa HITRO.HR.....	67
Prikaz 35: Broj radnika Fine po regionalnim centrima i Središnjici na dan 31. prosinac 2018. godine.....	68
Prikaz 36: Struktura radnika Fine prema stručnoj spremi na dan 31. prosinac 2018. godine.....	68
Prikaz 37: Dobna i spolna struktura radnika Fine na dan 31. prosinac 2018. godine.....	69
Prikaz 38: Spolna struktura radnika Fine prema organizacijskim jedinicama na dan 31. prosinac 2018. g.	70
Prikaz 39: Članstva u strukovnim udružugama.....	72
Prikaz 40: Dionici i zainteresirane strane.....	73
Prikaz 41: Matrica materijalnosti Fine.....	77
Prikaz 42: Broj i struktura postupaka nabave.....	80
Prikaz 43: Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost.....	82
Prikaz 44: Trend kretanja EBIT i EBITDA po godinama.....	82
Prikaz 45: Struktura otpada prema ključnim kategorijama.....	85
Prikaz 46: Količina otpada prema lokaciji.....	86
Prikaz 47: Struktura udjela izvora električne energije.....	87
Prikaz 48: Broj novozaposlenih i prestanaka ugovora o radu.....	89
Prikaz 49: Struktura provedenih ospozobljavanja radnika.....	92
Prikaz 50: Struktura ozljeda na radu prema lokaciji nastanka ozljede.....	92
Prikaz 51: Strukutra Programa stručne obuke novozaposlenih (STROB)....	95

PRILOG I

Godišnji financijski izvještaji i izvješće neovisnog revizora

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI za godinu završenu 31. prosinca 2018.

U Zagrebu, 14. lipnja 2019.

Sadržaj:

1. Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje	2
2. Izvješće neovisnog revizora.....	3
3. Izvještaj o finansijskom položaju.....	8
4. Račun dobiti i gubitka.....	11
5. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.....	12
6. Izvještaj o novčanim tokovima	13
7. Izvještaj o promjenama kapitala.....	15
8. Bilješke uz finansijske izvještaje	16

Godišnji finansijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2018.

1. Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Zakonom o računovodstvu NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16 i i 116/18, tako da daju istiniti i fer prikaz finansijskog stanja i rezultata poslovanja Finansijske agencije (nastavno Agencija).

Nakon provedbe odgovarajućih ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Agencija u doglednoj budućnosti raspolagati odgovarajućim resursima te stoga usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

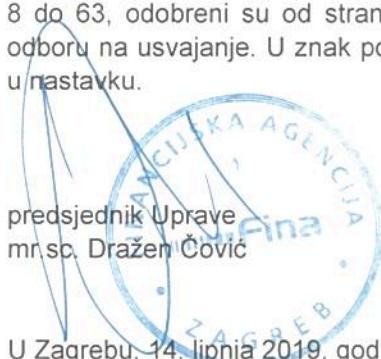
Odgovornost Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaća odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; razumne i opravdane prosudbe i procjene; postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i sastavljanje finansijskih izvještaja pod prepostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencijskih koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Agencije kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Agencije te za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i druge nepravilnosti.

Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine koji su prikazani na stranicama od 8 do 63, odobreni su od strane Uprave Agencije 14. lipnja 2019. godine i dostavljeni Nadzornom odboru na usvajanje. U znak potvrde, finansijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobe, kako slijedi u nastavku.

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

U Zagrebu, 14. lipnja 2019. godine

The stamp contains the text "FINANSIJSKA AGENCIJA", "ZAGREB", and "Fina".

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Osnivaču Financijske agencije

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja subjekta Financijska agencija („Agencija”), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2018., izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama i izvještaja o novčanom toku za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Agencije na 31. prosinca 2018. i njezinu financijsku uspješnost te njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16 i NN 116/18 („Zakon NN 78/15, 135/15, 120/16, 116/18“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjelu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Agencije u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik, Marina Tonžetić, Juraj Morávek, Dražen Nimčević; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABAHR2X IBAN: HR2723600001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHHR2X IBAN: HR1024840081100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global“, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee“) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

© 2019. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Hrvatska..

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Ključna revizijska pitanja (nastavak)**

<i>Ključno revizijsko pitanje</i>	<i>Kako je tijekom revizije adresirano pitanje</i>
<p>Priznavanje prihoda od poslova platnog prometa</p> <p><i>Obratite pozornost na bilješke 3.1(a) i 6 u finansijskim izvještajima</i></p> <p>Prihodi od poslova platnog prometa za Agencije predstavlja jedan od glavnih izvora prihoda Agencije i bila ključna točka fokusa revizije zbog značajnog oslanjanja Agencije na sustave informacijske tehnologije i automatskih kontrola prilikom priznavanja prihoda.</p> <p>Agencija priznaje prihode od poslova platnog prometa u skladu s relevantnim računovodstvenim standardom.</p> <p>Ukupno priznati prihod po poslovima platnog prometa za 2018. godinu iznosi 139.040 tisuća kuna.</p>	<p>Naše revizijske procedure koje se odnose na priznavanje prihoda od poslova platnog prometa uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje relevantnih automatskih kontrola oko priznavanje prihoda; - Utvrđivanje efektivnosti dizajna te implementacije identificiranih automatskih kontrola te utvrđivanje operativne efektivnosti relevantnih automatskih kontrola; - Preračunavanje automatskog izračuna prihoda od poslova platnog prometa (naknade za platni promet) te praćenje priznavanja prihoda kroz sustave informacijske tehnologije Agencije. <p>Pregledali smo i informacije objavljene u finansijskim izvještajima Agencije da bismo ocijenili njihovu dostatnost u smislu razumljivosti same transakcije korisnicima finansijskih izvještaja.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća poslovodstva Agencije, koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće poslovodstva potrebne objave navedene u članku 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim finansijskim izvještajima.
2. Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznавanja i razumijevanja poslovanja Agencije i njegova okruženja stečenog u okviru revizije finansijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz finansijskih izvještaja u skladu s Zakon NN 78/15, 135/15, 120/16, 116/18, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Agencije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Agenciju ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Agencija.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Agencije.
- Ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Agencije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Agencija prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvještavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Temeljem članka 23. Statuta Agencije i članka 19. Procedure provođenja postupaka jednostavne nabave, Agencija nas je 18. rujna 2018. godine odabrala za potrebe revizije priloženih finansijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno dvije godine te se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2018. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Agencije 14. lipnja 2019. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Agenciji i društvima pod njenom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge.

Marina Tonžetić

članica Uprave i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zagreb, 14. lipnja 2019. godine

Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

3. Izvještaj o finansijskom položaju

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
AKTIVA			
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA		967.529.656	890.380.223
I. NEMATERIJALNA IMOVINA		52.130.903	38.658.457
1. Izdaci za razvoj			
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	16a	25.515.222	23.570.388
3. Goodwill			
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine			
5. Nematerijalna imovina u pripremi	16	20.348.958	9.648.824
6. Ostala nematerijalna imovina		6.266.723	5.439.245
II. MATERIJALNA IMOVINA	16a	526.923.785	595.568.403
1. Zemljište	16a	4.446.640	6.289.811
2. Građevinski objekti	16a	355.031.850	432.127.583
3. Postrojenja i oprema	16a	57.394.047	60.077.732
4. Alati, pogonski inventar, transportna imovina i namještaj	16a	14.761.832	2.604.340
5. Biološka imovina			
6. Predujmovi za materijalnu imovinu			
7. Materijalna imovina u pripremi	15	22.910.893	17.501.242
8. Ostala materijalna imovina		1.138.906	1.230.724
9. Ulaganje u nekretnine	15	71.239.617	75.736.971
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA		367.581.660	227.985.232
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	32	69.267.503	86.576.600
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe			
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom			
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društвima povezanim sudjelujućim interesom			
7. Ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire	18, 19	48.622.378	20.786.130
8. Dani zajmovi, depoziti i slično			
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela			
10. Ostala dugotrajna ulaganja	19	249.691.779	120.622.502
IV. POTRAŽIVANJA	21	4.881.714	6.551.240
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe			
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom			
3. Potraživanja od kupaca		152.519	207.087
4. Ostala potraživanja		4.729.195	6.344.153
V. ODOGOĐENA POREZNA IMOVINA (neto)	31	16.011.594	21.616.891
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA		781.444.860	797.901.786
I. ZALIHE	22	48.417.184	5.450.553
1. Sirovine i materijal		2.859.719	3.313.127
2. Proizvodnja u tijeku			
3. Gotovi proizvodi			

3. Izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
4. Trgovačka roba		1.480.609	2.137.426
5. Predujmovi za zalihe		44.076.856	-
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji			
7. Biološka imovina			
II. POTRAŽIVANJA	21	90.894.528	79.265.914
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe		981.799	1.046.448
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom		77.992.459	54.930.148
3. Potraživanja od kupaca		1.518.504	1.918.995
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika		7.195.935	1.026.621
5. Potraživanja od države i drugih institucija		3.205.831	20.343.702
6. Ostala potraživanja		552.509.571	604.524.456
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA			
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe			
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe			
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom			
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom			
7. Ulaganja u vrijednosne papire	20	174.558.231	4.135
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	20	174.950.095	250.000.000
9. Ostala finansijska imovina	19	203.001.245	354.520.321
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	23	89.623.577	108.660.863
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	24	9.969.450	7.999.562
E) UKUPNO AKTIVA		1.758.943.966	1.696.281.571
F) IZVANBILANČNI ZAPISI		188.127.042	191.290.373
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE		1.459.476.563	1.449.056.310
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	25	1.347.263.305	1.347.262.854
II. KAPITALNE REZERVE			
III. REZERVE IZ DOBITI	26	94.262.851	93.321.173
1. Zakonske rezerve		26.784.847	25.843.169
2. Rezerve za vlastite dionice			
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)			
4. Statutarne rezerve			
5. Ostale rezerve		67.478.004	67.478.004
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE			
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	26	1.258.933	3.579.154
1. Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju		1.258.933	3.579.154
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova			
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu			
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK		2.830.916	184.743
1. Zadržana dobit		2.830.916	184.743
2. Preneseni gubitak			
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE		13.860.558	4.708.386

3. Izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
1. Dobit poslovne godine		13.860.558	4.708.386
2. Gubitak poslovne godine			
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES			
B) REZERVIRANJA	27	114.400.072	73.338.361
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze		68.429.487	37.826.988
2. Rezerviranja za porezne obveze			
3. Rezerviranja za započete sudske sporove		45.970.585	34.388.087
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava			
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima			
6. Druga rezerviranja		-	1.123.286
C) DUGOROČNE OBVEZE		24.187.280	47.261.483
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe			
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom			
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom			
5. Obveze za zajmove, depozite i slično			
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama			
7. Obveze za predujmove			
8. Obveze prema dobavljačima			
9. Obveze po vrijednosnim papirima			
10. Ostale dugoročne obveze	28	24.187.280	47.261.483
11. Odgođena porezna obveza			
D) KRATKOROČNE OBVEZE		118.582.705	96.045.900
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	33	1.786.876	1.777.000
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe			
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom			
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom			
5. Obveze za zajmove, depozite i slično			
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama			
7. Obveze za predujmove	29	6.841.274	552.252
8. Obveze prema dobavljačima	29	37.367.966	32.426.627
9. Obveze po vrijednosnim papirima			
10. Obveze prema zaposlenicima	29	20.129.022	21.390.290
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	29	23.588.262	15.541.722
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu			
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji			
14. Ostale kratkoročne obveze	29	28.869.305	24.358.009
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	30	42.297.346	30.579.517
F) UKUPNO – PASIVA		1.758.943.966	1.696.281.571
G) IZVANBILANČNI ZAPISI		188.127.042	191.290.373

Bilješke na stranicama od 16 do 63 sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

4. Račun dobiti i gubitka

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2018.	2017.
I. POSLOVNI PRIHODI		803.098.902	770.723.030
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe		4.891.015	4.873.602
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	6	780.514.812	718.813.921
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga			
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe			
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	13	17.693.075	47.035.507
II. POSLOVNI RASHODI		759.072.973	805.635.334
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda			
2. Materijalni troškovi		205.900.974	197.032.842
a) Troškovi sirovina i materijala	7	23.059.974	22.655.082
b) Troškovi prodane robe		7.495.715	12.424.537
c) Ostali vanjski troškovi	8	175.345.285	161.953.223
3. Troškovi osoblja	9	330.951.017	363.976.871
a) Neto plaće i nadnice		205.970.892	226.760.702
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća		77.714.879	84.603.202
c) Doprinosi na plaće		47.265.246	52.612.967
4. Amortizacija		89.345.625	89.708.825
5. Ostali troškovi	10	59.952.230	116.754.838
6. Vrijednosna usklađenja	11	21.931.515	1.921.539
a) dugotrajne imovine osim finansijske imovine		7.274.230	-
b) kratkotrajne imovine osim finansijske imovine		14.657.285	1.921.539
7. Rezerviranja	27, 30	47.213.197	28.798.300
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obvezne		33.337.556	12.507.285
b) Rezerviranja za porezne obvezne			
c) Rezerviranja za započete sudske sporove			
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava			
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima			
f) Druga rezerviranja		13.778.064	16.291.015
8. Ostali poslovni rashodi	14	3.778.415	7.442.119
III. FINANCIJSKI PRIHODI	12	9.545.799	47.024.398
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe			
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima			
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe			
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe			
5. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe			
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova			
7. Ostali prihodi s osnove kamata		3.287.815	40.843.692
8. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi		2.940.205	3.081.347
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od finansijske imovine		1.263.223	785.834
10. Ostali finansijski prihodi		2.054.556	2.313.525
IV. FINANCIJSKI RASHODI	12	26.814.808	3.811.076
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe			

4. Račun dobiti i gubitka (nastavak)

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2018.	2017.
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe		298.637	103.918
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi		2.383.561	976.784
4. Tečajne razlike i drugi rashodi		1.846.669	95
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od finansijske imovine		22.184.441	2.079.967
6. Vrijednosna usklađenja finansijske imovine (neto)		101.500	650.312
7. Ostali finansijski rashodi			
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM			
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA			
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM			
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA			
IX. UKUPNI PRIHODI		812.644.701	817.747.428
X. UKUPNI RASHODI		785.887.781	809.446.410
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		26.756.920	8.301.018
1. Dobit prije oporezivanja		26.756.920	8.301.018
2. Gubitak prije oporezivanja			
XII. POREZ NA DOBIT	31	12.896.362	3.592.632
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		13.860.558	4.708.386
1. Dobit razdoblja		13.860.558	4.708.386
2. Gubitak razdoblja			

Bilješke na stranicama od 16 do 63 sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

5. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2018.	2017.
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		13.860.558	4.708.386
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA		-2.829.537	3.042.753
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja			
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine			
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju		-2.829.537	3.042.753
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova			
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu			
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom			
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja			
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala			
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA		-509.317	547.696
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK		-2.320.220	2.495.057
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		11.540.338	7.203.443

Bilješke na stranicama od 16 do 63 sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

6. Izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja		26.756.920	8.301.018
2. Usklađenja		162.910.989	77.106.264
a) Amortizacija		89.345.625	89.708.825
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		-2.761.633	143.187
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje finansijske imovine		19.447.895	-534.046
d) Prihodi od kamata i dividendi		-2.152.015	-3.739.611
e) Rashodi od kamata	12	298.637	103.918
f) Rezerviranja	27, 30	47.213.197	28.798.300
g) Tečajne razlike (nerealizirane)		6.044	-3.294
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke i zatezne kamate		11.513.239	-37.371.015
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu		189.667.909	85.407.282
3. Promjene u radnom kapitalu		-25.188.348	201.656.165
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza		-9.670.205	-26.664.334
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja		-25.202.952	228.390.943
c) Povećanje ili smanjenje zaliha		1.110.225	-805.424
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala		8.574.584	734.980
II. Novac iz poslovanja		164.479.561	287.063.447
4. Novčani izdaci za kamate		-298.637	-103.918
5. Plaćeni porez na dobit		-25.795	-119.628
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNHIH AKTIVNOSTI		164.155.129	286.839.901
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		11.994.103	29.820
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata		463.270.099	688.349.372
3. Novčani primici od kamata		2.151.865	3.739.461
4. Novčani primici od dividendi		150	150
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga		1.892.002	1.524.884
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		479.308.219	693.643.687
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti		479.308.219	693.643.687
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		-87.482.779	-49.992.232
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata		-572.663.662	-899.602.552
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga		-	-650
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac		-660.146.441	-949.595.434
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		-180.838.222	-255.951.747
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		-180.838.222	-255.951.747
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala			
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata			
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi			

6. Izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
4. Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti			
V. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti		-	-
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata			
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi		-2.354.193	-307.905
3. Novčani izdaci za finansijski najam			
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala			
5. Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti			
VI. Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti		-2.354.193	-307.905
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		-2.354.193	-307.905
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima			
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA		-19.037.286	30.580.249
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	23	108.660.863	78.080.614
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	23	89.623.577	108.660.863

Bilješke na stranicama od 16 do 63 sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

7. Izvještaj o promjenama kapitala

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	Temeđni kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadrižana dobj / (akumulirani gubitak)	Dobit/(gubitak) poslovne godine	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. - nerevidirano, korigirano		1.347.263.504	25.720.008	67.478.004	1.084.096	-1.318.684	615.809	1.440.842.737
Sveobuhvatna dobit								
Neto dobitak za godinu		-	-	-	-	-	4.708.386	4.708.386
Promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	26	-	-	-	2.495.058	-	-	2.495.058
Ukupno sveobuhvatna dobit					2.495.058		4.708.386	7.203.444
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici								
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve i zadrižanu dobit	26	-	123.162	-	-	184.743	-307.905	-
Ispłata dijela dobiti u državni proračun	26	-	-	-	-	-	-307.905	-307.905
Prijevremena oplata kredita (ZOPS)	25	-650	-	-	-	-	-	-650
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		-650	123.162			184.743	-615.809	-308.555
Stanje 31. prosinca 2017.		1.347.262.854	25.843.170	67.478.004	3.579.154	-1.133.941	4.708.386	1.447.737.626
Efekti prve primjene MSFI-a 9 Financijski instrumenti								
Sveobuhvatna dobit								
Neto dobitak za godinu		-	-	-	-	-	13.860.558	13.860.558
Promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	26	-	-	-	102.429	-	-	102.429
Ukupno sveobuhvatna dobit					102.429		13.860.558	13.962.987
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici								
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve i zadrižanu dobit	26	-	941.677	-	-	1.412.516	-2.354.193	-
Ispłata dijela dobiti u državni proračun	26	-	-	-	-	-	-2.354.193	-2.354.193
Prijevremena oplata kredita (ZOPS)	25	451	-	-	-	-	-	451
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		451	941.677			1.412.516	-4.708.386	-2.353.742
Stanje 31. prosinca 2018.		1.347.233.305	26.784.847	67.478.004	1.258.933	2.830.916	13.860.558	1.459.476.563

Bilješke na stranicama od 16 do 63 sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

8. Bilješke uz finansijske izvještaje

Bilješka 1	Opći podaci
Bilješka 2	Osnova za pripremu izvještaja
Bilješka 3	Sažetak značajnih računovodstvenih politika
Bilješka 4	Upravljanje financijskim rizikom
Bilješka 5	Ključne računovodstvene procjene i prosudbe
Bilješka 6	Prihodi od prodaje
Bilješka 7	Troškovi sirovina i materijala
Bilješka 8	Ostali vanjski troškovi
Bilješka 9	Troškovi osoblja
Bilješka 10	Ostali troškovi
Bilješka 11	Vrijednosno usklađivanje
Bilješka 12	Neto finansijski prihodi / (rashodi)
Bilješka 13	Ostali poslovni prihodi
Bilješka 14	Ostali poslovni rashodi
Bilješka 15	Materijalna imovina
Bilješka 16	Nematerijalna imovina
Bilješka 16 a	Nekretnine, postrojenja i oprema
Bilješka 17	Finansijski instrumenti po kategorijama
Bilješka 18	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Bilješka 19	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Bilješka 20	Depoziti i trezorski zapisi
Bilješka 21	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja
Bilješka 22	Zalihe
Bilješka 23	Novac u banci i blagajni
Bilješka 24	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi
Bilješka 25	Kapital
Bilješka 26	Rezerve
Bilješka 27	Dugoročna rezerviranja
Bilješka 28	Ostale dugoročne obveze
Bilješka 29	Kratkoročne obveze
Bilješka 30	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja
Bilješka 31	Porez na dobit
Bilješka 32	Odnosi s povezanim društvima
Bilješka 33	Događaji nakon izvještajnog razdoblja
Bilješka 34	Sastavljanje i odobravanje finansijskih izvještaja

Bilješka 1. OPĆI PODACI

Finansijska agencija (Finans) osnovana je temeljem odredbi Zakona o Finansijskoj agenciji (NN broj 117/2001, izmijene i dopune broj 60/2004 i 42/2005) kao pravni slijednik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske. Sukladno Zakonu o Finansijskoj agenciji (Odjeljak V., Članak 17.): "Imovinu Agencije čine sredstva za rad pribavljeni od osnivača Agencije (Republika Hrvatska), stečena pružanjem usluga ili pribavljeni iz drugih izvora".

Sjedište Fine je Ulica grada Vukovara 70, Zagreb, Hrvatska. Finans je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- informatičko-tehnološke podrške radu sustava državne riznice
- informatičko-tehnološke podrške sustavu prikupljanja javnih prihoda
- informatičko-tehnološke podrške REGOS-u
- informatičko-tehnološke podrške drugim registrima osiguranika
- prikupljanja, obrade, objave i dostave podataka iz različitih izvora, te osigurava povezivanja i višenamjenske uporabe podataka iz registra za daljnju evidenciju, analizu i informacijsku uporabu u ministarstvima i Vladinim službama za potrebe državne statistike i javnosti
- obavlja statistiku financijskih tokova evidentiranih kod ovlaštenih organizacija, izrađuje analize, bonitetne i druge informacije, te obavlja druge poslove određene propisima i na osnovi ugovora
- prikuplja, obraduje i publicira podatke utvrđene programom statističkih istraživanja RH
- prikuplja, priprema i objedinjuje podatke o poslovnim subjektima, te vodi odgovarajuće registre
- vodi i druge registre, evidencije i zbirke podataka za potrebe države i drugih subjekata
- sudjeluje u većim statističkim akcijama i propisima te obavlja druge aktivnosti na osnovi odgovarajućih propisa, odnosno ovlasti
- ostale poslove za potrebe Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima
- na zahtjev državnih tijela, pruža informatičko-tehnološku podršku u poslovima nadzora i kontrole pravnih subjekata
- Finans obavlja sljedeće komercijalne djelatnosti:
  - usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva
  - vodi sustave za međubankovne obračune (NKS)
  - vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva - Registar digitalnih certifikata (RDC)
  - operativno vođenje drugih javnih i komercijalnih registara
  - pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju
  - obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje
  - mjenjačko poslovanje
  - računalne i srodne djelatnosti
  - mikrografsko-dokumentacijski poslovi
  - pružanje podataka u traženom formatu izravnim pretraživanjem ili pristupom (računalnim upravljanjem) svakome ili određenim korisnicima
  - pruža usluge pohrane gotova novca u dnevno-noćnim trezorima te usluge pohrane i deponiranja vrijednosti u sigurnosne sebove
  - pruža usluge poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama u ostvarivanju njihovih zakonom propisanih prava i obveza, usluge pribavljanja podataka, isprava, odobrenja i drugih akata elektroničkim putem od nadležnih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, a po potrebi i usluge dostavljanja tih podataka, isprava i akata tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevima i drugim podnescima naručitelja usluga
  - obavlja administrativno-tehničke poslove u vezi osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
  - savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
  - računovodstveni i knjigovodstveni poslovi

Bilješka 1. OPĆI PODACI (nastavak)

- kupnja i prodaja robe
- prijenos govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog bez uporabe radiofrekvencijskog spektra, osim javnih govornih usluga
- zastupanje u osiguranju.

Članovi Nadzornog odbora Fine u 2018. godini su:

- Ivana Radeljak Novaković, članica Nadzornog odbora od 8.6.2016., a predsjednica Nadzornog odbora od 29.12.2016.
- Milan Kovač, član Nadzornog odbora od 8.6.2016., a zamjenik predsjednice Nadzornog odbora od 29.12.2016.
- Davor Kalinić, član Nadzornog odbora od 8.6.2016.
- dr.sc. Davor Mikulić, član Nadzornog odbora od 8.6.2016.
- Dragica Vranješ, članica Nadzornog odbora od 22.9.2017.

Članovi Uprave Fine u 2018. godini su:

- Dražen Čović, predsjednik Uprave od 4.10.2016.

Organizacijska je struktura Finansijske agencije ustrojena kao mješovita organizacijska struktura s elementima proizvodne (poslovni sektori), funkcionalne (sektori podrške) i teritorijalne organizacijske strukture (Sektor poslovne mreže).

Fina na dan 31.12.2018. ima 2.785 radnika (2017: 3.050 radnika).

1.1. Ovisna društva

Poslovi s gotovim novcem (distribucija i obrada gotovine) od svibnja 2010. godine obavljaju se u povezanom poduzeću Fina Gotovinski servisi d.o.o. Ukupan udjel Fine u društvu Fina Gotovinski servisi iznosi 42.947.200,00 kn (Bilješka 32), a nakon umanjenja vrijednosti provedenog u 2018. godini iznosi 21.131.703,12 kn (Bilješka 12).

Fina Gotovinski servisi d.o.o. obavljaju sljedeće osnovne djelatnosti:

- obrada i pohrana gotovog novca, domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica
- distribucija, unutarnjeg i međunarodnog prijevoza gotovog novca domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica, dragocjenosti i plemenitih metala te zaštite pri prijevozu i opsluživanje bankomata
- ostale djelatnosti (usluge tehničke zaštite, usluge fizičke zaštite, usluge čišćenja, itd.).

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovackim društvima (NN 111/93) kao dioničko društvo s nazivom tvrtke Središnja depozitarna agencija d.d.. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 13. ožujka 2009. godine. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 19. srpnja 2017. godine, Finansijska agencija je upisala 6.133 od ukupno ponuđenih 8.000 novih dionica u iznosu od 5.826.350 kn. Temeljem Ugovora o kupoprodaji dionica društva Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sklopljenog dana 26. srpnja 2017. godine sa Zagrebačkom bankom, Finansijska agencija je kupila 4.860 dionica u iznosu od 5.832.000 kn.

Finansijska agencija je tijekom 2018. godine stekla 3.912 dionica SKDD d.d. u ukupnom iznosu od 4.506.400 kn. Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Finansijske agencije iznosi 48.135.800,00 kn (2017: 43.629.400,00 kn) (Bilješka 32).

Bilješka 2. OSNOVA ZA PRIPREMU IZVJEŠTAJA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih finansijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

Finansijska agencija („Društvo“) je osnovana temeljem Zakona o Finansijskoj agenciji (NN 117/01, NN 60/04 i NN 42/05). Sukladno članku 29. Statuta Finansijske agencije (Klasa: 010-00/09-03/2, Ur.broj: 01-09-3 od 25. studenoga 2009. godine - pročišćeni tekst), Društvo poslovne knjige vodi po načelima profitnog knjigovodstva. Društvo je obvezno primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16 i NN 116/18), a sukladno članku 4. stavku 3. nije obveznik izrade konsolidiranih finansijskih izvještaja. Okvir finansijskog izvještavanja Društva je Zakon o računovodstvu. Odlukom o izboru i primjeni računovodstvenih politika (Klasa: 010-01/18-01/5, Ur.broj: 01-18-7), koju je donio Nadzorni odbor Finansijske agencije, Društvo primjenjuje Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja, usvojene od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama) osim Međunarodnog standarda finansijskih izvještavanja 10: Konsolidirani finansijski izvještaji (MSFI 10).

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su sukladno zahtjevima zakonskog okvira izvještavanja za Finansijsku agenciju u Republici Hrvatskoj. Osnovne računovodstvene politike primjenjene u pripremi finansijskih izvještaja sažete su u nastavku.

2.2. Osnove mjerena

Finansijski izvještaji sastavljaju se na osnovi povijesnog troška osim imovine i obveza koje se mjere po fer vrijednosti.

2.3. Funkcionalna i prezentacijska valuta

Finansijski izvještaji pripremljeni su u kunama, što je valuta primarnog gospodarskog okruženja u kojoj Društvo posluje ("funkcionalna valuta").

2.4. Korištenje procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s računovodstvenim politikama zahtjeva od rukovodstva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade finansijskih izvještaja, a rezultat kojih čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrđiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispisuju tijekom izvještajnog razdoblja. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih.

Prosudbe rukovodstva koje se odnose na primjenu računovodstvenih politika koje imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje i procjene sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u budućim razdobljima opisane su u Bilješci 5.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Priznavanje prihoda

Društvo pri određivanju cijene transakcije uzima u obzir uvjete iz ugovora i svoju uobičajenu poslovnu praksu. Cijena transakcije iznos je naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Društvo priznaje prihod kada (ili u mjeri u kojoj) ispunji obvezu na činidbu prijenosom obećane robe ili usluge (odносно, imovine) kupcu. Imovina se smatra prenesenom kada kupac stekne (ili u mjeri u kojoj stekne) kontrolu nad tom imovinom.

Društvo koristi praktično rješenje odnosno ako ima pravo na naknadu od kupca u iznosu koji izravno odgovara vrijednosti koju kupac ostvaruje iz činidbe izvršene do određenog datuma, priznaje prihode u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

(a) Prihodi od usluga

Prihodi od usluga obuhvaćaju:

- usluge platnog prometa u ime i za račun poslovnih banaka, usluge obrade gotovine, mjenjačke poslove, usluge obrade međubankarskih transakcija, mikrografsko-optičku obradu i pohranu dokumentacije, elektroničke poslovne servise
- vođenje javnih i komercijalnih registara (Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Registrar koncesija, Registra založnih prava nekretnina, Jedinstveni register računa, Registrar digitalnih certifikata)
- poslove prisilne naplate osnova za plaćanje, usluge za potrebe REGOS-a, usluga informatičko-tehničke podrške radu sustava državne riznice i sustavu prikupljanja javnih prihoda, poslove registra zaposlenika i centralnog obračuna plaća za tijela državne uprave, poslove pokretanja i vođenja postupka predstečajne nagodbe, posredovanje u postupku stečaja potrošača
- informatičko-komunikacijske usluge, usluge osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
- ostale komercijalne usluge (najam poslovnog prostora, usluge računovodstvenih servisa).

(b) Prihodi od prodaje trgovačke robe

Društvo na svojim šalterima obavlja prodaju platnih i drugih obrazaca, državnih biljega i mjenica te vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi. Prihod od prodaje iskazuje se odmah po prodaji temeljem izdanih računa po maloprodajnoj cijeni.

(c) Prihodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju za sve kamatonosne finansijske instrumente primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obveze te alokacije prihoda ili rashoda od kamata tijekom odgovarajućeg razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Društvo ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Prihodi od kamata odnose se na prihode po osnovi sredstava oročenih kod banaka, kamata po stambenim kreditima, obveznicama i kamate obračunate na plaćena potraživanja nakon ugovorenog roka.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Priznavanje prihoda (nastavak)

(d) Prihod od dividendi

Dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka samo u sljedećim slučajevima: ako je utvrđeno pravo Društva na isplatu dividende, ako je vjerojatno da će Društvo ostvariti ekonomske koristi povezane s dividendom i ako se iznos dividende može pouzdano izmjeriti.

(e) Prihod od potpora

Primljene potpore iz programa koje oblikuje i financira Europska unija u računovodstvenom smislu se smatraju državnim potporama sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći. Državne potpore priznaju se u poslovnim knjigama ako postoji razumna izvjesnost da će biti ispunjeno sljedeće (kumulativno):

- poslovni subjekt ispuniti će uvjete povezane s potporom i
- subjekt će primiti potporu.

Državne potpore se sustavno i racionalno priznaju kao dobit u razdobljima u kojima ih je potrebno usporediti s povezanim troškovima (dubitni pristup).

3.2. Nematerijalna imovina

(a) Priznavanje i mjerjenje

Nematerijalna imovina vrednuje se po povijesnom trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja ukoliko postoje. Trošak ulaganja uključuje troškove koji se izravno mogu pripisati nabavi imovine.

Tamo gdje dijelovi nematerijalne imovine imaju različiti korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nematerijalne imovine.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i neto knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u dobit ili gubitak.

(b) Naknadni troškovi

Troškovi zamjene dijela nematerijalne imovine priznaju se u knjigovodstveni iznos imovine samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritjecati u Društvo i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Troškovi tekućeg održavanja priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju.

(c) Amortizacija

Amortizacija se obračunava linearном metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, kao što je prikazano u nastavku. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni vijek trajanja imovine je kako slijedi:

	2018.	2017.
Patenti, licence i ostala prava	4 godine	4 godine
Ostala nematerijalna imovina	4 godine	4 godine

Metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek upotrebe preispituju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Nematerijalna imovina (nastavak)

(d) Interno dobivena nematerijalna imovina

Interno dobivena nematerijalna imovina priznaje se kao imovina samo ako je dokazana:

- tehnička provedivost nematerijalne imovine koja se dovršava tako da bude raspoloživa za uporabu ili prodaju
- namjera dovršenja nematerijalne imovine i njene uporabe ili prodaje
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine
- način na koji će nematerijalna imovina davati izgledne ekonomске koristi. Poduzetnik između ostalog treba dokazati i postojanje tržišta za proizvodnju nematerijalne imovine ili za samu nematerijalnu imovinu, ili pak korisnost nematerijalne imovine u slučaju da se ona koristi interna
- raspoloživost odgovarajućih tehničkih, finansijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalne imovine
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja troška koji se može pripisati razvoju nematerijalne imovine.

Troškovi istraživanja ne mogu se priznati kao imovina, nego predstavljaju trošak razdoblja.

3.3. Materijalna imovina – nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Društvo imati buduće ekonomске koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete račun dobiti i gubitka u finansijskom razdoblju u kojem su nastali.

Sva imovina, osim zemljišta i imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom po propisanim stopama, utvrđenim tako da se trošak nabave imovine otpiše tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

Građevinski objekti	10 do 40 godina
Postrojenja i oprema	2 do 10 godina
Alati, pogonski inventar i transportna oprema	2 do 10 godina
Namještaj	2 do 10 godina
Ostala materijalna imovina	2 do 10 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilance.

Kada se promijeni namjena nekretnina od korištenja za vlastite potrebe na iznajmljivanje nekretnine se reklassificiraju u ulaganja u nekretnine.

Knjigovodstvena vrijednost imovine odmah se smanjuje do nadoknadičnog iznosa ukoliko je viša od procijenjenog nadoknadičnog iznosa imovine. Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/(gubitke) u računu dobiti i gubitka.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koja se drži radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Sva ulaganja u nekretnine, osim imovine u pripremi, amortiziraju se linearom metodom po propisanim stopama utvrđenim tako da se trošak nabave otpisuje u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe imovine kako slijedi:

Zgrade	10 do 40 godina
Oprema	2 do 10 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilance.

3.5. Financijska imovina

(a) Klasifikacija

Financijska imovina obuhvaća ulaganja na koja se primjenjuje MSFI 9 – Financijski instrumenti. Financijska imovina obuhvaća dionice i udjele kod nepovezanih poduzetnika, depozite, obveznice, trezorske zapise, udjele u UCITS fondovima, potraživanja itd. Financijska imovina se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po:

- amortiziranom trošku
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Klasifikacija financijska imovine određuje se na temelju sljedećeg:

- poslovog modela upravljanja financijskom imovinom i
- obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima.

Financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, osim ako se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Financijska imovina se reklassificira samo u slučaju promjene poslovog modela upravljanja financijskom imovinom.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijska imovina (nastavak)****(b) Priznavanje i prestanak priznavanja**

Finansijska imovina priznaje se od datuma kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Društvo jedna od ugovornih strana. Redovna kupnja finansijske imovine se priznaje obračunavanjem na datum podmirenja.

Imovina koja je stečena u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja HNB važećem za dan vrednovanja ili po tečaju koji proizlazi iz ugovornog odnosa vezanog za tu transakciju.

Finansijska imovina (osim potraživanja od kupaca) se pri početnom priznavanju mjeri po njezinoj fer vrijednosti, koja se u slučaju finansijske imovine koja nije određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uvećava ili umanjuje za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju finansijske imovine. Potraživanja od kupaca se pri početnom priznavanju mjere po njihovoj transakcijskoj cijeni sukladno MSFI-u 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima.

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu kada i isključivo kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine.

(c) Naknadno mjerjenje

Nakon početnog mjerjenja, finansijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Amortizirani trošak je iznos po kojemu se finansijska imovina mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospijeću te usklađen za sve rezervacije za umanjenje vrijednosti.

Društvo izravno umanjuje bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ako nema razumnih očekivanja u pogledu povrata finansijske imovine, u cijelosti ili djelomično. Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja.

(d) Dobici i gubici

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka, osim ako je riječ o ulaganju u vlasnički instrument za koje je Društvo odlučio prezentirati dobit i gubitke od tog ulaganja u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku se priznaju u računu dobiti i gubitka ako se ta finansijska imovina prestane priznavati ili ako se reklassificira.

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (uz iznimku dobiti ili gubitaka od umanjenja vrijednosti) i dobiti i gubitaka od tečajnih razlika, sve do prestanka priznavanja finansijske imovine ili njezine reklassifikacije.

Ako se finansijska imovina prestane priznavati, kumulativna dobit ili gubici prethodno prznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklassificiraju se iz vlasničkog kapitala u račun dobiti i gubitka kao reklassifikacijsko usklađenje.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijska imovina (nastavak)

(e) Fer vrijednost

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerena fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerena fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

(f) Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaje za finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Rezervacije za umanjenje vrijednosti za finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu priznaju se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i njima se ne smije umanjiti knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Na svaki datum izvještavanja Društvo je za finansijski instrument dužno izmjeriti rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima:

- tijekom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao
- u dvanaestomjesečnom razdoblju ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik finansijskog instrumenta nije znatno povećao.

Društvo priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka (ili poništenja), što je potrebno kako bi se rezervacije za umanjenje vrijednosti na datum izvještavanja uskladile s iznosom koji je potrebno priznati.

3.6. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva predstavljaju društva u kojima Društvo ima kontrolu, izravno ili neizravno, nad poslovanjem. Društvo kontrolira subjekt kada je izloženo ili ima pravo na promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i kada ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazuju se po trošku, umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti u finansijskim izvještajima Društva.

3.7. Najmovi

Najmovi u kojima Društvo ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najmova iskazuju se u računu dobiti i gubitka prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Zalihe

Zalihe materijala i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom poslovanju umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže. Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu. Prema potrebi obavlja se ispravak vrijednosti oštećenih zaliha te zaliha kojima je prošao rok upotrebe.

3.9. Potraživanja

Potraživanja su, na temelju obvezopravnih i drugih osnova, zasnovana prava na naplatu određenih iznosa od kupaca i drugih dužnika. Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti osim potraživanja od kupaca koja se pri početnom priznavanju mjere po njihovoj transakcijskoj cijeni.

Ako se naplata potraživanja odgađa za dulje vremensko razdoblje (dulje od 1 godine), a nisu ugovorene kamate ili su ugovorene po stopi koja je niža od tržišne, potraživanje se priznaje u iznosu koji predstavlja sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom tržišne kamatne stope.

Potraživanja u stranoj valuti preračunavaju se u hrvatsku valutnu jedinicu (kune) primjenom srednjeg tečaja HNB-a važećeg na dan transakcije. Primjenom srednjeg tečaja HNB-a iskazuju se i potraživanja u stranoj valuti i uz primjenu valutne klauzule na dan bilance. Nastale tečajne razlike iskazuju se kao prihod ili rashod razdoblja.

Nakon početnog mjerjenja, potraživanja se mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Potraživanja čija se naplata očekuje u razdoblju dužem od godinu dana mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za sve gubitke od umanjenja vrijednosti.

Na svaki datum bilance procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Ako dokaz postoji, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjuje se primjenom konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u računu dobiti i gubitka. Objektivni dokaz da je vrijednost potraživanja umanjena uključuje:

- značajne finansijske teškoće dužnika
- nepoštivanje ugovora, poput nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja
- nastanak mogućnosti da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili postupak druge finansijske reorganizacije.

Izračun rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca izračunavaju se pojednostavljenim pristupom i jednom godišnje sa stanjem na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

Potraživanja se prestaju priznavati kad su naplaćena ili otuđena, kad je utvrđena njihova konačna nemogućnost naplate te u slučaju da nastupi zastara. Potraživanja za koja je utvrđena nemogućnost naplate i ona za koja je nastupila zastara otpisuju se na teret rashoda razdoblja i isknjižavaju iz evidencija.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Novac

Novac obuhvaća gotovinu u blagajni i stanja na računima u bankama.

3.11. Depoziti

Depoziti predstavljaju nederivativnu finansijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijećem dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance, koja se klasificira kao dugotrajna imovina.

3.12. Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku. Sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja posudbe. Društvo ne kapitalizira troškove posudbi, a klasificiraju se kao dugoročne obveze.

3.13. Obveze prema dobavljačima

Knjigovodstvena vrijednost obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode. Obveze se priznaju kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa Društva i kada se iznos kojim će se ona podmiriti može pouzdano izmjeriti.

Obveze se klasificiraju kao kratkoročne i dugoročne. Kratkoročne obveze su obveze koje ispunjavaju bilo koji od sljedeća četiri kriterija:

- očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovnog ciklusa
- dospijeva za podmirenje u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance
- primarno se drži radi trgovanja
- subjekt nema bezuvjetno pravo odgađati podmirenje obveze na najmanje dvanaest mjeseci poslije datuma bilance.

Iznos dugoročne obveze koji dospijeva na plaćanje u roku od jedne godine (u sljedećem obračunskom razdoblju), na dan bilance iskazuje se kao kratkoročna obveza.

3.14. Porez na dobit

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit, koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu i rezervama, pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se bilančnom metodom. Odgođeni porez odražava neto porezne efekte privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Bilješka 3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Porez na dobit (nastavak)

Mjerenje odgođene porezne imovine i obveza prikazuje porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Društvo na datum bilance očekuje realizaciju, odnosno podmirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze u bilanci. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se ostvariti oporeziva dobit dostađna za njezino korištenje. Na svaki datum bilance, Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

3.16. Primanja zaposlenih

U toku redovnog poslovanja, Društvo prilikom isplata plaća u ime svojih zaposlenika, koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, obavlja redovita plaćanja doprinosu sukladno pravnoj regulativi. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju.

Obveze po osnovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum bilance. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Kao diskontna stopa koristi se tržišni prinos na državne obveznice na datum bilance, u valuti i s uvjetima koji odgovaraju valutu i uvjetima obveze temeljem tih primanja.

3.17. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranje se priznaje i kada je mala vjerojatnost odljeva resursa za bilo koju stavku obveza koja se nalazi u istoj kategoriji. Rezerviranja se priznaju po iznosu troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze.

3.18. Porez na dodanu vrijednost

Društvo koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost.

U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM

4.1. Čimbenici finansijskog rizika

Okvir upravljanja rizicima u Društvu je uspostavljen prema normi ISO 31000, primjenom smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa svojim specifičnostima u poslovanju, usvojila temeljne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima - Politiku upravljanja rizicima i Strategiju upravljanja rizicima. Navedenim dokumentiranim informacijama, a kroz upravljanje rizicima prepoznaju se i procjenjuju vanjski i unutarnji rizici i to kroz kategorije: opći poslovni, operativni i finansijski rizici.

Kontinuirano se poboljšava praksa upravljanja rizicima u skladu sa najboljom praksom iz područja kako bi u konačnici upravljanje rizicima postalo kompetitivnom prednošću, a svaki radnik bio upoznat s njegovom važnošću i ciljevima. Sve razine rukovodstva i svi radnici uključeni su u proces upravljanja rizicima, a Društvo osigurava izobrazbu kako bi se učinkovito provodili procesi upravljanja rizicima.

Sustavno upravljanje rizicima podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje. Cjelokupan proces upravljanja rizicima podržan je aplikativnim rješenjem, a u godini izvještavanja, procjenom rizika obuhvaćeno je 69 poslovnih procesa te su organizirane 94 radionice osvješćivanja organizacijskih jedinica i procjene rizika kroz rad multidisciplinarnih timova.

Tijekom 2018. godine Društvo nije koristilo finansijske instrumente zaštite od finansijskih rizika kao što su derivativi i slični finansijski instrumenti.

Poslovne aktivnosti koje Društvo obavlja izlažu je raznim finansijskim rizicima: tržišnom, operativnom, kreditnom i riziku likvidnosti.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečaju,
- rizik promjene kamatnih stopa - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama,
- cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo djeluje na tržištu finansijskih usluga i izloženo je tržišnim rizicima koji se ogledaju u pritisku konkurenčije i tehnoloških inovacija koje smanjuju potrebu za korištenjem njezinih usluga. Stalno praćenje tržišnih promjena i najnovijih tehnoloških dostignuća te provedba Strateškog razvojnog plana Financijske agencije za razdoblje 2018.-2020. godine odgovor je Društva na tržišne rizike i izazove.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, da se kamatna stopa smanjila za 1% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 15% odnosno za 10.333.087 kn;
- neto dobit bi bila manja za 10.333.087 kn.

Na dan 31. prosinca 2017. godine, da se kamatna stopa smanjila za 1% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 14% odnosno za 5.334.263 kn;
- neto dobit bi bila manja za 5.334.263 kn.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.1. Čimbenici finansijskog rizika (nastavak)

(i) Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene vrijednosti ulaganja u vrijednosne papire, rizicima promjene fer vrijednosti te riziku promjena cijena. Ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi, dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Društvo upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prate promjene cijena udjela i prinosi na ulaganja u fondove na tržištu, a o čemu Odjel riznice i osiguranja tjedno i mjesечно izvještava Upravu.

Portfelj Društva koji se sastoji od ulaganja koje se u izvještaju o finansijskom položaju vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Društva cjenovnom riziku. Pad cijena od 10% smanjio bi vrijednost ovih ulaganja za 50.741.912 kn (2017.: 50.402.213 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

(ii) Valutni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u tečaju strane valute.

Društvo najveći dio prihoda ostvaruje na domaćem tržištu, ali dio prihoda ostvaruje i obavljajući mijenjačke poslove. Budući da taj prihod predstavlja 0,5% ukupnog prihoda Društva, promjene tečajeva stranih valuta nisu mogle imati znatniji utjecaj na buduće rezultate poslovanja i novčane tijekove.

Drugi oblici valutne izloženosti proizlaze iz obveza prema inozemnim dobavljačima. Budući da promet inozemnih dobavljača čini 1,5% ukupnog prometa dobavljača, promjene tečajeva stranih valuta nisu imale znatniji utjecaj na tekuće rezultate poslovanja i novčane tijekove.

Određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečaja koji su važeći na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju te je Društvo potencijalno izloženo rizicima promjena valutnih tečajeva.

U idućoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obaveza Društva u navedenim stranim valutama na izvještajni datum u kunskoj protuvrijednosti.

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
EUR	1.084.042	1.827.441	2.948	2.592
USD	17.282	40.692	119.819	57.544
GBP	3.595	4.323	-	-
Srednji tečaj HNB	31.12.2018.	31.12.2017.		
EUR	7,417575	7,513648		
USD	6,469192	6,269733		
GBP	8,205282	8,467991		

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)**4.1. Čimbenici finansijskog rizika (nastavak)****(ii) Valutni rizik (nastavak)****Analiza osjetljivosti na valutni rizik**

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku kretanja tečaja kune u odnosu na EUR i USD. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na smanjenje tečaja kune od 5% u 2018. godini i u 2017. godini u odnosu na relevantne strane valute. Prethodna stopa osjetljivosti je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene stavke monetarne imovine i monetarnih obaveza u navedenoj stranoj valuti. Iznosi u kunama preračunati prema srednjem tečaju HNB-a na dan bilance uspoređuju se s iznosima u kunama uslijed postotne promjene valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedeni postotak.

Dobit	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2017.	
		u kn		u kn
EUR	400.955		685.564	
USD	-33.167		-5.283	
GBP	1.475		1.830	

(iii) Kamatni rizik novčanog toka i rizik fer vrijednosti kamatne stope

Provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava u dijelu u kojem su sredstva alocirana u depozite u bankama, ugovori o oročavanju su sklapani po pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa na oročena sredstva.

(b) Kreditni rizik

Kratkotrajna imovina Društva koja može dovesti do kreditnog rizika sastoji se uglavnom od novčanih sredstava, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati u Odjelu finansijske operative. Kreditnom politikom određene su aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca: telefonsko upozoravanje, dogovaranje alternativnih mogućnosti plaćanja, slanje opomena, naplata putem instrumenata osiguranja plaćanja, davanje prijedloga za pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja i predlaganje otpisa potraživanja. Kupac se u slučaju kašnjenja prvo telefonski upozorava na prekoračenje dospijeća plaćanja računa. Nakon provedenog telefonskog upozoravanja, s kupcem se dogovaraju alternativni oblici plaćanja: kompenzacije, cesija, asignacija i obročna otplata duga. Daljnje praćenje i kontrola naplate podrazumijeva slanje pismenih opomena kupcima. Prva pisana opomena kupcima za dospjelo potraživanje se šalje s rokom uplate najkasnije u roku 8 dana. U slučaju da kupac ne izvrši podmirenje duga po prvoj opomeni, šalje se druga opomena s rokom uplate odmah. Ukoliko nakon svih prethodno poduzetih aktivnosti u svrhu naplate isto nije postignuto, kupcu se u pisanom obliku predlaže naplata mjenice ili zadužnice, ukoliko su navedeni instrumenti osigurani, odnosno poduzimaju se zakonski predviđene mjere naplate. Pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja (tužba) je posljednja predviđena aktivnost vezana uz naplatu potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati. Uprava smatra da je knjigovodstvena vrijednost sve imovine nadoknadiva. Detaljna analiza izloženosti kreditnom riziku kod potraživanja od kupaca prikazana je u Bilješci 21.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.1. Čimbenici finansijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Društvo primjenjuje *Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 9 Finansijski instrumenti* (MSFI 9) od 1. siječnja 2018. godine, a koji je zamijenio postojeći *Međunarodni računovodstveni standard 39 Finansijski instrumenti* (MRS 39).

Društvo ima značajnu koncentraciju ulaganja, potraživanja i ostale imovine na datum izvještavanja:

	Bilješka	31. prosinca 2018. u kunama
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	47.799.690
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	17	439.180.855
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	459.619.426
Novac i novčani ekvivalenti	17	89.623.577

	Bilješka	31. prosinca 2017. u kunama
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	354.524.456
Krediti i potraživanja	17	85.817.154
Dani krediti i depoziti	17	250.000.000
Novac i novčani ekvivalenti	17	108.660.863

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	Bilješka	Rejting	31. prosinca 2018. u kunama
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			47.799.690
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	18	BB	47.799.690
Finansijska imovina po amortiziranom trošku			439.180.855
Dani krediti i depoziti	20	BB	174.950.095
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	Bez rejtinga	89.672.528
Trezorski zapisi Ministarstva financija	20	BB	174.558.231
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			459.619.426
Ulaganja u dionice	19	Bez rejtinga	822.688
Udjeli u fondovima	19	Bez rejtinga	452.693.024
Potraživanja za kredite	21	Bez rejtinga	6.103.713
Novac i novčani ekvivalenti	23	Bez rejtinga	89.623.577

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.1. Čimbenici finansijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	Bilješka	Rejting	31. prosinca 2017. u kunama
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	17		141.408.632
<i>Ulaganja u dionice</i>	18	<i>Bez rejtinga</i>	1.882.713
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	18	<i>BB</i>	18.903.416
Ostala dugoročna ulaganja	18	<i>Bez rejtinga</i>	120.622.502
Dani krediti i depoziti	17, 2	BB	250.000.000
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	<i>Bez rejtinga</i>	85.817.154
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			354.524.456
<i>Ulaganja u dionice /i/</i>	19	<i>Bez rejtinga</i>	4.135
<i>Udjeli u fondovima /ii/</i>	19	<i>Bez rejtinga</i>	354.520.321
Novac i novčani ekvivalenti	23	<i>Bez rejtinga</i>	108.660.863

(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostaone količine novca, osiguravanje raspoloživosti finansijskih sredstava te sposobnost podmirenja svih obveza. Odjel finansijske operative dnevno prati razinu dostupnih izvora novčanih sredstava. Društvo uredno izmiruje svoje obveze bez potrebe za dodatnim kreditnim zaduživanjem, a žiro-račun nije bio u blokadi. Obveze iz poslovanja, prikazane u nastavku, odnose se na obveze prema dobavljačima obrazložene detaljnije u Bilješci 29 – Kratkoročne obveze, koje imaju dospijeće do 12 mjeseci i predstavljaju nediskontirane novčane tokove.

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeća neizvedenih finansijskih obveza Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po finansijskim obvezama prema najranijem datumu na koji se od Društvo može zatražiti plaćanje. Ugovorno dospijeće je određeno kao najraniji datum na koji se od Društvo može zatražiti plaćanje.

31. prosinca 2018. (u kunama)	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
Obveze po Sporazumu s HNB-om	-	10.500.000	10.500.000	21.000.000	42.000.000
Obveze za porez na dobit	-	-	7.905.054	-	7.905.054
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	89.677.651	-	-	3.961.919	93.639.570
	89.677.651	10.500.000	18.405.054	24.961.919	143.544.624

31. prosinca 2017. (u kunama)	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
Obveze po Sporazumu s HNB-om	-	21.000.000	-	42.000.000	63.000.000
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	75.045.901	-	-	5.261.483	80.307.384
	75.045.901	21.000.000	-	47.261.483	143.307.384

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.1. Čimbenici finansijskog rizika (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka (nastavak)

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene finansijske imovine Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća finansijske imovine. Objavljanje informacija o neizvedenoj finansijskoj imovini je neophodno za razumijevanje načina na koji Društvo upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa finansijske imovine i finansijskih obveza.

31. prosinca 2018. (u kunama)	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
A vista depoziti	0,10%	74.544.055	-	-	-	74.544.055
Oročena sredstva u bankama	0,38%	-	100.000.000	75.000.000	-	175.000.000
Obveznice	2,44%	-	-	-	47.799.690	47.799.690
Trezorski zapisi MF	0,09%	-	-	175.000.000	-	175.000.000
Udjeli u fondovima	0,30%	203.001.245	-	-	249.691.779	452.693.024
Ulaganja u dionice	-	-	-	-	822.688	822.688
Potraživanja	-	90.894.528	-	-	4.881.714	95.776.242
		368.439.828	100.000.000	250.000.000	303.195.871	1.021.635.699

31. prosinca 2017. (u kunama)	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
A vista depoziti	0,10%	93.824.027	-	-	-	93.824.027
Oročena sredstva u bankama	0,83%	-	150.000.000	100.000.000	-	250.000.000
Obveznice	3,96%	-	-	2.583.750	16.319.666	18.903.416
Udjeli u fondovima	1,11%	354.520.321	-	-	120.622.502	475.142.823
Ulaganja u dionice	-	-	-	4.135	1.882.713	1.886.848
Potraživanja	-	79.265.914	-	-	6.551.240	85.817.154
		527.610.262	150.000.000	102.587.885	145.376.121	925.574.268

4.2. Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (finansijska imovina raspoloživa za prodaju i trgovanje – finansijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka), temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za utvrđivanje fer vrijednosti finansijske imovine predstavlja tekuću cijenu ponude. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca umanjena za ispravak vrijednosti i obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 4. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerena fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerena fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovolnjem volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Finansijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti

	Razina 1 u kunama	Razina 2 u kunama	Razina 3 u kunama	Ukupno u kunama
31. prosinca 2018.				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	-	47.799.690	-	47.799.690
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	452.693.024		6.926.402	459.619.426
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	-	822.688	822.688
<i>Udjeli u fondovima</i>	452.693.024		-	452.693.024
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	6.103.713	6.103.713
Ukupna finansijska imovina po fer vrijednosti	452.693.024	47.799.690	6.926.402	507.419.116

	Razina 1 u kunama	Razina 2 u kunama	Razina 3 u kunama	Ukupno u kunama
31. prosinca 2017.				
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	120.622.564	18.903.416	1.882.651	141.408.632
<i>Dionice</i>	62	-	1.882.651	1.882.713
<i>Dužničke vrijednosnice</i>	-	18.903.416	-	18.903.416
<i>Investicijski fondovi</i>	120.622.502	-	-	120.622.502
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	354.524.456			354.524.456
<i>Dionice</i>	4.135	-	-	4.135
<i>Investicijski fondovi</i>	354.520.321	-	-	354.520.321
Ukupna finansijska imovina po fer vrijednosti	475.147.020	18.903.416	1.882.651	495.933.088

Bilješka 5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Procjene i prepostavke se redovito pregledavaju i temelje na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima, uključujući i očekivane buduće događaje koji se smatraju realnima u određenim okolnostima.

Društvo koristi prosudbe i prepostavke koje se odnose na budućnost. Po definiciji računovodstvene procjene su rijetko jednake stvarnim rezultatima. Procjene i prepostavke koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnih razlika u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj finansijskoj godini su navedene u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Metodologija izračuna očekivanih gubitaka temelji se na modelu baziranom na procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjerenja obveze (Probability of default - PD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjerenja obveze (Loss given default - LGD). Iznos rezervacija za očekivane gubitke od umanjenja vrijednosti (Expected Loss - EL) računa se umnoškom sljedećih pozicija:

- izloženost u trenutku neispunjavanja obveza druge ugovorene strane (Exposure of default - EAD)
  - vrijednost pozicije za koju se računa iznos rezervacija
- vjerojatnosti ulaska u status neispunjerenja obveze (Probability of default - PD) - podatak o 1yr PD-u preuzet sa Bloomberga, a koji vrijedi za izdavatelja finansijskog instrumenta ili instituciju kod koje su deponirana novčana sredstva
- gubitka zbog nastanka statusa neispunjerenja obveze (Loss given default - LGD) - LGD preuzet iz CRR uredbe za adekvatnost kapitala banaka (članak 161.).

Društvo na svaki izvještajni datum ispituje je li nakon početnog priznavanje došlo do znatnog povećanja rizika finansijske imovine.

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum izvještavanja da bi se vidjelo postoje li naznake umanjenja vrijednosti, na osnovi procjene vjerojatnosti da će se nadoknaditi knjigovodstvena vrijednost imovine. Svaki se kupac zasebno procjenjuje na osnovi očekivanog datuma i iznosa naplate te eventualnih instrumenata osiguranja. Rukovodstvo smatra da su potraživanja od kupaca na datum izvještavanja iskazana po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek upotrebe dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine

Društvo drži u upotrebi određenu opremu i nematerijalnu imovinu koja je u potpunosti amortizirana. Stope amortizacije su početno određene u skladu s najboljom procjenom korisnog vijeka upotrebe.

Porez na dobit

Društvo je obveznik poreza na dobit u Republici Hrvatskoj. Društvo priznaje obveze za očekivana moguća porezna pitanja prilikom porezne revizije, koje se temelje na procjenama da li će nastati dodatna porezna obveza. Ukoliko se konačan porezni ishod tih poreznih pitanja razlikuje od iznosa prvobitno obračunatog, nastale razlike utjecat će na rezervacije za porez na dobit i odgođeni porez u razdoblju u kojem je nastala navedena odredba. Obračuni koji potkrepljuju poreznu prijavu, mogu biti predmet pregleda i odobrenja lokalnih poreznih vlasti.

Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja sa Službom pravnih poslova. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se ishodi sudske postupaka razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka (Bilješka 27).

Bilješka 6. PRIHODI OD PRODAJE

	2018. (u kunama)	2017.
Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača /i/	202.621.968	145.822.360
Prihodi od poslova platnog prometa /ii/	139.040.943	144.676.505
Prihodi od podrške sustavu riznice i REGOS-a	125.960.157	116.248.269
Prihodi od uplata i isplata građana	93.842.232	100.050.807
Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja	62.239.548	64.582.885
Ostali prihodi /iii/	44.866.496	34.288.154
Prihodi od NKS-a	41.145.551	40.304.295
Prihodi od registara	34.463.711	30.584.561
Prihodi od najamnina	14.024.899	16.080.486
Prihodi od COP-a i registra zaposlenika	12.665.280	11.097.600
Prihodi od prodaje robe	9.644.027	15.077.999
	780.514.812	718.813.921

/i/ Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača čine 26% ukupnih prihoda od prodaje, a veći su za 39% u odnosu na prošlu godinu. Primjena Zakona o provedbi ovre na novčanim sredstvima (NN 68/18) i Pravilnika o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovre na novčanim sredstvima (71/18) od 4. kolovoza 2018. godine uzrokovala je sljedeće promjene:

- naknada se određuje prema visini duga iz osnove za plaćanje za koju se traži ovraha na novčanim sredstvima (visina naknade se utvrđivala neovisno o visini duga iz osnove za plaćanje, na način da se ukupna naknada formirala od propisanih iznosa naknade za pojedine radnje koje je Društvo poduzelo radi provedbe ovre po konkretnoj osnovi za plaćanje)
- naknadu za provedbu osnove za plaćanje (osim osnova za plaćanje za alimentaciju, neisplaćene plaće, prekršaje itd.) predujmljuje ovrhovoditelj (naknade za provedbu ovre na novčanim sredstvima je trebao podmiriti ovršenik)
- na osnove za plaćanje evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje do 4. kolovoza 2018. godine primjenjuju se odredbe Zakona o provedbi ovre na novčanim sredstvima (NN 91/10 i 112/12) i Pravilnika o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovre na novčanim sredstvima (NN 105/10, 124/11, 52/12 i 6/13)
- bankama po svakoj pojedinačnoj, u cijelosti naplaćenoj naknadi za jednu osnovu za plaćanje pripada 20,00 kn naknade od naplaćenog iznosa naknade za osnovu za plaćanje (naknada od ovršenika se dijelila između Fine i banaka u omjeru 55%:45%) (Bilješka 8 /i/)
- fizička osoba nije dužna platiti naknadu za davanje podataka, preslika i potvrda iz Očevidnika za osnove za plaćanje u kojima je ovrhovoditelj ili ovršenik (nisu bila propisana izuzeća)
- ovrhovoditeljima s velikim brojem osnova za plaćanje Društvo je omogućilo sklanjanje sporazuma o predujmljivanju sredstava za provođenje osnova za plaćanje (Bilješka 29 /ii/).

/ii/ Prihodi od poslova platnog prometa i obrade gotovine su manje za 4% u odnosu na prošlu godinu zbog postupne zamjene šalterskog poslovanja s elektroničkim kanalima u obavljanju poslova platnog prometa i trenda smanjivanja gotovinskog poslovanja.

/iii/ Ostali prihodi sadrže prihode od informatičkih usluga, računovodstvenih servisa, mikrografsko-dokumentacijskih poslova, upisnika založnih prava, prihode od državnih potpora te ostale poslovne prihode. Ostali prihodi su veći za 31% u odnosu na prošlu godinu prvenstveno zbog ostvarenih prihoda od držanih potpora za provedbu projekata:

- e-Poslovanje - sukladno Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta e-Poslovanje te Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Poslovanje
- e-Pristojbe - sukladno Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta e-Pristojbe te Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Pristojbe.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 7. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Potrošena energija /i/	16.452.210	15.071.842
Utrošene sirovine i materijal	5.953.467	6.165.140
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	569.622	1.308.906
Ostali materijalni troškovi	84.673	109.194
	23.059.973	22.655.082

/i/ Troškovi potrošene energije su veći za 9% u odnosu na prošlu godinu kao rezultat povećanja troškova struje koji u navedenim troškovima sudjeluju sa 71%.

Bilješka 8. OSTALI VANJSKI TROŠKOVI

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Ostale bankarske usluge /i/	28.238.169	32.371.487
Usluge održavanje software-a	23.018.903	21.344.229
Usluge održavanja	21.953.703	24.310.723
Čuvanje imovine i tehnička zaštita	18.702.262	19.181.041
Premije osiguranje imovine i radnika /ii/	18.150.704	3.786.888
HT usluge	12.522.066	13.089.486
Zakupnina i najamnina	12.522.705	12.304.365
Komunalna naknada	8.427.677	8.524.391
Usluge trezoriranja gotovine	7.133.487	6.692.332
Usluge student servisa, odvjetnika i ostalo savjetovanje /iii/	5.178.190	4.099.481
Prijevozne usluge, naknade za ceste i tehn. pregled vozila	4.069.327	4.078.808
Usluge čišćenja	4.169.746	3.199.007
Usluge promidžbe, reklame i sajmova, tiska, grafičke i sl.	3.472.427	2.976.831
Usluge platnog prometa	3.759.079	2.717.543
Komunalne usluge	2.783.938	2.582.972
Ostale usluge	1.242.903	693.640
	175.345.285	161.953.223

/i/ Ostale bankarske usluge najvećim dijelom obuhvaćaju naknade bankama koje sudjeluju u postupku izvršenja osnove za plaćanje (primitak, formiranje i razmjena poruka, nadzor i usklađivanje razmijene poruka, utvrđivanje iznosa novčanih sredstava ovršenika raspoloživih za izvršenje naloga, prijenos novčanih sredstava po nalogu, pljenidba / zabrana / uskrata raspolaganja novčanim sredstvima ovršenika, blokada / deblokada računa ovršenika u banci itd.). Ostale bankarske usluge su manje za 13% u odnosu na prošlu godinu zbog smanjenja visine ove naknade sukladno Pravilniku o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

/ii/ Premije osiguranja imovine i radnika su veće za 379% u odnosu na prošlu godinu zbog premija dobrotvornog mirovinskog osiguranja radnicima (3. stup) isplaćenih radnicima sukladno VII. Dodatu Kolektivnog ugovora u ukupnom iznosu od 16.102.000 kn.

/iii/ U izvještajnoj godini trošak revizorskih usluga iznosi 199.500 kn, trošak usluga poreznog savjetovanja iznosi 42.000 kn, a trošak savjetovanja iz područja računovodstva, poreza i financija za potrebe Centara računovodstvenih servisa iznosi 52.425 kn.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 9. TROŠKOVI OSOBLJA

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Neto plaće i nadnice	205.970.893	226.760.702
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	77.714.879	84.603.202
Doprinosi na plaće	47.265.246	52.612.967
	330.951.017	363.976.871

/i/ Fina ima 2.831 radnika na bazi prosjeka stanja krajem tromjesečja u 2018. godini (2017.: 3.098 radnika). Troškovi osoblja su 9% manji u odnosu na prošlu godinu što iznosi nominalno 33.025.853 kn prvenstveno zbog manjeg broja radnika. U 2017. godini proveden je program zbrinjavanja kolektivnog viška radnika kojim je bilo obuhvaćeno 347 radnika, radni odnos za 65 radnika je prestao osobno uvjetovanim otkazom ugovora o radu, a za 50 radnika odlaskom u mirovinu.

/ii/ Troškovi ključnog poslovodstva Fine (predsjednik Uprave, članovi Uprave, direktori sektora, direktori samostalnih službi pri Upravi i voditelji samostalnih ureda pri Upravi) iznose:

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Ukupan trošak plaće ključnog poslovodstva	4.873.704	4.716.971
Ukupan trošak plaće u naravi ključnog poslovodstva	654.227	459.389
	5.527.931	5.176.360

Bilješka 10. OSTALI TROŠKOVI

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Porezno nepriznati PDV – prorata /i/	20.176.583	19.814.595
Troškovi prijevoza na posao i s posla /ii/	16.615.639	18.032.090
Prigodne nagrade i darovi radnicima /iii/	10.621.869	10.877.991
Otpremnine /iv/	4.864.042	61.508.741
Troškovi stručnog usavršavanja radnika	1.325.887	1.092.264
Dnevnice, terenski dodaci i putni troškovi	1.151.673	1.067.773
Potpore radnicima	1.023.315	1.055.670
Porezi i doprinosi koji ne ovise o poslovnom rezultatu	920.958	900.431
Ostali troškovi	814.447	458.349
Usluge reprezentacije	728.413	310.093
Propisane naknade i doprinosi	489.662	521.690
Članarine strukovnim organizacijama i dr. (TZ, HGK)	431.560	329.413
Troškovi stručne literature i tiska	300.723	343.056
Upravni i sudski troškovi i takse	217.153	235.884
Naknade članovima Nadzornog odbora i Revizorskog odbora	159.971	159.971
Troškovi zaštite okoliša	110.335	46.830
	59.952.230	116.754.838

/i/ Troškovi porezno nepriznatog PDV-a proizlaze iz primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Društvo koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno članku 137. stavku 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 10. OSTALI TROŠKOVI (nastavak)

/iii/ Troškovi prijevoza na posao i s posla su manji za 8% u odnosu na prošlu godinu zbog manjeg broja radnika (Bilješka 9).

/iii/ Prigodne nagrade i darovi radnicima sadrže godišnje nagrade (tzv. božićnice), regres, jubilarne nagrade, darove djeci radnicima za božićne blagdane i darove radnicima za uskrsne blagdane isplaćene sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine.

/iv/ Otpremnine za osobno uvjetovani otkaz ugovora o radu (neoporezivi dio) iznose 4.728.042 kn (2017.: 7.900.026 kn), a redovne otpremnine iznose 136.000 kn (2017.: 400.000 kn). Tijekom 2017. godine proveden je program zbrinjavanja kolektivnog viška radnika, a otpremnine za poslovno uvjetovani otkaz ugovora o radu (neoporezivi dio) iznose 53.208.715 kn.

Bilješka 11. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

	2018. (u kunama)	2017.
Potraživanja od kupaca /i/	14.451.706	1.347.009
Dugotrajne imovine /ii/	7.274.230	-
Potraživanja od zaposlenih - rate kredita	153.602	206.141
Ostala kratkotrajna potraživanja	51.978	368.389
	21.931.516	1.921.539

/i/ Porast troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca posljedica je vrijednosnih usklađenja potraživanja od poslova prisilne naplate u iznosu od 8.666.255 kn te umanjenja vrijednosti potraživanja od poslova prisilne naplate za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 4.566.042 kn.

/ii/ Provedeno je umanjenje vrijednosti nekretnine namijenjene prodaji (Slavonski Brod) do tržišne (procijenjene) vrijednosti u iznosu od 7.274.230 kn (Bilješka 22)

Bilješka 12. NETO FINANCIJSKI PRIHODI / (RASHODI)

	2018. (u kunama)	2017.
Prihodi od udjela u fondovima	1.410.467	950.624
Prihodi od kamata /i/	3.287.815	40.843.692
Ostali finansijski prihodi	2.054.789	2.313.525
Prihodi od tečajnih razlika	2.792.579	2.916.407
Prihodi od dividende	150	150
Ukupni prihodi	9.545.800	47.024.398
Rashodi od kamata	-298.637	-103.918
Rashodi od tečajnih razlika	-2.383.561	-976.784
Nerealizirani gubici (rashodi) finansijske imovine	-1.846.669	-95
Vrijednosna usklađenja finansijske imovine /ii/	-22.184.441	-2.079.968
Ostali finansijski rashodi	-101.501	-650.312
Ukupni rashodi	-26.814.808	-3.811.076
 Neto (rashodi) / prihodi od financiranja	 -17.269.008	 43.213.322

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 12. NETO FINANCIJSKI PRIHODI / (RASHODI) (nastavak)

/i/ Prihodi od kamata su ostvareni od:

- obračunate zatezne kamate u iznosu 257.165 kn (2017.: 36.981.618 kn)
- prihoda od kamata na oročene kunske depozite u iznosu 1.176.789 kn (u 2017.: 2.353.862 kn)
- obračunate kamate po obveznicama i zapisima u iznosu 975.076 kn (2017.: 1.385.599 kn)
- obračunatih kamata na stambene kredite u iznosu 26.449 kn (2017.: 82.899 kn)
- držanja sredstava na transakcijskim računima u iznosu od 77.697 kn (2017.: 39.714 kn)
- obračunate kamate u iznosu od 774.639 kn (2017.: 0 kn).

Prihodi od zateznih kamata u 2017. godini se odnose na:

- Središnji registar osiguranika - iznos od 27.000.000 kn temeljem Sporazuma o uređenju međusobnih odnosa Ministarstva financija, Središnjeg registra osiguranika i Finansijske agencije kojim se reguliralo plaćanje nepodmirenih potraživanja za usluge
- Ministarstvo financija - iznos od 9.446.106 kn temeljem Sporazuma o načinu podmirenja obveza Ministarstva financija prema Finansijskoj agenciji kojim se reguliralo plaćanje nepodmirenih potraživanja za usluge
- Ministarstvo uprave - iznos od 170.361 kn za nepravovremeno plaćene račune za usluge centralnog obračuna plaća
- ostale kupce - iznos od 365.151 kn za nepravovremeno plaćene račune za usluge.

/ii/ U 2018. godini provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu Fina Gotovinski servisi na datum 31.12.2018. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednosti imovine premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost za iznos od 21.815.497 kn.

Iznos vrijednosnog usklađenja finansijske imovine u 2017. godini se odnosi na ispravak vrijednosti dionica Recreatoursa i Industrogradnja grupe d.d..

Bilješka 13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2018.	2017.
	(u kunama)	
Ostali prihodi /i/	10.435.393	3.558.256
Prihodi od ukidanja rezerviranja /iii/	3.756.420	28.293.823
Prihodi iz proteklih godina	1.879.773	30.248
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja potraživanja /i/	442.897	13.759.084
Prihodi s osnove plaća u naravi	361.143	238.993
Prihodi od refundiranja naknada šteta	306.843	488.840
Prihod od restorana i interne reprezentacije	257.690	255.247
Naplaćena otpisana potraživanja	181.813	351.676
Prihodi od naknadno odobrenih popusta i sl.	71.103	59.339
	17.693.075	47.035.507

/i/ Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja potraživanja u 2017. godini se odnose na potraživanja od Ministarstva financija i Središnjeg registra osiguranika koja su plaćena tijekom 2017. godine temeljem sklopljenih sporazuma te potraživanja od Hrvatske poštanske banke zbog sklopljene izvansudske nagodbe u 2017. godini.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (nastavak)

/ii/ U strukturi ostalih prihoda u 2018. godini 6.992.446 kn čine prihodi od prodaje imovine namijenjene prodaji (zemljište Kukuljanovo).

U strukturi ostalih prihoda u 2017. godini, 62% (2.182.605 kn) čine prihodi s osnove sklopljene izvansudske nagodbe s Hrvatskom poštanskom bankom.

/iii/ Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2018. godini se u najznačajnijem dijelu odnose na:

- ukinuta rezerviranja za započete sudske sporove zbog preinačenih presuda u ukupnom iznosu od 745.025 kn,
- ukinuta rezerviranja u iznosu od 1.123.286 kn zbog zastare
- rezervirane, a isplaćene (iskorištene) jubilarne naknade i naknade prilikom umirovljenja u iznosu od 1.659.277 kn.

Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2017. godini se u najznačajnijem dijelu odnose na:

- ukinuta rezerviranja za spor s Hrvatskom poštanskom bankom u iznosu od 9.179.754 kn zbog sklopljene Izvansudske nagodbe
- ukinuta rezerviranja za spor sa Stanoingom u iznosu od 2.648.023 kn zbog postignute nagodbe
- ukinuta rezerviranja za započete sudske sporove zbog preinačenih presuda u ukupnom iznosu od 13.537.338 kn, a najznačajnija ukinuta rezervacija se odnosi na spor s Nenadom Markovićem u iznosu od 12.523.482 kn
- rezervirane, a isplaćene (iskorištene) jubilarne naknade i naknade prilikom umirovljenja u iznosu od 1.972.158 kn.

Bilješka 14. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2018. (u kunama)	2017.
Donacije, dotacije, sponzorstva	1.437.980	640.233
Kazne, penali i naknade štete	916.487	410.258
Otpis potraživanja /i/	652.708	5.302.052
Naknadno utvrđeni rashodi iz proteklih godina	583.857	828.225
Neotpisana vrijednost rashodovane dugotrajne imovine	143.912	197.804
Rashodi robe i materijala i ostali rashodi	43.471	50.614
Manjkovi dugotrajne imovine i PDV na manjkove	-	12.933
	3.778.415	7.442.119

/i/ Najveći dio otpisanih potraživanja u 2017. godini (87%) odnosi se otpis potraživanja od Hrvatske poštanske banke u iznosu od 4.630.129 kn temeljem Izvansudske nagodne (Klasa:150-07/17-02/2, Ur.broj: 02-05-17-208).

Bilješka 15. MATERIJALNA IMOVINA

/i/ Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koje se drže radi ostvarivanja prihoda od njima ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe, ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

One nekretnine odnosno dijelovi nekretnina koji udovoljavaju uvjetima za klasifikaciju nekretnina kao ulaganje su klasificirane kao „ulaganje u nekretnine“. Fer vrijednosti ulaganje u nekretnine je veće od njegove knjigovodstvene vrijednosti i ukupno iznosi 157.430.173 kn.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 15. MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

	2018.	2017.
	(u kunama)	
Ulaganje u nekretnine	71.239.617	75.736.970

/ii/ Materijalna imovina u pripremi

	2018.	2017.
	(u kunama)	
Građevinski objekti u pripremi	4.094.046	806.729
Postrojenje i oprema u pripremi	18.816.847	16.694.513
	22.910.894	17.501.242

/iii/ Pravo vlasništva nad određenim nekretninama Fine nije formalno-pravno provedeno u zemljišnim knjigama tj. nekretnine su evidentirane kao suvlasništvo ili vanknjižno vlasništvo. Fina ima adekvatan pravni slijed kao uvjet za dokaz prava vlasništva te je u postupku ishođenja prava vlasništva nad ovim nekretninama, odnosno u postupku je upisa u zemljišne knjige.

/iv/ U nastavku je popis značajnih investicija u materijalnu imovinu tijekom 2018. godine:

Dobavljač	Opis	Nabavljeno u 2018.
Porsche Croatia	Osobna vozila	6.896.698
King ICT	Diskovni sustav za pohranu podataka	6.637.407
Porsche Croatia	Gospodarska i dostavna vozila	5.144.484
Sedam IT	Komunikacijska oprema	2.833.305
Mitel	Zamjena rashladnika vode	2.614.044
Velinac	Uredski namještaj	2.399.413
Securus, Tehnozavod Marušić, Sokol	Sustav tehničke zaštite	2.041.355
Hrvatski telekom	POS uređaji	1.751.449
Sedam IT	Nabava komunikacijske opreme	1.744.123
Kone	Rekonstrukcija dizala	1.694.478
Centar za digitalizaciju	Oprema za elek. pretvaranje fizičke i elek. građe	1.571.736
Sedam IT	Komunikacijska oprema	1.569.047
Sedam IT	Komunikacijska oprema	1.451.940
Sedam IT	Nadogradnja mrežne opreme	1.392.813
Eurokod Pisačić	Šalterski brojači novčanica	1.248.361
Eccos inženjerинг	Sustav vatrodojave	1.160.462
Securus, Tehnozavod Marušić, Sokol	Ugradnja sustava tehničke zaštite	1.159.924
King ICT	Poslužitelji za e-servise	1.113.663

/iv/ Provođenjem postupka inventure, popisna povjerenstva u izvještaju o obavljenom popisu specificiraju imovinu koju predlažu za rashod uz obrazloženje prijedloga (trajno oštećenje, neupotrebljivost, tehnološka zastarjelost itd.). Rashod materijalne imovine evidentira se kao trajno neupotrebljiva materijalna imovina, a isknjižava se nakon konačne likvidacije opreme.

/v/ Društvo je tri nekretnine knjigovodstvene vrijednosti 51.351.086 kn klasificiralo kao namjenjene za prodaju jer planira njihovu knjigovodstvenu vrijednost nadoknaditi putem prodaje (Bilješka 22) te je provedeno umanjenje vrijednosti nekretnine u iznosu od 7.274.230 kn.

/vi/ Tijekom 2018. godine prodano je zemljište u Kukuljanovu knjigovodstvene vrijednosti 1.759.554 kn (Bilješka 13 /ii/).

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 16. NEMATERIJALNA IMOVINA

/i/ Nematerijalna imovina u pripremi

	2018. (u kunama)	2017. 9.648.824
Nematerijalna imovina u pripremi	20.348.958	

/ii/ Popis značajnih investicija u nematerijalnu imovinu tijekom 2018. godine je u nastavku:

Dobavljač	Opis	Nabavljeno u 2018.
Combis	Microsoft licence	3.232.487
Serengeti	Aplikativna rješenja	2.341.549
King ICT	Sustav za prevenciju gubitka i curenja podataka	2.070.757
Flexbit, Serengeti	Razvoj aplikativnih rješenja	2.000.684
Serengeti	Aplikacija e-Račun B2G	1.813.783
King ICT	Razvoj sustava e-pristojbe	1.703.240
King ICT	Nabava ITSM sustava	1.562.768
SV group, TIS OIS	Aplikativna rješenja za SEPA	1.513.015
Neos	Razvoj sustava za elektroničko prikupljanje pod.	1.440.416
Croz	Licence za digitalne certifikate	1.059.588

Bilješka 16. a Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alat, pogonski inventar i transportna imovina	Namještaj	Imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Ulaganja u nekretnine	Patenti, licence i ostala prava	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina u pripremi	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno nematerijalna imovina	Sveukupno	
		HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	
NAJAVA VRIJEDNOST															
Stanje 01. siječnja 2017. godine	6.289.811	1.297.489.611	514.922.932	39.690.743	47.496.196	7.466.392	3.242.892	210.296.128	2.116.894.705	326.116.525	3.819.106	19.091.684	349.027.316	2.465.922.020	
Direktna povećanja imovine	-	-	-	-	-	-	34.345.223	-	34.345.223	-	16.238.872	-	16.238.872	50.584.096	
Prijenos sa imovine u pripremi	8.317.633	13.962.216	6.864	175.031	(24.300.141)	932.000	906.397	(32.179.745)	8.452.344	(10.409.155)	1.956.811	-	-	-	
Prijenos sa/na Ulaganja u nekretnine	32.179.745	(76.004)	(39.189.625)	(24.028.595)	(990.441)	(10.232)	(25.648)	-	-64.320.546	-	(47.765)	(40.203.186)	(104.523.732)	-	
Stanje 31. prosinca 2017. godine	6.289.811	1.327.910.984	489.695.522	16.669.012	46.680.786	17.601.241	4.149.244	179.022.780	2.086.919.381	294.836.448	9.648.824	20.677.730	325.063.002	2.411.982.283	
Direktna povećanja imovine	-	-	-	-	-	-	59.245.240	-	59.245.240	-	28.460.719	-	28.460.719	87.705.969	
Prijenos sa imovine u pripremi	6.891.825	30.795.538	13.295.581	2.223.793	(53.835.586)	-	638.051	-	15.358.348	(17.453.788)	2.095.440	-	-	-	
Prijenos sa/na Ulaganja u nekretnine	(19.232.441)	(101.487.566)	(7.175)	(40.920.445)	(14.165.553)	(11.336.656)	-	18.232.441	-	(103.330.738)	-	-	(103.330.738)	-	
Prijenos na imovnu za prodaju (zahtjevi)	(1.843.171)	-	-	-	-	-	-	-	(56.680.249)	(2.237.640)	(306.798)	-	(2.544.438)	(59.224.688)	
Odruživanje i rashodovanje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31. prosinca 2018. godine	4.446.640	1.216.076.627	479.570.615	14.789.040	47.567.829	22.910.894	3.698.819	197.894.073	1.986.153.636	307.557.156	20.348.958	22.673.159	350.979.283	2.237.132.820	
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI															
Stanje 01. siječnja 2017. godine	839.689.607	432.056.466	39.619.669	44.346.999	-	2.842.187	121.206.835	1.479.761.754	297.308.713	-	14.735.096	312.043.809	1.791.505.563		
Amortizacija	-	32.958.097	36.126.476	28.240	726.508	-	101.981	5.224.098	75.165.401	13.669.269	-	874.155	14.543.424	89.708.226	
Prijenos ispravka vrijed. - ulag. u nekr.	-	23.145.122	-	-	-	-	(23.145.122)	-	-	-	-	-	-	-	
Rashodovanje i otlučivanje	-	(9.424)	(38.565.153)	(24.028.595)	(947.355)	-	(25.648)	-	63.376.176	-39.711.323	-	(47.765)	(40.182.688)	(103.758.863)	
Stanje 31. prosinca 2017. godine	895.783.402	429.617.789	16.619.306	44.126.152	-	2.918.620	103.286.811	1.491.350.980	271.266.060	-	16.138.485	286.404.545	1.777.765.525		
Amortizacija	-	33.282.121	33.539.134	2.457.570	719.531	-	91.620	4.574.174	74.664.150	13.413.514	-	1.267.962	14.681.476	89.346.626	
Prijenos ispravka vrijed. - ulag. u nekr.	-	(18.794.472)	-	-	-	-	18.794.472	-	-	-	-	-	-	-	
Prijenos ispravka vrijed. - imov. za prodaju	-	(50.220.098)	(7.175)	(40.980.355)	(14.165.553)	(1.161.869)	-	(250.228)	-	(50.220.098)	-	-	(50.220.098)	-	
Rashodovanje i otlučivanje	-	860.043.778	422.176.568	3.911.322	43.683.815	-	2.759.913	126.654.457	1.459.229.851	282.441.934	-	16.406.447	298.848.381	1.758.078.232	
SAĐASNUA VRIJEDNOST															
31. prosinca 2017. godine	6.289.811	432.127.663	60.077.733	49.707	2.554.633	17.601.241	1.230.724	76.736.869	595.568.401	23.570.389	9.648.824	54.439.245	38.658.457	634.226.858	
31. prosinca 2018. godine	4.446.640	356.031.850	57.394.047	10.877.719	3.884.114	22.910.894	1.138.906	71.239.616	526.923.785	25.516.223	20.348.958	6.286.723	62.130.303	579.054.688	

Bilješka 17. FINANCIJSKI INSTRUMENTI PO KATEGORIJAMA

	2018.	2017.
	(u kunama)	
Finansijska imovina		
Obveznice	47.799.690	18.903.416
Dani krediti i depoziti	174.950.095	250.000.000
Potraživanja	95.776.242	85.817.154
Trezorski zapisi Ministarstva financija	174.558.231	-
Ulaganja u dionice	822.688	1.886.848
Udjeli u fondovima	452.693.024	475.142.823
Novac i novčani ekvivalenti	89.623.577	108.660.863
Ukupno	1.036.223.547	940.411.105

/i/ Kreditna kvaliteta finansijske imovine koja nije dospjela i nije ispravljena, procjenjuje se na temelju povijesnih podataka.

/ii/ Novac i novčana sredstva u ukupnom iznosu od 74.544.055 kn (2017.: 93.824.027 kn) Društvo deponira kod pet poslovnih banaka, a najveći dio novca u iznosu je na računima Hrvatske poštanske banke. Iznos na računu Credo banke (10.113.700 kn) prijavljen je u stečajnu masu nakon što je nad bankom otvoren stečajni postupak (Prijava tražbine obavljena je dana 30.01.2012. godine). Iznos vrijednosnog usklađenja depozita po viđenju u Credo banci d.d. u stečaju proknjižen u iznosu od 10.113.700 kn.

	2018.	2017.
	(u kunama)	
Finansijske obveze		
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze /i/	142.769.985	143.307.384
Ukupno	142.769.985	143.307.384

/ii/ U opisanoj obvezi iznos od 42.000.000 kn se odnosi na preostale obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci za izgubljeni spor (Gž-9544/11) čije podmirenje je regulirano Aneksom III Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 18. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT

	2018. (u kunama)
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	47.799.690
	47.799.690

/i/ Društvo posjeduje obveznice u sklopu finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

	2018. (u kunama)
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	
RHMF-O-23BA	32.064.100
ZGHO-O-237A	15.735.590
Ukupno	47.799.690

/ii/ Fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2018. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Učinak na bilancu (rev. rezerva)
	1	2	3	4	5 (1+3-4)	6 (5-3)
31. prosinca 2018.						
			(u kunama)			
RHMF-O-187A	2.498.925	2.583.750	-	2.498.925	-	-
RHMF-O-23BA	498.585	509.500	31.565.515	-	32.064.100	60.525
ZGHO-O-237A	14.495.536	15.810.166	1.240.054	-	15.735.590	1.240.054
Ukupno	17.493.046	18.903.416	32.805.569	2.498.925	47.799.690	1.300.579

Efekt povećanja fer vrijednosti obveznica evidentiran je kao povećanje revalorizacijskih rezervi (Bilješka 26).

/iii/ U 2017. godini ulaganje u obveznice je klasificirano sukladno MRS-u 39 kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Učinak na bilancu (rev. rezerva)
	1	2	3	4	5 (1+3-4)	6 (5-3)
31. prosinca 2017.						
			(u kunama)			
RHMF 17BA	11.879.760	12.648.000	-	(11.879.760)	-	-
ZGHO-O-237A	14.495.536	15.288.132	1.314.630	-	15.810.166	1.314.630
RHMF 23BA	498.585	-	10.915	-	509.500	10.915
RHMF 187A	2.498.925	2.663.750	84.825	-	2.583.750	84.825
Ukupno	29.372.806	30.599.882	1.410.370	(11.879.760)	18.903.416	1.410.370

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 19. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

	2018. (u kunama)	2017.
Ulaganja u dionice	822.688	1.886.848
Udjeli u novčanim fondovima	203.001.245	354.520.321
Udjeli u obvezničkim, dioničkim i mješovitim fondovima	249.691.779	120.622.502
Potraživanja po kreditima	6.103.713	8.089.039
	459.619.426	485.118.711

/i/ Društvo posjeduje dionice u sklopu finansijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine (1.1.2018.)	Povećanje/stjecanje vrijednosti tijekom razdoblja (1.1.-31.12.2018.)	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja (1.1.-31.12.2018.)	Vrijednost ulaganja na kraju godine (31.12.2018.)	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
<u>31. prosinca 2018.</u>						
	1	2	3	4	5 (2+3-4)	5-1
Jadran kapital	1.500.000	374.700	1.575	-	376.275	1.575
Recreatours	3.583.565	1.505.097	-	1.058.685	446.412	-1.058.685
Industrogradnja	1.500	-	2	-	2	2
HTP Korčula	50	62	-	62	-	-
HT	2.500	4.135	-	4.135	-	-
Jadranska banka	2.854	2.854	-	2.854	-	-
Ukupno	5.090.469	1.886.848	1.577	1.065.737	822.689	-1.057.108

Efekti reklassifikacije ulaganja u dionice koji su po MRS-u 39 klasificirani kao imovina raspoloživa za prodaju, a sukladno MSFI 9 kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka su ukidanje revalorizacijske rezerve u ukupnom iznosu od 922.746 kn na teret zadržane dobiti ukidanje odgođene porezne obveze u iznosu od 202.554 kn na teret zadržane dobiti.

/ii/ Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u fondove u tijeku godine i na izvještajne datume bilance iznosi kao slijedi:

Opis	Početno stanje 01.01.2018.	Kupnja udjela u toku godine	Prodaja udjela u toku godine	Stanje udjela 31.12.2018.	Utjecaj na račun dobiti i gubitka		
					Nerealizirani prinosi od udjela	NEGATIVNI prinosi od udjela	Realizirani prinosi od udjela
Fondovi	475.142.823	186.803.272	208.240.834	452.693.024	1.262.991	2.422.705	147.476

Vrijednost udjela na datum bilance izračunata je temeljem obavijesti svakog pojedinačnog fonda o vrijednosti udjela te javno dostupnim podacima na tržištu.

Efekti reklassifikacije ulaganja u fondove koji su po MRS-u 39 klasificirani kao imovina raspoloživa za prodaju, a sukladno MSFI 9 kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka su ukidanje revalorizacijske rezerve u ukupnom iznosu od 3.345.386 kn u korist zadržane dobiti ukidanje odgođene porezne obveze u iznosu od 734.353 kn u korist zadržane dobiti

/iii/ Potraživanja za prodane stanove radnicima i bivšim radnicima čine krediti za prodane stanove po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a naplata kredita osigurana je založnim pravom na stan i krediti za stanove prodane po tržišnim cijenama, a naplata kredita osigurana je fiducijalnim pravom u korist Društva (Bilješka 21).

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 20. DEPOZITI I TREZORSKI ZAPISI

	2018. (u kunama)	2017.
Depoziti /i/ Ispravak vrijednosti depozita	186.000.000 -11.049.905 174.950.095	261.000.000 -11.000.000 250.000.000
Trezorski zapisi Ispravak vrijednosti trezorskih zapisa /iii/	174.849.000 -290.769 174.558.231	-
	349.508.326	250.000.000

/i/ Društvo je na 31.12.2018. imalo deponirana slobodna novčana sredstva putem zaključenih ugovora o depozitu sredstava kod slijedećih banaka:

Banka	Uvjeti (kamata, val. klauzula)	Datum oročenja	Datum završetka ugovora	Vrijednost glavnice na dan 31.12.2018.
Hrvatska poštanska banka d.d.	0,75% kunski	21.03.2018.	21.03.2019.	25.000.000
Hrvatska poštanska banka d.d.	0,25% kunski	07.11.2018.	07.11.2019.	25.000.000
OTP banka d.d.	0,10% kunski	20.12.2018.	20.12.2019.	25.000.000
PBZ d.d.	0,43% kunski	13.02.2018.	13.02.2019.	25.000.000
PBZ d.d.	0,43% kunski	21.02.2018.	20.02.2019.	25.000.000
Zagrebačka banka d.d.	0,35% kunski	21.02.2018.	21.02.2019.	25.000.000
Zagrebačka banka d.d.	0,35% kunski	26.04.2018.	26.04.2019.	25.000.000
UKUPNO				175.000.000

Društvo je na 31.12.2017. imalo deponirana slobodna novčana sredstva putem zaključenih ugovora o depozitu sredstava kod slijedećih banaka:

Banka	Uvjeti (kamata, val. klauzula)	Datum oročenja	Datum završetka ugovora	Vrijednost glavnice na dan 31.12.2017.
Hrvatska poštanska banka d.d.	1,30% kunski	21.02.2017.	20.03.2018.	25.000.000
Hrvatska poštanska banka d.d.	1,30% kunski	02.06.2017.	02.07.2018.	25.000.000
Erste&Steiermärkische bank d.d.	1,25% kunski	08.12.2016.	08.12.2017.	25.000.000
Erste&Steiermärkische bank d.d.	1,25% kunski	13.12.2016.	13.12.2017.	25.000.000
Erste&Steiermärkische bank d.d.	0,57% kunski	08.12.2017.	08.12.2018.	25.000.000
Erste&Steiermärkische bank d.d.	0,57% kunski	13.12.2017.	13.12.2018.	25.000.000
PBZ d.d.	1,00% kunski	17.02.2017.	19.02.2018.	25.000.000
PBZ d.d.	1,15% kunski	08.02.2017.	09.02.2018.	25.000.000
Zagrebačka banka d.d.	1,00% kunski	17.02.2017.	19.02.2018.	25.000.000
Zagrebačka banka d.d.	1,00% kunski	26.04.2017.	26.04.2018.	25.000.000
UKUPNO				250.000.000

/ii/ Ispravak vrijednosti se odnosi na provedeno vrijednosno usklađenje oročenih depozita u Credo baci nad kojom je u siječnju 2012. godine pokrenut stečajni postupak u iznosu od 11.000.000 kn i za ostale depozite umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 49.905 kn.

/iii/ Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke trezorskih zapisa Ministarstva financija iznosi 368.944 kn.

Bilješka 21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	2018. (u kunama)	2017.
Dugoročna potraživanja	4.881.714	6.551.240
Potraživanja od povezanih poduzetnika (Bilješka 32)	981.799	1.046.448
Potraživanja od kupaca	77.992.459	54.930.148
Potraživanja od zaposlenih	1.518.505	1.918.995
Potraživanja od države i drugih institucija	7.195.935	1.026.621
Ostala potraživanja	3.205.831	20.343.703
Kratkoročna potraživanja	90.894.528	79.265.914
UKUPNO	95.776.242	85.817.154

Dugoročna potraživanja

	2018. (u kunama)	2017.
Dugoročna potraživanja	4.881.714	6.551.240
Potraživanja za prodane stanove /ii/	4.642.681	6.199.349
Dugoročna potraživanja od kupaca /iii/	152.518	207.086
Potraživanja za dugoročne stambene kredite /i/	12.210	32.787
Ostala dugoročna potraživanja	74.303	112.017
Potraživanja od banaka za obveznice	110.166	110.166
Ispravak vrijednosti dugoročnih potraživanja	-110.166	-110.166

/i/ Stambeni krediti dani zaposlenicima, a osiguranje naplate kredita osigurano je mjenicama koje su sukladno odredbama Zakona o mjenici potpisane od strane jamaca. Na dan 31.12.2018. godine je dio dugoročnog potraživanja za dane kredite koje dospijeva tijekom 2019. godine na naplatu preknjižen na kratkoročna potraživanja.

/ii/ Potraživanja za prodane stanove radnicima i bivšim radnicima čine:

- krediti za prodane stanove po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a naplata kredita osigurana je založnim pravom na stan
- krediti za stanove prodane po tržišnim cijenama, a naplata kredita osigurana je fiducijalnim pravom u korist Društva.

/iii/ Dugoročna potraživanja od kupaca uključuju i potraživanja od kupaca s kojima se u postupku predstečajne nagodbe sklopila nagodba te su prijavljena potraživanja postala dugoročna.

Kratkoročna potraživanja

	2018. (u kunama)	2017.
Potraživanja od kupaca	77.992.459	54.930.148
Potraživanja temeljem prodaje u zemlji /i/	91.916.091	55.528.231
Potraživanja kupaca u sporu /iii/	5.347.619	30.943.910
Potraživanja od ostalih kupaca u inozemstvu	45.560	60.213
Potraživanja od kupaca u maloprodaji	2.714	1.141
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca /ii/	-19.319.525	-31.603.348

Bilješka 21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Kratkoročna potraživanja (nastavak)

/i/ Porast potraživanja od kupaca je posljedica potraživanja od ovršenika za naknade od poslova prisilne naplate u iznosu od 22.774.955 kn (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, NN 68/18, važeći od 4.8.2018.).

/ii/ Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca provedeno je u iznosu od 9.885.663 kn (2017.: 1.347.009 kn) za potraživanja od kupaca za koja je procijenjeno da neće biti naplaćena (značajne finansijske teškoće dužnika, nepoštivanje ugovora, nepodmirenja obveza ili zakašnjjenja plaćanja itd.).

Umanjenje vrijednosti potraživanja za očekivane kreditne gubitke iznosi 4.772.023 kn, od čega se na potraživanja od ovršenika za naknade od poslova prisilne naplate odnosi 4.566.042 kn.

Promjene na kontu Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca su kako slijedi:

	2018. (u kunama)	2017.
Stanje na dan 1. siječnja	31.603.348	49.321.290
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	9.885.663	1.347.009
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	4.772.023	-
Prihodi - prethodno usklađenih potraživanja od kupaca	-431.560	-713.857
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	-26.509.949	-18.351.094
Stanje na 31. prosinca	19.319.525	31.603.348

Najveći dio otpisanih potraživanja u 2018. godini odnosi se na potraživanja od dužnika poslovnih subjekata nad kojima su pokrenuti postupci prisilne naplate, a koji su brisani iz Sudskog registra, otpis potraživanja temeljem članka 9. Zakona o otpisu duga fizičkim osobama (NN 62/2018) i otpis potraživanja temeljem članka 12. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18).

/iii/ Potraživanja od kupaca u sporu su manja zbog otpisa potraživanja od Državnog zavoda za statistiku u iznosu od 25.135.474 kn zbog donesene pravomoćne presude u korist tuženika. Navedena potraživanja su bila u potpunosti vrijednosno usklađena u ranijim godinama.

	2018. (u kunama)	2017.
Potraživanja od kupaca po ročnosti		
Dospjela potraživanja od kupaca	18.153.145	3.660.902
do 30 dana	7.796.699	2.025.319
od 31 do 60 dana	7.368.923	734.298
od 61 do 360 dana	2.859.871	790.039
više od 360 dana	127.652	111.246
Nedospjela potraživanja od kupaca	64.611.337	51.269.246
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	-4.772.023	-
UKUPNO	77.992.459	54.930.148

Bilješka 21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)
Kratkoročna potraživanja (nastavak)

Potraživanja od zaposlenih	2018. <i>(u kunama)</i>	2017.
Potraživanja od radnika	2.069.350	2.085.177
Ispravak vrijednosti potraživanja za manjkove	-1.999.667	-2.023.085
Potraživanja za otplate dugoročnih zajmova /i/	2.739.877	3.960.393
Ispravak vrijednosti potraživanja za rate kredita /ii/	-1.291.055	-2.103.490
	1.518.505	1.918.995

/i/ Na dan 31.12.2018. godine je dio dugoročnog potraživanja koje dospijeva tijekom 2019. godine na naplatu preknjiženo na kratkoročna potraživanja od zaposlenih.

/ii/ Provedeno je vrijednosno usklađenje potraživanja za rate kredita koje su dospjele do kraja 2017. godine, a nisu naplaćene, u iznosu od 153.602 kn.

Potraživanja od države i drugih institucija za poreze	2018. <i>(u kunama)</i>	2017.
Potraživanja za državne potpore /i/	5.464.887	-
Potraživanja od države i drugih institucija /ii/	637.612	875.034
Potraživanja za preplaćene poreze, dop. i članarine /iii/	38.542	1.710
Potraživanja za pretporez u računima /iv/	1.054.894	149.878
	7.195.935	1.026.621

/i/ Potraživanje za državne potpore se odnose na potraživanja za provedbu projekata e-Poslovanje (Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta e-Poslovanje, Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Poslovanje) i projekta e-Pristojbe (Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta e-Pristojbe, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt e-Pristojbe).

/ii/ Najznačajnije potraživanje od države čini potraživanje za nadoknade za bolovanje.

/iii/ Iznos se odnosi se preplaćenu članarinu turističkim zajednicama za 2018. godinu, više uplaćeni porez i prirez po godišnjem obračunu poreza na dohodak koji se ne može u potpunosti izravnati na obračunatom porezu i priazu na plaći za studeni i doprinos za općekorisne funkcije šuma.

/iv/ Iznos se odnosi na pretporeza u ulaznim računima za koje na dan 31.12.2018. godine još nisu bili stečeni svi uvjeti za priznavanje (zaprimljen račun i obavljena isporuka) sukladno Zakonu o porezu na dodanu vrijednost.

	2018. <i>(u kunama)</i>	2017.
Potraživanja za uplaćene predujmove /i/	159.204	10.070.499
Potraživanja za zaplijenjena i prenesena sredstva na račun banke /ii/	19.289	7.068.161
Potraživanja za troškove upravnog postupka	3.209.305	4.140.189
Ispravak vrijednosti potraživanja za troškove UP	-3.207.165	-4.138.988
Ostala kratkotrajna potraživanja /iii/	3.025.197	3.203.843
	3.205.831	20.343.703

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Kratkoročna potraživanja (nastavak)

/i/ Potraživanja za uplaćene predujmove u 2017. godini se odnosi na uplaćena sredstva (29. prosinca 2017.) u iznosu od 10.000.000 kn za kupnju dijela u Allianz portfolio mješovitom fondu, a transakcija je realizirana 2. siječnja 2018. godine.

/ii/ Potraživanja od Hrvatske poštanske banke za zaplijenjena i prenesena sredstva sa računa Financijske agencije (IBAN HR42 2390001 1100017042) na račun Hrvatske poštanske banke (IBAN HR56 2390001 1300007898) u iznosu od 7.068.161 kn.

Hrvatska poštanska banka je dana 7. rujna 2017. godine izvršila zaplijenu i prijenos sredstava sa računa Financijske agencije umjesto da je izvršena samo zaplijena sredstava na računu Financijske agencije (bez prijenosa sredstava), a temeljem Rješenja Općinskog građanskog suda u Zagrebu po predmetu P-1657/12 za spor s Prvim faktorom d.o.o.. Rješenjem Županijskog suda u Vukovaru odgoda izdavanja naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava Prvom faktoru d.o.o. (po rješenju Općinskog građanskog suda u Zagrebu, broj: Ovr: 6835/17-3 od 30. listopada 2017.) ostaje i nadalje na snazi, sve do donošenja odluke Vrhovnog suda RH povodom revizije Fine.

U 2018. godini Hrvatska poštanska banka je sredstva vratila na žiro-račun Društva (Bilješka 23)

/iii/ Iznos na računu Credo banke (10.113.700 kn) prijavljen je u stečajnu masu nakon što je nad bankom otvoren stečajni postupak. Iznos vrijednosnog usklađenja depozita po viđenju u Credo banch d.d. u stečaju iznosi 10.113.700 kn.

Bilješka 22. ZALIHE

	2018. (u kunama)	2017.
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji /i/	44.076.856	-
Sitan inventar u upotrebi	8.741.217	9.421.151
Materijal na skladištu	2.078.110	2.803.481
Zalihe trgovачke robe /ii/	1.480.609	2.137.426
Sitni inventar na skladištu	407.554	311.190
Sitan inventar u pripremi	331.300	191.787
Autogume u upotrebi	215.119	339.117
Rezervni dijelovi	42.756	6.669
Ispravak vrijednosti SI i autoguma u upotrebi	-8.956.336	-9.760.267
	48.417.184	5.450.553

/i/ Dugotrajna imovina namijenjena prodaji evidentirana je temeljem *Odluke o pokretanju postupka prodaje nekretnina za sljedeće poslovne zgrade:*

- Koturaška cesta 43, Zagreb - procijenjene vrijednosti u iznosu od 51.850.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 31.580.491 kn
- Ulica Petra Krešimira IV 20, Slavonski Brod - procijenjene vrijednosti u iznosu od 11.912.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 19.186.230 kn (provedeno je umanjenje vrijednosti nekretnine namijenjene prodaji za iznos od 7.274.230 kn (Bilješka 11))
- Trg dr. Franje Tuđmana 5, Novska - procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.288.000 kn, a knjigovodstvene vrijednosti 584.365 kn.

Navedene nekretnine su raspoložive za trenutnu prodaju, a prodaja se ocjenjuje kao vrlo vjerojatna u razdoblju unutar godine dana.

/ii/ Zalihe trgovачke robe iskazane su po trošku nabave koji je manji od očekivane prodajne vrijednosti.

Bilješka 23. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Novac u banci - kunski /i/	73.434.725	93.460.252
Novac u banci - devizni /ii/	1.109.330	363.775
Novac u blagajni	1.192.451	839.624
Strana valuta u blagajni /iii/	13.887.070	13.997.212
	89.623.577	108.660.863

/i/ Iskazana vrijednost novca nalazi se na transakcijskim računima u 5 poslovnih banaka. Najveći dio kunkskih novčanih transakcija Društvo obavlja preko Hrvatske poštanske banke. Zaplijenjena sredstva na računu Društva iznose 9.526.726 kn.

/ii/ Devizne račune Društvo ima otvoreno kod Zagrebačke banke d.d., Hrvatske poštanske banke d.d. i Raiffeisen bank d.d..

/iii/ Stranu valutu u blagajni čine sredstva za potrebe mjenjačnica.

Bilješka 24. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Ostali troškovi plaćeni unaprijed /i/	6.710.403	6.604.080
Obračunani prihodi koji nisu mogli biti fakturirirani /ii/	2.316.780	-
Obračunata nedospjela kamata (razgraničenje)	321.810	332.451
Troškovi osiguranja imovine i osoba	502.198	939.912
Troškovi energije i grijanja	54.097	42.640
Preplate na stručne časopise	30.101	22.098
Ostalo	34.060	58.382
	9.969.450	7.999.562

/i/ U ovom iznosu najveći dio (67%) čine unaprijed plaćeni troškovi licenci vezanih uz certifikate za fiskalizaciju te troškovi drugih licenci kao i troškovi održavanja sustava za izdavanje certifikata i vremenskog žiga, a koji se (troškovi) odnose na razdoblje sljedeće poslovne godine. Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12) je stupio na snagu od 1. siječnja 2013. godine, a obveznici fiskalizacije u prometu gotovinom potrebne certifikate nabavljaju u Fini.

/ii/ Obračunani prihodi koji nisu mogli biti fakturirirani se odnose na prihode od poslova prisilne naplate za poslove obavljene u 2018. godini, a za koje je račun ispostavljen naknadno u 2019. godini.

Bilješka 25. KAPITAL

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Temeljni kapital	1.243.012.445	1.243.012.445
Stambeni fond	83.050.624	83.050.624
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo NDŠ	5.455.177	5.455.177
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravi SDŠ	1.302.877	1.302.877
35% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo - krediti /i/	14.442.183	14.441.731
	1.347.263.305	1.347.262.854

Bilješka 25. KAPITAL (nastavak)

/i/ Smanjenje vrijednosti prodanih stanova po ZOPS-u predstavlja odobrenje na prijevremena plaćanja u iznosu od 452 kn (2017.: 650 kn).

/ii/ Služba društvenog knjigovodstva i Zavod za platni promet, pravni prednici Financijska agencije, u razdoblju od 1992. do 1994. godine prodavali su stanove u svojem vlasništvu nosiocima stanarskog prava sukladno odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (ZOPS). Zakonom je propisano: "Kada je prodavatelj stana, poduzeće ili druga pravna osoba, koja je vrijednost stanova uračunala u vrijednost društvenog kapitala, tom prodavatelju pripada 35% novca od prodaje stana kod uplate odjednom, odnosno kod svake obročne otplate, a 65% novca uplaćuje se u državni proračun....". Navedeno je evidentirano u poslovne knjige na način da je evidentirano potraživanje za stanove prodane temeljem ZOPS-a, 35% iznosa je evidentirano na odgovarajuće pozicije temeljnog kapitala, a za 65% iznosa je evidentirana dugoročna obveza prema državnom proračunu. Nosioci stanarskog prava (kupci stana) podmiruju svoje obvezne po ugovorima otplatom anuiteta ili su ih podmirili konvertibilnim devizama (obveznice stare devizne štednje).

Bilješka 26. REZERVE

Zakonske rezerve

/i/ Zakonske rezerve nastaju raspodjelom dobiti prethodne godine na način da Nadzorni odbor Fine donosi odluku o raspodjeli dobiti sukladno članku 18. Zakona o Financijskoj agenciji odnosno do 20% dobiti može raspoređiti u zakonske rezerve, do 30% u zadržanu dobit, a ostatak je izvanredni prihod državnog proračuna.

/ii/ Gubitak Fine za 2015. godinu u iznosu od 82.003.215 kn pokriven je iz zadržane dobiti Fine u (iznosu od 48.106.635 kn) i zakonskih rezervi (iznos od 33.896.580 kn) temeljem odluke Nadzornog odbora Fine.

Ostale rezerve

Ostale rezerve odnose se na neto efekt procjene vrijednosti zemljišta i zgrada provedene početkom 2003. godine reorganizacijom Zavoda za platni promet ("ZAP") u današnju Finu. Iznos se ne amortizira već se smatra početnim unosom u kapital Društva stečenog pri osnivanju.

Revalorizacijske rezerve

	2018. (u kunama)	2017.
Revalorizacijske rezerve s osnova procjene finansijske imovine		
- obveznice	1.066.475	1.156.504
- fondovi	-	3.345.386
- dionice	-	-922.736
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke	192.459	-
	1.258.933	3.579.154

/i/ Finansijska imovina po MRS-u 39 klasificirana kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju je primjenom MSFI 9 klasificirana kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Formirana revalorizacijska rezerva je ukinuta u korist zadržane dobiti.

/ii/ Na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine revalorizacijske rezerve su usklađene (smanjene) za učinke odgođenog poreza na dobit.

Bilješka 27. DUGOROČNA REZERVIRANJA

(u kunama)	Ukupno	Rezerviranja za sporove	Rezerviranja za primanja zaposlenih	Ostala rezerviranja
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	78.910.815	50.495.667	27.291.861	1.123.286
Ukinuto tijekom godine	-16.389.243	-16.389.243	-	-
Iskorišteno u toku godine	-17.981.511	-16.009.353	-1.972.158	-
Povećanje za stare i nove sporove	16.291.015	16.291.015	-	-
Rezerviranja za primanja zaposlenih	12.507.285	-	12.507.285	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	73.338.361	34.388.086	37.826.988	1.123.286
Ukinuto tijekom godine	-2.097.142	-973.856	-	-1.123.286
Iskorišteno u toku godine	-2.880.986	-1.221.709	-1.659.277	-
Povećanje za stare i nove sporove /i/	13.778.064	13.778.064	-	-
Rezerviranja za primanja zaposlenih /ii/	32.261.776	-	32.261.776	-
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	114.400.072	45.970.585	68.429.487	-

/i/ Temeljem *Odluke o dugoročnom rezerviranju te vrijednosnom usklađenju imovine i stručnog mišljenja Službe pravnih poslova*, obavljeno je rezerviranje za određene sudske sporove koji se vode protiv Društva u iznosu od 13.778.064 kn (2017.: 16.291.015 kn). Trošak navedenih rezerviranja iskazan je u računu dobiti i gubitka na poziciji 7. Rezerviranja, a iznos rezerviranja na dan 31. prosinca 2018. godine očekuje se iskoristiti u razdoblju nakon 2018. godine.

/ii/ Temeljem *Odluke o dugoročnom rezerviranju za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade*, podataka Službe upravljanja ljudskim potencijalima te izračuna Sadašnja vrijednost obveza za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade za Financijsku agenciju na dan 31.12.2018. godine obavljeno je dodatno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 32.261.776 kn. Kolektivnim ugovorom propisna je visina jednokratnih otpremnina prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada na temelju višegodišnjeg staža. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze korištena je diskontna stopa od 2,10%, *Tablice mortaliteta RH 2010. - 2012.* (izvor: Državni zavod za statistiku) te stopa odlazaka 3,01%, prosječne godine života radnika iznose 46 godina.

Kratkoročna rezerviranja sastavni su dio Bilješke 30.

Bilješka 28. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	2018. (u kunama)	2017.
Obveze po sporazumu /i/	20.225.361	42.000.000
ZOPS-KREDITI 65% vrijednosti prodanih stanova	3.969.567	5.148.922
Obveza za nepriznati porez na dodanu vrijednost /ii/	-7.648	112.561
	24.187.280	47.261.483

/i/ Iznos se odnosi na preostale obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci za izgubljeni spor (Gž-9544/11) čije podmirenje je regulirano Aneksom III Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa.

/ii/ Obveza za nepriznati porez na dodanu vrijednost je manja za 55% u odnosu na prošlu poslovnu godinu zbog prijenosa dospjelih dugoročnih obveza za nepriznati porez na dodanu vrijednost za gospodarska dobra (opremu i nekretnine) nastao zbog promjena uvjeta mjerodavnih za oporezivanje na kratkoročne obveze (članak 62. Zakona o PDV-u).

Bilješka 29. KRATKOROČNE OBVEZE

	2018. (u kunama)	2017.
Obveze prema povezanim poduzećima		
Obveze za nabavke od povezanih društava /i/	1.786.876	1.777.000
	1.786.876	1.777.000
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		
Primljeni predujmovi u zemlji /ii/	6.841.274	552.252
	6.841.274	552.252
Obveze prema dobavljačima /iii/		
Obveze prema dobavljačima u zemlji	36.241.608	31.814.073
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	797.002	380.262
Obveze za prodaju robe u komisiji	207.555	231.750
Obveze za nefakturirane usluge	121.800	544
	37.367.965	32.426.627
Obveze prema zaposlenima /iv/		
Obveze prema radnicima za naknadu troškova i ostalih materijalnih prava	2.086	1.224
Obveze za neto plaće i naknade plaća	20.126.936	21.389.066
	20.129.022	21.390.290
Obveze za poreze, doprinose i ostala davanja		
Obveze za doprinose iz plaća i naknada plaća	4.803.792	5.370.187
Obveze za porez na dohodak i prirez na porez	1.831.674	2.057.949
Obveze za doprinose na plaću i druge naknade	3.968.499	4.506.131
Obveze za PDV	4.933.538	3.557.819
Ostale obveze	8.050.758	49.636
	23.588.262	15.541.722
Ostale kratkoročne obveze		
Ostale obveze /v/	28.869.305	24.358.009
	28.869.305	24.358.009

/i/ Obveze prema povezanim poduzetnicima se odnose na nedospjele obveze prema Fini Gotovinskim servisima d.o.o. za usluge prijevoza vrijednosnih pošiljki i trezoriranja gotovine.

/ii/ Navedeni iznos čine primljeni predujmovi od ovrhovoditelja za poslove prisilne naplate osnova za plaćanje (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, NN 68/18, važeći od 4.8.2018.) kao i sredstva od djelomično naplaćene naknade za poslove prisilne naplate osnova za plaćanje za usluge koje nisu u potpunosti izvršene (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, NN 91/10 i 112/12, važeći od 1.1.2011. do 4.8.2018.).

/iii/ Dospjele, a neplaćene obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2018. ukupno iznose 1.886.275 kn i uglavnom su posljedica kasno evidentiranih računa dobavljača u poslovni informacijski sustav. Najznačajnije stavke su računi od dobavljača: Croz d.o.o. 10 računa u ukupnom iznosu od 158.609 kn, Combis d.o.o. 1 račun u iznosu od 207.275 kn, IBM WTC 1 račun u iznosu od 59.269 USD, A1 Hrvatska d.o.o. 21 račun u ukupnom iznosu od 188.965 kn, Nimium d.o.o. 1 račun u iznosu od 215.072 kn, Dorsi d.o.o. 1 račun u iznosu od 212.463 kn te Ekobit d.o.o. 2 računa u ukupnom iznosu od 130.988 kn.

/iv/ Obveze prema zaposlenima i obveze za poreze i doprinose odnose se na plaću za prosinac 2018. godine koja je isplaćena početkom siječnja 2019. godine. Društvo je tijekom 2018. godine isplatilo plaće te pripadajući porez i doprinose u propisanim rokovima.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 29. KRATKOROČNE OBVEZE (nastavak)

/v/ Iznos od 21.000.000 kn se odnosi na preostale obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci za izgubljeni spor (Gž-9544/11) čije podmirenje je regulirano Aneksom III Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa.

Bilješka 30. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2018. (u kunama)	2017.
Odgođeno priznavanje prihoda /i/	26.162.919	15.532.622
Rezerviranja za neiskorištene GO /ii/	16.113.599	15.037.818
Obračunati troškovi /iii/	20.828	9.077
	42.297.346	30.579.517

/i/ U iznosu odgođenih prihoda najveći dio (21.918.695 kn odnosno 84% navedenih prihoda u 2018. godini) odnosi se na odgođene prihode od prodaje certifikata za fiskalizaciju. Certifikat se izdaje za potrebe potpisivanja gotovinskih računa koji se razmjenjuju s Poreznom upravom u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Certifikat se temeljem Cjenika Fine i Ugovora s klijentom (koji se sklapa temeljem Zakona o elektroničkom potpisu NN 10/02 i 80/08), izdaje na rok od 5 godina, a naknada se naplaćuje unaprijed.

/ii/ Trošak rezerviranja za neiskorištene dane godišnjih odmora za 2018. godinu za radnike koji godišnji odmor nisu iskoristili do 31.12.2018. godine.

/iii/ Iznos se odnosi na obračun troškova za dobra i usluge isporučene u 2018. godini, a za koje nisu stigli računi (ukalkulirani troškovi).

Bilješka 31. POREZ NA DOBIT

/i/ Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Važeća stopa poreza na dobit u 2017. i 2018. godini iznosi 18%. Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između knjigovodstvenog iznosa imovine ili obveze u bilanci i njihove porezne osnovice. Društvo na svaki datum bilance procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i utemeljenost računovodstvenog iznosa odgođene porezne imovine.

/ii/ Tekući i odgođeni porez uključuje se u račun dobiti i gubitka, osim kada se odnose na stavke koje se priznaju direktno u kapital, kada se i porez priznaje direktno u kapital.

/iii/ Porez na dobit

	2018. (u kunama)	2017.
Dobit prije poreza	26.756.920	8.301.018
Porez na dobit po stopi 18%	4.816.246	1.494.183
Povećanja dobiti	15.156.064	4.965.851
Smanjenja dobiti	-992.616	-3.279.763
Iskorišteni preneseni porezni gubici	-11.074.640	-3.180.271
Odgođena porezna imovina	4.991.308	3.592.632
Ukupan trošak poreza na dobit	12.896.362	3.592.632
Efektivna stopa poreza na dobit	48,2%	43,3%

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 31. POREZ NA DOBIT (nastavak)

/iv/ Tekući i odgođeni porez uključuje se u račun dobiti i gubitka, osim kada se odnose na stavke koje se priznaju direktno u kapital, kada se i porez priznaje direktno u kapital.

	2018. (u kunama)	2017. (u kunama)
Tekući porez na dobit	7.905.054	-
Odgođeni porez na dobit	4.991.308	3.592.632
	12.896.362	3.592.632

/v/ Pregled prenesenih poreznih gubitaka

(u kunama)	2015.	2016.	2017.	2018.
Preneseni porezni gubitak iz prethodnog razdoblja	-	88.890.361	79.193.952	61.525.777
Porezni dobitak tekuće godine	-	9.696.409	17.668.175	105.442.743
Porezni gubitak tekuće godine	94.154.061	-	-	-
Prijenos gubitka u naredno porezno razdoblje	94.154.061	79.193.952	61.525.777	-

/vi/ Kretanje u odgođenoj poreznoj imovini i obvezama kroz godinu se odnosi na privremene razlike kako slijedi:

	Stanje 1.1.2018.	Promjene	Stanje 31.12.2018.
<i>u kunama</i>			
Korekcija poreznog gubitka zbog provedenog porezognog nadzora za 2015. i 2016. godinu	1.123.306	-1.123.306	-
Priznati porezni gubici	11.074.640	-11.074.640	-
Rezerviranja za kamate na započete sporove	3.395.756	574.882	3.970.637
Rezerviranja za jubilarne nagrade i naknade prilikom umirovljenja	6.808.858	5.508.450	12.317.308
Odgođena porezna imovina	22.402.559	-4.991.308	16.287.945
Revalorizacija finansijske imovine raspoložive za prodaju	-785.668	1.535.284	749.617
Odgođena porezna obveza	-785.668	509.317	-276.351
Neto odgođena porezna imovina	21.616.891	-4.481.992	16.011.594

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA

Povezana društva Fine su Fina Gotovinski servisi d.o.o. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d..

Ulaganja u ovisna društva

Osnovna ulaganja u ovisna društva na dan 31. prosinca su sljedeća:

	Država	Vrsta djelatnosti	2018.	2017.
			udio u %	udio u %
Fina Gotovinski servisi	Hrvatska	Poslovi s gotovim novcem	100,00	100,00
SKDD d.d.	Hrvatska	Klirinško društvo	56,62	52,69

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Ulaganje u ovisno društvo u ovim finansijskim izvještajima prikazano je po metodi troška. Sukladno Zakonu o računovodstvu, Fina nije obvezna pripremati konsolidirane finansijske izvještaje te su stoga ovi izvještaji pripremljeni samo na nekonsolidiranoj osnovi.

Tablica u nastavku prikazuje sažete finansijske informacije za Fina Gotovinske servise i SKDD:

(u kunama)	2018. Fina Gotovinski servisi	2018. SKDD	2017. Fina Gotovinski servisi	2017. SKDD
Izvještaj o finansijskom položaju				
Kratkotrajna imovina	34.726.890	60.512.294	30.553.884	103.777.812
Dugotrajna imovina	37.687.174	73.817.601	20.368.388	28.581.215
Kratkoročne obveze	-16.606.868	-4.251.437	-12.518.381	-4.364.924
Dugoročne obveze	-19.761.245	-87.583	-6.128.260	-110.892
Neto imovina ovisnog društva	36.045.951	129.990.875	32.275.631	127.883.211
Račun dobiti i gubitka				
Prihod	113.687.209	29.841.781	100.196.853	30.005.681
Rashod	-111.636.733	-27.452.158	-99.186.807	-27.939.307
Neto dobit ovisnog društva	1.594.774	1.865.624	1.010.046	1.552.972

Odnosi s Fina Gotovinskim servisima d.o.o.

/i/ Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Nadzornog odbora Financijske agencije 27. kolovoza 2009. donijela Odluku o davanju suglasnosti za osnivanje društva Fina gotovinski servisi d.o.o. (klasa VT-450-02/09-02/04, broj: 5030120-09-1). Temeljem navedene Odluke, Uprava Fine je 09. rujna 2009. donijela Odluku o osnivanju trgovačkog društva Fina gotovinski servisi d.o.o. (klasa: POV-020-01/09-02/3, broj: 02-09-1). Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 15. rujna 2010. godine društvo Fina gotovinski servisi d.o.o. upisano je u sudske registre tog suda. Društvo je s operativnim radom započelo 03. svibnja 2010. godine.

/ii/ Fina je u temeljni kapital društva Fina Gotovinski servisi d.o.o. unijela 10.000.000,00 kn temeljnog kapitala u novcu. Temeljem Ugovora o ulaganju stvari u društvo Fina Gotovinski servisi d.o.o. (OV-10750/10), iznos procijenjene tržišne vrijednosti opreme koju je Fina unijela u tvrtku Fina Gotovinski servisi d.o.o. ukupno iznosi 18.535.448,10 kn (neto procijenjena tržišna vrijednost uvećana za PDV).

Sukladno članku 390. stavak 1. Zakona o trgovackim društvima, temeljni kapital treba biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja 100 te je evidentiran udjel u iznosu od 28.535.400,00 kn. Temeljem Odluke o povećanju temeljnog kapitala društva (Posl.broj: OU-71/2012) od 26. srpnja 2012. godine i Ugovora o unosu prava u temeljni kapital Fina gotovinski servisi d.o.o. (Klase: 130-01/12-01/4, Ur.broj: 05-12-1) od 26. srpnja 2012. godine, Financijska agencija unosi prava u obliku dijela potraživanja koje ima prema Fina Gotovinskim servisima u iznosu od 14.411.847,85 kn u temeljni kapital društva Fina Gotovinskim servisima te je 31. kolovoza 2012. godine upisan udjel s ovih osnova u iznosu od 14.411.800,00 kn.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Odnosi s Fina Gotovinskim servisima d.o.o. (nastavak)

Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2018. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost imovine premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost za 21.815.497 kn.

Ukupan udjel Fine u društvu Fina Gotovinski servisi iznosi 42.947.200 kn, a nakon umanjenja vrijednosti provedenog u 2018. godini iznosi 21.131.703 kn.

Analiza osjetljivosti

Raspon vrijednosti između najniže i najviše vrijednosti je poprilično visok što signalizira značajnu osjetljivost procijenjene vrijednosti tvrtke na povećanje/smanjenje u dugoročnoj stopi rasta i ukupnom trošku financiranja. U slučaju promjene dugoročne stope rasta primjećuje se veći raspon promjene cijene udjela, nego u slučaju promjene u trošku financiranja:

- povećanje ponderiranog troška kapitala za 0,5% uzrokuje smanjenje vrijednosti za 2.993.140 kn
- smanjenje stope rasta za 0,5% uzrokuje smanjenje vrijednosti za 2.148.666 kn.

/iii/ Djetalnosti koje Fina Gotovinski servisi obavljaju Fini su usluge prijevoza vrijednosnih pošiljki oklopljenim vozilima, usluge obrade i pohrane gotovog novca, kupnja i prodaja robe, djelatnost zaštite.

Pregled transakcija sa povezanim društvom je sljedeći:

	2018. (u kunama)	2017.
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	4.618.507	4.663.803
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	11.067.004	10.571.690
Potraživanja od povezanih društva	960.691	1.024.843
Obveze prema povezanom društvu (Bilješka 29 /i/)	1.786.876	1.777.000

/iv/ Cijene usluga primljenih od povezanog društva su tržišne te cijene pruženih usluga povezanim društvu nisu niže od tržišnih. Društvo nije pretrpjelo štetu u transakcijama s povezanim društvima i nije bilo prisiljeno ulaziti u transakcije sa trećima na svoju štetu. Elaborat o transfernim cijenama za 2018. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Odnosi sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d.

/i/ Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovackim društvima (NN 111/93) kao dioničko društvo s nazivom tvrtke Središnja depozitarna agencija d.d. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 13. ožujka 2009. godine.

/ii/ Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Fine iznosi 43.629.400 kn. Fina je 6.040 redovnih dionica stekla 26. kolovoza 2003. godine, a 3.924 redovnih dionica 2. siječnja 2008. godine u postupku povećanja temeljnog kapitala SKDD-a te je bila imatelj 9.964 redovnih dionica što je iznosilo 16,61% temeljnog kapitala SKDD-a. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 22. rujna 2014. godine, Fina je upisala 31.469 od ukupno ponuđenih 31.500 novih dionica u iznosu od 29.895.550 kn. Navedeno povećanje temeljnog kapitala SKDD provedeno je u sudskom registru 3. prosinca 2014. godine.

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Odnosi sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d. (nastavak)

Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 19. srpnja 2017. godine, Financijska agencija je upisala 6.133 od ukupno ponuđenih 8.000 novih dionica u iznosu od 5.826.350 kn. Temeljem Ugovora o kupoprodaji dionica društva Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sklopljenog dana 26. srpnja 2017. godine sa Zagrebačkom bankom, Financijska agencija je kupila 4.860 dionica u iznosu od 5.832.000 kn. Financijska agencija je tijekom 2018. godine stekla 3.912 dionica SKDD d.d. u ukupnom iznosu od 4.506.400 kn.

Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Financijske agencije iznosi 48.135.800,00 kn (56.338 dionica).

Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti dionica u ovisnom društvu na datum 31.12.2018. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost imovine ne premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost.

/iii/ Fina sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom pruža usluge certificiranja i povezane usluge.

	2018. (u kunama)	2017.
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	272.508	209.799
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	1.500	-
 Potraživanja od povezanih društva	 21.108	 21.606

/iv/ Cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Elaborat o transfernim cijenama za 2018. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Bilješka 33. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

/i/ MSFI 16 zamjenjuje MRS 17 - Najmovi i pripadajuća pojašnjenja MRS-a 17 (IFRIC 4, SIC 15 i SIC 27). Glavni cilj novog standarda je pružiti vjerodostojnije informacije o najmovima koje se objavljaju u finansijskim izvještajima. Ključne promjene koje uvodi MSFI 16 posebno se odnose na najmoprime koji su prema novom standardu obvezni priznati imovinu i obveze u bilanci po svim najmovima (poslovnim i finansijskim), osim kratkoročnih najmova i najmova kod kojih je imovina koja je predmet najma male vrijednosti. Najmoprinci će odvojeno priznavati troškove kamata po obvezi za najam te troškove amortizacije imovine s pravom korištenja.

U slučaju promjena uvjeta ugovorenog najma (npr. perioda najma, visine plaćanja i drugo), najmoprimec je dužan ponovno mjeriti i provesti prilagodbu obveze za najam i prava na korištenje imovine u najmu.

Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca prema MSFI 16 ostaje nepromijenjen u odnosu na trenutni prema MRS 17.

Najmoprimec, pri prvoj primjeni MSFI-ja 16 može izabrati hoće li primijeniti standard koristeći potpuni ili modificirani retrospektivni pristup, a kod tranzicije omogućena su određena pojednostavljenja.

Društvo će primijeniti standard od datuma obaveznog usvajanja, odnosno od 1. siječnja 2019. godine i to na način da će primijeniti pojednostavljeni prijelazni pristup, bez prepravljanja usporednih iznosa za godinu prije usvajanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Bilješka 33. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA (nastavak)

Za najmove koji su prethodno klasificirani kao poslovni najmovi primjenom MRS-a 17, društvo će evidentirati obvezu po osnovi najma prema sadašnjoj vrijednosti preostalih plaćanja za najam i priznati imovinu s pravom korištenja u iznosu koji je jednak obvezi po najmovima, usklađenom za iznos svih unaprijed izvršenih ili dospjelih plaćanja povezanih s tim najmom. Pritom će Društvo koristiti, u standardu predloženo izuzeće za kratkoročne ugovore o najmu i izuzeće za najmove kod kojih je imovina koja je predmet najma male vrijednosti. Plaćanja povezana s tim najmovima, društvo će priznavati kao trošak na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Društvo je tijekom 2018. godine provelo detaljnu procjenu utjecaja MSFI-ja 16 kod ugovorenih najmova, a očekuje se da će primjena MSFI-ja u 2019. godini imati učinak kako slijedi:

	(u kunama)
Imovina s pravom korištenja	19.330.533
Kratkoročne obveze po osnovu najma	(6.375.984)
Dugoročne obveze po osnovu najma	<u>(12.954.549)</u>

Utjecaj tijekom 2019. godine:

Trošak amortizacije	(5.918.491)
Smanjenje troška zakupnina	6.246.558
Utjecaj na operativnu dobit	<u>328.067</u>
Utjecaj na kamatni rashod po obvezi po najmu	<u>(548.951)</u>
Neto utjecaj	<u>(220.884)</u>

/ii/ Nadzorni odbor Financijske agencije je na svojoj 76. sjednici održanoj 10. listopada 2018. godine u točci 2. Zapisnika sa sjednice (Klasa: 010-01/18-01/4, Ur.broj: 01-18-4) naložio Financijskoj agenciji izradu konsolidiranih godišnjih finansijskih izvještaja počevši od 2019. godine. Financijska agencija će od 2019. godine početi primjenjivati Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 10 Konsolidirani finansijski izvještaji.

/iii/ Objavljen je Nacrt prijedloga Ovršnog zakona koji uvodi novi ovršni postupak na temelju vjerodostojne isprave te se predloženim zakonodavnim rješenjem ovršni postupak na temelju vjerodostojne isprave stavlja pod nadzor suda. Sud će biti opće i redovno nadležno tijelo, ali zbog rasterećenja sudova zadržavaju se javni bilježnici kao povjerenici suda. Predlaže se novo uređenje provedbe ovrhe na novčanim sredstvima i to centralizirana provedba ovrhe na novčanim sredstvima putem Financijske agencije koja ovrhu provodi pod nadzorom suda u skladu s jedinstvenim redoslijedom.

Bilješka 34. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji su sastavljeni i odobreni od strane Uprave dana 14. lipnja 2019. godine.

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Cović

